

Robert Anson

Heinlein

*Cesta
slávy*

BRITANNUS (pohoršeně):
Caesare, to není slušné.

THEODOTUS (uraženě):
Proč?

CAESAR (získávající opět své postavení):
Omluv ho, Theodote. Je to barbar a myslí si, že
zvyky jeho kmene a ostrova jsou zákony přírody.

Caesar a Kleopatra, 2.jednání,
George Bernard Shaw

I

Vím o místě, kde není smog a problémy s parkováním a žádná populační exploze... žádná studená válka a žádné vodíkové pumpy a žádné televizní reklamy... žádné konference na nejvyšší úrovni, žádná zahraniční pomoc, žádné skryté daně – žádné daně z příjmu. Klima je tam takové, jakým se chvástá Florida a Kalifornie (a žádný z těchto států je nemá), země je hezká, lidé jsou přátelští a vlídní k cizincům, ženy jsou krásné a úžasně dychtivé potěšit.

Mohl bych se vrátit. Mohl bych –

Byl to volební rok s obvyklým tématem „ať dokážete cokoli, já to umím lépe“, v povzdálí pípaly sputniky. Bylo mi 21 a nemohl jsem přijít na to, proti které straně volit.

Místo toho jsem zavolal na Středisko odvodů, aby mi poslali povolávací rozkaz.

Proti povolání do vojenské služby jsem protestoval asi tak jako humr protestuje proti vroucí vodě: může to být sice nejhezčí okamžik jeho života, ale nevybral si ho sám. Nicméně svou zemi miluji. Ano, navzdory propagandě po celou školní docházku o tom, jak je patriotismus nemoderní. Jeden z mých pradědečků zemřel u Gettysburgu a můj otec podnikl tu dlouhou cestu z Inchon Reservoir, takže já jsem tuhle novou myšlenku nemusel zbaštit. Pořád jsem proti ní vystupoval při hodinách – dokud jsem nedostal ze sociologie čtyřku, potom jsem zavřel pusu a absolvoval školu.

Ale svůj názor jsem nezměnil tak, aby byl shodný s názorem našeho učitele, který neznal Little Round Top ze Seminary Piidge.

Jste příslušníkem mé generace? Když ne, víte *proč* se z nás stali tak tvrdohlaví lidé? Anebo jste nás prostě odepsali jako „mladistvé provinilce“?

Mohl bych napsat knihu. Bratře! Ale zmíním se o jednom klíčovém faktu: Poté, co jste se po celá léta snažili z chlapce vymlátit patriotismus, nečekejte, že bude vyskakovat radostí až dostane

oznámení: *BLAHOPŘÁNÍ: Oznamujeme vám tímto, že jste odveden k vojenské službě v Ozbrojených silách Spojených států.*

Mluvte o „generaci ztracenců“! Já jsem interpretoval ten jazz z období po I. světové válce – Fitzgeralda a Hemingwaye a tak – a připadá mi, že jediné, co jim dělalo starosti, byl obsah metylalkoholu v pašovaném likéru. Měli svět za zády, tak proč brečeli?

Jasně, měli před sebou Hitlera a krizi. Ale o tom nevěděli. My jsme měli Chruščeva a vodíkovou pumu a to jsme věděli sakra dobře.

Ale nebyli jsme „ztracená generace“. Byli jsme horší; byli jsme „bezpečná generace“. Ne beatnici. Těch bylo jen pár stovek z miliónů. Jo, mluvili jsme beatnickým žargonem, baštili jsme ty senzační stereo zvuky a nesouhlasili jsme s hlasováním o nejlepšího jazzmana v *Playboyi* tak vážně, jako by to mělo nějaký význam. Četli jsme Salingera a Kerouacka, mluvili jsme jazykem, který šokoval naše rodiče a oblíkali jsme se (někdy) podle beatnické módy. Ale nikdy jsme si nemysleli, že bonga a bradku lze porovnávat s penězi uloženými v bance. Nebyli jsme rebelové. Byli jsme tak konformní jako armádní červi. „Bezpečnost“ byla naše nepsaná zásada.

Většina našich zásad byla nepsaná, ale dodržovali jsme je tak naléhavě, jako když kachňátko vstupuje do vody. „Nebojuj proti radnici.“

„Ber, dokud je to výhodné.“

„Nenech se chytit.“ Tohle byly vysoké cíle, velké morální hodnoty a všechny znamenaly „Bezpečnost“. „Pokračuj neochvějně“ (příspěvek mé generace americkému snu) bylo založeno na bezpečnosti; to zajišťovalo, že o sobotní noci nikdy nebude nejosamělejší zásluhou vlastní slabosti. Pokud jste pokračovali neochvějně, konkurence byla zcela vyloučena.

Ale měli jsme ambice. Ano, pane! Držet si od těla odvodní komisi a prolézt školu. Oženit se, přivést ji do jiného stavu s tím, že obě rodiny budou pomáhat ochránit vás jako studenta před odvodem. Sehnat si práci, kterou odvodová komise považuje za dobrou, třeba v nějaké firmě, která má něco společného s raketami. Ještě lepší je sehnat si nějakou vedlejší práci, pokud si to vaše (nebo její) rodina může dovolit, mít další dítě a být bezpečný před odvodovou komisí – kromě toho, hodnost doktora byla odborovým průkazem pro postup profesionální a platový a pro důchod.

Pokud má manželka schopné rodiče, je nejbezpečnější být čtyřnásobným otcem. Propíchnuté ušní bubínky byly dobré, ale nejlepší byla alergie. Jeden můj soused měl strašlivé astma až do svých 26. narozenin. Není to žádný podvod – byl alergický na odvodovou komisi. Dalším únikem bylo přesvědčit armádního psychiatra, že vašim zájmům spíše vyhovuje státní ministerstvo než služba v armádě. Více než půlka mé generace byla „neschopná výkonu vojenské služby“.

Pro mne to není žádné překvapení. Je takový jeden starý film – lidi jedou hlubokým lesem na saních a pronásledují je vlci. Sem tam jim předhodí někoho ze svého středu. To je povolávací rozkaz, i když se tomu říká „výběrová služba“ a je to vylepšeno Organizací služby v armádě a „výhodami veteránů“ – je to předhazování menšiny vlkům, zatímco ostatní jdou soustředěně za svým cílem – mít tři garáže s autem, bazén a bezpečné a zabezpečené výhody v důchodovém věku.

Nejsem o nic svatější než oni; já sám jsem taky chtěl mít tři garáže s autem.

Ale naši neměli na moje studium na fakultě. Můj nevlastní otec byl praporčík u letectva a jediné, co zmohl, bylo to, že svým vlastním dětem koupil boty. Když byl přeložen do Německa, rok před tím, než jsem skončil střední školu, nabídli mi, abych se přestěhoval k sestře mého otce a jejímu manželovi. Všichni jsme se uklidnili.

Co se týče peněz, nebyl jsem na tom o nic líp, protože můj strejda vydržoval svou první ženu – podle kalifornských zákonů to spíš bylo, jako by se jednalo o pole v Alabamě před občanskou válkou. Ale dostával jsem 35 \$ měsíčně jako „přeživší závislý jedinec na zesnulém veteránovi“. (Nikoli z titulu „válečného sirotka“, což je jiná kategorie, kde se platí víc.) Moje máma byla přesvědčená, že táta zemřel na následky zranění, leč Komise pro záležitosti veteránů byla jiného názoru, takže jsem byl jen „přeživší závislý jedinec“.

Třicet pět dolarů měsíčně bylo strašně málo na jídlo, a tak se rozumělo samo sebou, že jakmile absolvuju školu, budu se o sebe starat sám. Bezpochyby do té doby, než dospěju do věku, kdy se jde na vojnu. Ale já měl svůj vlastní plán; hrál jsem fotbal a sezónu v posledním ročníku jsem ukončil rekordem střední školy California Central Valley v počtu remíz, a to se zlomeným nosem, a další podzim jsem začal na místní státní koleji s prací „vymetání tělocvičny“ za plat o 10 \$ vyšší než byla penze vyplácená státem plus poplatky.

Neviděl jsem toho sice konec, ale můj plán byl jasný: Držet se zuby nehty a získat titul inženýra. Vyhnout se odvodu a svatbě. Po absolvování fakulty si zařídit nějakou práci na určitou dobu. Našetřit peníze a získat *taky* právnický titul – protože už kdysi v Homesteadu na Floridě náš učitel upozorňoval, že zatímco inženýři dělají peníze, velké peníze a šéfovská místa patří právníkům. Takže jsem se chystal tuhle hru vyhrát, ano, pane! Být hrdinou Horatia Algera. Býval bych rovnou studoval práva, ale na téhle fakultě se studovat nedala.

Když jsem končil druhý ročník, na fotbal už nekladli takový důraz.

Měli jsme perfektní sezonu – ani jedno vítězství. „Ztroskotanec“ Gordon (to jsem já – ve sportovní hantýrce) zůstal sám v hřišti a zvítězil; nicméně trenér a já jsme byli bez práce. Jo, já jsem vlastně „vymetal tělocvičnu“ po celý zbytek roku při basketbalu, šermu a lehkooatletických dráhových soutěžích, ale absolvent, který si vybíral, neměl zájem o hráče, který měří jenom 6 stop. To léto jsem cele strávil s tou idiotskou násadou a snažil jsem se sehnat něco jiného. To léto jsem taky oslavil 21. narozeniny, čímž jsem přišel i o těch 35 \$ měsíčně. Krátce po Svátku práce¹ jsem se dostal do předem připravené situace, t.j. zavolał jsem své odvodové komisi.

Měl jsem v úmyslu být rok u letectva, potom se dostat na leteckou akademii – stát se astronautem a místo bohatství získat slávu.

No, všichni nemůžeme být astronauti. Letectvo má svoje kvóty nebo tak něco. Do armády jsem nastupoval tak rychle, že jsem měl sotva čas si zabalit.

Tak jsem se vydal stát se nejlepším úředníkem vojenského kněze. Ubezpečil jsem se, že „psaní na stroji“ je uvedeno jako jedna z mých schopností. Kdybych k tomu měl něco říct, měl jsem v plánu strávit čas ve Fort Carson tak, že budu ťukat na stroji úpravné kopie a kromě toho budu chodit do večerní školy.

Neměl jsem o tom vůbec mluvit.

Byli jste někdy v jihovýchodní Asii? Ve srovnání s ní je Florida poušť. Ať šlápnete kam chcete, všude to *čvachtá*. Místo traktorů se tam používají indičí buvoli. Keře jsou plné hmyzu a domorodců, kteří na vás střílejí. Nebyla to válka – dokonce ani „policejní akce“. Byli

¹ První pondělí v září - pozn. překl.

jsme „vojenští poradci“. Ale vojenský poradce, který pobude čtyři dny v tom vedru, smrdí stejně jako mrtvola v opravdové válce.

Byl jsem povýšen na desátníka. Byl jsem povýšen sedmkrát. Na desátníka.

Neměl jsem ten správný přístup. To říkal můj velitel. Můj táta byl námořník a můj nevlastní otec byl letec; moje jediná ambice v armádě byla stát se úředníkem vojenského kněze ve Spojených státech. Neměl jsem rád armádu. Můj velitel ji taky neměl rád; byl první nadporučík, který nedosáhl hodnosti kapitána a pokaždé, když měl být povýšen, ztratil desátník Gordon své prýmký.

Naposled jsem o ně přišel, když jsem mu sdělil, že píšu svému kongresmanovi, abych zjistil, jestli jsem jediný muž v jihovýchodní Asii, který půjde do důchodu podle věku nebo jestli se mi podaří dostat se domů po uplynutí doby nezbytné k výkonu vojenské služby – to ho tak rozběsnilo, že mě nejen praštil, ale šel ven, byl velký hrdina a pak zemřel. A tak jsem právě přišel k té jizvě přes zlomený nos, protože já jsem byl taky hrdina a měl bych dostat Čestnou medaili, jenže se nikdo nedíval.

V době, kdy jsem se uzdravoval, se rozhodli poslat mě domů.

Major Ian Hay, který zastával názor „válka do konce války“, popsal strukturu vojenské organizace: Bez ohledu na organizační předpisy se celá vojenská byrokracie sestává z Oddělení překvapení, Oddělení kanadských žertíků a Oddělení dobrodějky. První dvě oddělení mají na starosti většinu záležitostí, zatímco třetí oddělení je velmi malé; Oddělení dobrodějky je vlastně jedna starší úřednice – skautka, která je obvykle na nemocenské.

Ale když sedí za svým psacím stolem, občas odloží pletení, vybere si někoho z těch, co chodí kolem jejího stolu a udělá něco hezkého. Viděli jste sami, jak jsem byl dvojnásobně poražen Oddělením překvapení a Oddělením kanadských žertíků; tentokrát si dobrodějka vybrala svobodníka Gordona.

Bylo to takhle. Když jsem věděl, že až se mi zahojí obličej, jedu domů (malý hnědý bratr neměl sterilizovanou zbraň), podal jsem žádost o přeložení do Wiesbadenu, kde byla moje rodina. Chtěl jsem raději tam než do Kalifornie, která pro mě byla domovem vzpomínek. Vůbec nekritizuji malého hnědého bratra; vůbec neusiloval o to, abych se uzdravil – a nikdy by se mu to nepodařilo, kdyby zrovna nezabíjel mého velitele a kdyby příliš nespíchal odvést kus dobré práce i na

mé maličkosti. Já taky neměl sterilizovaný bodák, ale on si nestěžoval, jenom vzdychl a zhroutil se jako panenka vycpaná pilinama. Byl jsem mu vděčný; nejen že mi pomohl dostat se z armády, ale jeho zásluhou jsem dostal skvělý nápad.

On a ošetřující lékař. Doktor mi řekl: „Budeš v pořádku, chlapče. Ale budeš zjizvený jako heidelbergský student.“

A tak jsem přemýšlel. Člověk nedostane dobrou práci bez titulu, když chcete být štukatérem, musíte být synem či synovcem někoho, kdo je ve štukatérských odborech. Ale jsou hodnosti a hodnosti. Sir Isaac Newton s titulem z koleje bez tradice, jako je ta moje, by umýval lahve u Joe Thumbfingera – kdyby Joe měl hodnost z evropské univerzity.

Proč ne Heidelberg? Chtěl jsem vysát výhody plynoucí z vládního usnesení; to jsem měl právě na mysli, když jsem tak ukvapeně volal na svou odvodovou komisi.

Podle mojí mámy je v Německu všechno levnější. Možná, že bych ty výhody mohl rozšířit o doktorský titul. Herr Doktor Gordon, s pravými jizvami na obličejích z Heidelbergu! – to by znamenalo příplatek 3 000 \$ ročně od jakékoli firmy, která má něco společného s raketami.

Proč ne, utkal bych se v několika studentských soubojích a získal bych opravdické heidelbergské jizvy, abych podpořil horečku dandy, kterou jsem měl. Šerm byl sport, který se mi opravdu líbil (i když to byl jeden z těch, které se počítaly k „vymetání tělocvičny“). Někteří lidé nesnášejí nože, meče, bajonety, nic co je ostré; psychiatři na to mají slovo: aichmophobia. Blázni, kteří jedou rychlostí 100 mil na silnici, kde se smí jet maximálně 50, budou šilet jen při pohledu na odhalené ostří břitvy.

Strach tohoto druhu jsem nikdy neměl, a proto jsem živý a je to taky jeden důvod, proč jsem usiloval o hodnost desátníka. „Armádní poradce“ si nemůže dovolit bát se nožů, bajonetů a takových věcí; musí s nimi umět zacházet. Nikdy jsem se těchhle zbraní nebál, protože jsem si vždycky byl jist, že tomu druhému můžu udělat to, co se on chystá udělat mně.

Vždycky jsem měl pravdu, až na ten jeden případ, kdy jsem byl hrdina, ale ta chyba zas nebyla tak moc velká. Kdybych se pokusil pláchnout, místo toho, abych ho vykuchal, rozsekl by mi hřbet vedví. A tak se stalo, že nedostal ten správný švih; jeho nůž jen sekl do mého

obličej, když se kácel – a nechal mě tak s ošklivou ránou, do které se dostala infekce dlouho předtím, než pro mě přiletěly helikoptéry. Ale vůbec jsem to necítil. Za chvíli se mi zatočila hlava, sedl jsem si do bláta a když jsem se vzbudil, dával mi doktor plasmu.

Docela jsem se těšil na to, jak si vyzkouším heidelbergský souboj. Vycpali mi tělo a paži a krk a na oči a nos a ještě přes ucho mi dali ocelové chránítka – to je něco jiného než potkat pragmatického marxistu v džungli. Jednou jsem měl v ruce ty meče, které se používají v Heidelbergu; byla to lehká šavle s ostrou čepelí, z druhé strany byla ostrá několik palců – ale měla tupou špičku! Je to hračka, která akorát dělá jizvy, aby se holky měly čemu obdivovat.

Dostal jsem mapu a hele! – Heidelberg je hned pod Wiesbadenem. Tak jsem si zažádal o překlad do Wiesbadenu.

Vojenský doktor mi řekl: „Jsi optimista, synku,“ ale pomohl mi. Seržant, co měl na starosti papírování, řekl: „Vyloučeno, vojáku.“ Neřekl bych, že peníze by tu něco zmohly, ale na rubu nemocniční zprávy bylo napsáno ODESLAT. Nemocniční oddělení souhlasilo s tím, že si koleduju o titul cvoka; Všemohoucí nedává svobodníkům výlety kolem světa zadarmo.

Už jsem na tom byl tak, že jsem si uvědomoval, že jsem tak blízko Hobokenu jako San Francisku – a blíž Wiesbadenu. Ale politika vyžadovala, aby se navrátilci dopravovali zpátky přes Pacifik. Vojenská politika je jako rakovina: nikdo neví, odkud se vzala, ale nejde ji ignorovat.

Dobrodějka vstala a dotkla se mě kouzelným proutkem.

Právě jsem se chystal vylézt na palubu necek, co se jmenovaly General Jones a měly namířeno do Manily, Taipei, Yokohamy, Pearlu a Seattlu, když mi přišla depeše, v níž mi bylo oznámeno, že můj rozmar byl vzat na vědomí a ještě něco. Byl jsem převelen do hlavního stanu USAREUR v Heidelbergu v Německu. Měl jsem se tam dostat dosažitelnou vojenskou dopravou. Toto všechno za splnění povinností a na vlastní žádost – viz. poznámka foxtrot. Nevýčerpaná dovolená bude buď vyčerpaná nebo proplacena, viz poznámka bravo. Voják, jehož se to týká, má právo vrátit se do Vnitřní zóny (ve Státech) kdykoli v průběhu 12 měsíců od odvolání, a to dosažitelnou vojenskou dopravou s tím, že vláda nebude hradit žádné další výdaje. Konec citátu.

Seržant, který měl na starosti papírování, si mě zavolal, ukázal mi to a jeho obličej přímo hořel nevinnou škodolibostí. „Akorát že neexistuje žádná ‘dosažitelná doprava’, vojáku – takže budeš muset jet *Generálem Jonesem*. Jedeš do Seattlu, jak jsem říkal.“

Věděl jsem, co má na mysli: Jediný dopravní prostředek, který v dlouhých, dlouhých intervalech jezdí na západ, odplul do Singapuru před 36 hodinami. Zíral jsem na depeši a myslel jsem na vroucí olej a hrozně rád bych věděl, jestli tu zprávu náhodou nezadržoval přesně tak dlouho, aby mi znemožnil odplout.

Pokýval jsem hlavou. „Chytnu *Generála Smithe* v Singapuru. Buď lidskej, seržante, a dej mi možnost, aby se mi to povedlo,“

„Tvoje šance je daná. Jedeš *Jonesem*, do Seattlu.“

„Sakra,“ řekl jsem zamyšleně. „Řek bych, že bych se raději měl jít vyplakat k vojenskému knězi.“ Rychle jsem zmizel, ale vojenského kněze jsem nikde neviděl; šel jsem na letiště. Trvalo pět minut, než jsem zjistil, že ani obchodní ani americký vojenský let do Singapuru není naplánován v době, která by mi vyhovovala.

Ale tu noc do Singapuru letělo australské vojenské letadlo. Australáci nebyli ani „vojenští poradci“, ale často se ochomýтали jako „vojenští pozorovatelé“. Našel jsem kapitána letadla, kapitána válečného letectva, a celou situaci jsem mu vysvětlil. Rozesmál se a řekl: „Pro jednoho chlápka se místo vždycky najde. Odlítáme tak asi krátce po odpoledním čaji. Jestli ta stará holka poletí.“

Věděl jsem, že poletí; byl to Gooney Bird, C-47, samá záplata a jen bůh snad ví, kolik mil už nalítal. Do Singapuru doletí na jeden motor, když hezky poprosíte. Když jsem tuhle velkou hromadu maskovací pásky a lepidla uviděl na startovní ploše, věděl jsem, že mám kliku.

O čtyři hodiny později jsem nastoupil a odstartovali jsme.

Druhý den ráno jsem se zapsal na palubu *Generála Smithe*. Byl jsem poněkud mokrý – *Pýcha Tasmánie* letěla předchozí noc v bouři a jedním z nedostatků Gooney Birds je, že do nich zatéká. Ale komu by vadil čistý déšť po blátu v džungli? Lod' vyplouvala ještě téhož večera, což byla ohromná zpráva.

Singapur je stejně jako Hong Kong úplně monotónní; na jeho prohlídku stačilo jedno odpoledne. Dal jsem si drink ve starém Raffles, další v Adelphi, šel jsem dál do zábavního parku Velký svět,

procházel jsem se po Change Alley, jednu ruku jsem držel na penězích a druhou na dokladech – a koupil jsem si irský tiket Sweepstakes.

Nehraju hazard, pokud připustíte, že poker je hra dovednosti. Ale tohle byl dar bohyně štěstí, díky za dlouhou šňůru šťastných věcí. Pokud se rozhodne obdarovat mě 140 tisíci dolarů, nehodím jí je zpátky pod nohy. A když ne... no, tak ten tiket stál libru, 2 dolary 80; platil jsem 9 singapurských dolarů nebo 3 americké – malé gesto muže, který právě vyhrál zadarmo cestu kolem světa – to už vůbec nemluvím o tom, že se dostal z džungle a ještě dýchal.

Ale tři dolary se mi zase hned vrátily, když jsem se vydal po Change Alley tak, abych se vyhnul dalším dvěma tuctům chodících bank, které mi chtěly prodat další tikety, singapurské dolary, jakékoli peníze – nebo vlastní klobouk, když bych je nechal – došel jsem na ulici, přivolal jsem si taxík a řekl jsem řidiči, aby mě svezl do přístavu. Bylo to vítězství ducha nad hmotou, protože jsem absolvoval řečnické cvičení na téma jestli mám chňapnout tuhle šanci a uvolnit strašný biologický tlak tam dole. Starý dobrý Gordon Zjizvená tvář byl strašně dlouho orlím skautem a Singapur je jedno ze sedmi hříšných měst, kde lze získat cokoli.

Nechci tvrdit, že jsem zůstal věrný té slečně od vedle. Mladá holka tam doma, která mě naučila většinu znalostí o Světě, o Těle a o Pekle tu noc, kdy jsem byl zasvěcen a byla úžasná, mě „pustila k vodě“ v základním tréninku; pociťoval jsem vděk, nikoli však potřebu být věrný. Brzy nato se vdala, teď má dvě děti, žádné z nich není moje.

Podstatou mého biologického uvolnění byla změna geografická. Malinci hnědí bratříčkové, s nimiž jsem znovu a znovu bojoval, měli všichni malé hnědé sestřičky, mnohé z nich byly k mání za peníze nebo dokonce *pour l'amour ou pour le sport*.

Ale to všechno bylo pořád stejné a trvalo to příliš dlouho. Sestřičky? Sestřičky jsou důstojníci – vzácní komici Organizace služby v armádě, kteří to dostali ještě ve Státech za úkol, a bylo to snad důležitější poslání než být sestřičkou.

Neprotestoval jsem proti těm malým hnědým sestřičkám proto, že byly hnědé. Byl jsem v obličeji stejně hnědý jako ony – až na dlouhou růžovou jizvu. Vadily mi, protože byly malé.

Já byl 190 liber masa bez tuku a nikdy jsem nedokázal sám sebe přesvědčit, že holka, která měří 4 stopy 10 palců, váží necelých 90

liber a vypadá na 12 let, je ve skutečnosti svobodně svolná dospělá osoba. Pro mě to bylo jako strašlivý druh legálního znásilnění a působilo mi to psychickou impotenci.

Singapur vypadal na to, že tu seženu velkou holku. Ale když jsem se dostal z Change Alley, najednou se mi ty lidi přestali líbit, malí nebo velcí, mužští nebo ženské, mířil jsem k lodi a pravděpodobně jsem se uchránil před syflem, amorovým katarem, měkkými vředy, čínskou hnilobou a svalovou horečkou – bylo to moje nejmoudřejší rozhodnutí, které jsem učinil od svých 14 let, kdy jsem se rozhodl zápasit se středně velkým aligátorem.

Řekl jsem řidiči anglicky, do jakého přístavu chci jet. opakoval jsem mu to v kantonském nářečí, které jsem si trochu pamatoval (ne příliš dobře – je to devítitónový jazyk a ve škole jsem se učil jen němčinu a francouzštinu), ukázal jsem mu to místo na mapě, bylo tam označené a jméno jsem mu napsal tiskacím písmem anglicky a namaloval čínským písmem.

Každý, kdo opouštěl loď, dostal takovouhle mapu. V Asii všichni taxikáři mluví anglicky natolik, aby vás dovezli do čtvrti s červenými lampičkami a do obchodů, kde „výhodně“ nakoupíte. Ale nikdy není schopen najít dok nebo přístav, který potřebujete.

Můj taxikář mě poslouchal, mrknul na mapu a řekl mi: „Okay, Mácu. Najdu to,“ a rozjel se, za roh zajel se skřípěním pneumatik a přitom hulákal na couravé taxíky, kuli, děti a psy. Já odpočíval, šťastný, že mezi tisíci taxikářů jsem našel zrovna tohoto.

Najednou jsem se posadil a zařval jsem, aby zastavil.

Musím vám něco vysvětlit: neumím zabloudit.

Říkám tomu talent *psí*, jako se říká tomu, co vám vyčtou z pazoury. Máma vždycky říkala, že synek má „orientační smysl“. Říkejte tomu jak chcete. Bylo mi šest nebo sedm, když jsem přísel na to, že jiní lidé umí zabloudit. Vždycky vím, kde je sever, směr mého výchozího bodu, a taky jak jsem od něj daleko. Můžu se hned vydat na zpáteční cestu nebo jít přesně zpátky po svých stopách, dokonce i potmě a v džungli. To byl právě hlavní důvod, proč jsem byl vždycky jen desátníkem, ale ve skutečnosti jsem dělal seržantovu práci. Patroly pod mým vedením se vždycky vrátily – tedy mám na mysli ty, co přežily. To byla výhoda pro kluky z města, kteří v té džungli nechtěli být ani za nic.

Musel jsem řvát, protože řidič zabočil vpravo místo toho, aby jel vlevo a vypadalo to tak, že tu trasu znovu objede.

Zrychlil.

Znovu jsem zaječel. Teď už se vůbec nesnažil mluvit anglicky.

Za další míli a ještě kousek musel zastavit, protože tam byla dopravní zácpa. Vystoupil jsem, on vyskočil a začal vrískat v kantonském nářečí a ukazoval na taxametr v autě. Obklopili nás Číňani, kteří obstarávali hluk kolem a ti menší mě chytali za oblečení. Držel jsem ruku na penězích a byl jsem šťastnej, když jsem uviděl policajta. Zaječel jsem a upoutal jsem jeho pozornost.

Prodral se ke mně davem a mával při tom dlouhým obuškem. Byl to Hindu; zeptal jsem se ho: „Mluvíte anglicky?“

„Samozřejmě. A rozumím i američtině.“ Vysvětlil jsem mu svůj problém, ukázal jsem mu mapu, řekl jsem mu, že jsem do taxíku nastoupil na Change Alley a že řidič jezdil pořád dokola.

Policajt přikývl a mluvil s taxikářem dalším, třetím jazykem – řekl bych, že to byla malajština. Nakonec mi policajt řekl: „On neumí anglicky. Myslel, že říkáte, že chcete jet do Johore.“

K mostu do Johore dojdete hned z přístaviště, ten přejdete a pořád jste na ostrově Singapur. Odpověděl jsem našťavaně: „Houby nerozumí anglicky!“

Policajt pokrčil rameny. „Vy jste si ho najal, musíte mu zaplatit sumu na taxamtru. Potom mu vysvětlím, kam chcete jet a stanovím vám poplatek.“

„To teda dřív budu v pekle!“

„To je možný. Není to z téhle čtvrti tak daleko. Předpokládám, že zaplatíte. Doba čekání se taky počítá.“

Někdy přijde ta doba, kdy se člověk musí rvát o svá práva, jinak by se na sebe nemohl podívat do zrcadla při holení. Já už jsem se holil, takže jsem zaplatil – 18,50 singapurských dolarů za to, že jsem promarnil hodinu času, a byl jsem od přístavu dál než na začátku. Taxikář chtěl zpropitné, ale policajt ho umlčel, a pak mi dovolil, abych šel s ním.

Používal jsem obě ruce k tomu, abych si chránil doklady a peníze a tiket Sweeptakes, který jsem měl přiložený u peněz. Ale přišel jsem o pero a cigarety a kapesník a zapalovač Ronson. Když jsem ucítil zlodějské prsty na řemínku od hodinek, souhlasil jsem s tím, co mi ten

policajt navrhl. Říkal, že má bratrance, který mě za stanovenou cenu – velmi slušnou – odveze do přístavu.

„Bratranec“ se najednou objevil na ulici. Po hodině a půl jsem nastoupil na loď. Nikdy na Singapur nezapomenu – je to nejpoučnější město na světě.

II

O dva měsíce později jsem byl na francouzské Riviére. Oddělení dobrodějky nade mnou drželo ochrannou ruku po celou cestu přes Indický oceán, k Rudému moři až k Neapoli. Žil jsem zdravě, každé ráno jsem cvičil a opaloval se, odpoledne jsem spal a v noci jsem hrál poker. Byla tam spousta lidí, kteří nevěděli (byli chudí, ale uměli dobře počítat), jak si polepšit při tažení karty, ale strašně moc se to chtěli naučit. Když jsme přijeli do Itálie, byl jsem krásně opálený a měl jsem docela velkou finanční rezervu.

Hned na začátku té plavby byl kdosi bez peněz a chtěl dát do hry tiket Sweepstakes. Po delší diskusi jsme tiket uznali jako *platidlo* v hodnotě 2 \$ za tiket. Když jsme přistáli, měl jsem 53 tiketů.

Žádost o svezení z Neapole do Frankfurtu mi zabrala hodiny. Oddělení dobrodějky mě předalo zpátky do rukou Oddělení překvapení a Oddělení kanadských žertíků.

Než jsem jel do Heidelbergu, zastavil jsem se ve Wiesbadenu, kde jsem se chtěl setkat s matkou, otčímem a dětmi – a zjistil jsem, že právě odjeli do Států na výlet do Elmndorfu AFB na Aljašce.

Takže jsem jel do Heidelbergu, abych se tam hlásil a zatímco bude byrokracie pracovat, abych si prohlédl město.

Příjemné město. Hezký zámek, dobré pivo a *velké* holky s růžovými tvářičkami a postavou jako láhev od coca-coly. Jo, vypadalo to tu jako vhodné místo pro získání titulu. Začal jsem se shánět po pokoji, a tak jsem potkal jednu mladou Gertrudu, která mela *studenten*

čepici a na obličejích podobně ošklivé jizvy jako já – to jsou věci, kterým člověk věnuje pozornost.

Mluvil jsem o své záležitosti s prvním seržantem projíždějící společnosti.

Pokýval hlavou. „Chudáku!“

Proč? Žádné vládou stanovené výhody pro Gordona – nebyl jsem „veterán“.

Ta jizva mi nikdy nevadila. Nikdy mi nevadilo, že jsem v boji pozabíjel tolik mužů, že by se těžko dalo takové množství lidí shromáždit – no, nevádí. Ta záležitost nebyla „válka“ a kongres nikdy nepřijal zákon pro poskytování výhod pro vzdělávání nás, „vojenských poradců“.

Řekl bych, že to byla moje chyba. Po celý svůj život jsem se setkával s „výhodami stanovenými vládou“ – proč jsem v chemické laboratoři seděl v lavici s veteránem, který chodil do školy právě podle zákona přijatého vládou.

Tenhle starší seržant řekl: „Neber si to tak, synku. Jeď domů, najdi si práci, počkej tak rok. Oni ten zákon přijmou se zpětnou platností, to je hodně pravděpodobné. Jsi ještě mladý.“

Takže jsem se ocitl na Riviéře, civilista, který si užívá Evropy, než pojedou domů. Heidelberg byl vyloučen. Peníze, které jsem neměl kde v džungli utratit, plus nashromážděná dovolená, plus výhry v pokeru, to všechno dohromady tvořilo takovou sumu, za kterou bych v Heidelbergu mohl žít rok. Ale nikdy by to nestačilo na studium. Počítal jsem s tím mýtickým „vládou přijatým zákonem“, když jsem projídal svoje peníze, a když jsem svou hotovost používal místo polštáře.

Můj (zrevidovaný) plán byl jasný. Urvat tenhle výlet domů, než uplyne rok – urvat ho ještě než začne škola. Peníze, které jsem měl, jsem chtěl dát za byt u tety a strýce, příští léto pracovat, a pak se uvidí. Když už mi nehrozí odvod, mohl bych najít nějaký způsob, jak s tímto posledním rokem naložit; dokonce i v případě, že ze mne nebude „Herr Doktor Gordon“.

Ale škola začínala až na podzim a teď bylo jaro. Chystal jsem se ztraceně dobře si prohlédnout kousek Evropy předtím, než budu dít do úpadu; taková šance se mi už nikdy nenaskytne.

Ještě jeden důvod jsem měl pro čekání: ty tikety Sweepstakes. Blížilo se losování koní.

Irské Sweepstakes začíná jako loterie. Napřed se prodá dostatečné množství tiketů, které se nastrkají do Grand Central Station. Irské nemocnice získají 25% a jsou jediným zaručeným vítězem. Krátce před závodem se losují koně. Dejme tomu 20 koní. Pokud se vám nepodaří na váš tiket vyhrát koně, je to bezcenný kus papíru. (Jo, vlastně jsou taky nějaké ceny útěchy.)

Ale ani když byl tažen váš kůň, tak jste ještě nevyhráli. Někteří koně nebudou startovat. Z těch, kteří pojedou, většina dohoní ty ostatní. Ale každý tiket, který má jakéhokoli koně, byť by to byla koza, která se sotva vleče po padoku, získává v období mezi losováním a závodem náhle hodnotu několika tisíc dolarů. Dost záleží na tom, jak dobrý kůň to je. Ale ceny jsou vysoké a i o nejhorším koni v poli se předem ví, že vyhraje.

Mám padesát čtyři tiketů. Když aspoň na jednom z nich bude jméno vylosovaného koně, mohl bych ten tiket prodat tak, abych se mohl usadit v Heidelbergu.

Tak jsem zůstal a čekal jsem na losování.

Evropa nemusí být drahá. Mládežnická ubytovna je pro chlapa, který přichází z jihovýchodní Asie, z míst, kde lišky dávají dobrou noc, naprostým komfortem a dokonce ani francouzská Riviéra není drahá, pokud k ní přistupujete zespoda. Nezůstal jsem na La Promenade des Anglais; mel jsem maličký pokoj o čtyři patra výš a o dva kilometry nazpátek a bydlel jsem v něm ve společnosti jakýchsi trubek. V Nice jsou kouzelné noční kluby, ale není třeba, abyste se stali jejích zákazníkem, protože show na plážích je stejně dobrá... a zadarmo. Nikdy jsem nedoceňoval, jak velké umění je tanec převleku, dokud jsem poprvé neviděl Francouzku, jak se svlékala z šatů a oblékala do bikin přímo před zraky cizinců, turistů, četníků, psů – a před zrakem mým. To vše se dělo, aniž bychom jakkoli porušili úzkostlivé francouzské mravy týkající se „projevu exhibicionismu“. Nebo jen na okamžik.

Ano, pane, jsou věci, které lze vidět, a věci, které lze dělat na francouzské Riviéře bez utrácení peněz.

Pláže jsou příšerné. Skály. Ale skály jsou lepší než bahno v džungli a já si oblékl trenýrky a bavil jsem se při show a opaloval se. Bylo jaro, ještě před začátkem sezóny, nebylo tu plno, ale bylo teplo, slunečno a sucho. Ležel jsem na slunci a byl jsem šťastný a mým jediným luxusem byla depozitní schránka American Express a

pařížské vydání *N. Y. Herold Tribune* a *The Stars & Strips*. Ty jsem si prohlédl, abych věděl, jak velmoci špatně hospodaří se světem, potom jsem se podíval, co je nového v neválce, z níž jsem se právě dostal (obvykle beze zmínky, i když nám říkali, že „zachraňujeme civilizaci“), potom jsem se dostal k důležitým záležitostem, t.j. ke zprávám o irských Sweepstakes, byla ještě možnost, že *The Stars & Stripes* napíšíou, že všechno to byl jen ošklivý sen a že jsem nakonec získal výhody pro vzdělání.

Potom přišly na řadu křížovky a „osobní“ zprávy. Vždycky jsem četl „osobní“ zprávy; jsou to takové nahé pohledy do soukromých životů. Jsou tam takové věci jako: M.L. zavolá R.S. *před polednem. Peníze*. Taky vás zajímá, co kdo komu udělal, a kdo dostal zapláceno?

Zanedlouho jsem objevil ještě levnější způsob života, se show dokonce lepší. Slyšeli jste o I'lle du Levant? Je to ostrov u Riviéry mezi Marseilles a Nice a je velmi podobný Catalině. Na jednom konci je vesnice a francouzské námořnictvo siablokovalo druhý konec pro řízené střely; zbytek jsou kopce a pláže a malebné jeskyně. Nejsou tam žádné automobily, dokonce ani jízdní kola. Lidé, kteří sem chodí, nechťejí vědět o okolním světě.

Za 10 dolarů denně si můžete užívat luxusu, za který v Nice platíte 40 dolarů za den. Nebo můžete zaplatit 5 centů za den za kempování a žít za dolar denně – což jsem dělal já – a jsou tam levné restaurace pro případ, že vás někdy přestane bavit vaření.

Je to místo, kde jako by neplatila pravidla žádného druhu. Okamžik, jedno přece jen. Před vesnicí Heliopotis je nápis: LE NU INTEGRAL EST FORMELLEMENT INTERDIT. („Úplná nahota je přísně zakázána.“)

To znamená, že kdokoli, muž nebo žena, si musí na sebe vzít miniaturní trojúhelník látky, *cache-sexe*, bederní zástěrku, než vstoupí do vesnice.

Všude jinde, na plážích, v kempu a po celém ostrově nemusíte na sobě nosit naprosto nic a nikdo tu taky nic na sobě nenosí.

Chráněný nepřítomností automobilů a šatů je ostrov Levant jako kterýkoli jiný kousek zaostalého francouzského venkova. Je tu nedostatek čerstvé vody, ale Francouzi vodu nepíjí a koupete se ve Středozemním moři a za jeden frank si můžete koupit dost čerstvé vody na šest opláchnutí od mořské soli. Jeďte vlakem z Nice do Marseilles, vystupte v Toulonu, pak jeďte autobusem do Lavandou a

pak lodí (hodina a pár minut) do I'll du Levant – a pak zahod'te starosti zároveň s oděvem.

Zjistil jsem, že si ve vesnici můžu koupit *Herald-Trib* z předchozího dne, na tomtéž místě, kde jsem si půjčil stan a kempinkové potřeby. V La Brise Marine jsem si koupil potraviny a stan jsem si postavil nad La Plage des Grottes, blízko vesnice a usadil jsem se, relaxoval a užíval jsem si show.

Někteří lidé shazují ženskou podobu božství. Sex je pro ně příliš dobrý; měli by být ústřicemi. Na všechny holky je hezký pohled (včetně malých hnědých sestřiček, přesto, že mě nervovaly); jediný rozdíl je v tom, že některé vypadají líp. Některé byly tlusté, jiné vychrtlé a některé byly staré a některé mladé. Některé vypadaly, jako by právě vystoupily z Les Folies Bergères. S jednou z nich jsem se seznámil a neudělal jsem chybu; byla to Švédka, v jedné pařížské revui byla „*nue*“. Cvičila si na mně angličtinu a já si na ní cvičil francouzštinu. Slíbila mi, že mi uvaří švédskou večeři až někdy přijedu do Stockholmu, a já jsem jí uvařil večeři nad lihovou lampou a hihňali jsme se nad vin ordinaire; ji zajímalo, jak jsem přišel k té jizvě a já si něco vymýšlel. Marjatta byla dobrá pro nervy starého vojáka a když musela odejít, byl jsem smutný.

Ale show pokračovala dál. O tři dny později jsem seděl na Grotto Beach, opíral jsem se o skálu a luštil jsem křížovku, a najednou jsem začal šilhat, protože jsem se snažil nezírat upřeně na ženu, na kterou se dalo zírat bez přestání – takovou, jakou jsem ještě v životě neviděl.

Žena, dívka – těžko říct. Na první pohled jsem si myslel, že jí je osmnáct, snad dvacet; později, když jsem se jí mohl podívat zpřímá do obličeje, pořád vypadala na osmnáct, ale mohlo jí klidně být i čtyřicet. Nebo sto čtyřicet. Byla nadčasově a dokonale krásná. Jako Helena Trójská nebo Kleopatra. Mohla to být Helena Trójská, ale věděl jsem bezpečně, že to není Kleopatra, protože neměla zrzavé vlasy; byla to přirozená blondýna. Byla celá zlatohnědá bez jakýchkoli stop po bikinách a její vlasy měly tentýž odstín, jen o dva tóny světlejší. Padaly jí nespoutané v půvabných vlnách po zádech a zdálo se, že si je nikdy nestříhala.

Byla vysoká, jen o málo menší než já a nebyla o moc lehčí. Nebyla tlustá, ani trochu tlustá, měla krásnou žensky formovanou postavu, pod kůží měla jen svaly – určitě to byly svaly; nesla se s uvolněnou silou lvice. Ramena měla na ženu poměrně široká, stejně

jako ženské boky; pas by se zdál na menší ženě silný, na její postavě však byl perfektně štíhlý. Břicho neměla vůbec skleslé, ale bylo roztomile klenuté, přesně podle svalů. Její prsa – jen tak velký hrudní koš mohl nést tak veliká prsa, aniž by se zdála obrovská. Tyčila se vzhůru a lehce se pohupovala jen když se pohybovala, a byla korunována růžovohnědými bonbónky, což ve skutečnosti byly bradavky, ženské a nikoli panenské.

Pupík, to byl ten drahokam, který opěvovali perští básníci.

Nohy měla na svou výšku dlouhé; ruce a nohy neměla malé, ale štíhlé, ladné. Byla půvabná ve všech směrech; nebylo možné si ji představit v nepůvabné pozici. Ano, byla pružná a ohebná jako kočka, mohla se kroutit do všech poloh.

Její obličej – jak popsat dokonalou krásu kromě konstatování, že když ji spatříte, nemůžete si ji splést. Její rty byly plné a ústa poněkud široká. Byla jemně prohnutá jakoby v úsměvu, dokonce i když byla naprosto klidná. Měla červené rty, ale jestli měla make up, pak jej používala tak umně, že jsem to nepoznal – a to samo ji činilo výjimečnou, protože už rok ostatní ženy používaly „kontinentální“ make up, který byl tak umělý jako korzet a tak vyzývavý jako úsměv děvky.

Její nos byl velký i na její obličej docela velký, žádný knoflíček. Její oči...

Načapala mně, jak jsem na ni zíral. Ženy docela jistě předpokládají, že se na ně bude někdo dívat, bez rozdílu, zda jsou nahé nebo oblečené na ples. Ale je drzé dívat se na ně otevřeně upřeně. Vzdal jsem ten boj v prvních deseti vteřinách a snažil jsem se zapamatovat si ji, každou linii, každou křivku.

Její oči se do mě zaklesly, zírala na mne a já se začal červenat, ale nemohl jsem uhnout pohledem. Měla hluboké tmavě modré oči, tmavší než moje hnědé oči.

Řekl jsem chraplavě: „*Pardonnez-moi, ma ‘m ‘selle,*“ a podařilo se mi odtrhnout oči.

Odpověděla mi anglicky: „Ale to je v pořádku. Dívejte se jak dlouho chcete,“ a prohlížela si mě od hlavy k patě tak bedlivě, jako jsem to před chvílí dělal já. Její hlas byl teplý, plný kontraalt, překvapivě hluboký v nejhlubším registru.

Postoupila o dva kroky ke mně a skoro stála nade mnou. Vstával jsem a ona mi pohybem naznačila, abych zůstal sedět. Bylo to gesto,

které jako by vyjadřovalo podřízenost. Jako by byla zvyklá dávat příkazy. „Zůstaňte, kde jste,“ řekla. Vánek ke mně donesl její vůni a po celém těle mi naskočila husí kůže. „Jste Američan.“

„Ano.“ Byl jsem přesvědčen, že ona není Američanka. A stejně jsem si byl jist, že není Francouzka. Nejen že neměla vůbec francouzský přízvuk. ale navíc – Francouzky jsou vždycky trochu provokatérky; nemůžou si pomoci, je to hluboko zakořeněné ve francouzské kultuře. Ale v téhle ženě nebylo provokativního naprosto nic – kromě toho, že dávala podnět k provádění výstředností jen tím, že vůbec existovala.

Ale bez toho, že by byla provokatérka, měla v sobě vzácný dar okamžité intimity; mluvila se mnou tak, jako se mluví s dávným přítelem, jako bychom byli přátelé, kteří navzájem znají své slabé stránky a naprosto snadno se dostanou *téte-á-téte*. Kladla mi otázky, ptala se na některé velmi osobní záležitosti a já na všechny odpovídal čestně a vůbec mě ani nenapadlo, že nemá právo mě vyslýchat. Neptala se mě na jméno, ani já na její – já jsem se jí neptal vůbec na nic.

Nakonec toho nechala, znovu si mě prohlédla. Potom řekla zamyšleně: „Jste moc krásný,“ a dodala „*Au ‘voir,*“ otočila se a kráčela dolů po pláži, šla do vody a odplavala.

Byl jsem tak ohromen, že jsem se nemohl ani pohnout. Ještě mi nikdo v životě neřekl, že jsem „hezký“, dokonce ani předtím, než jsem si zlomil nos. Natož „krásný“!

Ale nemyslím, že by bylo dobře ji pronásledovat, i když jsem na to chvíli myslel. Ta holka uměla plavat.

III

Zůstal jsem na *plage* až do západu slunce, čekal jsem, že se vrátí. Potom jsem si udělal rychlou večeři, dal jsem si jen chleba, sýr a víno, vzal jsem si bederní roušku a šel do města. Tam jsem se potloukal po barech a restauracích, ale nenašel jsem ji. Nahlížel jsem i do oken. Když začali v bistrech zavírat, vzdal jsem to. šel jsem do stanu a proklínal jsem se kvůli osmi druhům bláznovství – (proč jsem nemohl říct „Jak se jmenuješ, odkud jsi a kde *tady* bydlíš?“) – zalezl jsem do spacáku a usnul jsem.

Vstal jsem za úsvitu, potom jsem prohlédl *plage*, nasnídal se, znovu jsem prohlédl *plage*, „oblékl“ se a šel do vesnice, prošel jsem obchody, byl na poště a koupil si svůj *Herold-Trib*.

Pak jsem stál tváří v tvář nejtěžšímu rozhodnutí ve svém životě: můj kůň byl vylosován.

Nejdřív jsem si nebyl jist, protože jsem si nepamatoval všech 53 čísel. Musel jsem se vrátit do stanu, najít to memorandum a prohlédnout ho – a měl jsem ho! Bylo to číslo, které jsem si pamatoval podle vizuální podoby: XDY 34555. Měl jsem koně!

Znamenalo to několik tisíc dolarů, ale nevěděl jsem kolik. Ale bylo to dost, abych mohl žít v Heidelbergu... *pokud* to proměním na peníze hned. *Herold-Trib* chodil s denním zpožděním, což znamenalo, že losování se konalo přinejmenším před dvěma dny – a za tu dobu si ta herka mohla zlomit nohu nebo si mohla ublížit devatero jinými způsoby. Můj tiket znamenal peníze jen v tom případě, že „Lucky Star“ bude na startovní listině.

Musel jsem se rychle dostat do Nice, a zjistit, kde a jak dostanu za svůj šťastný tiket nejvíc peněz. Musím ho vyndat ze skříňky a prodat!

Ale co „*Helena Trójská*“?

Lichvář se svým srdcervoucím pláčem „Moje dcera! Moje peníze!“ nebral roha tak rychle jako já.

Udělal jsem kompromis. Napsal jsem bolestínský dopis, v němž jsem popsal sám sebe a v němž jsem sdělil, že jsem musel náhle odjet a úpěnlivě ji prosím, aby buď zůstala, dokud se zítra nevrátím, nebo alespoň nechala vzkaz, kde jí najdu. Předal jsem dopis pošťáče společně s jejím popisem – blondýna, tak a tak vysoká, vlasy takhle dlouhé, nádherná *poitrine* – a s dvaceti franky a slibem dvojnásobné odměny, pokud dopis předá a získá odpověď. Pošťáčka mi řekla, že ji sice nikdy neviděla, ale pokud *cette grande blonde* kdy vstoupí do vesnice, bude jí psaní doručeno.

Tak mi zbyl čas, abych se převlékl „do civilu“, hodil své věci k Mme. Alexandre a chytil loď. Pak mi zbývaly celé tři hodiny cesty, kdy jsem se mohl pořád bát.

Problém byl v tom, že Lucky Star nebyla ve skutečnosti herka. Můj kuň podle předpokladů nemohl skončit hůř než na pátém nebo šestém místě, ať bude v poli kdokoli. Takže? Měl jsem se na své cestě vpřed zastavit a vydělat něco?

Anebo riskovat, že budu bez peněz?

Nebylo to lehké. Předpokládejme, že můžu tiket prodat za 10 000 dolarů. Dokonce i kdybych se nepokusil o žádný podfuk s daněmi, pořád bych si nechal většinu peněz a mohl bych studovat.

Ale chtěl jsem studovat tak jako tak – a chtěl jsem skutečně jet do Heidelbergu? Ten student s jizvami ze soubojů byl balík s předstíranou pýchou na jizvy z rádobynebezpečí.

Dejme tomu, že se udržím a shrábnu největší cenu – 50 tisíc liber nebo 140 tisíc dolarů.

Víte, jaké daně musí platit bakalář ze 140 tisíc dolarů v Zemi odvážných a domově svobody?

103 tisíc – to musí zaplatit.

A tak mu zbyde 37 tisíc dolarů.

A chtěl jsem já vsadit 10 tisíc dolarů proti šanci vyhrát 37 tisíc dolarů – s pravděpodobností 15:1 v můj neprospěch?

Bratříčku, to mi vychází přesný střed. Princip je tentýž, ať se jedná o 37 papírů nebo o 25 centů sázkaře.

Ale předpokládejme, že se mi nějak podaří podfuk s daněmi, takže vsadím 10 tisíc dolarů a vyhraju 140 tisíc dolarů. To představuje

potencionální zisk, který se rovná pravděpodobnosti – a 140 tisíc, to nebyly peníze jen na studium, ale znamenalo to i budoucnost, která mohla přinášet už navždycky čtyři – pět tisíc každý rok.

Všemohoucí, já bych „nepodváděl“, USA nemají žádné větší morální právo na ty peníze (pokud jsem je vyhrál) než mám já na Svatou říši římskou. A co Všemohoucí udělal pro mne? Zničil život mému tátovi ve dvou válkách, z nichž jednu nám nebylo souzeno vyhrát – a tak mi znemožnil studovat – a to je jen maličkost ve srovnání s tím, jaké duchovní hodnoty mohly být předány jeho synovi (nevěděl jsem a nikdy to vědět nebudu!) – potom mě musel vytáhnout z koleje a poslat mě bojovat do další neválky, a skoro mě zabil a já tak přišel o svůj dívčí srnách.

Tak jak je Všemohoucí oprávněn oškubat mě o 103 tisíc dolarů a nechat mě v nesnázích? Tak, že to může „půjčit“ Polsku? Nebo to darovat Brazílii? Do příc!

Ale existoval způsob, jak to všechno udržet v legalitě (pokud vyhraju), tak jako právoplatné manželství. Na rok se přestěhovat do malého Monaka, kde nejsou daně, jen na rok. A pak si ty peníze kamkoliv odvézt.

Třeba na Nový Zéland. *Herold-Trib* měl obvyklé titulky, jen jich bylo víc. Vypadalo to, jako by se chlapi (velcí hraví chlapi!). kteří řídili tuhle planetu, chystali na velkou válku, kdy budou použity interkontinentální balistické rakety a vodíkové pumy – od nynějška kdykoli.

Když člověk odejde tak daleko na jih – až na Nový Zéland, třeba tam po kácení zbydou třísky.

O Novém Zélandu se říká, že je tam krásně a že rybáři tam pětilibrového pstruha považují za příliš malého a nestojí jim za to brát ho domů.

Já jsem jednou chytil dvoulibrového.

A potom jsem dospěl k příšernému závěru. Nechtěl jsem se vrátit zpátky do školy, vyhrávat, ztrácet nebo získávat. Už jsem neodsuzoval tri garáže s autem a bazény ani žádný jiný symbol „bezpečí“. Na světě není *žádné* bezpečí a jenom blázni a myši si myslí, že existuje.

Někde hluboko v džungli jsem odhodil ambice tohoto druhu. Byl jsem mnohokrát zasažen a ztratil jsem zájem o supermarkety a sídlištní sekce – a dneska večer je schůzka Sdružení rodičů a přátel školy, nezapomeň, slíbilš to.

Ale vůbec jsem neuvažoval o životě v ústraní někde v klášteře. Pořád jsem chtěl –

Co jsem *chtěl*?

Chtěl jsem Rochovo vejce. Chtěl jsem harém s krásnými odaliskami, chtěl jsem vířit prach pod koly mého závodního vozu, rez, která nikdy neposkvrní můj meč. Chtěl jsem skládat do řady nugety červeného zlata velikostí pěsti a dostat toho všivýho dezertéra do vazby! Chtěl jsem ráno vstávat s pocitem svěžesti a jít a zlámat nějaká kopí, pak vybrat pěknou holku na *droit du seigneur* – chtěl jsem se postavit Baronovi a varovat ho, aby se opovážil sáhnout na moji holku! Chtěl jsem slyšet šplouchání rudé vody *Nancy Lee* na mé kůži v chladivém ránu a neslyšet žádné jiné zvuky, necítit žádný pohyb, který by bránil složit křídla albatrosovi, který nás nesl posledních tisíc mil.

Chtěl jsem odhalené měsíce Barsoomu. Chtěl jsem Storisende a Poictesme a Holmese, který mě vzbudí a řekne: „Hra začala!“ Chtěl jsem sjet Mississippi na voru a uniknout jednotce s Baronem Prášilem a Ztraceným delfínem.

Chtěl jsem Prester Johna a Excalibur mě vytáhl za mou měsíčně bílou paži z mlčenlivého jezera. Chtěl jsem se plavit s Odyseem okolo ostrova Samothráke a jíst lotos v zemi, kde se zdá, že je pořád odpoledne, Chtěl jsem mít pocit romance a zázraku, který si pamatuji z dětství. Chtěl jsem, aby svět byl takový, jaký mi slíbili – místo nevkusného, všivého a zkaženého svrabu, jakým ve skutečnosti byl.

Měl jsem jednu šanci – včera odpoledne – deset minut. Heleno Trójská, ať se jmenuješ jakkoli. A věděl jsem to... a tu šanci jsem nevyužil.

Možná, že šance je všechno, co kdy získáte.

Vlak se ploužil do Nice.

V kanceláři American Express jsem šel do bankovního oddělení a do své depozitní schránky, našel jsem tiket, porovnal jsem si číslo s *Herold-Trib* – *XDY 34555, je to ono!* Abych se přestal trást, porovnal jsem si i ostatní tikety, ale to byly jen bezcenné kusy papíru, přesně jak jsem předpokládal. Nastrkal jsem je zpátky do schránky a ptal jsem se po manažerovi.

Měl jsem finanční problémy a American Express je banka, nejen cestovní kancelář. Uvedli mne do pracovny manažera, představili jsme

se. „Potřeboval bych poradit,“ řekl jsem. „Víte, mám jeden tiket, Sweepstakes, který vyhrál.“

Začal se na mně zubit. „To vám blahopřeji! Jste první člověk po dlouhé době, který sem přišel s dobrou zprávou, nikoli se stížností.“

„Díky. No, ale mám zároveň problém. Víím, že tiket s vylosovaným koněm má do závodu docela vysokou cenu. Samozřejmě podle koně.“

„Jistě,“ souhlasil se mnou. „Jaký je to kůň?“

„Dobrý kůň, Lucky Star – a právě proto mám ten problém. Kdybych si vytáhnul vodíkovou pumu nebo některého ze tří favoritů... Vždyť víte, jak to chodí. Nevím, jestli ten tiket mám prodat nebo si ho nechat, protože nevím, jak je to s poměrem. Nevíte, kolik se dává na Lucky Star?“

Zaklesl do sebe konečky prstů. „Pane Gordone, American Express nedává typy na dostihy ani nezprostředkovává prodej tiketů Sweepstakes. Nicméně – máte ten tiket u sebe?“

Vyndal jsem ho a podal mu ho. Byl to jeden z toho pokeru, takže byl upatlaný a pomuchlaný. Ale to šťastné číslo bylo jasně viditelné.

Podíval se na něj. „Máte k tomu stvrzenku?“

„Nemám ji u sebe.“ Začal jsem mu vysvětlovat, že jsem uvedl adresu svého nevlastního otce – a že moje pošta byla odeslána na Aljašku. Přerušil mě. „To je v pořádku.“ Stiskl tlačítko. „Alice, buďte tak laskavá, zavolejte mi sem M’sieura Renaulta.“

Byl jsem zvědav, jestli je skutečně všechno v pořádku. Musel jsem uvádět jména a místa bydliště původních majitelů tiketů a každý z nich mi slíbil, že mi pošle stvrzenku, hned jak ji dostane – ale žádné stvrzenky mi zatím nepřišly. Třeba jsou na Aljašce – zatím jsem ten tiket schovával v uzamykatelné skříňce; koupil ho jeden seržant, který je teď ve Stuttgartu. Třeba mu budu muset něco zaplatit a třeba mu budu muset zlámat ruce.

Pan Renault vypadal jako unavený pan učitel. „M’sieur Renault je odborník na tyto záležitosti,“ vysvětlil mi manažer. „Dovolíte mu, aby zkontroloval váš tiket, prosím?“

Ten Francouz se na něj podíval, oči se mu rozsvítily a sáhl do kapsy, vytáhl hodinářskou lupu, nasadil si ji na oko. „Výborný!“ řekl znalecky. „Jeden z nejlepších. Asi z Hong Kongu, že?“

„Koupil jsem ho v Singapuru.“

Pokýval hlavou a usmál se. „To by odpovídalo.“

Manažer se neusmíval. Šel do svého stolu a přinesl další tiket Sweepstakes a podal mi ho. „Pane Gordone, já jsem tenhle koupil v Monte Carlu. Porovnejte si je.“

Připadaly mi úplně stejné až na sériová čísla a to, že ten jeho byl krásně čistý. „Co bych měl vidět?“

„Třeba vám pomůže tohle.“

Nabídl mi velkou lupu.

Tiket Sweepstakes se tiskne na zvláštním papíře, je na něm portrét a má několik barev. Je to lepší rytecká a tiskařská práce, než se používá v leckterých zemích pro tisk papírových peněz.

Už dávno jsem se naučil, že člověk nesmí zaměnit dvojku za eso, když se na ně upřeně dívá. Podal jsem mu zpátky jeho tiket. „Můj je padělek.“

„To jsem neřekl, pane Gordone. Řekl bych, že jste o zkušenost bohatší. Zastavte se v Bank of France.“

„Já to vidím. Ryté linky na tom mém tiketu nejsou ostré a rovné. Na některých místech jsou přerušené. Pod lupou se zdá i tiskařská práce nečistá.“ Otočil jsem se. „Mám pravdu, M'sieur Renault?“

Odborník pokrčil rameny a s politováním souhlasil. „V tomto ohledu je to pěkná práce.“

Poděkoval jsem jim a vyšel jsem ven. Zastavil jsem se v Bank of France. Ne proto, že bych pochyboval o jejich úsudku, ale proto, že si člověk nemá nechat něco nabulíkovat hned napoprvé, nejde prostě zahodit 140 tisíc dolarů v jedné vteřině. Jejich expert se neobtěžoval ani použít lupu. „*Contrefait*,“ oznámil. „Bezcenný.“

Tentýž den už nebylo možné vrátit se na l'île du Levant. Najedl jsem se, a pak jsem se porozhlédl po své bývalé bytné. Moje komůrka byla prázdná a nechala mě tam přespát. Dlouho jsem nemohl usnout.

Nebylo to tak deprimující, jak jsem předpokládal. Cítil jsem se uvolněně, dokonce bych řekl lehce. Na chvíli jsem měl bezvadný pocit, že jsem bohatý – patřil jsem mezi ně a měl jsem starosti bohatých – oba pocity byly zajímavé a neměl jsem zájem si je zopakovat. Ne hned teď.

Teď jsem neměl žádné starosti. Jediné, co jsem potřeboval zařídit, bylo odjet domů a s tím, jak levně se dalo žít na ostrově, jsem nemusel nijak spěchat. Jediné, co mě na celé záležitosti rozčilovalo, byl ten spěšný odjezd do Nice, který mohl způsobit, že ztratím „Helenu

Trójskou“, *celte, grande bloude! Si grande... si belle... si majestueuse!* Usnul jsem s myšlenkou na ni.

Měl jsem v plánu chytit ranní vlak, a potom první loď. Ale předchozí den jsem utratil hodně peněz a udělal jsem volovinu, že jsem si v American Express nevzal hotovost. Kromě toho jsem se vůbec nezeptal na poštu. Nečekal jsem nic kromě zprávy od mámy a možná od tety – jediný blízký přítel, kterého jsem měl v armádě, byl zabit před půl rokem. Ale stejně jsem si mohl poštu vyzvednout při čekání na peníze.

Tak jsem si dopřál luxusní snídani. Francouzi si myslí, že nejlíp je začít den cikorkou, mlíkem a rohlíkem, který je určitě plodem jejich nestabilní politiky. Vybral jsem si kavárnu na chodníku vedle velkého kiosku, jediného v Nice, kde měli *The Stars & Strips* a kde *Herold-Trib* prodávali hned jak přišel; objednal jsem si meloun, *café complet* pro dva a *omelette aux herbes fines*; usadil jsem se a užíval jsem si života.

Když přišel *Herold-Trib*, zkazil mi mojižitkářskou radost. Titulky byly horší než jindy a připomněly mi, že se musím vypořádat se světem; nemohl jsem navždycky zůstat na *Ille du Levant*.

Ale proč bych tam nezůstal tak dlouho, jak to jen půjde? Ještě se mi nechtělo do školy a problém tří garáží s autem byl v prachu stejně tak jako tiket Sweepstakes. Jestli měla vypuknout III. světová válka, pak jsem neměl důvod být za šest nebo osm tisíc ročně inženýrem v Santa Monice jen proto, abych zahynul ve výhni požáru po bombardování.

Raději se budu řídit svými zásadami, budu sbírat růžová poupata, dolary a čas budu mít ve svých rukou, potom – no, možná, že se dám k námořnictvu jako můj táta. Možná, že se stanu desátníkem – a ta hodnost mi už zůstane.

Otevřel jsem noviny na straně „společenská rubrika“.

Byly tam skvělé věci. Kromě obvyklých nabídek psychologických vyšetření a návodů, jak se naučit jógu, a záhadných vzkazů od jedněch iniciál jiným iniciálám se objevily také neobvyklé. Třeba:

ODMĚNA!! *Uvažujete o sebevraždě? Spojte se se mnou za účelem pronájmu vašeho bytu a připravím vám nádherné poslední dny vašeho života. Box 323, H-T*

Nebo: Muž Hindu, ne vegetarián, by se rád seznámil s kulturní Evropankou, Afričankou nebo Asiatkou se sportovním autem. Zn.: upevňování mezinárodních vztahů. Box 107

Jak to děláte ve sportovních autech?

Jeden byl příšernej – Hermafroditi celého světa, povstaňte! Nemáte co ztratit – kromě svých článků. Tel. Opera 59-09

Další začínal:

JSTE ZBABĚLEC?

No, to určitě. Když to jde. Když mám možnost si vybrat. Četl jsem dál:

JSTE ZBABĚLEC? Tak tohle není pro vás. Nutně potřebujeme odvážného muže. Musí mu být 23-25 let, musí být absolutně zdravý, alespoň šest stop vysoký, váha kolem 190 liber, musí umět plynne anglicky a trochu francouzsky, musí umět obratně zacházet se zbraněmi, nezbytné jsou znalosti z oblasti techniky a matematiky, ten muž musí chtít cestovat, nesmí mít žádná rodinná ani emocionální pouta, musí být neskonale odvážný a hezký v obličeji, rovněž s hezkou postavou. Nabízíme trvalé zaměstnání, velmi vysoký plat, nádherné dobrodružství, veliké nebezpečí. Přihlášky pouze osobně, 17, rue Dante, Nice, 2me étage, appt. D.

Požadavky týkající se obličeje a postavy jsem četl s velkou úlevou. Na malou chvíli mě napadlo, že někdo s pochybeným smyslem pro humor namířil tenhle neotesaný vtip přímo na mne. Někdo, kdo věděl, že mám ve zvyku číst rubriku „společenská kronika“.

To místo bylo jen sto yardů daleko od kavárny, kde jsem právě sedel. Četl jsem ten inzerát znovu.

Potom jsem zaplatil, nechal jsem tam slušné spropitné, šel jsem do kiosku, koupil jsem si *The Stars & Strips*, vydal jsem se do American Express, vzal jsem si peníze a vyzvedl jsem si poštu a šel jsem dál na nádraží. Další vlak do Toulonu jel až za hodinu, tak jsem zašel do baru, objednal jsem si pivo a sedl si, že si budu číst.

Matce bylo líto, že jsem je ve Wiesbadenu minul. V dopise vypočítávala nemoci dětí, vysoké ceny na Aljašce a vyjádřila lítost nad tím, že kdy vůbec odjížděli z Německa. Schoval jsem si dopis do kapsy a vyndal jsem *The Stars & Stripes*.

Za chvíli jsem četl: JSTE ZBABĚLEC? – tentýž inzerát, od začátku do konce.

Odhodil jsem noviny a zavrčel.

V poště byly ještě další tři dopisy. Jeden mě vyzýval k příspěvku atletické asociaci mé bývalé koleje; druhý mi radil při výběru investic za zvláštní částku pouhých 48 dolarů ročně; třetí dopis byla obyčejná obálka bez známky, bylo jasné, že ji do American Express někdo přinesl.

Byl v ní jen výstřižek z novin tohoto znění: JSTE ZBABĚLEC?

Byl to tentýž inzerát jako ty dva předchozí, jen v poslední větě bylo podtrženo: *Přihlášky pouze osobně.*

Vyhodil jsem peníze za taxík do rue Dante. Kdybych si pospíšil, stačil bych ještě rozluštit tuhle hru nebe-peklorád a pořád bych měl šanci stihnout vlak do Toulonu. K číslu 17 se muselo nahoru pěšky; vyběhl jsem tam a když jsem přistoupil k apartmá D, potkal jsem mladíka, který odtud vycházel. Byl šest stop vysoký, hezký v obličeji, měl pěknou postavu a vypadal tak, že to mohl být klidně hermafrodit.

Na vstupních dveřích byla cedule: DR. BALSAMO – PŘÍJEM PODLE OBJEDNÁVEK, bylo to tam napsáno anglicky i francouzsky. To jméno mi znělo povědomě a tak trochu vymyšleně, ale nesnažil jsem se na to přijít; otevřel jsem ty dveře.

Kancelář za nimi byla přecpaná podle vkusu starých francouzských právníků a smečky krys. Za stolem seděl takový trpaslíček s veselým úsměvem, tvrdýma očima, nejružovějším obličejem a skalpem, jaké jsem kdy v životě viděl, a s věncem neposedných bílých vlasů. Podíval se na mě a začal se hihňat, „Vítám vás. Tak vy jste hrdina?“ Najednou vytáhl revolver; byl velký asi tak jako půlka toho človíčka a stejně těžký. Namířil ho na mě. Do té hlavy by se dal nacpat Volkswagen.

„Já nejsem žádný hrdina,“ řekl jsem zle. „Jsem zbabělec. Přišel jsem se jen podívat, co je to za fór.“ Začal jsem kmitat ze strany na stranu, srazil jsem tu příšernou zbraň ze svého směru, chňapnul jsem ho za zápěstí a uchopil revolver. Pak jsem na něj namířil. „Nehrajte si s tou věcí, nebo do vás napálím celej zásobník. Pospíchám. Vy jste doktor Balsamo? Vy jste podal ten inzerát?“

„Ale no tak,“ řekl a nebyl ani trochu znepokojený. „Impulzivní mladík. Ne, doktor Balsamo je tamhle.“ Ukázal hlavou na dvoje dveře na levé stěně, potom stiskl zvonek na stole – to byla snad jediná věc, která pocházela z doby mladší než napoleonské. „Vstupte, ona už na vás čeká.“

„‘Ona’? Které dveře?“

„Ale, ženská nebo tygr? Není to jedno? Na dlouho? Hrdina to pozná. Zbabělec si vybere špatně, aby se ubezpečil, že lžu. *Allez-y! Vité, vité! Schnell!* Jděte na to, Macu.“

Zasupěl jsem a trhnutím jsem otevřel pravé dveře.

Doktorka stála zady ke mně u nějakého přístroje proti vzdálenější stěně a měla na sobě jeden z těch bílých plášťů s vysokým límcem, jaké mají v oblibě zdravotníci. Po mé levé ruce byl lékařský stůl, po mé pravé ruce švédská moderní pohovka; byly tu rovněž vitríny v kombinaci nerez oceli a skla a nějaké zarámované certifikáty; celá ta místnost byla tak moderní, jako ta předchozí nebyla.

Když jsem zavřel dveře, otočila se, podívala se na mě a tiše řekla: „Jsem strašně ráda, že jsi přišel.“ Pak se usmála a něžně mi řekla: „Jseš krásnej.“ A padla mi do náruče.

IV

Asi za minutu čtyřicet vteřin a několik století „Dr. Balsamo – Helena Trójská“ odtáhla ústa od mých na palec daleko a řekla: „Teď mě nech odejít, prosím tě, svlékni se a lehni si na stůl.“

Cítil jsem se jako po devítihodinovém spánku a ostré horizontální sprše a po třech hltech ledového akvavitu do prázdného žaludku. Cokoli chtěla, abych udělal, jsem udělat chtěl. Ale situace přímo volala po pohotové odpovědi. „Cože?“ zeptal jsem se.

„Prosím tě! Ty jsi ten pravý, ale musím tě prohlédnout.“

„No... tak dobře,“ souhlasil jsem. „Jsi doktorka,“ dodal jsem a začal jsem si rozepínat košili.

„Já! doktorka?“

„Myslím medicíny.“

„Ano. Mimo jiné.“

Shodil jsem boty. „Ale proč mě chceš prohlížet?“

„Třeba hledám čarodějnická znamení. Já vím, že žádná nenajdu. Ale musím zjistit taky další věci. Abych tě chránila.“

Stůl mě studil na kůži. Proč tyhle věci něčím nepřikryjou? „Jmenuješ se Balsamo?“

„Je to jedno z mých jmen,“ řekla nepřítomně, zatímco mě jemně prohmatávala po těle. „Je to rodné jméno.“

„Počkej chvíli. Hrabě *Cagliostro*!“

„Jeden z mých strýců. Ano, ten používal tohle jméno. I když nebylo jeho, ne víc než Balsamo. Strýc Josef strašně zlobí a je docela prolhaný.“ Dotkla se malé staré jizvy. „Máš vyoperovaný appendix.“

„Ano.“

„Dobře. Teď se ti podívám na chrup.“

Široce jsem otevřel ústa. Můj obličej nebyl nic moc, ale zuby jsem mohl půjčovat na reklamu Pepsodentu. Po chvilce přikývla. „Fluoridové skvrny. Dobře. Teď potřebuji tvou krev.“

Mohla mě klidně kousat do krku a nic bych proti tomu neměl. Ani by mě to moc nepřekvapilo. Ale dělala všechno naprosto obyčejně, vzala mi deset kubíků ze žíly v levé loketní jamce. Vzala vzorek a

položila jej do přístroje u stěny. Ten postroj cvrkal a bzučel a ona zase ke mně přistoupila. „Poslouchej, princezno,“ řekl jsem.

„Nejsem princezna.“

„No... neznám tvoje křestní jméno a naznačila jsi mi, že příjmení ‘Balsamo’ není pravé – a nechci ti říkat ‘doktorko’.“ Skutečně jsem jí nechtěl říkat „doktorko“ – nejkrásnější dívce, jakou jsem kdy potkal, a doufal, že ji budu potkávat... ne po tom polibku, který mi vymazal z paměti všechny předchozí polibky za celý život. Ne.

Rozmyslela si to. „Mám mnoho jmen. Jak bys mi chtěl říkat?“

„Je Helena jedno z nich?“

Usmála se jako slunce a všiml jsem si, že má dolíčky ve tvářích. Vypadala na šestnáctiletou v prvních společenských šatech. „Jsi velmi taktní. Ne, nemám ani příbuznou toho jména. To už bylo strašně dávno.“ Zamyslela se. „Chtěl bys mi říkat ‘Ettarre’?“

„To je jedno ze tvých jmen?“

„Vypadá to, že to jedno z nich bude, s jiným pravopisem a jiným přízvukem. Nebo by to stejně tak mohla být ‘Esther’. Nebo ‘Aster’. Nebo dokonce ‘Estrellita’.“

„‘Aster’,“ opakoval jsem. „Star. Lucky Star!“

„Doufám, že budu tvou šťastnou hvězdou,“ řekla vážně. „Jak chceš. Ale jak mám říkat já tobě?“

Přemýšlel jsem o tom. V žádném případě jsem nehodlal užívat jméno „Ztroskotanec“ – nejsem komik. Přezdívka z armády, kterou jsem měl nejdéle, se naprosto nehodila k této ženě. V takové situaci jsem dával přednost svému opravdovému jménu. Můj táta byl pyšný na několik svých předků – ale je nějak omluvitelné dát chlapci jméno „Evelyn Cyril“? To mě naučilo prát se ještě dřív, než jsem uměl číst.

Jméno, na které jsem přišel v nemocnici, mi připadalo nejvhodnější. „No, Scar je docela dobrý jméno“².

„‘Oscar’,“ opakovala a důraz kladla na obě slabiky. „To je vznešené jméno. Oscar.“ Laskala to jméno svým hlasem.

„Ne, ne! Ne ‘Oscar’ – ‘Scar’. ‘Scarface’“³. Kvůli tomuhle.“

² Scar je česky jizva - pozn. překl.

³ Zjizvený obličej - pozn. překl.

„Jmenuješ se Oscar,“ řekla pevně. „Oscar a Aster. Scar a Star.“ Zlehýnka se dotkla mé jizvy. „Nemáš rád ten svůj znak hrdiny? Mám ti ho odstranit?“

„Hm? Ale ne, už jsem si na ni zvykl. Pomůže mi vždycky identifikovat toho pána v zrcadle.“

„Dobře. Mně se líbí, měl jsi ji, když jsme se viděli poprvé. Ale kdyby sis to rozmyslel, tak mi řekni.“ Ten přístroj u stěny pořád cvrkal a bzučel. Otočila se, vzala odtud dlouhý proužek, potom lehce pískla, když si ho prohlížela.

„Nebude to trvat dlouho,“ řekla radostně a odvezla přístroj za stůl. „Zůstaň v klidu, dokud budeš napojen na ten detektor, úplně v klidu a zlehka dýchej.“ Napojila na mne asi tak šest trubic; přilnuly na místech, kam je položila. Před obličej si dala něco, o čem jsem si myslel, že je to legrační stetoskop, ale když si tu věc nasadila, měla zakryté oči.

„Mlaskla. „Oscare, uvnitř jsi taky krásný. Ne, nemluv.“ Držela mě jednou rukou za předloktí a já čekal.

Po pěti minutách zvedla ruku a odpojila trubice. „To je všechno,“ řekla radostně. „Ne, už tě nebudu studit, můj hrdino, už tě nebudu otravovat otázkami o době, kdy jsi byl v džungli. Teď přejdeme do jiné místnosti.“

Vstal jsem ze stolu a uchopil své oblečení. Star řekla: „Tam, kam jedeme, to nebudeš potřebovat. Dostaneš veškerou výstroj a zbraně.“

Zůstal jsem stát s botami v jedné a se spodky ve druhé ruce. „Star...“

„Ano, Oscare?“

„Co to všechno má znamenat? Ty jsi podala ten inzerát? Byl určen mně? Opravdu sis mě chtěla na něco najmout?“

Zhluboka se nadechla a řekla střízlivě: „*Já* jsem podala ten inzerát. Byl určen *jen a jen pro tebe*. Ano, mám pro tebe práci, kterou bys měl udělat... jako můj šampión. Bude to velké dobrodružství... a veliký poklad... a dokonce ještě větší nebezpečí – a strašně se bojím, že ani jeden z nás to nepřežije.“ Podívala se mi do očí. „Tak co, pane?“

Strašně rád bych věděl, jak dlouho mě sledovali. Ale neřekl jsem jí to, protože pokud jsem byl tam, kde jsem byl, ona tam vůbec nebyla. A já chtěl, aby tam byla. Chtěl jsem to nejvíc ze všeho, co jsem si kdy přál. Řekl jsem: „Princezno... najala sis chlapce.“

Zalapala po dechu. „Pojď rychle, máme málo času.“ Vedla mě dveřmi za moderní švédskou pohovkou, při chůzi si rozeplula plášť a sukni a odhazovala kolem sebe oblečení. A najednou byla přesně taková, jak jsem jí uviděl na *plage*.

Ta místnost měla tmavé stěny, byla bez oken a nedopadalo sem žádné světlo. Vedle sebe tam stály dvě nízké pohovky, byly černé a vypadaly jako katafalky. Víc nábytku tam už nebylo. Když se za námi zavřely dveře, najednou jsem si uvědomil, že ta místnost byla bolestně zvukově izolovaná. Od holých stěn se neodrážel žádný zvuk.

Pohovky byly uprostřed velkého kruhu namalovaného křídou nebo bílou barvou na holé podlaze. Vstoupili jsme do kruhu; otočila se, sedla si do dřepu a uzavřela kruh – a byla to pravda; neuměla být nehezka, dokonce i když seděla v dřepu předkloněná se svěšenými prsy.

„Co to je?“ zeptal jsem se.

„Mapa, podle které se dostaneme tam, kam se chystáme.“

„Vypadá to jako pentagram.“

Pokrčila rameny. „Dobře, tak je to pentagram síly. Schematický kruhový diagram by byl lepší, ale, můj hrdino, nemůžu ti to vysvětlovat. Lehni si, prosím té, honem.“

Vybral jsem si pravou pohovku, jak mi naznačila, ale nemohl jsem to nechat jen tak samo sebou. „Star, jsi čarodějnice?“

„Jestli chceš. Prosím tě, teď nemluv.“ Lehla si, napřáhla ruce. „Chytneme se za ruce, můj pane; je to nezbytné.“

Její ruka byla jemná, teplá a velmi silná. Po chvíli se světlo čím dál víc ztrácelo v červení, až zmizelo úplně. Usnul jsem.

V

Probudil mě zpěv ptáků.

Její ruka byla stále v mé. Otočil jsem hlavu a ona se na mě usmála. „Dobré ráno, můj pane.“

„Dobré ráno, princezno.“ Rozhlédl jsem se kolem. Pořád jsme leželi na těch černých pohovkách, ale venku, v travnatém úzkém údolíčku ukrytém mezi stromy u zurčícího potoka – místo, které bylo tak nonšalantně krásné, že vypadalo, jakoby lístek po lístku bylo dílem pečlivých japonských zahradníků.

Teplé sluneční paprsky pronikaly listovím a tečkovaly její zlaté tělo. Podíval jsem se na slunce a zpátky na ní. „Je ráno?“ Mohlo být kolem poledne nebo později a to slunce – jak se mi zdálo – spíš zapadalo než vycházelo.

„Tady je zase ráno.“

Najednou jsem úplně ztratil svůj orientační smysl, rozplynul se jako pára a já ucítil závrať. Dezorientace – naprosto nový a velmi nepříjemný pocit. Nemohl jsem najít sever.

Potom se všechno uklidnilo. Sever byl tamtím směrem po proudu – a slunce vycházelo, mohlo být tak devět ráno a plulo po obloze na západ. Jižní polokoule. Žádná fuška.

Naprosto žádný trik. Dejte tomu cvokovi dávku drogy při vyšetření, odtáhněte ho na palubu 707 a převezte ho na Nový Zéland, hladinu narkotika doplňujte podle potřeby. Až ho budete chtít, tak ho vzbudte.

Jenže já jsem tohle nikdy neřekl a nikdy jsem si to nemyslel. A nebyla to pravda.

Posadila se. „Máš hlad?“

Najednou jsem si uvědomil, že ta omeleta, kterou jsem měl před několika hodinami – kolika vlastně? – pro chlapce v růstu naprosto nestačí. Vstal jsem a podupával jsem v trávě. „Snědl bych vola.“

Rozesmála se na celé kolo. „Obávám se, že obchod La Societé Anonyme de Hippophage je zavřený. Ulovíš pstruha? Musíme teď chvilku čekat, takže se zatím můžeme najíst. A neboj se ničeho, tohle místo je chráněné.“

„‘Chráněné’?“

„Bezpečné.“

„Dobře. Jo, a co prut a háčky?“

„Hned ti je ukážu.“ To, co mi ukázala, nebylo rybářské náčiní, ale potřeby na lov ryb pro zábavu. Ale věděl jsem, jak je používat. Brodili jsme se tím hezkým, akorát příjemně chladným potokem a pohybovali jsme se co nejtíšeji to šlo. Vybrali jsme si místo pod skalnatým výběžkem, místo, kde se pstruzi rádi shromažďují a přemýšlejí – je to taková rybí obdoba gentlemanského klubu.

Pstruh se loví tak, že napřed si získáte jeho důvěru, a pak ji zneužijete. Asi tak za dvě minuty jsem jednoho měl, vážil dobré dvě, tři libry, hodil jsem ho na břeh. Star ulovila jednoho skoro stejně velikého. „Kolik jich sníš?“ zeptala se.

„Vylez ven a osuš se,“ řekl jsem. „Ještě jednoho chytím.“

„Chyť ještě dva nebo tři,“ dodala. „Rufo bude jíst s námi.“ Tiše vyšla z vody.

„Kdo?“

„Tvůj sluha.“

Neprotestoval jsem. Byl jsem schopen uvěřit neuvěřitelnému před snídání, takže jsem dál chytal snídani. Chytil jsem ještě dva pstruhy, protože ten poslední byl největší, jakého jsem kdy viděl. Ti žebráci se stavěli do fronty, aby se dali chytit.

V tu dobu Star už rozdělala oheň a čistila rybu ostrým kamenem. Starou belu, žádná skautka ani čarodějnice nemůže rozdělávat oheň bez sirek. Já sám bych potřeboval několik hodin a dost velké štěstí k tření dvou suchých dřívíků. Ale všiml jsem si, že ty dva krátké katafalky zmizely. No, já jsem si je neobjednal. Sedl jsem si do dřepu a pustil jsem se do čištění pstruha.

Star za chvíli přinesla ovoce, které připomínalo jablka, ale bylo temně rudé, a spoustu malých houbiček. Celý ten úlovek nesla na širokém listu podobném listu kany, jenže ten list byl větší. Ještě větší než banánový list.

Sbíhaly se mi sliny. „Škoda, že nemáme sůl!“

„Hned ti ji podám. Ale asi v ní bude trochu písku.“

Star pekla ryby dvojím způsobem – nad ohněm na vidlicovitě zelené haluzi a na rozpáleném placatém vápenci uprostřed ohně. Přikládala chrastí a kladla rybu a houby na kámen, až to prskalo. Myslím, že to byl nejlepší způsob. Ukázalo se, že nízká jemná tráva byla místní pažitka a mrňavý jetel chutnal jako kyselka obecná. To všechno spolu se solí (v níž byl písek a byla hrubá a mohla být i olízaná od zvěře – nic z toho mi nevadilo) udělalo ze pstruha takovou dobrotu, jakou jsem ještě nejedl. No, vliv na to mělo taky počasí, krajina a společnost, hlavně ta společnost. Přemýšlel jsem, jak opravdu poeticky říct „Co kdybychom žili na hromádce přesně tady na dalších tisíc let? Oficiálně nebo neoficiálně – jsi vdaná?“, když nás někdo vyrušil. Byla to otrava, protože jsem právě vymýšlel hezká slova pro vyslovení nejstaršího a nejpraktičtějšího návrhu na světě.

Starý plešatý skřet s obrovskou bouchačkou stál za mnou a klel.

Byl jsem si jist, že kleje, i když jsem ten jazyk neznal. Otočila hlavu, tiše ho vyplísnila stejným jazykem, udělala mu místo a nabídla mu pstruha. Vzal si, a snědl docela velký kus, než řekl anglicky: „Příště mu nic platit nebudu. Uvidíš.“

„Neměl by ses pokoušet ho podvést, Rufo. Vem si houby. Kde jsou zavazadla? Chci se obléknout.“

„Tamhle.“ Vracel se a přitom hltal rybu. Rufo byl důkazem toho, že někteří lidé by měli chodit oblečení. Byl celý růžový a měl trochu panděro. Ale jinak byl překvapivě svalnatý, to bych nikdy neřekl, jinak bych byl mnohem opatrnější, když jsem mu bral tu bouchačku. Rozhodl jsem se, že jestli mi navrhne indiánský zápas, budu podvádět.

Podíval se na mě zpoza půl druhé libry velkého pstruha a řekl: „Přejete si vyzbrojit, můj pane?“

„Co? Nasnídej se. A co má znamenat to ‘můj pane’. Když jsem tě viděl naposled, tak jsi mi před očima šermoval puškou.“

„Promiňte mi to, můj pane. Ale *Ona* mi to nařídila... a co řekne *Ona*, to se musí udělat. Rozumíte?“

„To mi perfektně vyhovuje. Někdo musí řídit. Ale říkej mi ‘Oscare’.“

Rufo se podíval na Star. Přikývla. Zeširoka se usmál. „Dobře, Oscare. Je ti dobře?“

„Výborně.“

Odložil rybu, utřel si ruce o stehna a natáhl se. „To je bašta! Srazíš je k zemi a já je dodělám.“

Stiskli jsme si ruce a oba jsme se pokoušeli o tvrdý stisk. Řekl bych, že mně se to podařilo líp, ale v duchu jsem si pomyslel, že on mohl být kovářem.

Star se na nás podívala velmi potěšeně a znovu ukázala dolíčky. Hověla si u ohně, vypadala jako dryáda, která si dává šálek kávy. Najednou se natáhla a položila svou silnou štíhlou ruku na naše sepjato pěsti. „Moji opravdoví přátelé,“ řekla vážně. „Moji dobří chlapci. Rufo, to bude v pořádku.“

„Měla jsi Vidění?“ zeptal se dychtivě.

„Ne, jenom pocit. Ale už si nedělám starosti.“

„Nemůžeme udělat naprosto nic, dokud to nevyřídíme s Iglim,“ řekl Rufo trdnomyslně.

„Oscar to s Iglim usmlouvá.“ Potom byla jedním ladným pohybem na nohách. „Dojez už tu rybu a vybal věci. Potřebuji se obléknout.“ Najednou vypadala velmi nedočkavě.

Star byla mnohem různorodější žena než celá ženská armádní jednotka – to je řečeno velmi kulantně. Za chvíli byla jako všechny ženy; od Evy, která se rozhodovala mezi dvěma fíkovými listy, až k moderní ženě, která má za cíl ztratit se v Norman-Marcus nahá, jen s šekovou knížkou. Když jsem ji potkal poprvé, připadala mi trochu suchopárná a měl jsem pocit, že se o šaty nezajímá víc než já. Nikdy jsem neměl příležitost se o takové věci zajímat. Protože jsem patřil k nepořádné generaci a můj rozpočet v době studií byl požehnaný; v koleji byly modré džínsy *au fait* a špinavá mikina módní.

Podruhé, když jsem jí viděl, byla oblečená, ale v tom laboratorním pracovním plášti a sukni a byla intelektuálka stejně tak jako přítelkyně. Ale dnes – víc než kdy jindy, jen tak klábosila. Byla tak potěšená lovením ryb, že se dusila pocitem radosti. A byla perfektní skautka se sazemi rozmazanými po obličeji a s vlasy svázanými dozadu, aby si při vaření nad ohněm neublížila.

Teď byla žena z kterékoliv doby, která se prostě *musí* obléci do něčeho nového. Dělal to na mě dojem, že oblékat Star je jako malovat barvou na korunovační klenoty – ale musel jsem to obdivovat, pokud jsme nechtěli být „já Tarzan a ty Jane“ tak trochu doopravdy v tomhle úzkém zarostlém údolí „dokud nás smrt nerozdělí“; a tak byly nějaké šaty nezbytné už jen proto, aby chránily její plet' před poraněním o ostružiní.

Ukázalo se, že Rufovo zavazadlo je malá černá skříňka velikosti a tvaru přenosného psacího stroje. Otevřel ji.

A zase ji otevřel. A pokračoval dál –

A pořád ji otevíral a otevíral, až ta zpropadená věc byla velká jako menší nákladák a úplně nacpaná věcmi. Protože jsem měl přezdívku „Pravdomluvný Jakub“ sotva jsem začal mluvit a jsem znám tím, že jsem vždycky 22. února ve škole vyhrál tomahawk, bylo mi jasné, že jsem obětí iluze způsobené hypnózou nebo drogami.

Já o tom nejsem přesvědčen. Každý, kdo studoval matematiku, ví, že vnitřek nemusí být menší než vnější rozměry – teoreticky, a každý, kdo měl tu pochybnou příležitost vidět, jak se tlustá ženská dostává z nebo do úzkého pásu, ví, že je to pravda i v praxi. Rufovo zavazadlo tento princip jenom o něco rozšířilo.

První věc, kterou vytáhl, byla velká truhla z týkového dřeva. Star ji otevřela a začala vytahovat lehké roztomilosti.

„Oscare, co bys řekl tomuhle?“ Držela před sebou dlouhé zelené šaty a sukni měla přehozenou přes bok, aby mi ji ukázala. „Líbí?“

Samozřejmě, že se mi to líbilo. Pokud to byl originál – a nějak jsem věděl, že Star nikdy nenosí kopie – nechtěl jsem myslet na to, kolik to stálo. „To jsou ohromný šaty,“ řekl jsem jí. „Ale – hele, my se někam chystáme?“

„Hned teď.“

„Nevidím tu žádný taxík. Snad nechceš jet v tomhle?“

„Ne, nechci si to vzít; chtěla jsem ti to jen ukázat. Není to hezké? Mám ji to předvést? Rufo, chci ty sandály na vysokém podpatku se smaragdy.“

Rufo odpověděl v tom jazyce, kterým klel, když přijel. Star pokrčila rameny a řekla: „Nebud' netrpělivý, Rufo; Igli počká. Stejně s ním nechceme mluvit dřív než zítra ráno; milord Oscar se napřed musí naučit jazyk.“ Ale tu zelenou senzačnost uložila zpátky do truhly.

„A tady je něco malého,“ pokračovala a zdvihla to, „je to jen nemravné; jiný účel to nemá.“

Viděl jsem proč. Byla to sukně s malým korzetem, který neměl za úkol cokoli ukrývat – styl oblíbený ve staré Krétě. Slyšel jsem, že je stále oblíbený v *Overseas Weekly*, *Playboyi* a v mnoha nočních klubech. Styl, kdy z malých kopečků vzniká dojem obrovských hor. To zrovna Star nepotřebovala.

Rufo mě poklepal po rameni. „Šéfe? Nechceš se podívat na výzbroj a vybrat si, co potřebuješ?“

Star řekla káravě: „Rufo, život je třeba vychutnat, ne prospěchat.“

„Zbude nám hodně života na vychutnání, když si Oscar vybere to, co bude umět ovládat nejlépe.“

„Nebude potřebovat zbraně, dokud to nevyřídíme s Iglim.“ Ale netrvala na tom, aby mi ukazovala další šaty, a přestože jsem se kochal pohledem na Star, chtěl jsem se podívat i na zbraně, zvlášť když jsem je měl používat, což tahle práce jasně vyžadovala.

Zatímco jsem se díval na módní přehlídku, kterou mi Star předváděla, Rufo přede mne rozložil kolekci, která vypadala jako něco mezi zbožím z obchodu vojenských přebytků a muzeem – meče, pistole, kopí určitě dvacet stop dlouhé, plamenomet, dvě bazooky, samopal, boxery, mačeta, granáty, luky a šípy a dýka pro ránu z milosti...

„Nepřivezl jsi prak,“ řekl jsem vyčítavě.

Díval se na mě arogantně. „Jaký druh by se ti líbil, Oscare? Vidlicovitý nebo pravý prak?“

„Lituju, že jsem o tom mluvil. Neumím střílet ani z jednoho z nich.“ Zvedl jsem samopal a zjistil jsem, že je prázdný. Začal jsem ho rozkládat. Vypadal jako nový. Střílelo se z něj jen tak, aby pohyblivé části dobře fungovaly. Samopal není o nic přesnější než odpálený baseballový míček a není ani efektivnější. Ale má svoje přednosti – člověka s ním zasáhnete, on spadne a už se nezvedne. Je skladný a není moc těžký a za krátkou dobu vystřílí spoustu nábojů. Je to zbraň do buše nebo do jakéhokoli uzavřeného prostoru.

Ale já mám rád něco s bajonetem na konci, pro případ, že dojde k bližší diskusi – a mám rád něco, co je dostatečně dlouhé pro případ, že by ten druhý začal dělat potíže z dálky. Položil jsem ho zpátky a vzal jsem Springfielda – Rock Island Arsenal, jak jsem poznal podle výrobního čísla, ale pořád to byla springfieldka. U téhle zbraně jsem měl stejný pocit jako u Gooney Bird; některé zbraně jsou ztělesněná dokonalost a lze je vylepšit jen radikální změnou designu.

Podíval jsem se na závěr, vsunul jsem palec do komory a podíval se skrz ústí. Hlaveň se blýskala a podle závitů byla nepoužitá – a na ústí seděla mrňavá hvězdička; to byla ta pravá zbraň!

„Rufo, jakou zemí pojedeme? Bude to tam vypadat tak jako tady?“

„Dneska ano. Ale –“ Smířlivě mi vzal pušku z rukou. „Tady se střelné zbraně používat nesmí. Meče, nože, šípy – cokoli, co řeže nebo bodá nebo mlátí pomocí síly tvých svalů, žádné střelné zbraně.“

„Kdo to řekl?“

Rozklepal se. „Zeptej se raději Jí.“

„Když je nemůžeme používat, proč jsi je přivezl? A stejně tady nevidím žádné náboje.“

„Spousta nábojů. Později budeme na – jiném místě – kde se může střílet. Pokud ještě budeme naživu. Chtěl jsem ti jen ukázat, co všechno máme. Co bys chtěl ze zákonných zbraní? Jsi lukostřelec?“

„Nevím. Ukaž mi to.“

Začal něco říkat, pak pokrčil rameny a vybral luk, připjal si kožený chránič na levé předloktí, nasadil šíp. „Tamhle ten strom,“ řekl, „ten s bílým kamenem u kmenu. Zkusím střelit tak vysoko od země, kde má člověk srdce.“

Nasadil šíp, zvedl luk, napjal jej a šíp vystřelil, všechno jedním plynulým pohybem.

Šíp kmital v kmeni stromu asi tak čtyři stopy nad zemí.

Rufo se zašklebil. „Umíš to takhle?“

Neříkal jsem nic. Věděl jsem, že to nedokážu. Když, tak by to byla náhoda. Jednou jsem měl luk, dostal jsem ho k narozeninám. Moc jsem toho netrefil a brzy jsem poztrácel všechny šípy. Ale zahrál jsem divadlo s výběrem luku a vybral jsem si ten největší a nejtěžší.

Rufo si smířlivě odklašlal. „Jestli ti můžu poradit, tehle je pro začátečníka trochu těžký.“

Napjal jsem ho. „Najdi mi kůži.“

Kůže mi seděla, jako by byla ušitá na míru a třeba i byla. Vybral jsem si vhodný šíp, zběžně jsem si ho prohlédl, protože všechny byly rovné a přesné. Neměl jsem sebemenší šanci, že ten zatracený strom trefím; byl tak padesát yardů daleko a nebyl ani celou stopu silný. Jen jsem se pokoušel trefit kmen o trochu výš a doufal jsem, že tak těžký luk bude mít trochu plochou dráhu. Hlavně jsem chtěl nasadit, napnout a vystřelit šíp jako Rufo – *vypadat* jako Robin Hood, i když jsem nebyl jako on.

Ale když jsem luk zvedl a napjal ho, ucítil jsem vlnu radosti – tahle zbraň byla přesně pro mě! Hodili jsme se k sobě.

Vystřelil jsem zcela bezmyšlenkovitě.

Můj šíp se zabodl na dlaň od jeho šípu.

„Dobrá střela!“ zavolala Star.

Rufo se díval na strom a přivíral oči, potom se podíval vyčítavě na Star. Dívala se na něj povýšeně. „Já nic,“ řekla. „Neudělala bych to. Bylo to ale spravedlivé... a uznání pro vás oba.“

Rufo se na mě podíval zamyšleně. „Hmm – nechtěl by ses vsadit – navrhní o co – že takhle střelíš ještě jednou?“

„Nebudu se sázet,“ odpověděl jsem. „Jsem zajíček.“ Ale vybral jsem si další šíp a nasadil jsem ho. Ten luk se mi líbil. Líbilo se mi dokonce i to, jak plácnul o kryt na mém předloktí; chtěl jsem to zkusit ještě jednou, zase pocítit to štěstí.

Netrefil jsem.

Třetí šíp dopadl mezi první a druhý, ale blíž k tomu, který střelil Rufo. „Dobřej luk,“ řekl jsem. „Ten si nechám. Podej mi šípy.“

Rufo bez řečí odběhl. Povolil jsem luk, a pak jsem si prohlížel sečné zbraně. Doufal jsem, že už nikdy nebudu muset střílet šípy; hazardní hráč nemůže čekat, že mu to vždycky vyjde – můj další šíp by určitě poletoval kolem jako bumerang.

Bylo tam příliš mnoho ostří a hrotů od širokého meče pro obě ruce, který se hodil na kácení stromů, až po malou dýku na dámské punčochy. Ale zvedal jsem je a zkoušel všechny... a našel jsem tam čepel, která mi vyhovovala tak jako Arthurovi vyhovoval Excalibur.

Nikdy jsem nic takového neviděl, takže jsem ani nevěděl, jak se to jmenuje. Myslím, že to byla šavle, protože čepel byla trochu zahnutá a ostrá jako žiletka na kraji a trochu dál byla ostrá i na opačné straně. Ale hrot to mělo přesně takový jako rapír. Zahnutí nebylo tak velké, aby se jím nedalo bodnout a otočit nebo seknout jako se seká maso sekerkou. Chráníč byl zvon ohnutý kolem kloubů jako košík, ale byl dost vykrojený, aby nebránil pohybu.

Zbraň se držela v rovnováze neohebnou částí necelé dva palce od chráníče, ale i tak byla čepel dost těžká, aby přesekla kost. Byl to takový druh meče, který je jakoby prodloužením vašeho těla.

Rukojeť byla z pravé žraločí kůže, tvarovaná přesně na moji ruku. Na čepeli bylo vyryté nějaké heslo, ale písmo bylo tak ozdobené kudrlinkami, že jsem si ho nestihl ani přečíst. Ta holka mi seděla! Vrátil jsem ji tam a do pasu jsem si připjal pásek s pouzdrém, chtěl jsem zažít pocit kapitána Johna Cartera, Jeddaka Jeddaků a Gascona a jeho tři přátel zároveň.

„Neoblečeš se, milorde Oscare?“ zeptala se Star.

„Cože? Jo, samozřejmě – já si jen zkoušel tu velikost. Ale – přivezl mi Rufo nějaké oblečení?“

„Přivezl jsi, Rufo?“

„Jeho oblečení? Snad nebude chtít ty věci, které nosil v Nice!“

„Co je špatného na džínsách a tričku?“ ptal jsem se.

„Co? Ne, absolutně nic, milorde Oscare,“ odpověděl Rufo spěšně.

„Žij a nechej žít, říkám vždycky. Já znal jednoho muže, a ten nosil – no, nic. Pojď, ukážu ti, co jsem ti přivezl.“

Mohl jsem si vybrat ze všeho možného – od plastického pláště do deště po brnění. To druhé se mi zdálo deprimující, protože pouhá přítomnost naznačovala, že třeba bude nezbytné je použít. Kromě armádní helmy jsem nikdy žádné brnění nepoužíval, ani jsem nechtěl, nevím proč – a nikdy mi nevadilo, že jsem byl obklopen společností, kde byla taková ochrana žádoucí.

Kromě toho jsem nikde poblíž neviděl koně, třeba malého peršerona nebo clydesdalea a sám sebe jsem si nedovedl představit, jak na něj v tomhle úboru šplhám. Byl bych pomalej jako invalida, hlučnej jako metro a horkej jako telefonní budka. Vypotil bych 10 liber za pět kilometrů. Jen dlouhé kalhoty, které se nosí pod tímhle železným oděvem, by samy o sobě byly až až v tomhle krásném počasí; ocel nahoře by mě proměnila v chodící troubu a byl bych úplně neschopný a nemotorný na to, abych s někým bojoval, dokonce i kdyby se bojovalo o lístek na tramvaj.

„Star, říkala jsi, že –“ zmlkl jsem. Už byla oblečená a nepřehnalá to. Jemné kožené boty – vlastně holínky – hnědé kamaše a krátký zelený živůtek – něco mezi sakem a krasobruslařským úborem. Všechno bylo doplněno elegantním kloboučkem a v celém tom kostýmu působila jako letuška z muzikálové komedie – elegantní, rozkošná, zdravá a sexy.

Nebo možná jako Marian ze Sherwoodu, protože měla luk asi tak poloviční než já, toulec a dýku. Řekl jsem jí: „Vypadáš jako to, co zavinilo začátek orgií.“

Usmála se na mě s dolíčkem a udělala pukrle. (Star nikdy nic nehrála, věděla, že je velmi ženská, věděla, že vypadá dobře a také se jí to tak líbilo.) „Předtím jsi něco říkala,“ pokračoval jsem, „o tom, že zatím nebudu potřebovat zbraně. Je nějaký důvod pro to, abych si vzal některý z těchhle kosmických obleků? Nevypadají zrovna pohodlně.“

„Dneska nepočítám s tím, že by se vyskytlo nějaké zvláštní nebezpečí,“ řekla pomalu. „Ale tady se nedá zavolat policie. Musíš se rozhodnout, co sám potřebuješ.“

„Ale, krucinál. Princezno, ty tohle místo znáš, ale já ne. Já potřebuju poradit.“

Neodpověděla. Obrátil jsem se na Rufa. Bedlivě si prohlížel korunu stromu. Řekl jsem: „Rufo, obleč se.“

Pozvedl obočí. „Milorde Oscare?“

„Schnell! Vite, vite! Dělej!“

„Dobrá.“ Rychle se oblékl do obleku, který byl pánskou verzí toho, co si vybrala Star. Místo kamaší měl něco jako bermudy.

„Ozbroj se,“ řekl jsem a začal se oblékat ve stejném duchu, jen jsem trval na tom, že si vezmu vysoké šněrovací boty. Ukázalo se, že takové boty v mé velikosti tam jsou, takže jsem si je vyzkoušel. Přílnuly mi na nohy jako rukavice, ale měl jsem tak ztvrdlá chodidla, jak jsem měsíc chodil bos v l'le du Levant, že jsem ani nepotřeboval zvlášť těžké boty.

Nebyly ze středověku jak vypadaly; vpředu měly zip a uvnitř cedulku *Fabriqué en France*.

Tat ka Rufo si vzal luk, co měl předtím, vybral si meč a ještě to všechno doplnil d ykou. Já jsem si m sto díky vzal loveck  n   Solingen. Tou ebn  jsem pokukoval po p ta ty ric tce, ale nedotkl jsem se j . Pokud „oni“, a  je to kdokoli, mají místní Sullivanův zákon, budu se toho v myslu držet.

Star řekla Rufovi, aby zabalil, potom si sedla do d repu a namalovala do písku u vody schematickou mapu – cestu na jih, kter  vedla dolů po svahu a a  na několik málo m st kolem potoka, dokud jsme nedošli ke Zpívajícím vodám. Tam budeme nocovat.

Pochopil jsem to. „Dobře. Chceš m  na něco zvláště upozornit? Máme střilet první? Nebo čekat, až na nás hod  bombu?“

„Nic takového pro dnešek nepředpokládám. Jo, je tam masožravec, asi tak třikrát v    n   lev. Ale je to velk  zbabělec; nenapadne pohybujícího se člověka.“

„To je p esn  kamarád podle mého vkusu. Dobře, tak se budeme pohybovat.“

„Pokud uvidíme lidsk  bytosti – což nepředpokládám – bylo by dobře použít   p... ale nen p nej luk, dokud nebudeš mít pocit, že je to nevyhnuteln . Ale já ti nebudu říkat, co m   dělat, Oscare; rozhodovat

se musíš sám. Ani Rufo nebude dělat nic sám od sebe, dokud tě neuvidí v akci.“

Rufo dobalil. „Tak jdeme,“ řekl jsem. Vydali jsme se na cestu. Rufova černá bedýnka teď měla tvar ruksaku a já jsem se nestačil divit, jak může na svých ramenou nést několik tun nákladu. Pravděpodobně antigravitační vynález jako Buck Rogers. Čínská krev kuli. Černá magie. Do háje, ta týková truhla samotná se nemohla vejít do toho ruksaku v poměru 30:1 a to už nemluvím o tom bojovém arzenálu a dalším harampádí.

Není se co divit, že jsem nevyslychal Star a nebombardoval jí otázkami typu kde jsme, proč tu jsme, jak jsme se sem dostali, co budeme dělat, že jsem se neptal na podrobnosti o nebezpečích, kterým budu muset podle předpokladu čelit. Hele, brácho, když máš nejkrásnější sen svého života a dostáváš se právě k jeho vyvrcholení, zastavíš se, aby sis řekl, že je logicky nemožný, aby tahle kočka byla s tebou v seně – a proto se sám vzbudíš? *Věděl jsem*, logicky, že všechno, co se stalo od chvíle, kdy jsem četl ten inzerát, je nemožný.

A tak jsem se vykašlal na logiku.

Jo, kamaráde, logika je slabá třtina. „Logika“ mě přesvědčuje o tom, že letadla nemůžou létat a že vodíkové pumy nebudou fungovat, že kameny nepadají z nebe. Logika je způsob, jak říct, že nic, co se nestalo včera, se nestane ani zítra.

Ta situace se mi zamlouvala. Nechtěl jsem se budit, ať jsem už byl v posteli nebo u psychiatra. Hlavně jsem se nechtěl vzbudit zase v ty džungli, třeba s tím čerstvě zraněným obličejem a bez záchranné helikoptéry. Třeba malý hnědý bratříček odvedl dobře svoji práci a poslal mě do Valhally. Tak jo, Valhalla se mi líbí.

Kráčel jsem se sladkým mečem, který se mi houpal u stehna a s ještě sladší holkou, která se hodila k mým karátům a otrokem-sluhou-skřetem – ten se ploužil za námi – a byl jsem stále ve střehu. Ptáci zpívali a krajinu vymysleli nejlepší krajinní architekti a vzduch voněl sladce a krásně. Kdybych neutrácel za taxi, ani nečetl znovu ten titulek, o tohle bych přišel.

Nést ten luk byla děsná otrava – ale byla to M-1. Star si nesla svůj luk, byl menší, na rameni a sahal jí k boku. Zkusil jsem to, ale pořád mi narážel do stehna. Navíc mě znervózňovalo, že ho nemám připravený pro okamžité použití, když, jak připustila, je možné, že

bude třeba ho použít. Takže jsem si ho odvázal a nesl v levé ruce, pořád připravený k použití.

Jen jsme se obávali ranního výstupu. Slyšel jsem, jak Rufův luk vystřelil; prudce jsem se otočil a připravil jsem svůj luk a napjal jsem šíp, než jsem uviděl, co je nahoře.

Nebo spíš dole. Pták jako tmavý tetřev, ale větší. Rufo ho sundal z větve, šíp mu trčel z krku. Řekl jsem si, že s ním už nikdy nebudu soutěžit v lukostřelbě a že ho přiměju k tomu, aby mě naučil pět bodů. Mlaskl a začal se smát. „Večeře!“ Cestou, během další míle, ho škulabal, a pak si ho zavěsil na opasek.

Na oběd jsme se zastavili na místě vhodném pro piknik, o němž si Star byla jistá, že je chráněné, a Rufo otevřel svou bedýnku na velikost kufru a předložil nám oběd: studený nářez, drolivý sýr Provencal, vypečený francouzský chleba, hrušky a dvě láhve Chablis. Po obědě navrhla Star, abychom si udělali siestu. Ta představa byla přitažlivá; jedl jsem mohutně a pouze o drobky jsem se podělil s ptáky, ale byl jsem překvapený. „Nepůjdeme dál?“

„Musíš teď vydržet hodinu výuky jazyka, Oscare.“

Musím školu v Ponce de Leon informovat o lepším systému studia jazyků. Prostě ležíte na jemné trávě blízko zurčícího potoka, je krásný den a nejkrásnější žena ze všech světů se nad vámi sklání a dívá se vám do očí. Začíná něžně mluvit jazykem, kterému nerozumíte.

Po chvíli jsou její velké oči stále větší a větší... a větší... a vy se do nich vpíjíte.

Potom, za dlouho, Rufo říká: „*Erbas, Oscar, 't knila voorsht.*“

„Dobře,“ odpověděl jsem, „už vstávám. Nespěchej na mě.“

To je poslední slovo, které zapíšu v jazyce, co nepoužívá naši abecedu. Měl jsem ještě několik dalších lekcí, o nichž se nebudu zmiňovat, a od té doby jsme mluvili tímhle jazykem. Jen někdy jsem musel mluvit anglicky, abych překlenul mezery v tomto jazyce. Je to jazyk velmi bohatý na nadávky, klení a na slova týkající se milování a v některých technických oborech je bohatší než angličtina – ale má i překvapivé mezery. Například nemá výraz pro slovo „právník“.

Hodinu před západem slunce jsme dorazili ke Zpívajícím vodám.

Šli jsme přes vysokou zalesněnou náhorní plošinu. Do potoka, kde jsme chytali pstruhy, se vlévaly další potoky a teď už byl pořádně veliký. Pod námi, na místě, kam jsme ještě nedošli, bude proudit přes

vysoké útesy v super Yosemite vodopádu. Ale tady, kde jsme se utábořili, vymlela voda v náhorní plosině schod a než spadla dolů, utvořila kaskády.

„Kaskády“ je slabé slovo. Nahoru po proudu nebo proti proudu, kamkoli jste se podívali, jste viděli vodopády – velké – 30-50 stop vysoké, i tak malé, že by je i myš přeskočila a všechny velikosti mezi. Vytvářely terasy a schodiště, nádherná voda byla zelená od bohatého listoví nad potokem i bílá jako šlehaná smetana, jak tak padala do husté pěny.

A byly slyšet. Maličké vodopády zvonily stříbrným sopránem, velké duněly basem. Na travnaté vysokohorské pastvině, kde jsme se utábořili, to byl všudypřítomný chorál; uprostřed vodopádů jste museli křičet, abyste se vůbec slyšeli.

Coleridge tam byl v jednom ze svých snů pod vlivem narkotik:

A byly tam lesy staré jako kopce,
které obklopovaly slunná místa plná zelené.
Ale ta hluboká romantická rokle, která se svažovala
z kopce, napříč cedrový koberec.
Divoké místo! Svaté stejně jako očarované
jako nikdy pod ubývajícím měsícem nestrašila
žena lkaním pro svého ďábelského milence!
A z této průrvy v neustálém zmatku překypující –

Coleridge musel tu cestu absolvovat a dojít ke Zpívajícím vodám. Není divu, že se cítil, jako by zabíjel „osobu z Porlocku“, která vpadla do jeho nejkrásnějšího snu. Až budu umírat, položte mě vedle Zpívajících vod a dovolte, aby jejich zpěv bylo to poslední, co uslyším a uvidím.

Zastavili jsme se na travnaté plošině, ploché jako slib a měkké jako polibek a já jsem pomohl Rufovi vybalit. Chtěl jsem přijít na ten trik s bednou. Nepřišel jsem na to. Každou stranu otevíral tak přirozeně, a s takovou logikou, jako se rozkládá žehlicí prkno – i potom, když pořád dál otevíral, bylo to taky přirozené a logické.

Nejdříve jsme postavili stan pro Star. Ale tohle nebylo zboží z obchodu s vojenskými přebytky. Byla to lahůdka z vyšívaného hedvábí, a kobereček, který jsme rozprostřeli místo podlážky, určitě

užívaly tři generace umělců z Buchary. Rufo se mě zeptal: „Oscare, chceš stan?“

Podíval jsem se na oblohu a na slunce, které zatím ještě nezapadlo. Vzduch byl mléčně teplý a nechtělo se mi věřit, že by mohlo pršet. Nerad jsem ve stanu, když hrozí sebemenší nebezpečí překvapivého útoku. „Ty budeš mít stan?“

„Já? Ale kdepak! Ale *Ona* má stan vždycky. Později se asi spíš rozhodne spát venku v trávě než ve stanu.“

„Nebudu potřebovat stan.“ (Uvidíme, jestli „šampion“ bude spát přede dveřmi ložnice své dámy se zbraní v ruce. Neznal jsem přesně etiketu těchto záležitostí; v „sociologii“ se o nich nezmínili.)

Potom se vrátila a řekla Rufovi: „Chráněno. Stráže byly všechny na svých místech.“

„Znovu útočili?“ obával se.

Zatahala ho za ucho. „Nejsem senilní.“ Dodala: „Rufo, mýdlo. A Oscare, ty pojď; tohle je Rufova práce.“

Rufo vyndal z karavanu Lux a podal jí ho, pak se na mě zamyšleně podíval a podal mi Life Boy.

Zpívající vody poskytují nejlepší koupel ve všech možných variantách. Klidné vody vhodné pro šplouchání nohou, místa, kde si můžete zaplavat, sedací koupele, které vás štípou do kůže. Sprchy od jemných laskavých po prudké gejzíry, které by vám mohly zlomit vaz, pokud byste pod nimi zůstali příliš dlouho.

A můžete si vybrat i teplotu vody. Nad kaskádami, kde jsme byli, se do hlavního proudu vléval horký pramen a na úpatí kaskády prýštil skrytý ledově studený pramen. Nebylo třeba si hrát s kohoutky, stačilo jen prostě odejít o kousek dál a najít si teplotu podle svého gusta – anebo bylo možné přesunout se po proudu, kde se teplota vody vyrovnávala a byla něžně teplá jako mateřský polibek.

Chvíli jsme si hráli, Star výskala a smála se, když jsem na ni stříkal vodu a odpovídala mi tím, že mě prostě potopila. Chovali jsme se oba jako děti; já se cítil jako dítě, ona jako dítě vypadala a hrála si dravě, s ocelovými svaly ukrytými pod sametem.

Potom jsem vzal mýdlo a začali jsme se drhnout. Když se dala do mytí vlasů, přistoupil jsem k ní, abych jí pomohl. Dovolila mi to, potřebovala pomoci s tou bujnou hřívou, šestkrát hustější, než jakou měla v té době většina holek.

Byla by to nádhera (kdyby Rufo měl práci a byl pryč) vzít ji do náruče a pokračovat dál. Nejsem si jist, zda by vůbec kladla sebemenší odpor; třeba by srdnatě spolupracovala.

Sakra, *věděl jsem*, že by „nekladla“ odpor. Buďto by mě usadila ledovým slovem, nebo by mi dala jednu za ucho – nebo by spolupracovala.

Nemohl jsem to udělat. Nemohl jsem dokonce ani *začít*.

Nevím proč. Moje úmysly se Star kolísaly od nečestných k čestným a zase zpátky, ale od té chvíle, co jsem ji viděl, byly vždycky reálné. Ne, řekl bych to asi takhle: Moje úmysly byly vždycky výhradně nečestné, ale byl jsem ochoten změnit je na úmysly čestné později, až najdeme smířčího soudce.

Zatím jsem si uvědomoval, že se jí nemohu dotknout ani prstem jinak, než při vyplachování mýdla z vlasů.

Zatímco jsem o tom přemýšlel s oběma rukama hluboko ponořenýma do jejích hustých blondátých vlasů a divil jsem se, co mi brání vzít ji kolem štíhlého pasu, který byl jen pár palců ode mne, uslyšel jsem ostrý hvizd a své jméno – své nové jméno. Ohlédl jsem se.

Rufo, oblečený do své nevzhledné kůže a s ručníky přes rameno, stál na břehu asi tak deset stop od nás a snažil se přehlušit hukot vody, aby upoutal moji pozornost.

Šel jsem několik stop směrem k němu. „Co je zase?“ No, tak docela jsem zase nepískal.

„Ptal jsem se, jestli chceš oholit. Nebo si necháváš narůst bradku?“

Nejasně jsem si uvědomoval kaktusovitě porostlou tvář, když jsem přemýšlel, jestli se mám dopustit pokusu o znásilnění a tohle vyrušení mi pomohlo toho nechat. Gillette, Aqua Velva. Burna Shave, a další způsobili, že ustrašený americký kluk, to jako já, byl plachý co se týče útoku toho lákadla, dokud jsem zčerstva nezměnil plán. A taky jsem měl dvoudenní porost.

„Nemám břitvu,“ zavolal jsem na něj.

Místo odpovědi zvedl ruku, ve které břitvu držel.

Star ke mě přistoupila. Sáhla mi na bradu ukazováčkem a palcem. „Bradka by ti děsně slušela,“ řekla. „Možná bys vypadal jako Van Dyke s pohlednými kníry.“

Myslel jsem si totéž, když si to myslela ona. Navíc by mohla z velké části schovat tu jizvu. „Jak si řekneš, princezno.“

„Ale radši bych byla, abys zůstal takový, jaký jsi byl, když jsem tě spatřila poprvé. Rufo je výborný holič.“ Otočila se k němu. „Rufo, pomoz mu. A dej mi ručník.“

Star odcházela ke stanu a utírala se do sucha – rád bych jí pomohl, kdyby si o to řekla. Rufo řekl unaveně: „Proč jsi netrval na svém? Ale protože *Ona* řekla, abych tě oholil, tak si teď budu muset zkrátit svou vlastní koupel, aby *Ona* nemusela čekat.“

„Jestli máš zrcátko, tak se oholím sám.“

„Holil ses někdy břitvou?“

„Ne, ale můžu se to naučit.“

„Podřezal by sis krk a to by se *Jí* nelíbilo. Jdi támhle na břeh, abych si mohl stoupnout do teplé vody. Ne, ne! Nesedej si, lehni si a hlavu si dej na kraj. Neumím holit chlapy, když sedí.“ Začal mi mydlit bradu.

„Víš proč? Protože jsem se to naučil na mrtvolách, dělal jsem je krásné, aby na ně byli jejich příbuzní pyšní. Drž! Skoro jsi přišel o ucho. Rád holím mrtvol; nestěžujou si, nemají připomínky a neodmlouvají – a vždycky drží. To byla nejlepší práce, jakou jsem kdy měl. No, a teď musím dělat tohle –“ Zastavil se s břitvou u mého ohryzku a začal mi vypočítávat svoje problémy.

„Mám v sobotu volno? Kulový, ani v *neděli* nemám volno! A koukni se na hodiny! Zrovna jsem o tom mluvil onehdy v New Yorku. Byl jsi někdy v New Yorku?“

„Jo, byl jsem v New Yorku. Ale jdi s tou gilotinou do háje od mého krku, když takhle máváš rukama.“

„Pořád mluvíš, to tě sem tam určitě říznu. Ta smlouva je podepsaná na 25 hodin týdně. *Týdně!* Měla bejt spíš na 25 hodin *denně*. Víš, jak dlouho jsem teď už na nohou?“

Řekl jsem, že nevím.

„Zase mluvíš. Přes sedmdesát hodin, ať se propadnu! A proč? Pro slávu? K čemu je sláva hromádce vybělených kostí? Pro bohatství? Oscare, řeknu ti pravdu; připravil jsem na poslední cestu víc mrtvol, než má sultán konkubín a nikdy jsem nikoho neodbyl, ať už byli mrtví vyšňoření do rubínů velikých jako tvůj nos a dvakrát tak červených... a nebo v hadrech. K čemu je mrtvému člověku bohatství? Řekni mi,

Oscare, jako muž muži, když nás *Ona* neslyší. Proč jsi vůbec dopustil, aby tě k tomuhle přemluvila?“

„Zatím se mi to líbí.“

Odfíkl. „To je to, co říká člověk v padesátém patře Empire State Building. Ale ten chodník, co na něj čeká, je pořád stejný. Ale,“ dodal temně, „dokud nemusíš vyřídít Igliho, tak je to pohoda. Kdybych měl svoje nádobíčko, tak bych ti tu jizvu zakryl, že by nikdo nic nepoznal.“

„To nevadí. *Jí* se ta jizva líbí.“ (Do háje, *on* mě to přiměl udělat!)

„*Jí* se to líbí. To, o čem mluvím, je to, že když půjdeš Cestou slávy, určitě narazíš většinou na skály. Ale já bych si nikdy nevybral takovou cestu. Moje představa o hezkém životě je jasná. Mít malý tichý salón, jediný ve městě, s velkým výběrem rakví ve všech cenových relacích a lehce předražených tak, abych měl možnost ukázat truchlícím svou velkorysost. Zavést systém splátek pro ty, kteří myslí na budoucnost – protože všichni musíme zemřít, Oscare, my všichni musíme zemřít a rozumný člověk si sedne nad sklenici piva a dělá si plány s dobře zavedenou firmou, které může důvěřovat.“

Důvěrně se nade mne naklonil. „Hele, milorde Oscare, kdybysme to nějakým zázrakem přežili, mohl bys za mě u ní ztratit dobré slovo. Přesvědč *Ji*, že jsem na Cestu slávy moc starej. Můžu udělat spoustu věcí, abych ti ty zbylé dny zpříjemnil... pokud jsou tvé úmysly přátelské.“

„Copak jsme si na to nepodali ruce?“

„Jo, to jo.“ Vzdychl. „Jeden za všechny a všichni za jednoho a Štičí vrchol nebo Krach. Jsi hotov.“

Když jsme přišli zpátky, bylo ještě světlo a *Star* byla ve stanu – a moje šaty byly připraveny. Když jsem je uviděl, začal jsem protestovat, ale Rufo mi řekl pevně: „Řekla ‘normální’ a to znamená oblek s kravatou.“

Zvládnul jsem všechno, dokonce i manžetové knoflíčky (byly to nádherné velké černé perly) a ten smoking byl buď šitý pro mě na míru nebo ten, kdo ho koupil v konfekci, věděl, kolik měřím, kolik vážím, kolik mám v ramenou a kolik v pase. Z vnitřní strany saka byla cedulka *The English House, Copenhagen*.

Ale kravata mě vytočila. Když jsem s ní bojoval, ukázal se Rufo a přinutil mě lehnout si (neptal jsem se proč) a ve vteřině mi ji zavázal. „Chceš svoje hodinky, Oscare?“

„Moje hodinky?“ Pokud jsem si vzpomínal, byly v ordinaci v Nice. „Ty je máš?“

„Ano, pane. Vzal jsem všechno, co bylo tvoje,“ otrásl se, „akorát ty šaty ne.“

Nepreháněl. Bylo tam všechno. Nejen obsah kapes, ale dokonce i obsah schránky z American Express: hotovost, pas, občanka atd., dokonce i ty tikety Sweepstakes.

Chtěl jsem se zeptat, jak se dostal do zamčené skříňky, ale nakonec jsem se rozhodl, že se ptát nebudu. Musel mít klíč, a tak to bylo jednoduché asi tak jako zfalšovat úřední dopis. Nebo to byla součást jeho magické černé bedýnky. Poděkoval jsem mu a on šel zase vařit.

Všechny ty krámy jsem vyhodil, všechny, až na peníze a pas. Ale člověk nemohl být vandal na tak krásném místě jako byly Zpívající vody. Můj pás na meč měl koženou kapsu; strčil jsem to tam. Dokonce i ty hodinky, které se zastavily.

Rufo prostřel stůl před krásným stanem Star a vzal světlo ze stromu nad ním a na stůl položil svíčky. Než vyšla ven, setmělo se... a ona čekala. Nakonec mi došlo, že čeká, až jí nabídnu rámě. Dovedl jsem ji na místo a usadil ji. Rufo usadil mě. Byl oblečen v švestkově modré uniformě komorníka.

To čekání na Star se vyplatilo; byla oblečena v zelených večerních šatech, které mi předtím ukazovala. Pořád jsem ještě *nevěděl*, jestli používá kosmetiku, ale nevypadala ani trochu jako vitální rusalka, která se se mnou před hodinou potápěla. Vypadala, jako kdyby byla pod sklem. Vypadala jako Liza Doolittlová na plese.

Začala se odehrávat „večeře v Riu“ za doprovodu Zpívajících vod.

Bílé víno k rybě, růžové k drůbeži, červené víno k pečení – Star klábosila, smála se a byla duchaplná. Když se ke mně Rufo při servírování naklonil, pošeptal mi: „Odsouzenci jedí nejvíc.“ Koutkem úst jsem ho poslal do háje.

K zákusku bylo šampaňské a Rufo mi ho dal slavnostně ochutnat. Přikývl jsem. Co by asi dělal, kdybych odmítl? Nabídl by jiný ročník? Ke kávě se podával Napoleon. A cigarety.

Celý den jsem myslel na cigarety. Tohle byly Benson & Hedges No.5... a já kouřil ty černé francouzské cigarety, abych ušetřil peníze.

Zatímco jsme kouřili, Star poblahopřála Rufovi k dokonalé večeři a on přijal její kompliment s rozpaky. Já jim sekundoval. Dodnes

nevíra, kdo ta rozkošnická jídla uvařil. Hodně z toho asi uvařil Rufo, ale Star mohla udělat ty nejsložitější věci, když mě Rufo holil.

Po klidné šťastné večeři jsme seděli u kávy a koňaku, světlo nad našimi hlavami už zhaslo a leskly se jen svíčky na stole, které vrhaly světlo na její šperky a osvětlovaly její obličej. Star se lehce odtáhla od stolu, rychle vstala a odcházela do stanu. U vchodu se zastavila. „Milorde Oscare –“

Tak jsem ji políbil a šel za ní do stanu.

Houby! Byl jsem natolik v transu, že jsem se sklonil nad její rukou a políbil ji. A to bylo všechno.

Pak mi nezbylo nic jiného než se svléknout z toho půjčeného opičího obleku, vrátit ho Rufovi a vzít si od něj deku. Vybral si místo na spaní na jedné straně jejího stanu, tak já si vybral místo na druhé straně a natáhl se. Bylo pořád příjemně teplo, takže jsem nepotřeboval ani deku.

Ale neusnul jsem. Pravda je, že jsem měl na zádech opici, zlozvyk horší než užívání marihuany, i když levnější než heroin. Mohl jsem ji setřást a usnout, ale nemohl jsem si pomoci a díval jsem se na světlo v jejím stanu a na siluetu jejího těla, teď už bez šatů.

Je pravda, že jsem čtenář z donucení. Gold Medal Originál za 35 centů by mé hned uspalo. Nebo Perry Mason. Ale četl jsem si inzeráty ve starém *Paris-Match*, do kterého byla zabalená ryba, abych se bez nich obešel.

Vstal jsem a obešel jsem stan „*Psst!* Rufo.“

„Ano, milorde.“ Ihned vstal s nožem v ruce.

„Hele, není tu někde něco na čtení?“

„A co bys chtěl?“

„To je jedno. Prostě něco. Písmenka v řádcích.“

„Okamžik.“ Odešel, a svítil si baterkou na hromadu kořisti. Vrátil se a dal mi knížku a malou lampičku. Poděkoval jsem mu, vrátil jsem se a lehl si.

Byla to zajímavá knížka od Alberta Magnuse, očividně ukradená z Britského muzea. Albert předkládal celou řadu receptů na nepravděpodobné věci: Jak utiшит bouři a letět nad mraky, jak přemoci nepřátele, jak přimět ženu, aby vám byla věrná.

Tady je ten poslední: „Chcete-li, aby se žena neohlížela a netoužila po jiných mužích, chytněte osobně členy Woolfe a vytrhejte chlupy, které samici vyrůstají na lících nebo jeho obočí, potom

chlupy, které pod jeho bradou se nacházejí, a dejte to ženě vypít, aby o tom nevěděla, a již nebude po jiném muži toužit.“

To by mohlo vadit „Woolfovi“. A kdybych byl holka, tak by mi to vadilo taky; vypadá to na pěkně nechutnou bryndu. Ale zase je ten předpis hodně podrobný, takže jestli máte nějaký problémy držet ji v lajně a jestli máte po ruce „Woolfa“, tak to vyzkoušejte. Dejte mi pak vědět, jak to dopadlo. Poštou, ne osobně.

Byla tam spousta návodů jak přimět ženu, aby vás milovala, ale „Woolfe“ byla ta nejjednodušší ingredience. Po chvíli jsem knížku odložil, zhasl jsem světlo a díval se na pohybující se siluetu za průsvitným hedvábím. Star si kartáčkovala vlasy.

Pak jsem se přestal mučit a díval jsem se na hvězdy. Nikdy jsem se o hvězdách na jižní polokouli nic neučil; v tak vlhkých místech, jako je jihovýchodní Asie, jsou hvězdy vidět jen málokdy.

Ale ta jižní obloha byla nádherná.

Upřeně jsem se díval na jednu jasnou hvězdu nebo planetu (vypadala, jako by měla disk) a najednou jsem si uvědomil, že se pohybuje.

Posadil jsem se. „Haló! Star!“

Odpověděla mi: „Ano, Oscare?“

„Pojď se podívat! Sputnik. *Velikej!*“

„Už jdu.“ Světlo v jejím stanu zhaslo. Rychle ke mně přišla. Taťka Rufo taky – zíval a drbal si žebra. „Kde, milorde?“ zeptala se Star.

Ukázal jsem jí to. „Tamhle! Na vteřinu mě napadlo, že to není sputnik; mohlo by to být něco z té řady Echo. Je to děsně velký a jasný.“

Podívala se na mě a ohlédla se. Rufo nic neříkal. Zíral jsem na to ještě chvíli. Pak jsem se podíval na ni. Dívala se na mě, ne na tu věc. Znovu jsem se tam podíval a viděl jsem, jak se to na hvězdném horizontu pohybuje.

„Star,“ řekl jsem. „To není sputnik. Ani Echo. To je měsíc. Skutečný měsíc,“

„Ano, milorde Oscare.“

„No, ale potom teda nejsme na Zemi.“

„To je pravda.“

„Hmm –“ Podíval jsem se znovu na ten malý měsíc, který se rychle pohyboval mezi hvězdami od západu k východu.

Star tiše řekla: „Nebojíš se, můj hrdino?“

„Čeho?“

„Že jsme v cizím světě.“

„Zdá se, že je to moc hezký svět.“

„To je,“ souhlasila, „v mnoha ohledech.“

„Líbí se mi. Ale třeba je čas, abych se o něm dozvěděl něco víc. Kde jsme? Kolik je to světelných let nebo jak se to dá změřit, kterým směrem?“

Povzdechla si. „Pokusím se o to, milorde. Ale nebude to lehké; nestudoval jsi metafyzickou geometrii a spoustu dalších věcí. Mysli na stránky knížky.“ Pořád jsem měl pod paží tu kuchařku Alberta Velikého; vzala si ji. „Jedna stránka se velmi podobá druhé. Nebo je úplně jiná. Jedna stránka může být druhé tak blízká, že se jí dotýká, ve všech bodech – pořád nemá s tou protější nic společného. Jsme tak blízko Země – právě teď– jako dvě stránky v sekvenci téhle knížky, A přesto jsme tak daleko, že se to nedá vyjádřit světelnými roky.“

„Hele,“ řekl jsem, „není třeba to přirovnávat. Já jsem se díval na ‘Zónu soumraku’. Ty máš na mysli jinou dimenzi. Chápu to.“

Vypadala ustaraně. „Je to něco podobného, ale –“

Rufo ji přerušil. „Ráno je tu Igli.“

„Ano,“ souhlasil jsem. „Když musíme ráno mluvit s Iglím, snad bychom se měli trochu vyspat. Pardon. Mimochodem – kdo je Igli?“

„To uvidíš,“ řekl Rufo.

Podíval jsem se nahoru na ten řítící se měsíc. „To určitě. No, promiňte, že jsem vás otravoval a takhle hloupě jsem se zmylil. Dobrou noc. kamarádi.“

Takže jsem šel zase spát jako správný hrdina (obvykle samé svaly, žádné gonády) a oni se taky uložili. Světlo už nerozsvítila, takže jsem se neměl na co dívat, jen na kroužící měsíce Barsoomu. Ponořil jsem se do knížky.

No, myslel jsem si, že je to úspěch a že mě spisovatel pomocí svých rad uchová při životě. Byla to dobrá škola pro hrdinu, aspoň do téhle kapitoly. Byla tam Dejah Thoris, stočená do klubíčka v tom svém spacím hedvábí, nikoli o dvacet stop dál.

Vážní: jsem přemýšlel o tom, že se doplížím ke vchodu jejího stanu a zašeptám jí, že se chci zeptat na několik věcí z oblasti metafyzické geometrie a tak. Možná jí řeknu o chvilku lásky. Anebo jí možná jenom prostě řeknu, že je venku zima, mohl bych jít k tobě?

Ale neudělal jsem to. Starý dobrý věrný Rufo spal na druhé straně stanu a měl ten zvrácený zvyk vstávat rychle a s dýkou v ruce. A *rád* holil mrtvoly. Jak už jsem říkal, když dojde k věci, jsem zajíček.

Díval jsem se na obíhající měsíce Barsoomu a usnul jsem.

VI

Zpěv ptáků je lepší než budík a Barsoom takový nikdy nebyl. Šťastně jsem se protáhl a ucítil jsem kávu a v duchu jsem si říkal, jestli bude čas dát si před snídání koupel. Byl další perfektní den. modrý a jasný a slunce právě vyšlo a cítil jsem se silný tak, že bych mohl zabíjet draky před jídlem. Ale jen malé.

Zadusil jsem zívnutí a postavil se na nohy. Ten krásný stan tu už nebyl a černá bedna byla skoro sbalená; nebyla větší než bedna na piáno. Star klečela před ohněm a vařila kávu. Dneska ráno z ní byla jeskynní žena, oblečená byla do kůže. Byla sice moc hezká, ale ne tak krásná jako ta její. Asi byla z ocelota. Nebo z du Pont.

„Nazdárek, princezno,“ řekl jsem. „Copak bude k snídani? A kde je tvůj šéf?“

„Snídaně bude později,“ řekla. „Teď dostaneš jen šálek kávy, je příliš horká a příliš hořká – nejlepší způsob, jak ti přičarovat špatnou náladu. Rufo začíná rozhovor s Iglim.“ Dala mi kávu v papírovém kalíšku.

Vypil jsem ji do poloviny, spálil jsem si pusu a vyplivl jsem ji na zem. Kávu je možné podle kvality rozdělit do pěti stupňů: Kafíčko, káva, culifinda, švestková voda a břecha. To, co mi Star předložila, se blížilo čtvrté hodnotě.

Přestal jsem to pít, a pak jsem zachytil Rufův pohled. A další, mnohé další. U kraje naší terasy někdo vyložil Noemovu archu. Bylo tam všechno, od aardvarků po zebu, a většina z nich měla žluté zuby.

Rufo stál čelem k téhle řadě demonstrantů, deset stop stranou a proti skutečně obrovskému a hromotluckému stvoření. Naklonil jsem ten papírový kalíšek a opařil jsem si prsty.

„Chceš ještě?“ zeptala se Star.

Foukal jsem si na prsty. „Ne, díky. *Tohle* je Igli?“

„Jen ten uprostřed, co ho Rufo škádlí. Ti ostatní se přišli jen podívat. Těch si nevšímej.“

„Některý vypadají, že mají hlad.“

„Většinou jsou to býložravci. Ti přerostlí lvi by nás mohli sežrat – pokud v té hádce zvítězí Igli. Ale to jen v tomhle případě. Problémem je právě Igli.“

Prohlédl jsem si Igliho bedlivěji. Připomínal mi potomka muže z Dundce, obrovská brada, žádné čelo a byl kombinací nechutně vyhlížejících obrů a lidožravých oblud z *Červené knihy pohádek*. Ta knížka se mi nikdy moc nelíbila.

Byl nedefinovatelně lidský, použiju-li tenhle termín volně. Byl o pár stop vyšší než já a vážil o tři, čtyři sta liber víc než já, ale já jsem hezčí. Vlasy mu rostly v chumáčích jako neupravený trávník; a sami byste poznali, aniž by vám to někdo řekl, že nikdy nepoužíval deodorant pro pořádný chlapy. Uzly svalů byly zauzlované a nehty na nohou neměl ostříhané.

„Star,“ řekl jsem, „o čem s ním vlastně máme diskutovat?“

„Musíš ho zabít, milorde.“

Znovu jsem se na něj podíval. „Nemůžeme se domluvit na mírovém soužití? Vzájemné kontrole, kulturní výměně, a tak dále?“

Potřásla hlavou. „Na to není dost chytrý. Je tady, aby nám zabránil vstoupit do údolí – buď zemře on, nebo my.“

Zhluboka jsem se nadechl. „Princezno, dospěl jsem k rozhodnutí. Člověk, který vždycky dodržuje zákon, je dokonce hloupější než ten, který jej při každé příležitosti překračuje. Teď není čas zabývat se místním Sullivanovým zákonem. Chci plamenomet, bazooku, pár granátů a tu nejtěžší střelnou zbraň z celé výzbroje. Ukážeš mi, jak se k nim dostanu?“

Prohrábla oheň. „Můj hrdino,“ řekla pomalu, „je mi to strašně líto – ale není to tak jednoduché. Všiml jsi si včera večer, když jsme kouřili, že Rufo zapaloval cigarety od svíček? Že nepoužíval ani kapesní zapalovač?“

„No... ne. Vůbec jsem na to nemyslel.“

„To pravidlo proti střelným zbraním a výbušninám není takové právo, jak ho znáš ze Země. Je to mnohem víc; není možné tady tyhle věci používat. Jiné takové věci by mohly být použity proti nám.“

„Chceš říct, že nebudou fungovat?“

„Nebudou fungovat. Třeba to pravé slovo je ‘začarované’.“

„Star. Podívej se na mě. Možná, že věříš na kouzla. Já ne. A vsadím se s tebou sedum ku dvěma, že samopaly nejde začarovat. Trvám na tom, abys je našla. Pomůžeš mi vybalit?“

Poprvé vypadala skutečně rozčilená. „Milorde, já tě zapřísahám, nedělej to!“

„Proč ne?“

„I pouhý pokus by nás mohl zničit. Věříš mi, že o nebezpečích a zákonech tohoto světa vím víc než ty? Uvěříš mi, když ti řeknu, že tě nechci mít mrtvého, když ti řeknu hlubokou pravdu o tom, že můj vlastní život a bezpečí závisí na tvém? Prosím!“

Nešlo jí nevěřit.

Řekl jsem zamyšleně: „Asi máš pravdu, jinak by asi támhleta kreatura měla po ruce šestipalcový minomet. Star, mám ještě lepší nápad. Najdeme cestu zpátky a usadíme se na tom místě, kde jsme lovíli ryby. Za pět let budeme mít hezkou malou farmu. Za deset let se sem dostane svět a my budeme mít taky malý motel s bazénem a cvičným paloukem na golf.“

Neznatelně se usmála. „Milorde Oscare, cesta zpátky neexistuje.“

„Proč ne? Já ji najdu i se zavřenýma očima.“

„Ale oni nás najdou. Ne Igli, ale takoví, co se mu budou podobat, pošle je, aby na nás zaútočili a aby nás zabili.“

Znovu jsem vzdychl. „Jak myslíš. Stejně se říká, že motely mimo hlavní tahy jsou moc riskantní. V té výzbroji je válečná sekera. Třeba se mi podaří useknout mu nohu, než si mě všimne.“

Znovu potřásla hlavou. Zeptal jsem se: „A teď je zase problém v čem? Musím s ním snad bojovat s jednou nohou v kyblíku? Já myslel, že všechno, co řeže nebo bodá – všechno, k čemu potřebuju svaly – je v pohodě.“

„To ano, milorde. Ale nefunguje to.“

„Proč ne?“

„Iglio není možné zabít. Je to konstrukce a je postaven k tomuto účelu tak, aby byl nezničitelný. Meče nebo nože, dokonce ani sekery ho nezraní; odrazí se od něj. Já jsem to viděla.“

„Chceš říct, že je to robot?“

„Ne, pokud si ho představuješ jako soustavu koleček, ozubených kol a plošných spojů. Lepší termín je asi ‘golem’. Igli je imitace života,“ dodala Star. „V jistém smyslu lepší než život, protože neexistuje způsob, alespoň já o něm nevím, jak ho zabít. A navíc, Igli

není moc chytrý a vyrovnaný. Jedná bez uvážení. Rufo teď pracuje na tom, aby ho tak naštvál, že ty ho pak dostaneš tak zblázněného, že přestane uvažovat úplně.“

„Jo? A kruci! Za to musím Rufovi tutově poděkovat. Moc poděkovat. No, princezno, a co mám dělat teď?“

Rozpřáhla ruce, jako by to bylo samo sebou. „Až budeš připraven, připravím ho o strážu – a pak ho zabiješ.“

„Ale vždyť jsi teď říkala –“ nechal jsem toho. Když byla zrušena francouzská cizinecká legie, pro nás, romantické typy, zbylo několik pohodlných míst, kde se dá žít. Tohle by zařídil Umbopa. Conan určitě. Nebo Hawk Carse. Nebo dokonce Don Quijote, protože tahle věc mi připomínala větrný mlýn. „Dobře, princezno. Tak jdeme na to. Můžu si plivnout do dlaní? Nebo to nebude fungovat?“

Usmála se bez dolíčku ve tváři a řekla chraplavě: „Milorde Oscare, všichni si plivneme do dlaní; Rufo a já budeme bojovat s tebou. Buď vyhrájeme... nebo zahyneme.“

Přešli jsme dál a připojili jsme se k Rufovi. Dělal na Igliho oslí uši a křičel; „Kdo je tvůj táta, Igli? Tvoje máma byla popelnice, to je jasný, *ale kdo je tvůj táta?* Podívejte se na něj! Nemá žádnéj pupík. Chachá!“

Igli odseknul: „*Tvoje máma šteká! A tvoje setra dělá zelený stopy!*“ – ale myslím, že to bylo chabé. Bylo jasné, že poznámka o pupíku ťala do živého – žádný neměl. Řek bych, že to bylo rozumný.

To, co bylo řečeno výše o Iglim, není pravda, kromě té poznámky o pupíku. Chtěl bych to říct v originálním jazyce, v nevijštině, kde napadání je lingvistické umění rovnající se přinejmenším poezii. Ve skutečnosti je podstatou literární grácie oslovit svého nepřítele (veřejně) nějakou složitou veršovanou formou, kdy z každého slova kape vitriol.

Rufo se škodolibě uchechtával. „Ukaž jedna, Igli! Zdvihni prst a ukaž jedna. Nechali tě na dešti a ty jsi utekl. Zapomněli tě dokončit. Dá se tyhle věci vůbec říkat *nos*?“ Koutkem úst mi řekl anglicky: „Jak ho chceš, šéfe? Syrovýho? Nebo dobře vypečenýho?“

„Pokračuj, já se zatím budu dívat. On nerozumí anglicky?“

„Ani slovo.“

„Dobrá. Jak blízko k němu můžu jít, aby mě nechňapnul?“

„Jak chceš, dokud jsou hlídky na stráž. Ale šéfe, hele, já tady nejsem od toho, abych ti radil, ale až se do toho dáme, tak dej pozor, aby tě nechytily za to nejdůležitější.“

„Zkusím to.“

„Bud opatrněj.“ Rufo otočil hlavu a křičel: „Jááá! Igli sbírá nos a žere ho!“ Dodal: „Ona je dobrá doktorka, nejlepší, ale stejně si dej pozor.“

„Budu opatrný.“ Přistoupil jsem blíž k neviditelné bariéře a podíval jsem se nahoru na tu kreaturu. Zpražil mě pohledem a vydal bručivý zvuk. Zacpal jsem si nos a jasně jsem mu dal pohybem najevo, že na něj kašlu. Stál jsem proti větru a měl jsem pocit, že se ta kreatura posledních třicet, čtyřicet let nemyla; byl to smrad, jak když se zuje rota vojáků.

A tak jsem dostal nápad. „Star, umí tenhle andělíček plavat?“

Podívala se na mě překvapeně. „To tedy opravdu nevím.“

„Třeba ho na to zapomněli naprogramovat. A co ty, Rufo, umíš plavat?“

Vypadal samolibě. „Zkus to, jen to se mnou zkus. Moh bych učit ryby plavat. Igli! Řekni nám, proč ti svině nedá pusy?“

Star uměla plavat jako lachtan. Já spíš plavu stylem pramice, ale svedu to. „Star, možná, že ta věc se nedá zabít, ale dýchá. Má tedy nějaký druh kyslíkového metabolismu, dokonce i kdyby fungoval na petrolej. Když mu podržíme hlavu pod vodou na nějakou dobu, tak dlouho, jak bude třeba, vsadím se, že bude po něm.“

Dávala se na mě s rozšířenýma očima. „Milorde Oscare... můj šampióně... nemýlila jsem se v tobě.“

„Tak, teď musíme něco udělat. Hrál jsi někdy vodní pólo, Rufo?“

„Já jsem ho vymyslel.“

Doufal jsem, že je to pravda. Já jsem ho hrál – jednou. Je to jako když vás někdo honí po kolejích, je to taky zajímavá zkušenost – pro jednou. „Rufo, můžeš nalákat našeho kamaráda tamhle dolů ke břehu? Myslím to místo, které je jen pro naše chlupaté a okřídlené přátele. Dostaneme ho na ten nejvyšší bod na břehu, kde je dole hloubka – víš, Star, tam kde jsi mě poprvé potopila.“

„To nic není,“ řekl Rufo. „Budeme se pohybovat a on se za námi vydá.“

„Byl bych raději, kdyby se rozběhl. Star, jak dlouho trvá, než odstraníš strážce?“

„Můžu hlídky odpojit okamžitě, milorde.“

„Dobře, mám plán. Rufo. Chci, abys to zařídil tak, aby tě Igli honil. Co možná nejrychleji. Namíříš si to k tomu břehu a v poslední chvíli skočíš. Star, až Rufo tohle udělá, hned odpojíš bariéru – hlídky. Nečekej na můj pokyn. Rufo, ty se potopíš a budeš plavat co nejrychleji; nesmí tě chytit. S trochou štěstí, když se Igli bude rychle pohybovat, jak je velký a nemotorný, tak spadne dolů, ať chce nebo nechce. Ale budu tě sledovat, budu tě chránit a budu jen kousek za tebou. Kdyby Igli stačil zabrzdit, tak ho dolů shodím. Pak budeme všichni hrát vodní pólo.“

„Já jsem nikdy vodní pólo ani neviděla,“ řekla pochybovačně Star.

„Nebude tam žádný rozhodčí. Naším úkolem bude, abychom všichni tři skočili do vody na něj a drželi ho pod vodou a vzájemně si pomáhali, aby nepotopil nás. Je hrozně velké, takže nás nepřeplove. V tom má velkou nevýhodu. Budeme ho držet pod vodou tak dlouho, dokud nebude bezvládný, nenecháme ho ani nadechnout. Potom, abychom se pojistili, ho zatížíme kamením – to je jedno, jestli bude doopravdy mrtvý nebo ne. Otázky?“

Rufo se zubil jako obluda.

„To bude sranda!“

Oba pesimisti vypadali, jako by začali uvažovat o tom, že by to mohlo vyjít, tak jsme se do toho pustili. Rufo křičel a vyčítal Iglimu jeho osobní zvyky, že by to dokonce ani Olympia Press nepustila přes cenzuru, pak vyzval Igliho, aby s ním závodil a za odměnu mu sliboval nejrůznější nepravděpodobnosti.

Iglimu trvalo dlouho, než celý ten kolos rozpohyboval, ale když už se dostal do pohybu, byl rychlejší než Rufo a za ním zůstávali zvířata a ptáci úplně zpanikaření. Běhám dost rychle, ale měl jsem co dělat, abych s tím obrem držel krok, byl jsem jen kousek od něho a doufal jsem, že Star dosud neodpojila hlídky, když zjistila, že Igli by mohl Rufa chytit na souši.

Ale Star odpojila hlídky hned, jak se Rufo dostal za bariéru, Rufo doběhl na břeh a perfektně závodnický skočil aniž by se zastavil, přesně podle plánu.

Ale nic víc se nestalo.

Myslím, že Igli byl příliš hloupý na to, aby mu hned došlo, že bariéra už nefunguje. Ještě několik kroků pokračoval za Rufem, ale

pak najednou prudce zabočil vlevo. Tím ztratil rychlost a neměl žádné potíže, aby zastavil na suché zemi.

Praštil jsem do něj potápěčským náradím, bylo to proti zákonu a bylo to podlé, ale spadl dolů, *ne* však do vody. A najednou jsem musel bojovat s tím smradlavým golemem, který byl ode mne jen na dvě paže daleko.

Ale hned mi přišla na pomoc divoká kočka a chvílku po ní i Rufo. Kapala z něj voda.

Ale byl to pat, nesměli jsme ztrácet čas. Igli byl těžší než my všichni dohromady a zdálo se, že je to jen hromada svalů, smradu, nehtů a zubů. Měli jsme všichni modřiny, pohmožděniny a otevřené rány – a Iglimu jsme vůbec neublížili. Rval jako když chrochtá a úpí televize, pokaždé, když jsme mu zakroutili ucho nebo obrátili prst na druhou stranu, ale nijak vážně jsme ho nezranili a on nás zraňoval pořád dál. Neměli jsme vůbec šanci dostat toho kolohnáta do vody.

Stál jsem, držel jsem ho pažemi okolo kolen a stál jsem tak tak dlouho, dokud to šlo, zatímco Aster se snažila zatížit jednu jeho ruku a Rufo druhou. Ale pořád to situaci neřešilo. Igli kolem sebe tloukl jako poděs, měl poraněná záda a vždycky si jeden úd uvolnil a snažil se štipat a kousat. Tak jsme se dostávali do různých poloh a najednou jsem zjistil, že visím na jeho otláčené noze, snažím se ji zkroutit a přitom zírám do jeho otevřené držky, byla široká jako past na medvěda a neméně nechutná. Potřeboval by vyčistit zuby.

Tak jsem mu vrazil palec jeho nohy do chřtánu.

Igli řval, tak jsem směle pokračoval, takže za chvíli už nemohl křičet. Pořád jsem mu tam tu nohu cpal.

Když spolknul celou svoji levou nohu až ke koleni, podařilo se mi vytrhnout Star jeho pravou ruku a zaklesnout ji za mizící nohu – uchopil jsem ho za zápěstí. „Pomoz mi!“ Řval jsem na Aster. „Tlač!“

Pochopila, o co jde, a pomáhala mi. Ta paže mu do držky zajela po loket a noha ještě dál, už tam měl i stehno. Potom nám začal pomáhat i Rufo a nacpal mu mezi čelisti levou ruku. To už Igli příliš nebojoval, asi mu chyběl vzduch, takže palec pravé nohy jsme mu do držky vpravili náležitým směrem pohodlně. Rufo mu roztáhl ty jeho chlupaté nozdry, já jsem mu klekl na bradu, a Star tlačila.

Krmili jsme ho, palec po palci, a nepřestávali jsme. Pořád se třásl a snažil se uvolnit, když jsme mu do chřtánu cpali boky, a pak zmizelo i jeho smradlavé podpaží.

Bylo to, jako když si děláte sněhovou kouli, jenže naopak: čím víc jsme tlačili, tím víc se zmenšoval a tím víc se mu otvírala držka – nejošklivější, co jsem kdy viděl. Brzy byl velký jako medicinbal... potom jako fotbalový míč... pak jako baseballový míč a koulel jsem si ho v dlaních a pořád jsem ho hodně tiskl.

– golfový míček, kulička, hrášek... a nakonec z něj zbyla jen mazlavost na mých dlaních.

Rufo se zhluboka nadechl. „Myslím, že jsme ho naučili, že nejlepší, co může udělat, je, že si nemá cpát nohy do držky. Kdo má chuť na snídani?“

„Chci si napřed umýt ruce,“ řekl jsem.

Všichni jsme se vykoukali, použili jsme spoustu mýdla, potom nám Star ošetřila rány a Rufo ošetřil její podle pokynů, které mu dávala.

Rufo má pravdu; Star je nejlepší doktorka. Prostředek, který používala, neštípala, rány se zavíraly, plastické obinadlo, co měla k dispozici, nebylo třeba měnit, odpadlo, když nehrozila žádná infekce a nezůstávaly nám žádné jizvy. Rufo měl na těle jeden ošklivý kousanec. Z levé poloviny hýždí mu chybělo asi tak čtyřicet centimetrů masa, ale když ho Star ošetřila, mohl si bez potíží sednout a nevypadalo to, že by měl bolesti. Rufo nás nakrmil zlatými lívanci a velkými buřty, ze kterých prskal tuk, a napojil nás galony *dobrého* káfička. Bylo skoro poledne, když Star znovu odpojila stráže a vydali jsme se zvolna dolů na útes.

VII

Svah u velkého vodopádu, který vede do údolí Nevia, měří tisíc stop a je víc než strmý; útes byl přepislý a bylo třeba dostat se dolů po provaze, pomalu, jako když pavouk snová síť. Ale radím vám, nedělejte to; působí to závrat' a mně to skoro stálo ty vynikající lívance.

Pohled je ohromující. Vodopád je vidět ze strany, voda přepadává do prostoru aniž by máčela útes; padá tak daleko, že se zaclání ještě před tím, než dosáhne paty vodopádu. Když otočíte hlavu, zůstanete tváří v tvář hrozivému útesu, potom se vám naskytne výhled daleko přes údolí příliš bujné, zelené a krásné na to, abyste uvěřili, že je opravdové. U paty útesu vidíte močál a les a o pár mil dál obdělávaná pole a ještě dál zamlžená úpatí, ale ostré vrcholy úžasné stěny sněhem pokrytých hor.

Star mi načrtla plánek údolí. „Nejdříve si vybojujeme cestu přes močál. Pak už to bude jednoduché – jen si pospíšíme kvůli krvavým dravcům. Potom dojdeme na cihlovou cestu, moc hezkou.“

„Žlutou cihlovou cestu?“ zeptal jsem se.

„Ano. Takovou mají hlínu. Vadí to?“

„Myslím, že ne. Jen si z ní prostě nebudu modelovat trpaslíka. A dál co?“

„Potom přenocujeme u jedné rodiny, u vladyky téhle země. Jsou to výborní lidé, určitě se ti budou líbit.“

„A pak půjde do tuhého,“ dodal Rufo.

„Rufo, nepřidělávej zbytečně starosti!“ hubovala Star. „Bud' tak laskav a zdrž se komentářů a nech Oscara, aby všechny problémy řešil, až to bude zapotřebí, a ať je v tu dobu odpočinutý, s jasnou hlavou a bez starostí. Znáš někoho jiného, kdo přemohl Igliho?“

„No, když to bereš takhle... ne.“

„Já to takhle беру. Dneska se všichni pohodlně vyspíme. Nestačí to? Bude se vám to líbit tak, jako všem ostatním.“

„Tobě taky.“

„Copak se mi někdy něco nelíbilo? Drž pusu. Takže, Oscare, na úpatí útesu jsou Rohatí duchové – není možné se jim vyhnout. Uvidíš nás, jak sestupujeme dolů. Když budeme mít štěstí, tak se nesetkáme s Gangem studených vod; zůstávají v mlze. Ale když budeme mít smůlu a náhodou se setkáme s oběma, máme šanci, že budou bojovat mezi sebou a nám se podaří proklouznout. Cesta močálem je záludná; musíš se tenhle plánec naučit z paměti. Pevná zem je jen na místech, kde rostou drobné žluté květiny, bez ohledu na to, jak pevně a suše to místo vypadá. Ale jak vidíš, dokonce i když se vydáš po bezpečných místech, je tam tolik zátočin a slepých zakončení, že se nám může stát, že budeme bažinou bloudit celý den a nakonec nás uvězní tma – pak už se nikdy ven nedostaneme.“

Takže to bylo na mně, měl jsem se dolů vydat jako první, protože Rohatí duchové na mě čekali dole. Mel jsem tu výsadu. Nebyl jsem snad „hrdina“? Nepřinutil jsem Igliho, aby sežral sám sebe?

Ale přál jsem si, aby Rohatí duchové byli opravdu duchové. Byla to dvounohá zvířata, všežravci. Žrali naprosto všechno, dokonce sebe navzájem, nejraději však měli poutníky. Říkali mi, že od pasu nahoru se hodně podobají Minotaurům; od pasu dolů to byli satyrové s plochýma nohama. Jejich horní končetiny byly krátké paže, ale bez opravdových rukou – neměli palce.

Ale ty rohy! Měli rohy jako texaský dlouhorohý skot, ale vztyčené a nakloněné dopředu.

Nicméně existuje způsob, jak Rohaté duchy proměnit v duchy skutečné. Na temeni měli měkké místo, jako mají kojenci, mezi těmi rohy. A protože se ty bestie naklánějí a snaží se vás propíchnout, je tohle jediné zranitelné místo, kam dosáhnete. Ale to chce, aby člověk stál na pevné zemi, aby se nekolébal a mohl zamířit právě na to malé místo – a trefit.

Takže můj úkol byl jednoduchý. Napřed se dostat dolů, zabít jich tolik, kolik bude nutné, tak, aby Star měla připravené bezpečné místo pro sestup, a potom ji bránit do doby, než sestoupí Rufo. Potom už jsme mohli svobodně projít do bezpečí přes bažinu. Pokud se k nám nepřidá Gang studených vod.

Snažil jsem se vylepšit si polohu tak, že jsem jel ve smyčce – levá noha mi zdřevěněla – a podíval jsem se dolů. Sto stop pode mnou už se chystal uvítací výbor.

Vypadalo to jako houština bambusů. Z bajonetů.

Dal jsem znamení, aby mě dál nespouštěli. Nahoře Rufo držel provaz; visel jsem tam, houpal jsem se a pokoušel se přemýšlet. Když budu mít tu chátru přímo pod sebou, tak bych mohl jednoho nebo dva trefit, než mě napíchnou. Anebo žádného z nich. Jedinou jistotu jsem viděl v tom, že mě zabijou dlouho předtím, než se moji přátelé dostanou ke mně dolů.

Na druhé straně kromě tohoto měkkého místa mezi rohy měl každý z těchto přítelíčků měkký podbřišek jako stvořený pro ránu šípem. Kdyby mě Rufo o kousek spustil –

Dal jsem mu znamení. Začal jsem pomalu klesat, trochu trhaně. Skoro nezaregistroval moje znamení, aby zase přestal. Musel jsem zdvihnout nohu; některý z těch děťátek supěly a stály na zadních a strkaly se navzájem, aby měly možnost mě nabrat na rohy. Jeden Nižinskij mezi nimi se dokonce vyškrábal a podařilo se mu chytit mě za botu. Po celém těle mi naskočila husí kůže.

To byl obrovský stimul k tomu, abych se vyšplhal dost vysoko nahoru tak, abych mel ve smyčce nohu místo zadku. Stoupl jsem si do smyčky, houpal se na provaze, stál na jedné noze a druhou jsem se snažil rozcvičit tak, abych v ní neměl mravence. Potom jsem si připravil luk a napnul jsem ho. Tohle byl výkon hodný trénovaného akrobata. Ale zkoušeli jste už někdy napínat luk a vystřelit šíp, když stojíte ve smyčce na konci sto stop dlouhého provazu a držíte se toho provazu rukou?

Tak ztratíte šípy. Upadly mi tři a já skoro spadl taky.

Zkoušel jsem připnout pásek k provazu. Tak jsem zůstal viset hlavou dolů, ztratil jsem klobouk Robina Hooda a další šípy. To se mému obecenstvu moc líbilo; tleskali mi – myslím, že to byl potlesk – tak, jako by chtěli ještě přídavek. Pokoušel jsem se posunout pásek na prsa, abych visel víceméně rovně dolů – upadl mi jeden nebo dva šípy.

Meč jsem tak úplně neztratil.

Jediným výsledkem bylo to, že jsem upoutal jejich pozornost („Mami, koukej na toho srandovního pána!“) a začal jsem se houpat jako kyvadlo.

Ať to bylo jakkoli špatné, dostal jsem nápad. Začal jsem zvětšovat rozkmit a rozpumpoval jsem ho. Šlo to pomalu, trvalo to dlouho, protože zhoupnutí kyvadla, na jehož konci jsem byl, zabralo víc než minutu – a není dobře na kyvadlo pospíchat; je třeba, aby člověk

pracoval s ním, nikoli proti němu. Doufal jsem, že moji přátelé uvidí natolik dobře, aby odhadli, co dělám, a aby mi to nepokazili.

Po neuvěřitelně dlouhé době jsem se rozhoupal tam a zpět a dostal jsem se na plochý oblouk, asi sto stop dlouhý a v nejnižším bodu každého zhoupnutí jsem lítal těsně nad hlavami svého obecenstva. Na konci každého zhoupnutí jsem zpomalil. Zpočátku se ty rohaté hlavy chtěly pohybovat současně se mnou, ale unavilo je to, tak seděly v dřepu blízko nejnižšího bodu a dívaly se. Hlavy se při sledování mého houpání pohybovaly. Připadalo mi to jako zpomalený záznam diváků sledujících tenisový zápas.

Ale vždycky se objeví nějaký zatracenej inovátor. Měl jsem v úmyslu se na jednom konci toho oblouku zastavit – tam, kde těsně míjí útes, a stoupnout si tam zády ke stěně. Byla tam vyvýšenina, nemusel jsem zatím klesat. Ale jedna z těch rohatých oblud na to přišla a přeběhla na ten konec. Za ní další dvě nebo tři.

To rozhodlo; budu se muset vyvléknout z provazu na druhé straně. Ale ten mladý Archimédes přišel i na tohle. Nechal svoje kámoše na přední stěně útesu a běžel ke mně. Byl jsem před ním v nejnižším bodu zhoupnutí – ale ztratil jsem rychlost, takže mě dohonil dlouho předtím, než jsem se dostal do mrtvého bodu na konci. Asi tak třicet vteřin měl na zdolání vzdálenosti sta stop – pohodlná procházka. Když jsem se tam dostal, byl pode mnou.

Výhoda nebyla využita; uvolnil jsem si nohu, držel jsem se rukou a při tom pomalém pohybu jsem vyndal šíp a nějak jsem ho vystřelil. Chtěl jsem se trefit do toho měkkého místa na hlavě, ještě než dopadnu na zem.

Místo toho jsem minul, on mě taky minul; mlátil jsem do něj vsedě, jak jsem sklouzl ze smyčky, postavil jsem se na nohy a utíkal jsem k útesu, který jsem měl nejbliž, a pořád jsem toho génia št'ouchal mečem do břicha.

Ten hnusnej vejtaha mě zachránil. Jeho kamarádi a příbuzní se zastavili a hádali se, kdo dál, než se jeden hlupák ke mně blížil. Tak jsem získal čas, abych se pevně postavil na hromadu kamení na úpatí útesu, kde jsem mohl hrát hru „Kráľ hradu“, schovat meč a nasadit šíp.

Nečekal jsem, až se na mne rozeběhnou. Prostě jsem čekal, dokud nebudou tak blízko, abych je neminul, namířil jsem na vidlicovitou kost starého býka, který šel první, pokud tu kost vůbec měl, a vystřelil jsem šíp celou vahou toho těžkého luku.

Zranil ho a dokonce ještě jednoho za ním.

Následovala hádka o dalším postupu. Snědli je komplet a za syrova. To byla jejich slabost: velká chuť k jídlu a příliš malý mozek, Kdyby spolupracovali, dostali by mě raz dva, sotva jsem se dotkl nohama země. Místo toho si dali oběd.

Podíval jsem se nahoru. Vysoko nade mnou byla Star jako maličký pavouček na niti; rychle se zvětšovala. Pohyboval jsem se podél stěny jako krab, dokud jsem nebyl na protější straně, čtyřicet stop od útesu, proti tomu bodu, kam se dostane.

Když byla asi padesát stop nade mnou, dala Rufovi znamení, aby ji dále nespouštěl, tasila meč a pozdravila mě. „Výborně, můj hrdino!“ Všichni jsme měli meče; Star si vybrala meč používaný v soubojích, – pro ženu je to velký meč, ale Star je velká žena. Měla také plnou kapsu lékařských potřeb. Zlověstné znamení, kterého jsem si měl všimnout, ale v tu chvíli jsem si ho nevšiml.

Tasil jsem a pozdrav jsem opětoval. Oni mě zatím neobtěžovali, i když někteří, co už byli po jídle nebo byli vytlačeni ostatními, chodili dokola a prohlíželi si mě. Meč jsem uložil do pochvy a nasadil jsem šíp. „Začni pumpovat, Star, přímo ke mně. Ať tě Rufo spustí ještě o kousek níž.“

Schovala meč a dala Rufovi znamení. Pomalu ji spouštěl dolů, až byla asi tak devět stop nad zemí, pak mu dala znamení, aby ji přestal spouštět. „Ted’ pumpuj!“ volal jsem. Ty krvežíznivé příšery na mě zapomněly; dívaly se na Star, ty, které ještě nesežraly bratrance Abbie nebo prastrejdu Johna.

„Dobře,“ odpověděla. „Ale já mám provaz. Chytneš ho?“

„Ó!“ Moje bystrá kočička se dívala na moje manévry a hned si v hlavě srovnala, co bude zapotřebí. „Drž ho chvíli! Otočím se.“ Sáhl jsem si přes rameno a dotekem ruky jsem spočítal šípy – bylo jich sedm. Na začátku jsem jich měl dvacet a vystřelil jsem jeden; ostatní jsem poztrácel.

Tři jsem rychle vystřílel napravo, nalevo a dopředu, volil jsem cíle co možná nejdál, mířil jsem doprostřed a všechno záleželo na tom bezvadném luku, který povede šípy přímo a plošně. Je jasné, že se všichni vrhli na čerstvé maso jako na dar vlády. „Ted’!“

Za pár vteřin jsem ji chytil do náruče a dostal jsem krátký polibek jako odměnu.

O deset minut později se dolů dostal i Rufo, stejně jako my, a to za cenu tří mých šípů a dvou menších z luku Star. Musel se spouštět sám. Seděl na smyčce a volný konec měl pod oběma pažemi, takhle to celé zvládal. Mohl být snadným bezbranným terčem. Hned jak se z provazu odvázal, začal jím škubat, aby ho dostal z útesu dolů a svíjel ho.

„Nech toho!“ řekla Star ostře. „Nemáme čas a je to moc těžké, abychom to nesli.“

„Uložím to do ruksaku.“

„Ne.“

„Je to dobrý provaz,“ trval na svém Rufo. „Budeme ho potřebovat.“

„Budeš potřebovat akorát rubáš, jestli se přes močál nedostaneme do soumraku.“ Star se otočila ke mně. „Jak půjdeme, milorde?“

Rozhlédl jsem se. Před námi vlevo bylo ještě pár těch individuí, pořád chodila dokola, očividně váhala se přiblížit. Vpravo nad námi vytvářel velký mrak u paty vodopádu duhovou krajku na nebi. Asi tak tři sta yardů před námi bylo to místo, kam jsme měli mezi stromy dojít, a za tím místem začínal močál.

Šli jsme dolů v těsném klínu, já jsem byl vpředu a Rufo a Star po stranách, všichni jsme měli nasazené šípy. Řekl jsem jim, aby tasili meč, pokud se k nim Rohatý duch přiblíží do vzdálenosti padesáti stop.

Žádný nepřišel. Jeden idiot sel rovnou k nám, byl sám a Rufo ho probodl šípem na druhý pokus. Když jsme přišli k mrtvole, Rufo vytáhl dýku. „Nech to být!“ řekla Star. Zdála se podrážděná.

„Já chci jen vzít nuget a dát ho Oscarovi.“

„A všechny nás zabiješ. Jestli Oscar chce nugety, tak je bude mít.“

„Co to je za nugety?“ ptal jsem se, aniž bych se zastavoval.

„Zlatý, šéfe. Ti mizerové mají žaludky jako kuře. A všechno, co do něj nappou, je zlato. Úroda z jednoho starého kusu může být tak dvacet, třicet liber.“

Hvízdnul jsem.

„Zlato se tu vyskytuje běžně,“ vysvětlovala Star. „Dole pod vodopádem je ho obrovská hromada, uvnitř mraku, po celé věky je tam splavováno. Zlato je příčinou bojů mezi duchy a Gangem studených vod, protože duchové mají takovouhle prapodivnou chuť a

někdy dokonce riskují a vstupují do mraku, aby tuto svou touhu ukojili.“

„Zatím jsem neviděl Gang studených vod,“ komentoval jsem to.

„Modli se k bohu, abys je nepotkal,“ odpověděl Rufo.

„To je jen další důvod k tomu, abysme už došli do močálu,“ dodala Star. „Gang do močálu nikdy nevstupuje a dokonce ani duchové nechodí příliš hluboko. Přestože mají ploché nohy, mohlo by se stát, že je bažina pohltní.“

„A v tom močále je něco nebezpečného?“

„Spousta věcí,“ řekl mi Rufo. „Takže si hlavně hlídej, abys stoupal jenom na místa, kde jsou ty žlutý kytky.“

„Ty se dívej, kam šlapeš. Jestli ta mapa byla dobrá, se mnou se neztratíte. Jak vypadá Gang studených vod?“

Rufo řekl zamysleně: „Už jsi někdy viděl tejden starýho utopence?“ Dál jsem se neptal.

Než jsme došli mezi stromy, na můj pokyn tasili meče a měli připravené luky. Mezi stromy na nás skočili. Myslím Rohaté duchy, ne Gang studených vod. Byla jich celá tlupa, sbíhali se ze všech stran. Nevím, kolik jich mohlo být. Rufo zabil čtyři nebo pět, Star nejméně dva a já jsem tancoval okolo, tvářil jsem se aktivně a pokoušel jsem se přežít.

Museli jsme překračovat jejich těla, abychom se dostali dál, bylo jich moc na to, aby se dali spočítat.

Šli jsme dál do močálu podle zlatých kytiček, které nám ukazovaly cestu, a já měl v hlavě přesně tu mapu, zákruty a odbočení. Asi tak za půl hodiny jsme se dostali na místo velké asi jako dvojité garáž. Star řekla zesláble: „Už jsme dost daleko.“ Držela si ruku na straně, ale do této chvíle se nechtěla zastavovat, i když jí krev smáčela tuniku a tekla po celé délce levé nohy.

Řekla nejdřív Rufovi, aby se na ni podíval, já jsem jen nečinně přihlížel. Ulevilo se mi, že mě nepoprosili o pomoc, protože po tom, co jsme jemně odhrnuli její tuniku, udělalo se mi špatně, když jsem viděl, jak ošklivě je bodnutá rohem – a to ani nešpitla. To zlaté tělo – raněné!

V roli potulného rytíře jsem si připadal jako balík.

Ale jen co Rufo splnil její pokyny, byla zase čilá. Ošetřila Rufa, potom mně – oba jsme měli po šesti zraněních, ale ve srovnání s jejím to byly jen škrábance.

Když mi přikládala jednu náplast, řekla: „Milorde Oscare, jak dlouho nám bude trvat, než se z toho močálu dostaneme?“

Promítl jsem si to v hlavě. „Dál to bude horší?“

„O trochu lepší.“

„Nebude to trvat víc než hodinu.“

„Dobře. Neoblékej si ty špinavé šaty. Rufo, vybal něco a vezmeme si čisté šaty a další šípy. Oscare, budeme je potřebovat na krvavé dravce, když už jsme se dostali z těch stromů.“

Malá černá skříňka vydala svůj obsah, až když byla dostatečně otevřena, Rufo nám dal šaty a ostatní z bohatého arzenálu. Ale čisté šaty a plný toulec – to ze mně udělalo nového člověka, zvlášť když Rufo vyndal půl litru koňaku, a ten jsme si rozdělili na tři díly. Star si doplnila lékárníčku a já potom pomohl Rufovi složit zavazadlo.

Snad se Rufo motal po tom koňaku, snad proto, že nejedl. Anebo možná proto, že ztratil krev. Možná, že to byla jen nešťastná náhoda, že si nevšiml toho kluzkého místa. Držel skříňku v rukou, aby ji posledním tahem zavřel; tím by nabyla velikosti ruksaku. Uklouzl, rychle vyskočil na nohy, skříňka mu vypadla z rukou do čokoládově hnědé louže.

Ještě se dala zachránit. Řval jsem: „Rufo, sundej si pásek!“ A už jsem sahal po přezce svého.

„Ne, ne!“ ječel Rufo. „Zůstaň stát! Nehýbej se!“

Roh skříňky byl pořád vidět. Kdybych měl na sobě záchranné lano, *věděl* jsem, že jí vylovím. I kdybych nedosáhl na dno. To jsem taky našťavaně řek.

„Ne, Oscare!“ řekla Star ostře. „Má pravdu. Jdeme. Rychle.“ Tak jsme šli – já jsem šel první, Star mi dýchala na krk a Rufa měla za patami.

Ušli jsme sto yardů, když se před námi objevil bahenní vulkán. Nebyl nijak hlučný, jen jako bručení a slabé zemětřesení, pak přšel špinavý déšť. Star si pospíšila, aby se odtud dostala a potěšeně řekla: „Tak, to bychom měli.“

Rufo řekl: „A byl tam celý koňak!“

„To mi nevadí, koňak je všude,“ odpověděla Star. „Ale měla jsem tam nové šaty, pěkné, Oscare, chtěla jsem, abys je viděl; když jsem je kupovala, myslela jsem na tebe.“

Neodpověděl jsem. Myslel jsem na plamenomet a na M-1 a na tu municí. A samozřejmě na koňak.

„Slyšel jsi mě, milorde?“ naléhala. „Chtěla jsem je nosit kvůli tobě.“

„Princezno,“ odpověděl jsem, „ty nejkrásnější šaty máš na sobě pořád.“

Slyšel jsem ten šťastný smích, kdy má dolíčky ve tvářích. „To jsi určitě říkal mockrát už předtím. A docela jistě s velikým úspěchem.“

Z močálu jsme se dostali dlouho před soumrakem a zanedlouho jsme došli k cihlové cestě. Krvaví dravci nebyli žádný problém. Jsou to tak vražedné věci, že když vystřelíte šíp tím směrem, kde jich je několik, dravec sebou škubne a šíp mu proletí krkem. Obvykle jsme šípy mohli použít znovu.

Brzy potom, co jsme došli k cestě, byla kolem nás zoraná pole a za chvíli krvaví dravci zmizeli. Právě když zapadalo slunce, zahlédli jsme hospodářská stavení a světla panského sídla, kde, jak říkala Star, budeme nocovat.

VIII

Milord Doral 't Giuk Dorali mohl být Texasan. Nemyslím to tak, že by mohl být považován za Texasana, ale měl v sobě přátelství typu „když ty zaplatíš večeři, tak já zaplatím Cadillac“.

Dům byl velký jako cirkusový stan a bohatý jako oběd na Den díkůvzdání – zámožný, přepychový, nádherné řezby vykládané drahokamy. Ale stejně vypadal nedbale zabydleně a kdybyste si nedali pozor, kam šlapete, tak byste na širokém schodišti stoupili na dětskou hračku a mohli byste skončit se zlomenou klíční kostí. Všude pod nohama se pletli děti a psi, a ti nejmladší z nich nebyli vůbec ochočení. Dorala jsme neobtěžovali. Dorala neobtěžovalo nic, měl rád život.

Míjeli jsme míle polí (bohatých jako nejlepší půda v Iowě a bez zimního období; Star mi řekla, že tu sklízejí úrodu čtyřikrát do roka) – ale bylo už pozdě, a příležitostná pracovní síla byla jediné, co jsme viděli, kromě jednoho vozu, který jsme potkali na silnici. Myslel jsem, že je tažen dvěma páry koní. Mýlil jsem se, vůz byl tažen jen jedním párem a nebyli to koně, každé to zvíře mělo osm nohou.

Celé údolí Nevie je takovéhle, obyčejné místo, kde se objevuje sem tam něco divoce výjimečného. Lidské bytosti byly lidské bytosti, psi byli psi – ale koně nebyli koně. Jako Alenka, když se snažila hrát kriket s plameňákem, vždycky jsem si myslel, že když do toho budu chtít uhodit, tak se mi to v rukou zvrtně.

Muž, který řídil ty koňské stonožky, zíral, ale ne proto, že bychom byli nějak divně oblečení; vypadal stejně jako já. Zíral na Star – a kdo by nezíral? Lidé, kteří pracovali na polích, měli většinou na sobě v jakési lava-lava. Tento úbor, jednoduchý plášť s rozparkem převázaný v pase, byl v Nevii tímtež, čím je domácí oblek nebo modré džíny pro muže i ženy. My jsme nosili šedý flanelový oblek, ženy totéž v černé barvě. Ale společenské šaty – to bylo něco docela jiného.

Když jsme vstoupili na území statku, vzbudili jsme pozornost dětí a psů. Jedno dítě běželo napřed a když jsme se dostali na plochu

terasu před hlavním domem, sám milord Doral vyšel z velkých hlavních dveří. Vůbec bych ho netypoval na pána statku; měl na sobě jeden z těch krátkých sarongů, byl bos a neměl nic na hlavě. Měl husté prošedivělé vlasy a impozantní bradku a vypadal jako generál Grant.

Star zamávala a zavolala: „Jocku! Jocku!“ (Jmenoval se „Giuk“, ale já to slyšel jako „Jock“ a on opravdu Jock je.)

Doral na nás zíral a blížil se k nám jako tank: „Ettyboo! Zdravím tvoje krásné modré oči! Zdravím tvoji neposednou prdelku! Proč jsi nedala *vědět*?“ (Musel jsem se s tím poprat, protože nevianské idiomy nejsou paralelou našich idiomů. Zkuste si přeložit určité francouzské idiomy doslovně do angličtiny a zjistíte, co mám na mysli. Doral nebyl vulgární; byl oficiální a galantně zdvořilý ke své dávné a vážené přítelkyni.)

Popadl Star do náruče, zdvihl ji nad zem, políbil na obě tváře a na ústa, kousl do jednoho ucha, pak postavil na zem a jednou rukou objímal. „Hry a oslavy! Tři měsíce prázdnin! Závody a zápasy každý den, orgie každou noc! Ceny pro nejsilnější, nejkrásnější, nejvtipnější –“

Star ho zastavila. „Milorde Dorale –“

„Co? A největší ze všech cen pro první narozené dítě –“

„Jocku, miláčku! Strašně tě miluju, ale zítra musíme jet. Všechno, co chceme, je jen něco k jídlu a kout, kde bychom se mohli vyspat.“

„Nesmysl! To mi nemůžeš udělat!“

„Ty sám víš, že musím.“

„Prokletá politika! Zemřu u tvých nohou, moje sladká. Srdce chudáka starého Jocka se zastaví. Už teď cítím, že budu mít infarkt.“ Ukazoval si na hrudník. „Někde tady –“

Dloubla ho do břicha. „Ty starej podvodníku. Umřeš tak, jak jsi žil a ne na infarkt. Milorde Dorale –“

„Ano, milady?“

„Přivedla jsem Hrdinu.“

Zamrkal. „Nemluvíš o Rufovi? Ahoj, Rufo, ty starej tchoři! Slyšel jsi už něco dobrýho? Vrat' se do kuchyně a vyber si něco moc hezkýho.“

„Děkuji, milorde Dorale.“ Rufo „udělal pukrle“, hluboce se uklonil a odešel.

Star řekla pevně: „Když teď Doral dovolí.“

„Poslouchám.“

Natáhla jeho ruku, stoupla si rovně a začala recitovat:

Dojel k Zpívajícím vodám
rytíř bez bázně a hany,
šlechtný pán jménem Oscar
ctný a silný mezi pány.
Otázkou Igliho lapil,
paradoxy k smrti ztrápil,
vlastních slz se Igli napil.
Tak svět zbavil zla a škody,
ztichly Zpívající vody.

Pokračovala pořád dál, nebyla v tom žádná lež, i když zase všechno nebyla tak úplná pravda – bylo to barevné jako agentův reklamní plakát. Například Star řekla, že jsem zabil dvacet sedům Rohatých duchů, jednoho holýma rukama. Nepamatuji si, kolik jich bylo, a co se týče těch „holých rukou“, byla to náhoda. Prostě jsem jednoho toho parazita bodnul a přitom mi jiný šlápl na nohu a já ho zezadu podrazil. Neměl jsem kdy tasit meč, takže jsem se jednou nohou zapřel za jeden roh a druhým jsem prudce trhnul, takže se mu odkutálela hlava. Ale udělal jsem to ze zoufalství, neměl jsem jinou možnost.

Star bez přípravy dlouho pěla ódy na moje hrdinství a dodala, že můj dědeček sloužil u San Juan Hilla, a pak začala mluvit o mých pradědečcích. Když mu říkala, jak jsem přišel k té jizvě od levého ucha k pravé čelisti, tak to vyprávěla do všech podrobností.

Víte, Star mě proklepala hned, jak mě viděla poprvé, a den před pochodem ze mě dostala spoustu věcí. Ale já jí *neřekl* spoustu těch pitomostí, které teď předkládala Doralovi. Musela o mně získávat informace od Sureté, FBI a Archie Goodwina po dobu několika měsíců. Dokonce jmenovala i mužstvo, proti kterému jsme hráli, když jsem si zlomil nos a *tohle* jsem jí nikdy neřikal.

Stál jsem tam, červenal jsem se, když si mě Doral prohlížel odshora dolů a naopak a pohvizdoval si a funěl na znamení uznání. Když Star skončila, dodala prostě: „Takhle to bylo.“ Dlouze se na ni zadíval a řekl: „Můžeš mi ještě zopakovat tu pasáž o Iglim?“

Star mu vyhověla, recitovala jinými slovy a podrobněji. Doral poslouchal, mračil se a souhlasně pokyvoval hlavou. „Hrdinské řešení,“ řekl. „Takže on je také matematik. Kde studoval?“

„Je inteligentní od přírody, Joeku.“

„To by šlo.“ Přistoupil ke mně, podíval se mi do očí, položil mi paže na ramena. „Hrdina, který porazil Igliho, smí vstoupit do jakéhokoli domu. Ale poctí můj dům, když nepohrdne pohostinností, střechou... stolem... ložem.“

Mluvil s velkou vážností, pořád se mi díval do očí; neměl jsem vůbec možnost podívat se na Star, aby mi poradila. A já potřeboval, aby mi poradila. Člověk, který arogantně tvrdí, že dobré způsoby jsou všude stejné a že lidi jsou jen lidi, byl nejdál v sousední Lhotě. Nejsem nijak zvlášť kultivovaný člověk, ale už jsem viděl kus světa, abych se to naučil. Mluvil oficiálně, podle protokolu, a očekával oficiální odpověď.

Udělal jsem to nejlepší, co jsem mohl. Položil jsem ruce na jeho ramena a vážně jsem mu odpověděl: „Jsem poctěn mnohem víc, než si zasloužím, pane.“

„Ale přijímáš?“ zeptal se úzkostně.

„Přijímám z celého srdce.“ („Srdce“ bylo to nejbližší slovo. Měl jsem potíže s jazykem.)

Zdálo se, že si s úlevou oddechl. „Skvělé!“ Popadl mě do medvědí náruče, políbil mě na obě tváře a jen proto, že jsem rychle uhnul, mě nepolíbil na ústa.

Potom se narovnal a zakřičel:

„Víno! Pivo! Schnaps! Kdo to k sakru má všechno shánět? Stáhnou někoho z kůže rezavým pilníkem! Židle! Bohoslužbu za Hrdinu! Kde jste kdo?“

Poslední slova byla zcela bezdůvodná; zatímco Star recitovala, jak jsem přima chlap, přišlo na terasu asi tak osmnáct nebo padesát lidí, co do sebe strkali, aby měli lepší výhled. Mezi nimi byli i ti, kteří měli ten den službu, protože někdo mi dal do ruky čtyřuncovou sklenici 110% ohnivé vody ještě před tím, než velitel dokřičel. Jock pil jako duha, takže jsem následoval jeho příkladu, potom jsem byl šťastnej, že si můžu sednout na židli, kterou za mne někdo postavil, byl jsem z toho celý pryč a pivo celý ten oheň jen rozdmýchávalo.

Další lidi mě zasypávali sýrem, studeným masem, nakládanou zeleninou a nedefinovatelným jedlým pitím, všechno bylo vynikající.

Nečekali na nic, dávali mi to do pusy, když jsem ji otevřel jen abych řekl „*Ge-sundheit!*“ Jedl jsem všechno, co mi dávali.

Mezitím mě Doral provázel svou domácností. Bylo by lepší, kdyby ti lidé nosili vojenské prýmky, jinak jsem je podle hodnoty rozpoznat nedokázal. Šaty nepomohly, protože vladyka byl oblečen stejně jako dělník z pole, pomocnice v kuchyni mohla (a někdy tomu tak bylo) zmizet a navěšet na sebe zlato a obléci si své nejlepší společenské šaty. Ani nebyli představováni podle svého postavení.

Sotva jsem rozeznal paní domu, Jockovu manželku – jeho starší manželku. Byla to velmi pohledná starší žena, brunetka s maličkou nadváhou, ale těch pár liber navíc bylo báječně rozmístěno. Byla oblečena ležérně jako Jock, ale naštěstí jsem si jí všiml, protože najednou přišla pozdravit Star a objaly se horoucně jako dvě dávné přítelkyně. Takže jsem našpicoval uši, když mi ji po chvíli představovali jako (a to jsem postřehl) *tu* Doral (tak jako Jock byl *ten* Doral), jen v ženském rodě.

Vyskočil jsem, uchopil jsem její ruku, naklonil jsem se a přitiskl ji ke rtům. Ani zdaleka to není nevianský zvyk, ale vyvolalo to veselí a paní Doral zčervenala a Jock se pyšně smál.

Byla jediná, kvůli které jsem vstal ze židle. Všichni muži a chlapi ke mně přistoupili s úklonou; všechny holky od šesti do šedesáti udělaly pukrle – ne tak, jako to známe my, ale v nevijském stylu. Vypadalo to spíš jako figura z twistu. Stály na jedné noze a potom se zaklonily, jak to šlo nejvíc, pak stály na druhé noze a předkláněly se a přitom všem se pomalu vlnily. Nezní to zrovna půvabně, ale bylo to půvabné a dokazovalo to, že Doralovi lidé nemají problémy s artritidou ani s ploténkami.

Jock si nikdy nedělal starosti se jmény. Všechny ženy byly „Srdíčko“, „Ovečka“ nebo „Kočička“ a všechny muže, dokonce i ty, kteří vypadali starší než on, nazýval „Syn“.

Je možné, že většina z nich skutečně byli jeho synové. Celému uspořádání Nevie jsem úplně nerozuměl. Vypadalo to jako feudalismus z naší historie – možná, že to feudalismus byl – ale jestli všichni ti lidé byli Horalovými otroky, nevolníky, najatými pracovními silami nebo členové jedné velké rodiny, to jsem nikdy přesně nevěděl. Myslím, že tam bylo ode všeho trochu. Tituly neznamenal nic. Jediný titul, který Jock měl, byl ten, že se lišil gramatickou flexí tak, že byl *ten* Doral, Zatímco ostatní byli

prostě Doralové. Sem tam jsem v těchhle pamětech přišel o titul „milord“, Star a Rufo jej sice užívali, ale bylo to jenom zdvořilé oslovení, které tvořilo paralelu s oslovením v Nevii. „Freiherr“ neznamená „volný muž“ a „monsieur“ neznamená „můj pane“ – tyhle věci se těžko překládají. Star šperkovala svou řeč „milordy“, protože byla příliš zdvořilá na to, aby říkala „Hej, Mácu!“, a to dokonce i když mluvila se svými blízkými.

(Za nejzdvořilejší projev náklonnosti v nevíjštěn byste v Americe dostali do zubů.)

Když už byli Gordonovi představeni všichni, tomu hrdinovi první třídy, skončili jsme tuhle proceduru, abychom se připravili na banket, který měl nahradit původní Jockův projekt tříměsíčního veselí. Odloučili mě od Star i od Rufa; dvě komorné mě odvedly do mých komnat.

Bylo to, jak jsem řekl. Ženy. Dvě. Bylo to prima, odpočinout si v panské umývárně s komornými. Koupelna byla v evropském stylu. Byly mnohem uvolněnější než ty v jihovýchodní Asii a l’lle du Levant; americké veřejné školy neučí, jak se chovat ke komorným. Zvlášť když jsou mladé a rozkošné a dychtivé potěšit... a já měl dlouhý nebezpečný den. Poprvé za celou tu cestu jsem pochopil, že nic takového jako volba mezi životem a smrtí nepředčí tu starou biologickou potřebu.

Byl jen jeden problém, a sice že bych mohl přijít pozdě na večeři. Proto na sebe navzájem dohlížely, i když, jak věřím, to nebylo záměrné. Tu zrzavou jsem plácnul přes zadek, když se ta druhá nekoukala, a myslím, že jsem získal příslib na pozdější dobu.

A je taky legrace nechat si vydrhnout záda. Ostríhaný, vymydlený, nablýskaný, oholený, vysprchovaný, voňavý jako agresivní růže, vyšňořený v nejfantastičtější nádheře od dob Cecila B. deMilleho, kdy přepsal Bibli, jsem byl komornými uveden do haly, kde se konal banket.

Ale uniforma pro konzula, kterou jsem měl na sobě, byla ve srovnání s toaletou, co měla Star, úplně obyčejný oblek. Před nedávném přišla o všechny své krásné šaty, ale naše hostitelka pro ni něco sehnala.

Poprvé to bylo oblečení, které zahalilo Star od brady po kotníky – jako elastické sklo. Zdálo se to kouřově modré, přilnulo to k jejímu tělu a vzadu se to vzdouvalo. Pod tím bylo „spodní prádlo“. Vypadala,

jako by byla zabalená do popínavého břechťanu – ale ten břechťan byl zlatý, zdobený safíry. Obtácel její krásné břicho, rozděloval se ve dvě větve a zakrýval jí prsa, celkově to vypadalo jako maličké bikiny, ale bylo to mnohem vzrušivější a mnohem efektnější.

Na nohou měla esovitě prohnuté sandály z něčeho průhledného a pružného. Vypadalo to, jako by na ničem nedržely, na žádných páscích, žádných sponách; v nich spočívaly její krásné bosé nohy. Vypadalo to, jako by stála na špičkách čtyři palce nad zemí.

Světlovlasou hřívu měla vyčesanou do tvaru, který připomínal plně vystrojenou loď a ve vlasech měla taky safíry. Na těle měla sem tam jeden dva safíry; nebudu je vypočítávat.

Zahlédla mě hned, jak jsem ji zpozoroval. Obličej se jí rozzářil a anglicky zavolala: „Můj Hrdino, ty jsi *krásný!*“

Řekl jsem: „Hm –“

Potom jsem dodal: „Ty jsi taky neztrácela čas. Můžu si k tobě sednout? Budu potřebovat poradit.“

„Ne, ne! Budeš sedět s pány a já s dámami. Nebudeš mít žádné problémy.“

Není to špatný způsob organizace banketu. Každý jsme měli zvláštní nízký stolek, muži v řadě proti ženám, mezi námi asi tak patnáct stop prostoru. Nebylo nutné s dámami tlachat a všechny stály za pohled. Lady Doralová seděla proti mě a právě dávala Star zlaté jablko. Její oblek byl na některých místech neprůhledný, ale ne na obvyklých místech. Většinou to byly diamanty. Věřím, že to byly diamanty; myslím, že napodobeniny drahokamů by nedělali tak velké.

Asi tak dvacet jich sedělo; dvakrát nebo třikrát tolik jich servírovalo, bavilo nás nebo chodilo dokola. Tři děvčata nedělala nic, jen dohlížela, abych netrpěl hladu a žízní – nenaučil jsem se používat jejich nástroje při stolování; nikdy jsem se jich nedotkl. Děvčata klečela u mne; seděl jsem na velkém polštáři. Později ten večer si Jock lehl na záda a hlavu si položil tak, aby mu služebné mohly vhazovat do úst jídlo nebo mu přidržovat šálek u úst.

Jock měl, stejně jako já, tři služebné; Star a paní Doral měly každá dvě; ostatní měli každý jednu. Obsluhující služebné ilustrovaly přesně můj problém s určením hodnoty jednotlivců. Moje hostitelka a moje princezna byly k smrti krásně oblečené, ale jedna z mých služek, šestnáctiletá uchazečka o titul Miss Nevie, byla oblečena výlučně do

šperků, ale bylo jich tolik, že byla vlastně oblečena „skromněji“ než Star nebo Doral Letva, paní Doral.

Ani se nechovaly jako služky, až na to vášnivé odhodlání hlídat, abych pořád pil a byl sytý. Tlachaly mezi sebou argotem dospívající mládeže a měly poznámky na adresu mých velkých svalů atd., jako bych tam nebyl. Patrně se předpokládá, že hrdinové nemluví, protože kdykoli jsem otevřel ústa, vždycky mi do nich něco nacpaly.

Pořád se něco dělo – své umění předváděli tanečníci, žongléři, recitátoři básní – v prostoru mezi dvěma řadami stolů. Kolem se potulovaly děti a braly si pamlsky z táčů, ještě než je služebné donesly na stoly. Jedna panenka, asi tak tříletá, si sedla do dřepu proti mně, upřeně na mě hleděla obrovskými očima s otevřenou pusou a tanečníci se jí museli vyhýbat. Pokoušel jsem se ji k sobě přilákat, ale ona na mě jen zírala a hrála si se svými prstíky.

Slečna s dulcimorem chodila kolem stolů, zpívala a hrála. Já mohl být dulcimor, ona mohla být slečna.

Po asi dvou hodinách hostiny se Jock postavil, dal znamení, aby se všichni uklidnili, nahlas si říhnul, setřásl služebné, které se snažily jej uklidnit, a začal recitovat.

Tytěž verše v jiném tónu – opěvoval mé hrdinské činy. Domníval jsem se, že je příliš opilý na to, aby recitoval limerikem, ale mluvil bez zadržávání s perfektní rytmikou a s celým komplexem vnitřního rýmu a kudrlinkami aliterací. Byl to šokující výkon rétorické virtuozity.

V podstatě zopakoval příběh, který recitovala Star, ale ještě víc ho vyšperkoval. Poslouchal jsem s rostoucím obdivem – jak k němu, tak i ke starému dobrému Scarovi Gordonovi, který byl jediným představitelem armády. Řekl jsem si, že musím být zatraceně velký, takže když se Jock posadil, vstal jsem.

Děvčata byla úspěšnější ve své snaze mně opít než nakrmit. Většinou bylo jídlo zvláštní a obvykle chutné. Jako studené jídlo se podávala malá žabovitá stvoření v ledu, a to celá. Vaším úkolem bylo namočit si je do omáčky a pozřít je na dvě sousta.

Ta holka s drahokamy jedno tohle stvoření uchopila, namočila je a podala mi ho, abych si kousl. A to stvoření se probudilo.

Ten maličkej kamarád – říkejme mu třeba „Elmer“ – Elmer zamrkal očima a *podíval* se na mě, zrovna když jsem se do něj chtěl zakousnout.

Najednou jsem neměl ani trochu hlad a trhnul jsem hlavou směrem dozadu.

Miss Klenotnictví se srdečně smála, znovu jej ponořila a ukázala mi, jak se to dělá. Elmer už není.

Už jsem moc nejedl, hlavně jsem pil, víc než hodně. Pokaždé, když mi nabídly něco k zakousnutí, viděl jsem Elmerovu mizející nožičku, polkl jsem naprázdno a dal jsem si další pití.

Proto jsem si stoupl.

Když už jsem stál, bylo hrobové ticho. Hudba ztichla, protože muzikanti čekali, co budu říkat, aby mohli dělat pozadí mé básni.

Najednou jsem si uvědomil, že nemám co říct.

Ani ň. Nedokázal jsem improvizovat ani jednu modlitbu, ani jednu báseň, kterou bych vyjádřil vděk, díky a uznání mému hostiteli – v nevijském jazyce. Do háje, neuměl jsem to ani anglicky.

Star na mě visela očima. Vypadala vážně a bylo vidět, že mi důvěřuje.

To rozhodlo. Neriskoval jsem nevíjstinu; nebyl jsem schopen vzpomenout si ani na to, jak se zeptat na cestu na záchod. A tak jsem jim to naservíroval všechno v angličtině. „Congo“ Vachel Lindsaye.

Řekl jsem všechno, co jsem si pamatoval, asi tak čtyři stránky. Co jsem jim převedl, bylo podmanivé schéma rytmu a rýmu, dvojsmysly a napodobeniny všech možných kiksů a skutečné „bubnování rytmu na stůl násadou koštěte. Bum! Bum! Bumtarata bum!“ a orchestr chytil ducha mé promluvy a zařinčeli jsme nádobím.

Potlesk byl nádherný a Miss Tiffany vzala můj kotník a políbila jej.

Tak jsem jim ještě jako zákusek naservíroval „Zvony“ E.A.Poea. Jock mě políbil na levé oko a pobryndal mě na rameni.

Potom Star vstala a vysvětlila, rytmicky a rýmovaně, že v mé zemi, v mém rodném jazyce a mezi mými lidmi, válečníky a umělci, jsem básník známý stejně tak jako hrdina (což byla pravda, nula k nule), a že jsem jim prokázal tu čest tím, že jsem pro ně zkomponoval svou největší práci v drahokamech mého rodného jazyka; vyjádřil jsem díky Doralovi a jeho domu za pohostinnost pod jeho střechou, za jeho stolem a v jeho posteli – dodala, že se sama postupem času pokusí se svými chabými možnostmi převést mou hudbu do jejich jazyka.

Mezi nás se dostal Oscar.

Potom přinesli *pièce de résistance*, trup čehosi, celý opečený a nesli jej čtyři muži. Podle velikosti a tvaru to klidně mohl být upečený rolník. Ale bylo to mrtvé a vonělo to nádherně, snědl jsem toho spoustu a vystřízlivěl jsem. Po pečení bylo ještě asi osm nebo devět jídel, polévky a šerbety a podobné podivnůstky. Celý večírek se uvolňoval a lidé nezůstávali u svých stolů. Jedno z mých děvčat usnulo a převrhlo mou sklenici s vínem a až v tu chvíli jsem si uvědomil, že většina lidí už odešla.

Doral Letva, doprovázená dvěma děvčaty, mě uvedla do mých komnat a uložila mě do postele. Zhasly světla a zmizely, zatímco já se ještě snažil popřát jim galantně dobrou noc v jejich jazyce.

Vrátily se, byly svlečené ze svých drahokamů a ze všeho ostatního a usadily se mi na posteli, tři grácie. Říkal jsem si, že ta mladší byla asi její dcera. Starší mohlo být tak osmnáct, dozrálá a byla docela jistě kopií své matky v tomto věku; ta mladší vypadala tak asi o pět let mladší, sotva vyspělá, na svůj věk velmi pěkná a dost sebevědomá. Zčervenala a sklopila oči, když jsem se na ní podíval. Ale její sestra se na mě upřeně dívala smyslnýma očima, drze a provokativně.

Jejich matka je držela obě kolem pasu a vysvětlovala mi, jednoduše, ale rýmované, že jsem poctil jejich střechu, jejich stůl – a teď tedy jejich lože. Co by si Hrdina přál? Jednu? Dvě? Nebo všechny tři?

Jsem zajíček. To už víme. Kdyby ta maličká sestra nebyla tak velká jako hnědé sestřičky, které mě v minulosti zjizvily, možná bych byl schopen předvést svoji absolutní rovnováhu.

Ale, dopřic, ty dveře se nedaly zavřít. Byly to jen oblouky. A Jock se mohl každou chvíli vzbudit a přijít; nevěděl jsem, kde je. Netvrdím, že jsem nikdy nespal s vdanou ženou nebo s dcerou pána domu – ale dodržoval jsem v těchto záležitostech americké konvence o utajení takových věcí. Tahle plochonohá propozice mě poznamenala hůře než Rohatí kozlové, totiž duchové.

Bojoval jsem o to, abych poeticky vyjádřil své rozhodnutí.

Nepodařilo se mi to, ale vyjádřil jsem svůj negativní postoj.

Ta malá holka začala brečet a utekla. Její sestra mě propichovala očima, zasupěla: „*Hrdina!*“ a odešla taky. Matka se na mě mlčky dívala a odešla.

Asi tak za dvě minuty se vrátila. Mluvila velmi formálně, musela se hodně ovládat a ptala se, zda by Hrdinovi byla po chuti některá

žena, kterou tu dnes viděl. Jméno, prosím. Nebo by ji mohl jen popsat. Nebo, pokud chce, může všechny shromáždit, aby na ni mohl ukázat.

Dělal jsem, co jsem mohl, abych jí vysvětlil, že pokud bych si měl vybírat, pak bych si jednoznačně vybral ji – ale že jsem unaven a přeji si spát sám.

Ledva potlačila slzy, popřála mi hrdinský odpočinek a odešla ve vteřině, snad ještě rychleji. Jednu chvíli jsem měl pocit, že mě chce pokárat.

Zapět vteřin jsem vstal a pokusil jsem se ji chytit. Ale ona už odešla, chodba byla temná.

Usnul jsem a zdálo se mi o Gangu studených vod. Jeho členové byli ještě ošklivější, než o nich mluvil Rufo, a snažili se mě přinutit jíst obrovské nugety zlata; všechny měly Elmerovy oči.

IX

Rufo mě vzbudil tak, že se mnou třásl. „Šéfe! Vstávej! Honem!“

Zabořil jsem hlavu do polštářů. „Jdi pryč!“ V puse jsem měl chuť zkaženého zelí, v hlavě mi hučelo a uši jsem měl zalehlé.

„Hned! Ona to chce!“

Vstal jsem. Rufo byl oblečen v našich veselých pánských šatech a měl meč, takže jsem se oblékl stejné a připjal jsem i svůj meč. Moje služebné nebyly v dohledu, ani moje vypůjčená paráda. Doklopýtal jsem za Rufem do velké jídelny. Tam byla Star, oblečená na cestu a vypadala zachmuřeně. Všechno to krásné módní zboží z minulé noci bylo to tam; teď to byla ponurá opuštěná stodola. Stůl byl bez ubrusu, na stole ležel kus masa, studeného, ve ztuhlém tuku, a vedle něj nůž.

Bez zalíbení jsem se na něj podíval. „Co to je?“

„Snídaně pro tebe, jestli chceš. Ale já pod touhle střechou nesním už ani nudli.“ Byl to tón, způsob, který jsem od ní nikdy neslyšel.

Rufo mě chytil za rukáv. „Šéfe. Jdeme odtud. Radši hned.“

Tak jsme šli, Nikde nebylo živé duše. Ani v domě ani kolem domu, dokonce tu nebyly ani děti ani psi. Ale na nás čekali tři elegantní oři. Byli to ti osminozí poníci, řekl bych, že to byla koňská varianta jezevčíka, byli osedlaní a připravení na cestu. Výstroj sedla byla úplná; na každém páru nohou viselo kožené jho a náklad byl rozložen na tyčích po obou stranách, nahoře bylo připevněno sedátko s opěradlem, polstrovaným sedadlem a s opěrkami na paže. Ke každé opěrce byla připevněna kormidlová otež.

Páka na levé straně byla brzda i plyn a nechce se mi ani popisovat, jak jsme zvířeti dávali pokyny. Ale nezdálo se, že by to „koním“ vadilo.

Nebyli to koně. Hlavy měli trochu koňské, ale měli spíš tlapy než kopyta a byli to všežravci, nikoli senožravci. Ale člověk roste jako tahle zvířata. Ten můj – byla to klisna – černá s bílými skvrnami – byla krásná. Dal jsem jí jméno „Ars Longa“. Měla oduševnělé oči.

Rufo přivázal můj luk a toulec na nosič za sedátkem a ukázal mi, jak se dostanu nahoru, nastavil mi pás na sedátku a zařídil mi pohodlnou polohu nohou v opěrkách – byly to spíš opěrky než třmeny – a do správného úhlu nastavil i opěradlo. Nakonec jsem byl usazen pohodlně jako v první třídě v letadle. Vydali jsme se na cestu rychlostí deset mil za hodinu (jediná rychlost, kterou byli tihle dlouzí koně schopni vyvinout), ale protože měli osm nohou, pohyb byl rovnoměrný, jako bychom jeli po štěrku sypané cestě.

Star jela vepředu a nepromluvila ani slovo. Pokoušel jsem se s ní mluvit, ale Rufo mě zabrzdil. „Šéfe, nedělej to,“ řekl tiše. „Když je *taková*, tak jediný, co můžeme udělat, je čekat.“

Jeli jsme, Rufo a já vedle sebe a Star na doslech před námi a já řekl: „Rufo, co se proboha stalo?“

Zamračil se. „To se nikdy nedovíme. *Ona* a Doral se pohádali, to je jasné. Ale nejlepší bude dělat, jako že se to nestalo.“

Zmlkl a já taky. Choval se Doral ke Star urážlivě? Byl opravdu opilý a možná, že se rozvášnil. Ale nedovedl jsem si představit, že by si Star neporadila s mužským tak, aby ji mohl znásilnit, aniž by mu dala co proto.

To mě přivedlo na další ponuré myšlenky. Kdyby ta starší sestra přišla sama... Kdyby Miss Tiffany neodešla... Kdyby ta moje služebná s ohnivými vlasy naznačila, že se mám svléknout, a jak jsem pochopil, dokázala by to... Do háje!

Po chvíli si Rufo uvolnil pás na sedadle, snížil si opěradlo, dal si nohy nahoru, aby si odpočinul, obličej si přikryl šátkem a začal nahlas chrápat. Potom jsem já udělal totéž; měl jsem za sebou krátkou noc, nesnídal jsem a měl jsem děsnou kocovinu. Můj „kůň“ nepotřeboval být ovládán; oba dva se řídili podle koně, na kterém jela Star.

Když jsem se probudil, cítil jsem se lépe, až na to, že jsem měl hlad a žízeň; Star se svým ořem byla pořád asi tak padesát kroků před námi. Krajina byla stále svěží a před námi, asi tak půl míle, byl dům – nebylo to panské sídlo, ale chalupa. Viděl jsem cestu, která se klikatila k domu a myslel jsem na mechem porostlé džbery, chladné a vlhké a plné tyfu – no, ale já jsem byl očkován v Heidelbergu; chtěl jsem se napít. Myslím vody. Anebo ještě líp – piva – tady ho uměli vařit bezvadně.

Rufo zívnuł, sundal si šátek a zdvihl svoje sedadlo. „Asi jsem usnul,“ řekl a hloupě se při tom usmíval.

„Rufo, vidíš ten dům?“

„No. A co má být?“

„No co, oběd. Už jsem urazil dost dlouhou cestu s prázdným žaludkem. A mám takovou žízeň, že bych byl schopnej vymačkat kámen a vypít z něj tu syrovátku.“

„To bude nejlepší, jestli to dokážeš.“

„Co?“

„Milorde, je mi líto – já mám taky žízeň – ale tady se nezastavíme. *Ona* nebude chtít.“

„Jo, tak ona nebude chtít? Rufo, já ti to řeknu na rovinu. Jenom proto, že milady Star je otrávená, nebudu celej den bez jídla a vody. Ty si dělej co chceš; já se tu zastavím na oběd. Jo, máš nějaký peníze? Místní měnu?“

Zavrtěl hlavou. „Tady to takhle nezařídíš. Počkej ještě hodinu. Prosím tě.“

„Proč?“

„Protože ještě pořád jsme na Doralově území, proto. Nevím, jestli nedal předem avízo, aby nás zastřelili, hned jak nás uvidí; Jock je dobrosrdečný starý ničema. Ale raději bych se úplně ozbrojil; děšť šípů by mě vůbec nepřekvapil. Nebo kdyby na nás někdo hodil sít', sotva dojedeme tamhle mezi ty stromy.“

„To si vážně myslíš?“

„To záleží na tom, jak moc se zlobí. Vím jedno: když Doral jeden chlápek *opravdu* naštal, tak toho ubohýho dacana svlíknul a přivázal ho rodinnými šperky a dal ho – ne, nebudu ti to radši říkat.“ Rufo polkl naprázdno a vypadalo to, že je mu špatně. „Včera to byla velká noc, nejsem ve své kůži. Bude lepší, když si popovídáme o příjemnějších věcech. Mluvil jsi o ždímání kamene. Nepochybně jsi měl na mysli Silného Muldoona.“

„Vykašli se na to, co měníš téma rozhovoru!“ V hlavě mi hučelo. „Nepojedu pod ty stromy a jestli někdo na mě vystřelí šíp, tak ať si radši chrání vlastní kůži proti probodnutí. Mám žízeň.“

„Šéfe,“ prosil mě Rufo. „*Ona* nebude jíst ani pít na Doralově půdě – ani kdyby ji prosili. A má pravdu. Neznáš zdejší zvyky. Tady se přijímá jen to, co ti nabídnou... ale dokonce i dítě je příliš hrdé na to, aby se jen dotklo něčeho, co mu není přáno. Ještě pět mil. Copak hrdina, který zabil Igliho, nevydrží před snídání všeho všudy pět mil?“

„No... tak dobře, dobře! Ale musíš uznat, že je to pěkně praštěná země. Naprosto šílená.“

„Mmmm...“ odpověděl. „Byl jsi někdy ve Washingtonu, D.C.?“

„No –“ usmál jsem se ironicky. „*Touché!* A zapomněl jsem, že je to tvoje rodná hrouda. Nemám v úmyslu ho obhajovat.“

„Ale to vůbec není pravda. Proč si to myslíš?“

„Proč –“ pokoušel jsem se přemýšlet. Ani Rufo ani Star o tom nemluvili. „Znáš zvyky, mluvíš, jako by ses tam narodil.“

„Milorde Oscare, už jsem zapomněl, kolik jazyků vlastně umím. Když slyším jazyk, umím ho.“

„Dobře, tak nejsi Američan. Myslím, že ani Francouz.“

Vesele se zašklebil.

„Můžu ti ukázat certifikáty z obou států – nebo mohl jsem, než jsme ztratili zavazadlo. Ale ne, nejsem ze Země.“

„Tak odkud teda jsi?“

Rufo váhal. „Nejlepší bude, když ti fakta řekne *Ona*.“

„Sakra! Mám obě nohy svázané a pytel přes hlavu. To je směšný.“

„Šéfe,“ řekl naléhavě, „*Ona* ti odpoví na všechno, na co se zeptáš. Ale musíš se ptát.“

„To se teda zeptám!“

„Tak pojď mluvit o něčem jiném. Zmínil ses o Silném Muldoonovi –“

„Ty jsi se o něm zmínil.“

„No, možná, že já. Já sám jsem ho nikdy neviděl, i když jsem v té části Irska byl. Krásná země a jediný logicky uvažující lidi na celé zeměkouli. Fakta je tváří v tvář vyšší pravdě nevyvedou z míry. Obdivuhodní lidé. O Muldoonovi jsem slyšel od svého strýce, pravdomluvného chlapa, co hodně let pracoval jako námezdní literát politických projevů. Ale tentokrát, protože shodou špatných okolností psal projevy pro dva rivaly, užíval si místa jako nezávislý korespondent jednoho amerického syndikátu, co se specializoval na nedělní historky. Slyšel o Silném Muldoonovi a vystopoval ho. Napřed jel vlakem z Dublinu, potom místním autobusem a nakonec šel po svých. Narazil na člověka, který oral pole pluhem pro jednoho koně... ale on postrkoval pluh dopředu sám, toho koně nepotřeboval a za ním zůstávala perfektní osm palců hluboká brázda. ‘Aha,’ řekl si můj strýc a zavolal ‘Pane Muldoone!’

Ten člověk se zastavil a odpověděl: 'Požehnán buď tvůj omyl, příteli!' – zvedl pluh jednou rukou, ukázal jím směr a řekl: Tímhle směrem najdeš Muldoona. Ten je silný.'

Tak mu můj strýc poděkoval a šel dál, dokud nenarazil na dalšího muže; ten stavěl plot a sloupky zarážel do země holýma rukama... do kamenitý půdy, to je pravda. Tak ho můj strýc zase pozdravil jako Muldoona.

Ten člověk byl tak překvapený, že upustil těch deset nebo dvanáct sloupků, co držel pod paží. 'Ale jdi s tím nesmyslem!' odpověděl. 'Musíš přece vědět, že Muldoon žije o kus dál na téhle cestě. On je *silný*.'

Další muž, kterého můj strýc viděl, stavěl kamenný plot. Pracoval nasucho a jeho práce byla velmi přesná. Otesával kámen bez jakéhokoliv nástroje, bez kladiva nebo lopaty. Kameny ulamoval hřbetem dlaně a do hladka je oštípoval prsty. Takže zase ho můj strýc oslovil jako muže toho slavného jména.

Ten muž chtěl promluvit, ale v krku měl prach z těch kamenů; nemohl mluvit. Vzal obrovský kámen, stiskl ho, jako ty Igliho – vyždímal z něj vodu, jakoby to byla kozinka a napil se. Potom řekl: 'Já nejsem Muldoon, příteli. On je *silný*, to ví každý. Už je to nějaký ten pátek, co jsem ho viděl, jak vsunul malíček –'

Byl jsem skoro šílený z toho řetězu lží a navíc jsem v příkopu uviděl služku, jak sbírala seno. Měla velká prsa a tělo jí zakrýval jen oblek lava-lava. Všimla si, jak se na ní dívám, zahleděla se na mé taky a zatřásla prsy.

„Co jsi říkal?“ zeptal jsem se.

„Co? – hned do té nejbližší pukliny... a držel se tam na vzdálenost paže celé *hodiny*!“

„Rufo,“ řekl jsem, „nemohlo to být dýl než několik minut. Ve hře je přece napětí tkání a tak.“

„Šéfe,“ odpověděl uraženě, „můžu té dovést na to místo, kde to Mighty Dugan udělal.“

„Říkal jsi, že se jmenuje Muldoon.“

„Z matčiny strany byl Dugan a byl na ni pyšný. Asi tě potěší, že hranice Doralovy země je na dohled. Za pár minut se najíme.“

„To si dám líbit. S galonem něčeho k pití, i kdyby to byla voda.“

„Přijímám s nadšením. Opravdu, šéfe, dneska na tom nejsem nejlíp. Potřebuju se najíst, napít a udělat si dlouhou siestu, než

začneme bojovat s hvězdami, nebo místo abych útočil, budu zívát. Ta noc byla příliš obrovská.“

„Na banketu jsem tě vůbec neviděl.“

„Byl jsem tam v duchu. V kuchyni je jídlo teplejší, je tam lepší výběr a společnost není tak formální. Ale neměl jsem v úmyslu takhle strávit celou noc. Brzy do postele – to je moje heslo. Střídmost ve všech ohledech. Epiktét. Ale ta cukrářka... Víš, připomíná mi jednu holku, co jsem kdysi znal, byla mojí partnerkou v jedné legitimní záležitosti, podloudné. Ale *jejím* heslem bylo, že cokoli, co stojí za to provozovat, by se mělo až nadoraz – a toho hesla se držela. Pašovala na vrcholu pašeráctví. Všechno to provozovala těsně vedle mě a nikdy mi o tom neřekla a já na to nebral ohled – protože já dělал seznam všech položek s celníky, dával jsem jim úplatky, aby věděli, že jsem čestný člověk.

Ale ta dívka, která byla tak tlustá, že nemohla projít dveřmi, jako vykrmená husa, během dvaceti minut zhubla – ne, nebyla taková, bylo to jen tím, jak mluvila – bez zamyšlených pohledů. Nebýt toho, co udělal tu noc ten pes, tak by nás ti čmuchalové nečapli.“

„Co tak zvláštního tu noc ten pes udělal?“

„Přesně to, co jsem dělal já včera v noci. Hluk nás probudil, utekli jsme na střechu a byli jsme sice volní, ale za šestiměsíční pracovní úsilí jsme získali jen otláčená kolena. Ale ta cukrářka... Viděl jsi ji, milorde. Hnědé vlasy, modré oči, vlasy jí rostly s vybíhající špičkou dopředu, to prý znamená, že bude vdova. A všechno ostatní měla jako Sophia Lorenová.“

„Na takové věci mám špatnou paměť.“

„Tak to jsi ji neviděl, protože na Nalii není nic špatného. Původně jsem měl v úmyslu strávit včerejší noc zdravě, protože jsem věděl, že nás dneska čeká krveprolití. Víš, jak se říká:

‘Večer, aby se dobře spalo,
ráno aby se nezapomělo.’

Jak nám radí učenec. Ale nepočítal jsem s Nalií. Takže teď jsem skončil takhle – nevyspalej, bez snídaně a jestli před slunce západem zahynu v tratolišti vlastní krve, tak to bude zčásti i Naliino dílo.“

„Oholím tvoji mrtvolu, Rufo; to ti slibuju.“ Minuli jsme hranici dalšího panství, ale Star nezpomalila. „Mimochodem, kde ses naučil tuhle hrobnickou práci?“

„Co? Jo. To je tady odtud docela daleko. Tamhle nahoře, až skončí ten výstup, za těmi stromy je dům a tam budeme jíst. Jsou tam příjemní lidi.“

„Dobře!“ Myšlenka na jídlo byla světlým okamžikem a znovu jsem litoval svého skautského chování předešlé noci. „Rufo, mýlil ses v té divné věci, kterou dělal pes včera v noci.“

„Milorde?“

„V noci pes nedělal vůbec nic. To byla ta divná věc.“

„No, takhle to skutečně neznělo,“ řekl Rufo pochybovačně.

„Jiný pes, jiné místo. Promiň. Co jsem chtěl říct, je tohle: Včera se mi cestou do postele stala legrační věc – a já opravdu *strávil* zdravou noc.“

„Skutečně, milorde?“

„Ve skutečnosti, pokud ne v myšlenkách.“

Potřeboval jsem to někomu říct a Rufo byl přesně ten typ lumpa, kterému jsem mohl důvěřovat. Vyprávěl jsem mu ten příběh tří nahých žen.

„Měl jsem to risknout,“ uzavřel jsem to. „Měl jsem to udělat, kdybych tu malou měl v posteli samotnou, kdybysme byli sami. Nebo si myslím, že bych to udělal bez ohledu na to, že to bylo z povinnosti. Rufo, proč ty nejhezčí holky mají vždycky otce nebo manžely? Ale řeknu ti to otevřeně, byly... Velká nahá, Střední nahá a Nejmenší nahá, byly blízko, na dotek, a všechny strašně chtěly zahřát moji postel – a já neudělal naprosto nic. Můžeš se klidně smát. Zasloužím si to.“

Nesmál se. Podíval jsem se na něj a jeho výraz byl žalostný. „Milorde! Oscare, kamaráde! *Řekni, že to není pravda!*“

„Je to pravda,“ řekl jsem podrážděně. „Hned jsem toho litoval. Ale bylo pozdě. A ty si stěžuješ na svou noc!“

„*Probaha!*“ Zkřivil ústa a odejel. Ars Longa se ohlédla přes rameno, a pak pokračovala.

Rufo dohonil Star; zastavili se nedaleko domu, kde jsme měli jíst. Čekali na mě a já je dohonil. Star neměla ve tváři naprosto žádný výraz; Rufo byl nesnesitelně v rozpacích.

Star řekla: „Rufo, jdi nám vyprosit jídlo. Přines to sem. Potřebuji s milordem mluvit o samotě.“

„Ano, milady!“ Rychle se vzdálil.

Star mi řekla, pořád ještě bezvýrazně: „Milorde hrdino, je to pravda? To, co mi říkal tvůj sluha?“

„Já nevím, co ti říkal.“

„Týkalo se to tvého selhání – tvého údajného selhání – včera v noci.“

„Nevím, co máš na mysli pod pojmem ‘selhání’. Pokud chceš vědět, co jsem dělal po banketu... Spal jsem sám. Tečka.“

Povzdechla si, ale její výraz se nezměnil. „Chtěla jsem to slyšet Ke tvých úst. Abych byla spravedlivá.“ Potom se její výraz změnil a nikdy jsem neviděl takovou zlobu. Hlubokým hlasem, téměř bez vášně mi začala nadávat:

„Ty hrdino. Ty neuvěřitelnej tupče! Nemotornej hulváte pod’obanej! Ty kripke svalnatej, blbej! –“

„*Přestaň!*“

„Bud ticho, ještě jsem neskončila! Takhle ublížit třem nevinným ženám! Urazit jejich poctivost –“

„**DRŽ HUBU!!!**“

To jí zabrzdilo. Začal jsem dřív, než se znovu vyhecovala. „Nikdy se mnou takhle nemluv, Star. Nikdy.“

„Ale –“

„Drž jazyk za zuby, ty náladovej spratku! Nemáš naprosto nejmenší právo se mnou takhle mluvit! Žádná holka ho nemá. Vždycky, rozumíš, vždycky se ke mně budeš chovat slušně a s respektem. Ještě jedno slovo takhle hnusný drzosti a naplácám ti na zadek, co se do tebe vejde!“

„To by sis *nedovolil!*“

„Pusť ten meč nebo ti ho vezmu, stáhnou ti kalhoty rovnou tady na cestě a zmlátím tě *tím mečem!* Až budeš mít prdel červenou a budeš žebrať o slitování. Star, já se s ženskými neperu – ale trestám zlobivé děti. S dámami jednáám jako s dámami. S rozmazlenými spratky jako s rozmazlenými spratky. Star, i kdybys byla královnou Anglie a celé galaxie nebo to všechno dohromady – JEŠTĚ JEDNO SLOVO – stáhnou ti kalhoty a tejden si nesesedneš. Jasný?“

Nakonec řekla potichu: „Jasný, milorde.“

„A kromě toho se zříkám svojí práce hrdiny. Takový řeči nebudu poslouchat dvakrát, nebudu pracovat pro někoho, kdo se mnou třeba jen jednou jedinkrát takhle mluvil.“ Povzdechl jsem si, uvědomil jsem

si, že jsem zase přišel o desátnické výložky. Ale vždycky jsem se bez nich cítil lehčeji a svobodněji.

„Ano, milorde.“ Sotva jsem ji slyšel. Napadlo mne, že zpátky do Nice je to dost dlouhá cesta. Ale nebral jsem na to ohled.

„Ano, milorde.“ A tiše dodala. „Ale můžu ti vysvětlit, *proč* jsem tak mluvila?“

„Ne.“

„Ano, milorde.“

Po dlouhém tichu se vrátil Rufo. Zastavil se kus od nás, aby byl na doslech, dal jsem mu pokyn, aby k nám přišel.

Jedli jsme v tichosti, já jsem ani moc nejedl, ale pivo bylo moc dobré. Rufo chtěl zase začít tlachat o nemožnostech, které zažil další z jeho strýců. Dopadlo to bledě.

Po jídle Star otočila svého oře. Rufo řekl: „Milady?“

Řekla apaticky: „Vracím se k Doralovi.“

„*Milady!* Prosím, nedělej to!“

„Drahý Rufo,“ řekla vroucně, ale smutně. „Můžeš počkat tady v tom domě – a když se do tří dnů nevrátím, jsi volný.“ Podívala se na mě, odvrátila oči. „Doufám, že milord Oscar uzná za vhodné mě doprovodit. Ale nebudu ho o to žádat. Nemám na to právo.“ Vydala se na cestu.

Pomalu jsem nasedl na Ars Longu a otočil jsem ji; nechápal jsem to. Star už byla dost daleko; vydal jsem se za ní.

Rufo čekal, než jsem se otočil, kousal si nehty, potom najednou naskočil a dohonil mě. Jeli jsme vedle sebe, tak padesát kroků za Star. Nakonec řekl: „To je sebevražda. Předpokládám, že jsi to pochopil.“

„Ne, to jsem nepochopil.“

„No, tak to teda je sebevražda.“

Řekl jsem: „Proto se neobtěžuješ říkat mi ‘pane’?“

„Milorde?“ Krátce se zasmál a řekl: „Řek bych, že jo. Nemá to cenu, když brzy zemřeš.“

„Mýlíš se.“

„Co?“

„‘Co, milorde’, když už. Jen tak pro pořádek. Ale od téhle chvíle napořád, i kdyby nám zbývalo posledních třicet minut. Protože teď to všechno řídím *já* – a ne tak jako ta hloupá partnerka. Chci, aby ti bylo jasno, kdo je tady šéf, až začne boj. Jinak otoč svého koně a já ho plácnu přes zadek, aby šel. Slyšíš?“

„Ano, milorde Oscare.“ Dodal zamyšleně: „Věděl jsem, že jsi šéf, hned jak jsem se vrátil. Ale nechápu, jak jsi to udělal. Nikdy jsem ji neviděl tak pokornou. Můžu se zeptat, jak to?“

„Jo, to můžeš. Ale napřed jí řekni o souhlas. Pokud si myslíš, že je to bezpečný. Tak, a teď mi řekni o ty ‘sebevraždě’ – a neříkej mi, že ona nechce, abys mi radil. Odteďka mi budeš radit, kdykoli ti o to řeknu – a budeš mlčet, když se ptát nebudu.“

„Ano, milorde. Dobře, tak tedy problém sebevraždy. Záleží to na tom, jak moc je Doral rozzlobený. Ale žádný boj nebude. Nemůže být. Buď nás zničí, hned jak tam strčíme nos... nebo budeme v bezpečí do té doby, než zase opustíme jeho panství, dokonce i když nám řekne, abychom se otočili a odjeli.“ Rufo vypadal velmi zamyšleně. „Milorde, jestli chceš slyšet můj názor – no, řekl bych, že jsi urazil Dorala nejhůř, jak se to kdy za jeho celej dlouhej nedůtklivej život komu podařilo. Takže je to devadesát ku deseti, že jakmile ujedeme dva kroky zpátky, sesype se na nás víc šípů než na svatýho Sebastiana.“

„Na Star taky? Neudělala nic. Ani ty.“ (Ani já, řekl jsem si v duchu. To je ale země!)

Rufo si povzdychl: „Milorde, každý svět má svoje zvyky. Jock nebude *chtít* zranit Ji. Líbí se mu. Má ji příšerně rád. Dá se říct, že Ji miluje. Ale pokud zabije tebe, *musí* zabít i Ji. Cokoli jinýho by bylo podle jeho měřítek nehumánní – a on je velmi morální; tím je proslulý. A mně samozřejmě zabije taky, ale já se nepočítám. *Musí Ji* zabít, i když se potom spustí celá lavina událostí, které ho zničí. Otázkou zůstává: Musí zabít tebe? Já bych řekl, že ano. Jak ty lidi znám. Promiň... milorde.“

Dumal jsem o tom. „Tak proč jsi tady, Rufo?“

„Milorde?“

„Na hodinu můžeš těch ‘pánů’ nechat. Proč jsi tady? Pokud odhaduješ správně, tvůj jeden meč a jeden luk nezmůžou nic. Dala ti férovou šanci uniknout. Tak co je? Je to pýcha? Nebo *ji* miluješ?“

„Ale, proboha, to ne!“

Zase jsem viděl šokovaného Rufa. „Promiň,“ pokračoval. „Nachytl jsi mě absolutně bez obrany.“ Přemýšlel o tom. „Jsou dva důvody, řekl bych. První je, že když vám Jock dovolí s ním mluvit – no, *Ona* je dobrý řečník. A za druhý –“ podíval se na mě. „Jsem pověřčivej, to přiznávám. Ty jsi chlap, co má štěstí. To jsem viděl.“

Chci být blízko tebe, až mi rozum napoví, že mám utíkat. Můžeš třeba spadnout do žumpy a –“

„Nesmysl. Vždyť víš, co jsem provedl.“

„Možná předtím. Ale teď se vsadím, o co chceš.“ Zmlkl.

O chvíli později jsem řekl: „Zůstaň tady.“ Přidal jsem a dohonil jsem Star. „Mám plán,“ řekl jsem jí. „Až tam dojedeni, zůstaneš s Rufem na cestě. Půjdu tam sám.“

Vyjekla: „Ale milorde, to ne!“

„Ano.“

„Ale –“

„Star, chceš, abych se vrátil? Jako tvůj šampión?“

„Z celého srdce!“

„Dobře. Tak dělej, co ti říkám.“

Počkala chvíli, než mi odpověděla. „Oscare –“

„Ano, Star.“

„Udělám, co řekneš. Ale necháš mě vysvětlit ti něco, než uděláš, co řekneš?“

„Tak do toho.“

„Tenhle svět je místo, kde žena má jet po boku svého šampióna. A to je přesně to místo, kde chci být, můj hrdino, v nebezpečí. Hlavně, když budeme v nebezpečí. Ale neloudím o sentiment ani o prázdnou formalitu. Vím co vím a s jistotou můžu říci, že pokud půjdeš první, zahyneš hned a já zahynu, i Rufo, hned jak nás dohoní. To bude rychle. Naši koně jsou unavení. Na druhé straně, když tam půjdu já sama –“

„Ne.“

„Prosím, milorde. Já jsem to nenavrhovala. Pokud bych tam šla já sama, tak pravděpodobně zahynu hned, stejně jako ty. Nebo možná, místo toho, aby ze mě udělal potravu pro prasata, tak mě prostě jen dá k prasatům, aby mě měla na hraní – to je milostivý osud ve srovnání s představou nesmírného a absolutního ponížení, když bych se vrátila bez tebe. Ale Doral mě má rád a myslím, že mě nechá žít... mezi prasaty, ne líp než prase. To bych riskovala, pokud by to bylo nutné, a čekala bych na vhodnou příležitost k útěku. Nemůžu si dovolit pýchu; nejsem pyšná, jsem jen věčná.“ Její hlas byl zdušený slzami.

„Star, Star!“

„Miláčku!“

„Co? Říkala jsi –“

„Můžu to říkat? Možná, že už nemáme moc času. Můj Hrdino... miláčku.“ Napřáhla ke mně ruce, vzal jsem ji za ruku; položila se mi na mou ruku a přitiskla si ji k hrudi.

Potom se narovnala, ale mou ruku nechala na místě. „Už jsem v pořádku. Jsem žena v okamžiku, kdy to nejméně očekávám. Ne, miláčku, je jen jediná cesta, jak se tam dostat – společně, hrdě. Je to nejen nejbezpečnější, je to jediný způsob, jak si to mohu přát – pokud si můžu dovolit být hrdá. Pokud si vůbec můžu něco dovolit. Můžu si dovolit koupit ti Eiffelovku jako cetku a vrátit ji, když ji rozbiješ. Ale ne hrdost.“

„Proč je to nejbezpečnější?“

„Protože můžeme – možná – mluvit. Pokud budu mít možnost říci deset slov, dá mi možnost říct jich sto. Potom tisíc. Možná se mi podaří zahladit tu urážku.“

„Dobře. Ale Star, jak ty jsi ho *urazila*? Já *ne*! Měl jsem spoustu problémů, abych ho *neurazil*.“

Chvilí byla ticho, potom – „Jsi Američan.“

„Co to s tím má společného. Jock to neví.“

„Možná, že to s tím má všechno společné. Ne, Amerika je pro Dorala v nejlepším případě jméno, protože, i když studoval vesmír, nikdy necestoval. Ale – nebudeš se na mě znovu zlobit?“

„No, tak místo toho říkej třeba král X. Řekni všechno, co potřebuješ říct, ale vysvětli mi to. Ale jen mi nenadávej. Anebo mi třeba i nadávej, když chceš – pro tentokrát. Jen si na to nezvykni... miláčku.“

Stiskla mi ruku. „Nikdy to už neudělám! Je to *moje* chyba, že jsem si neuvědomila, že jsi Američan. Neznám Ameriku a ani Rufo ji nezná. Jestli tam Rufo byl – ale nebyl. Byl v kuchyni. Předpokládala jsem, že když ti nabídli střechu, stůl a postel, že se zachováš jako Francouz. Nikdy mě nenapadlo, že odmítneš. Netušila jsem, že se ti budu muset moc omluvit. Přísahám. Svatý den ve tvé víře. Jock by byl zklamán, ale ne uražen; je to čestný muž.“

„Ale, sakra, já pořád nevím, proč mě chce zabít za to, že jsem *neudělal* něco, za co by mě doma zabili právě, kdybych to *udělal*! V téhle zemi musí chlap přijmout každý návrh od holky? A proč si hned běžela stěžovat? Proč si to nenechala pro sebe! Doprčic, ani to nezkusila. Přivedla si i dcery.“

„Ale, miláčku, to *nikdy* nebylo tajemství. On se tě veřejně ptal a ty jsi veřejně přijal. Jak by bylo *tobě*, kdyby tě tvoje nevěsta o svatební noci vyhodila z ložnice? ‘Stůl, střecha a lože.’ Ty jsi přijal.“

„Lože’. Star, v Americe jsou postele víceúčelový nábytek. Někdy v nich spíme. Jenom spíme. To jsem nepochopil.“

„Teď to vím. Neznala jsem ten idiom. Je to moje chyba. Ale teď vidíš, že byl absolutně – a veřejně – pokořen.“

„Ale zasloužil si to sám. Zeptal se mě veřejně. Bylo by horší, kdybych v tu chvíli odmítl.“

„Ale vůbec ne. Nemusel jsi to přijímat. Mohl jsi elegantně odmítnout. Možná je pro hrdinu nejelegantnější, i kdyby to byla společenská lež, postěžovat si na svou tragickou neschopnost – stálou nebo dočasnou – způsobenou zraněními, jež utržil právě v té bitvě, která mu vynesla titul hrdiny.“

„To si budu pamatovat. Ale pořád stejně nechápu, proč byl především tak úžasně šlechtný.“

Otočila se a podívala se na mě. „Miláčku, já mám právo říkat, že ty jsi *mě* ohromil, kdykoli jsem s tebou mohla mluvit. A já jsem si už několik let myslela, že mě nemůže nic překvapit.“

„Je to vzájemné. Ty jsi mě vždycky ohromovala. Ale líbí se mi to – až na jednu záležitost.“

„Můj hrdino, co myslíš, jak často má obyčejný venkovský vladyka možnost získat pro svou rodinu hrdinova syna? Chápeš to jeho hluboké zklamání nad tím, že jsi ho o tuhle možnost připravil? O tu laskavost, kterou jsi mu přislíbil? Chápeš tu jeho hanbu? Ten jeho hněv?“

Uvážil jsem to.

„To bych byl lump. V Americe se to stává taky. Ale nikdo se tím nechlubí.“

„Jiný kraj, jiný mrav. Přinejmenším si myslel, že má tu čest, že s ním hrdina jedná jako s bratrem. A očekával, že s trochou štěstí získá hrdinu pro Doralův dům.“

„Počkej! Proto mi poslal *tří*? Aby šance byla větší?“

„Oscare, on by ti jich klidně poslal i *třicet*... kdyby jsi jen naznačil, že jsi natolik hrdina, že se o to pokusíš. A stalo se to, že ti poslal svou hlavní manželku a dvě nejoblíbenější dcery.“ Zaváhala.

„Co pořád nemůžu pochopit –“ Zastavila se a zeptala se mě rovnou.

„Proboha ne!“ Protestoval jsem. „Od patnácti se mi to nestalo. Ale vykolejila mě jedna věc – to dítě. Řekl bych, že je to ještě dítě.“

Star pokrčila rameny. „Možná. Ale *není* dítě; v Nevii je žena. A i když je zatím nenačatá, řekla bych, že tak během jednoho roku bude matkou. Ale když jsi na ni nechtěl sahat, proč jsi si nevybral její starší sestru? Ta už není panna od té doby, co jí začala růst prsa, pokud vím.“

Něco jsem zamumlal. Myslel jsem si totéž. Ale nechtěl jsem o tom mluvit se Star.

Řekla: „*Pardonne-moi, mon cher? Tu as dit?*“

„Řekl jsem, že jsem nechal sexuální násilí na období půstu před velikonoce!“

Vypadala zmateně. „Ale půst už není, ani na Zemi. A tady to už vůbec neplatí.“

„Promiň.“

„Stejně jsem ráda, že sis nevybral před Letvou Muri; Muri by se po takovéhle věci strašně vytahovala před matkou. Ale chápu, že to chceš napravit, pokud se mi to podaří urovnat.“ Dodala: „Bude to velký rozdíl, když využiji svých diplomatických schopností.“

(Star, Star – ty jsi ta, kterou chci do postele!) „To si přeješ... miláčku?“

„Víš, jak by to pomohlo?“

„Dobře. Ty jsi lékařka. Jedna... tři... třicet – Budu se k smrti snažit. Ale jen ne malé děti!“

„To není problém. Pokud mi Doral dá možnost říct *pět* slov –“ Zmlkla. Její ruka byla příjemně teplá.

Taky jsem přemýšlel. Tyhle divné zvyky mají své následky, některé mí pořád vadily. Jak to vlastně bylo, když Letva hned řekla svému muži co jsem to za balíka –

„Star? Kde jsi spala ty?“

Ostře se podívala. „Milorde... pokud tě můžu o něco poprosit, buď tak laskav a *hled’ si svého*.“

„To jsem si myslel. Ale nějak mi připadá, že si všichni hledí mého.“

„Promiň. Ale já se strašně bojím a ty moje největší obavy ještě neznáš. Tvoje otázka byla přímá a zaslouží si přímou odpověď. Pohostinnost je vždycky v rovnováze a pocty jsou na obou stranách. Spala jsem v Doralově posteli. Ale jestli ti to vadí – a tobě to asi vadí;

pořád ještě nechápu Američany – včera jsem byla zraněná a pořád ještě nejsem docela v pořádku. Jock je sladká a něžná duše. Spali jsme. Jen spali.“

Snažil jsem se brát to nonšalantně. „Je mi líto. že jsi zraněná. Ještě to bolí?“

„Ne, už ne. Do zítřka to bude naprosto v pořádku. Ale včera to nebylo poprvé, kdy jsem přijala pohostinnost pod střechou, u stolu a na loži v Doralově domě. Jock a já jsme staří přátelé, milovaní přátelé – proto si myslím, že mohu riskovat, že mi dá pár vteřin, než mě zabije.“

„No, většina z toho mi došla.“

„Oscare, podle tvé stupnice hodnot – podle toho, jak jsi byl vychován – jsem v tvých očích děvka.“

„Ne, nikdy! Princezna.“

„Děvka. Ale já nejsem od vás a byla jsem vychována jinak. Podle mé stupnice hodnot, a ta se mi zdá správná, jsem morální žena. A teď... jsem pořád ještě ‘tvůj miláček’?“

„Miláčku!“

„Miláčku, hrdino. Můj šampión. Nakloň se ke mně a polib mě. Jestli zemřeme, budu mít na ústech teplo tvých rtů. Vchod je tady za tou zatáčkou.“

„Já vím.“

Za okamžik jsme vyjžděli k Doralovi s meči v pochvách a nenapjatými luky.

X

Za tři dny jsme zase odjížděli. Tentokrát byla snídaně přepychová. Tentokrát nás vyprovázeli muzikanti. Tentokrát s námi jel Doral.

Tentokrát Rufo vrávorál ke svému koni, z každé strany měl holku, v každé ruce láhev. Dostal pusy ještě od mnoha dalších holek, pak ho vyzvedli do sedla, připásali ho do polohy vleže. Usnul a začal nahlas chrápat, ještě než jsme vyjeli.

Na rozloučenou jsem dostal tolik polibků, že jsem je ani nespočítal a i od těch, které k tomu neměly ani nejmenší důvod – byl jsem totiž pořád jen učněm na hrdinu, pořád jsem se tomuhle řemeslu ještě učil.

Není to špatné zaměstnání, i když pracovní doba je dlouhá, pracovní ohrožení značné a bezpečnost nulová; má svoje výhody – nabízí spoustu příležitostí a rychlý pracovní postup pro ty, co mají chuť se učit. Zdálo se, že Doral je se mnou velmi spokojen.

Při snídani opěvovali moji chrabrost tisíce veršů. Ale bral jsem to s rezervou a nedopustil jsem, aby jejich chvála ovlivnila mé vlastní mínění o velikosti sebe sama; věděl jsem své. Určitě ho nějaký ptáček průběžně informoval – ale ten ptáček byl lhář. Ani Ocelový muž John Henry nemohl udělat všechno to, co Doral opěvoval ve svých ódách na oslavu mé maličkosti.

Ale přijímal jsem to všechno vznešeně a apaticky, potom jsem vstal a nahustil jsem do nich „Casey na řadě“ a celé své srdce a duši jsem vložil do kusu „Skvělý Casey vyrazil!“.

Star to volně interpretovala. Ocenil jsem (jak o tom ona zpívala) doralské ženy, přirovnával jsem je ke jménům jako Madame Pompadour, Nell Gwyn, Theodora, Niron de l'Endos a Rangy Lil. Neuváděla přímo jména; namísto toho byla specifická, v nevijském velebení by to vyděsilo i Francoise Villona.

A tak jsem ještě něco přidal. S citem jsem deklamoval „Reillyho dceru“, a pak ještě „Jabberwocky“.

Star to v tomtéž duchu převedla do jejich jazyka; řekla to, co bych řekl já, kdybych byl schopen improvizovat v poezii. K večeru druhého

dne jsem se setkal se Star v páre v místní sauně. Hodinu jsme leželi zabalení v prostěradlech na sousedních stolech, potili se a regenerovali si tkáň. Po chvíli jsem jí vyzradil, jak jsem byl překvapen – a potěšen. Udělal jsem to s pocitem viny, ale Star jsem mohl odhalit svou duši.

Poslouchala mě vážně. Když jsem skončil, řekla potichu: „Můj hrdino, jak vis, Ameriku neznám. Ale z toho, co mi říkal Rufo, je vaše kultura ve vesmírech jedinečná.“

„No, já vím, že Spojené státy nejsou v těchhle věcech nijak zvlášť kultivovaný, ne jako Francie.“

„Francie“, pokrčila krásně rameny. „‘Příslušníci románských národů jsou vášniví milenci.’ Někde jsem to slyšela, a řekla bych, že je to pravda. Oscare, pokud vím, je vaše kultura jediná semicivilizovaná, v níž láska není považována za nejvyšší umění a nevěnuje se jí tak vážné studium, jak si zaslouží.“

„Myslíš ten způsob, jak se s ní zachází tady. No! ‘Je to příliš dobré pro obyčejné lidi!’“

„Ne, nemyslím způsob, jak se s ní zachází tady.“ Mluvila anglicky. „I když své zdejší přátele hodně miluji, je to barbarská kultura a jejich umění je barbarské. Je to umění svého druhu, velmi hezké; jejich přístup je čestný. Ale – jestli to přežijeme, až budeme mít všechny ty problémy za sebou – chci, abys cestoval po vesmírech. Uvidíš, co mám na mysli.“ Vstala, z prostěradla si udělala tógu. „Jsem ráda, že jsi spokojen, můj hrdino. Jsem na tebe pyšná.“

Ještě chvíli jsem tam ležel a myslel jsem na to, o čem mluvila. „Největší umění“ – a u nás doma jsme to ani nestudovali, ani jsme se o to nepokoušeli. Studium baletu zabere celá léta. A v Metropolitní opeře vás nenechají zaspívat jen proto, že máte sytý hlas.

Proč by „láska“ měla být pokládána za „instinkt“?

Chut' na sex je beze sporu instinkt – ale copak jakákoli jiná chuť udělá z nenasyty gurmána, každého naučí vařit Cordon Bleu? Sakra, museli jsme se i učit být tou kuchařkou.

Vyšel jsem z páry a cestou jsem si pískal „Nejlepší věci v životě jsou zadarmo“ – potom jsem přestal a najednou mi bylo smutno za všechny moje ubohé, nešťastné krajany, kteří byli nejgigantičtější podvodem v dějinách okradeni o možnost se narodit.

Když jsme ujeli asi míli, Doral se s námi rozloučil, objal mě, políbil Star a hladil ji po vlasech; potom i se svým doprovodem tasili

meč na pozdrav a zůstali tak, dokud jsme nezajeli za pahrbek. Jeli jsme se Star vedle sebe a za námi chrápal Rufo.

Podíval jsem se na ni – ústa jí cukala. Zachytila můj pohled a řekla klidně: „Dobré ráno, milorde.“

„Dobré ráno, milady. Vyspala jste se dobře?“

„Velmi dobře, děkuji, milorde. A vy?“

„I já, děkuji.“

„Tak? ‘Co to bylo za divnou věc, co dělal v noci ten pes?’“

„‘Pes v noci nedělal nic, to byla ta divná věc.’“ Odpověděl jsem se vztyčenou hlavou.

„Opravdu? Tak drzý pes? A kdo teda byl ten rytíř, co jsem ho včera viděla s dámou?“

„To nebylo v noci, bylo to za třpytu.“

„A tvůj čipera se chichotal! Můj zářící chlapče!“

„Nesváděj na mě všechny ty nesmysly, ty rozpustilá holko,“ řekl jsem přísně. „Mám přátele, mám – můžu ti dokázat své alibi. A navíc, ‘mám síly za deset, protože mám čisté srdce’.“

„A ještě ten předchozí verš. Ano, to vím; tvoji přátelé mi o tom řekli, milorde.“ Najednou se zasmála a poplácala mě po stehně a začala křičet refrén „Reillyho dcery“. Vita Brevis odfrkl; Ars Longa zdvihla uši a káravě se ohlédla.

„Nech toho,“ řekl jsem. „Plašíš koně.“

„Nejsou to koně a nemůžeš je vyplašit. Viděl jsi někdy, milorde, jak to dělají oni? Se všema těma nohama? Napřed –“

„Drž pus! Ars Longa je dáma, i když ty nejseš.“

„Já jsem tě varovala, že jsem děvka. Napřed se k němu přitočí ona –“

„Viděl jsem to. Muri si myslela, že mě to pobaví. Místo toho jsem měl pocit méněcennosti a drželo mě to celé odpoledne.“

„Nechce se mi věřit, že *celé* odpoledne, milorde hrdino. Tak pojď, zazpíváme si Reillyho. Začni, já se přidám.“

„Dobře, ale ne moc nahlas, abychom nevzbudili Rufa.“

„Toho nevzbudíme, ten je hotovej.“

„Tak potom vzbudíš mě a to bude horší. Star, miláčku, kdy a kde byl Rufo hrobníkem? A jak se k tomu dostal? Vyhnali ho z města?“

Tím jsem ji zaskočil. „Hrobník? Rufo? Ne, Rufo ne.“

„Popisovat to velmi podrobně.“

„Ano? Milorde, Rufo má hodně chyb. Ale pravdomluvnost není jedna z nich. Navíc, naši lidé hrobníky nemají.“

„Ne? Tak co potom děláte s nebožtíky? Přece si je nenecháváte doma. To by bylo hrozný.“

„To si myslím taky, ale naši lidé to tak dělají; nechávají si je doma. Aspoň na několik let. Řekla bych, že je to moc sentimentální, ale my jsme sentimentální lidi. Někdy se to i přehání. Jedna z mých pratet si nechávala v ložnici všechny své zemřelé manžely – byl tam hrozný nepořádek a ona byla příšerně nudná, protože o nich pořád mluvila a opakovala se a zveličovala. Vyhýbala jsem se návštěvám u ní.“

„Tak to je oprášovala?“

„Jo, byla velmi pečlivá hospodyně.“

„A kolik jich bylo?“

„Sedm nebo osm. Nikdy jsem je nepočítala.“

„Aha. Star? Je ve vaší rodině krev černé vdovy?“

„Co? Je! Ale miláčku, v každé ženě je kapka krve černé vdovy.“ Na tvářích se jí objevily dolíčky, natáhla se a popleskala mě po koleni. „Ale tetička je nevraždila. Věř mi, hrdino, ženy z naší rodiny mají muže příliš rády na to, aby s nimi plýtvaly. Ne, tetička je prostě jenom nemohla nechat odejít. Myslím, že je to bláznivina. Musíš se vždycky dívat dopředu, ne se ohlížet.“

„A nechat mrtvé pohřbít.' Hele, ale když si vaši lidé nechávají mrtvá těla v domech, tak musíte mít hrobníky. Alespoň balzamovače. Nebo se vzduch neotráví?“

„Balzamování? Ne! Prostě jim dáme jenom stázi, když víme, že už jsou mrtví. Nebo když umírají. To umí každý školák.“ Dodala: „Možná, že jsem se v Rufovi mýlila. Hodně času strávil na Zemi – líbilo se mu tam, fascinovala ho – a dost možná, že zkusil pohřbívání. Ale připadá mi, že tohle zaměstnání je moc ušlechtilé a přímočaré, aby ho zaujalo.“

„Ty jsi mi nikdy neřekla, co vlastně vaši lidé dělají s mrtvými.“

„Nepohřbívají je. To by se zbláznili.“ Star se oťrásla. „Dokonce i já, a to jsem procestovala vesmíry a zvykala jsem si na nejružnější obyčeje.“

„Ale co?“

„Většinou to, co ty jsi udělal s Iglim. Použijí geometrickou alternativu a zbaví se jich.“

„Ale Star, kam se vlastně *poděl* Igli?“

„To si netroufám říci, milorde. Vůbec to nemůžu odhadnout. Možná, že odešel k těm, kdo ho stvořili. Ale řekla bych, že byli ještě překvapenější než já.“

„Já jsem asi tupěj, Star. Ty tomu říkáš geometrie; Jock o mě mluvil jako o ‘matematikovi’. Ale já jsem udělal jen to, k čemu mě přinutily okolnosti; já jsem tomu nerozuměl.“

„Měl bys spíš říct k čemu tě přinutil Igli, milorde hrdino. Co se stane, když na hmotu dáš neodstranitelnou skvrnu, která nemůže zůstat tam, kde je? Když není, kam ji odstranit? Tohle je problém metafyzické geometrie na školní úrovni a je to nejstarší protoparadox, který je nepřekonatelnou silou a nehybným tělesem. Masa imploduje. Je vymačkána z vlastního světa do nějakého jiného. To je způsob, kterým lidé z vesmíru objevují další vesmíry – ale obvykle tak zničujícím způsobem, jaký ty jsi aplikoval na Igliho; a zabere to tisíciletí, než budou schopni to ovládnout. Snad je to na pokraji ‘kouzel’ – dlouho to tak funguje, někdy se zpětným účinkem na kouzelníka.“

„A tomu říkáte ‘matematika’?“

„Jak jinak?“

„Já bych řek, že je to kouzlo.“

„Ano, jasně. Jak jsem říkala Jockovi, máš přirozeného génia. Ty bys byl velký čaroděj.“

Pokrčil jsem znepokojeně rameny. „Na kouzla nevěřím.“

„Já taky ne,“ odpověděla, „když to říkáš takhle. Věřím jen tomu, co existuje.“

„To je přesně to, co mám na mysli, Star. Nevěřím na hokusy-pokusy. Co se stalo s Iglim – teda ‘to, co se zdálo, že se s ním stalo’ – se nemohlo stát, protože to odporuje zákonům zachování energie hmoty. Na to musí být nějaké jiné vysvětlení.“

Zdvořile mlčela.

Takže jsem vzkřísil zdravý selský rozum a postavil ho před ignoranti a předsudky. „Hele Star, já nehodlám věřit nemožnému jen proto, že jsem u toho byl. Přírodní zákon je přírodní zákon. To musíš uznat.“

Ujeli jsme kousek cesty, než odpověděla: „Možná to milorda hrdinu potěší – svět není takový, jaký bychom si přáli ho mít. Ne, to jsem přehnala. Možná, že do určité míry je takový, jaký bychom ho

chtěli mít. Tak či onak, je takový, jaký je. *Le voilà!* Dívej se, samodemonstrace. *Das ding an sich*. Kousni si. Je to. *Ai-je raison?* Mám pravdu?“

„To je to, o čem jsem mluvil! Vesmír je takový, jaký je a nejde ho změnit nějakým švindlem. Funguje podle přesných pravidel jako stroj.“

(Zaváhal jsem, protože jsem si vzpomněl na jedno hypochondrické auto. Bylo mu „špatně“, pak mu zase „bylo dobře“, hned jak se ho mechanik pokusil dotknout.) Pokračoval jsem dál: „Přírodní zákon nemá nikdy dovolenou. Neměnnost přírodního zákona je základem vědy.“

„To je pravda.“

„Takže?“ nedal jsem se odbýt.

„Tím hůř pro vědu.“

„Ale –“ zmlkl jsem a jel jsem a naštvaně jsem mlčel.

Po chvíli mi položila štíhlou ruku na paži a pohládila mě. „Taková silná ruka,“ řekla. „Milorde hrdino, můžu ti to vysvětlit?“

„Tak mluv,“ řekl jsem. „Jestli se ti podaří mě ukecat, tak přeměníš papeže na mormona. Jsem tvrdohlavej.“

„Myslíš, že bych si tě z těch stovek miliard vybrala, kdybys nebyl?“

„Stovek miliard?“ Myslíš miliónů, ne?“

„Poslouchej mě, milorde. Vyhov mi. Budeme sokratici. Já budu klást hloupé otázky a ty mi budeš hloupě odpovídat – a uvidíme, kdo oholí holiče. Potom budeš na řadě ty a já budu ten hlupák. Ano?“

„Tak dobře.“

„Fajn. Otázka: Jsou zvyky v Doralově domě stejné jako zvyky u vás doma?“

„Co? Ty víš, že ne. Nikdy jsem nebyl tak vyvedený z míry – od ty doby, co mi kazatelova dcera ukázala ve zvonici Ducha svatýho.“ Rozpačitě jsem potlačoval smích. „Dodnes se červenám, ale tehdy mi vylítly pojistky.“

„Základní rozdíl mezi nevijskými zvyky a zvyky u vás je v jednom postulátu. Milorde, jsou světy, kde samci zabíjí samice, hned když jsou nakladena vejce – a jiné, kde samice požírají samce, dokonce při oplodňování – jako ta černá vdova, kterou jsi mi přifkl jako příbuznou.“

„Tak jsem to nemyslel, Star.“

„Já jsem tě nechtěla urazit, láska moje. Urážka je jako alkohol, může zabrat, jen když ji přijmeš. A pýcha je příliš těžké zavazadlo na mou cestu; nemám žádnou. Oscare, zdály by se ti ty světy divnější než tenhle?“

„Mluvíš o pavoucích a tak. Ne o lidech.“

„Mluvím o lidech, dominantní rase tohoto světa. Nejcivilizovanější.“

„Hu!“

„Neříkal bys ‘hu’, kdybys je viděl. Jsou od nás tak odlišné, že jejich život nám nevadí. Naopak, tato planeta se velmi podobá tvé Zemi – i když tvoje zvyky zatím vyvádějí Jocka z míry – Miláčku, tvůj svět má jeden zvyk, ojedinělý ve všech vesmírech. Tedy, ve dvaceti vesmírech, které znám, z těch tisíců miliónů a miliard vesmírů. Ve známých dvaceti vesmírech má jen Země tenhle šokující zvyk.“

„Myslíš válku?“

„Ale ne, ve většině světů se válčí. Ten, ve kterém je planeta Nevia, je jeden z mála, kde je zabíjení spíš obchodem v malém než ve velkém. Tady jsou hrdinové, kteří zabíjejí s vášní. Tohle je svět lásky a vraždění, stejně tak jako bezstarostnosti. Ne, mám na mysli něco, co mě zaráží mnohem víc. Uhodneš to?“

„Hm... televizní reklamy.“

„Jsou chudé duchem, ale mají velký význam. Máte výraz ‘nejstarší profese’. Tady – a ve všech dalších známých světech – to není ani ta nejmladší profese. Nikdo o ní nikdy neslyšel a i kdyby, tak by tomu stejně nevěřil. Nás několik, kteří jsme Zemi navštívili, o tom nemluví. Ne proto, že by to nějak vadilo; většina lidí by prostě pohádkám cestovatelů nevěřila.“

„Star, snažíš se mi vysvětlit, že nikde jinde ve vesmíru neexistuje prostituce?“

„Ve vesmírech, miláčku. Nikde.“

„Víš,“ řekl jsem zamyšleně, „to je šok pro mého prvního seržanta. Naprosto nikde?“

„Zdá se,“ řekla otevřeně, „že chození za děvčkama si vymysleli jen obyvatelé Země a nikdo jiný na to nepřišel – a ta myšlenka by Jocka šokovala natolik, že by byl naprosto impotentní. Je to puritánský moralista.“

„To mi ani neříkej! To jsme teda banda dacanů.“

„Já se tě nechtěla dotknout, Oscare; uváděla jsem jen fakta. Ale tahle výstřednost na Zemi není výstředností sama o sobě. S jakoukoli komoditou se dá docela určitě obchodovat – dá se koupit, prodat, pronajmout, najmout, směnit, diskontovat, podléhá stabilizaci cen, inflaci, dá se pašovat a nařídit zákonem – a ‘komodita’ žena, jak se tomu za upřímnějších dob na Zemi říkalo, není výjimkou. Jediným udivujícím faktem je jen divošská teorie, která to pokládá za komoditu. Proč, to mě jednou tak strašně překvapilo, že jsem dokonce – ale nic. Z čehokoli se dá udělat komodita. Jednou ti ukážu kultury žijící ve vesmírech, ne na planetách – ne na základech jakéhokoli druhu; ne všechny vesmíry mají planety – kultury, kde se vdechnutí života prodává jako kilo másla v Provence. Jinde je zase tolik lidí, že privilegium zůstat naživu podléhá dani – a provinilci jsou okamžitě zabíjeni ministerstvem vnějších příjmů a sousedé nejen, že tomu nebrání, ale jsou dokonce i rádi.“

„Proboha! Proč?“

„Vyřešili smrt, milorde, a většina z nich by se nestěhovala, přestože existuje nekonečně mnoho prostornějších planet. Ale mluvili jsme o Zemi. Nejen chození za děvčkama je všude jinde pojem neznámý, ale i pojmy jako věno, cena nevěsty, alimenty, prostředky na výživu, všechny varianty, které přibarvují všechny pozemské instituce – každý zvyk se, byť vzdáleně, dotýká nepochopitelného pojmu, že všechny ženy jsou zboží, jehož je nekonečný dostatek a které se dá hromadit a dražit.“

Ars Longa si znechuceně odfrkla. Neřekl bych, že tomu rozuměla. Rozumí některým slovům v nevíjštině, ale Star mluvila anglicky; nevíjština má chudý slovník.

„Dokonce i vaše druhotné zvyky,“ pokračovala, „jsou utvářeny touto výjimečnou institucí. Oblékání – všiml jsi si, že tady není žádný rozdíl mezi dámským a pánským oblečením? Já jsem v kamaších a ty jsi v kraťasech, ale kdyby to bylo naopak, nikdo si toho nevšimne.“

„Ale houby si nevšimne! Tvoje kamaše by mi nebyly.“

„Natahují se. A stud je aspektem specializovaných oděvů pro jednotlivá pohlaví. Tady nahota není nic pozoruhodného – jako na tom hezkém ostrově, kde jsem tě našla. Bezsrsté národy někdy nosí oblečení, ale všechny národy bez ohledu na to, jak jsou vlasaté, nosí ozdoby – ale tabu nahoty existuje pouze tam, kde je tělo zbožím, které se dá zabalit nebo vystavovat... třeba na Zemi. Souvisí to s myšlenkou

‘Nemačkej grapefruity’ a s nastavením špatných tlačítek na stroji na dolary. Pokud se o ceně něčeho nedá handrkovat, není důvod dělat okolo toho tajemství.“

„Takže když odložíme šaty, zbavíme se i prostituce?“

„Ale to vůbec ne! Pochopil jsi to opačně!“ Zamračila se. „Nemám tušení, jak by se Země mohla tohohle problému zbavit; je to součástí všeho, co děláte.“

„Star, máš špatné údaje. V Americe prostituce skoro neexistuje.“ Vypadala vyděšená. „Opravdu? – ‘Alimenty’ není americké slovo? A ‘zlatokop’? A ‘mejdan’?“

„To jo, ale prostituce už skoro vymizela. Sakra, vždyť já ani nevím, kde je v armádním městečku nevěstinec. Neříkám, že se nechodí do sena. Ale to není obchodní záležitost. Star, dokonce i americká holka, u který je jasný, že to bude jednoduchá věc; tak když jí nabídněš pět doláčů nebo dvacet – deset ku jedný, že ti jednu vrazí.“

„Tak jak se to dělá?“

„Místo toho je na ni jeden hodnej. Vezme ji na oběd, možná i někam do jinýho podniku. Kupujou se kytky, holky maj děsně rády kytky. A pak se pomalu jde na věc.“

„Oscare, a nestojí ten oběd, jiný podnik a třeba i ty kytky víc než pět dolarů? Nebo třeba i víc než dvacet? Pochopila jsem, že ceny v Americe jsou přibližně stejné jako ceny ve Francii.“

„To jo, ale nemůžeš čekat, že si jen cvrnkneš o klobouk a holka se hned svalí na záda. Držgrešle –“

„Nechme toho. Chtěla jsem ti jen naznačit, že zvyky můžou být v různých světech hodně odlišné.“

„To je pravda, dokonce i na Zemi. Ale –“

„Prosím tě, milorde, já se nechci dohadovat o mravní čistotě Američanek, ani jsem je nekritizovala. Kdybych vyrostla v Americe, asi bych chtěla spíš smaragdový náhrdelník než oběd. Ale směřovala jsem k předmětu ‘přírodního zákona’. Není neměnnost přírodního zákona nedokazatelná domněnka? Dokonce i na Zemi?“

„No – tak to jsi neřekla úplně jasně. Myslím, že to je domněnka. Ale ani jednou nenastala taková situace, kdy by neobstála.“

„Žádné černé labutě? Není to třeba tak, že ten, kdo to na vlastní oči viděl, raději vlastním očím nevěřil? Stejně tak jako když ty nechceš věřit, že Igli pozřel sám sebe, i když jsi ho k tomu donutil ty sám, můj hrdino? To nevádí. Nechme na pokoji Sokrata a jeho

Xantipu. Přírodní zákon může být neměnný po celém vesmíru – a zdá se, že tomu tak je, ve strnulých vesmírech. Ale je jasné, že přírodní zákony se v jednotlivých vesmírech liší – a tomu, milorde, musíš věřit, protože jinak nikdo z nás nebude dlouho žít.“

Uvažoval jsem o tom. Sakra, *kam* odešel Igli?

„To je znepokojující.“

„Nebude tě to znepokojoval, když si na to zvykneš, potom budeš měnit jazyky a zvyky tak, jak budeš navštěvovat různé země. Kolik chemických prvků existuje na Zemi?“

„No, devadesát dva a ještě nějaký další. Sto šest nebo sto sedm.“

„Skoro jako tady. Ale chemikálie ze Země by se asi dramaticky měnily. Prvky nejsou úplně stejné, ani se stejně nechovají. Vodíkové pumy by tady nevybuchovaly a ani dynamit by neexplodoval.“

Rekl jsem ostře: „Tak to teda počkej! Chceš mi říct, že elektrony a protony tu nejsou stejný, když teda půjdeme k podstatě věci?“

Pokrčila rameny: „Možná – Možná ne. Co je elektron kromě matematického pojmu? Ochutnal jsi ho někdy? Posolil sis někdy konec vlnové délky? Vadí to?“

„No, to sakra vadí. Člověk může k smrti trpět nedostatkem stopových prvků stejně tak jako nedostatkem chleba.“

„To je pravda. Do některých vesmírů si my, lidské bytosti, musíme vozit potraviny, když je chceme navštívit – a to někdy musíme, i když třeba jen chceme přestoupit. Ale tady a v každém z vesmírů a na každé z nespočetných planet, kde my lidé žijeme, můžeš být bez starostí; místní potrava tě uživí. Samozřejmě, když tu žiješ hodně let, a pak se vrátíš na Zemi, tak brzy zemřeš, a když pak provedou pitvu s přesnou mikroanalýzou, tak ten, kdo analýzy provádí, nemusí věřit všem výsledkům. Ale tvůj žaludek trpět nebude.“

Myslel jsem na to, žaludek jsem měl plný bezvadného jídla a vzduch kolem byl sladký a dobrý – určitě můj organismus žádné změny, o kterých Star mluvila, nepozoroval.

A pak jsem si vzpomněl na jeden aspekt života, kde malé odlišnosti způsobují velikánské rozdíly. Zeptal jsem se na to Star.

Vypadala zdvořile nevinně. „Děláš si starosti, milorde? Budeš už dávno pryč, než to bude Doralovi vadit. Myslím, že jediným účelem těchto tří dní bylo prostě mi pomoci s mými problémy. Z radosti, s

jakou jsi pracoval, jsem si domyslela, že jsi do toho dal celou svoji duši.“

„Nech toho, přestaň si ze mně utahovat! Udělal jsem to proto, abych ti pomohl. Ale člověk se nepřestává divit.“

Poplácala mě po stehně a zasmála se. „Ale můj miláčku jedinej! Přestaň se divit; lidské rasy ve vesmírech jsou zkřížené. Některá křížení nesou jen málo ovoce, jiná zase přinášejí nové hybridy. Ale tohle není jeden z nich. Budeš tu žít pořád. Dokonce i když se už nevrátíš. Nejsi sterilní; to byla jedna z mnoha věcí, které jsem si ověřila, když jsem prohlížela v Nice tvoje krásné tělo. Člověk nikdy neví, jak se věci zvrtnou – ale řekla bych, že Doral zklamán nebude.“

Naklonila se ke mně. „Předvedl bys mi ty fyzické schopnosti názorněji, než o tom zpíval Doral? Mohla bych ti nabídnout statistickou pravděpodobnost. Nebo dokonce i Vidění.“

„Ne, nic ti nepředvedu! Všetečko.“

„Strkám do všeho nos, vid’? Jak chceš, milorde. Pokud to nebudeme brát tak příliš osobně, pak křížení lidských ras různých vesmírů – a některých zvířat jako jsou kočky a psi – je nejzajímavější problém. Jedinou jistotou je, že lidské bytosti žijí pouze ve vesmírech, jejichž chemické složení je natolik podobné prvkům tvořícím deoxyribonukleové kyseliny, že rozdíly nejsou důležité. A co se týče toho ostatního, každý učenec má svou teorii. Někteří inklinují k teologickému vysvětlení a tvrdí, že člověk se vyvinul podobně ve všech důležitých jednotlivostech v celém vesmíru, který jej může podporovat vzhledem k Božskému plánu – nebo prostřednictvím slepé potřeby v závislosti na tom, zda učenec užívá své náboženství neředěné nebo se sodou.

Někteří se domnívají, že jsme se vyvinuli jenom jednou – nebo že jsme byli stvořeni a možná jsme se dostali skrz jiné vesmíry. A tihle pak mezi sebou bojují o to, který vesmír je domovem lidského pokolení.“

„Jaký tady může být důkaz?“ namítl jsem. „Na Zemi jsou pradávnné známky vývoje člověka. Ostatní planety je prostě mají nebo nemají a to řeší všechno.“

„Jsi o tom přesvědčen, milorde? Myslela jsem si, že lidský rodokmen na Zemi má tolik tečkovaných čar jako bastardi v evropských královských rodinách.“

Zmlkl jsem. Já četl jen nějaké populární knížky. Třeba měla pravdu; rasa, která není schopná dohodnout se, co kdo komu udělal ve válce před dvaceti lety, asi těžko pozná, který Alley Oop to udělal služce z prvního patra před milióny lety, když důkazem jsou jen rozházené kosti. Nebyl v tom nějaký švindl? Třeba Eoanthropus dawsoni nebo tak něco?

Star pokračovala: „Ať už je pravda jaká chce, mezi světy jsou průniky. Na tvoji planetě počty zmizelých lidí dosahují stovky tisíců a nejsou to všichni jen uprchlíci nebo takoví, co se schovávají před manželkou; podívej se do kterýchkoli policejních dokladů. Obvyklým místem je bojiště. Skvrna je příliš velká a člověk proklouzne štěrbinou, o které ani nevěděl a výsledkem je ‘nezvěstný při akci’. Někdy – ne moc často – je člověk vidět, když mizí. Jeden z vašich amerických spisovatelů, Bierce nebo Pierce, se zajímal a shromažďoval informace o takových případech. Sebral jich tolik, že i jeho sebrali. A na tvoji Zemi jsou ty zkušenosti stejné – ‘Kašpar Hausers’, lidé odnikud, kteří mluví neznámým jazykem a nikdy sebe samí nedokázali nikam zařadit.“

„Počkej chvíli. Proč jenom lidi?“

„Já jsem neřekla ‘jenom lidi’. Slyšel jsi někdy o dešti žab? Kamení? Krve? Koho zajímá původ toulavých koček? Jsou všechny létající talíře optický klam? Tvrdím, že ne; některé z nich, to jsou chudáci zbloudilí astronauti, kteří se snaží najít cestu domů. Naši lidé cestují raketou jen málokdy, protože nejjednodušší cesta, jak se ve vesmírech ztratit, je cestovat rychleji než světlo. Dáváme přednost bezpečnější metodě metafyzické geometrie – nebo řečeno vulgárně ‘kouzlu’.“

Star vypadala zamyšleně. „Milorde, vaše Země by mohla být domovem lidstva. Někteří učenci se tak domnívají.“

„Proč?“

„Dotýká se mnoha jiných světů. Je na předním místě v seznamu přestupných bodů. Pokud by se lidé rozhodli, že není vhodná pro život – což je nepravděpodobné, ale možné – znamenalo by to kolaps dopravy pro mnohé vesmíry. Země má vlastní prstence a Bránu a Mosty po věky; ten, který jsme použili v Nice, existoval už před Římany.“

„Star, jak můžeš mluvit o bodech ‘styku’ Země s jinými planetami – dokonce po staletí? Země se otáčí kolem Slunce rychlostí dvacet mil

za sekundu nebo tak přibližně, otáčí se kolem osy a to už vůbec nemluvím o dalších pohybech, co přistupují k té složité křivce nepředstavitelnou rychlostí. Tak jak se vůbec může 'dotýkat' jiných světů?"

Zase jsme jeli mlčky. Nakonec Star řekla: „Můj hrdino, jak dlouho ti trvalo naučit se počty?"

„Proč? Já jsem se je neučil. Pár let jsem to studoval.“

„Můžeš mi říct, jak malá může být vlna?"

„Co? Star, to je kvantová mechanika, ne počty. Můžu ti to vysvětlit, ale to by nemělo smysl; nepoužívám matematiku. Ženista ji nepotřebuje.“

„Nejjednodušší by bylo,“ řekla rezervovaně, „odpovědět na tvou otázku prostě slovem 'kouzlo', stejně jako ty jsi mi odpověděl pojmem 'kvantová mechanika'. Ale ty to slovo nemáš rád, takže všechno, co ti teď můžu říct, je, že až budeš studovat vyšší geometrie, metafyzikální a konjunkturální stejně tak jako topologickou a astrobiologickou – pokud chceš tohle studovat – pak ti ráda odpovím. Ale není třeba, aby ses ptal.“

(Vždycky mi říkali: „Počkej, až vyrosteš, drahoušku; potom to pochopíš.“ Jako dítě jsem tohle od dospělých přímo nesnášel; ještě mň se mi to líbilo od jedny holky, kterou jsem miloval, když už jsem byl úplně dospělej.)

Star mi nechtěla kazit náladu; změnila téma rozhovoru. „Některá zkřížení jsou daleka náhodného sklouznutí nebo plánovaných jízd. Slyšel jsi o upírech nebo sukubech?"

„Samozřejmě. Ale nikdy jsem ty pověsti nebral vážně.“

„To nejsou pověsti, miláčku, bez ohledu na to, jak často se legenda využívala pro vysvětlení některých složitých jevů. Čarodějnice a kouzelníci nejsou vždycky svatí a někteří z nich mají chuť na násilí. Ten, kdo se naučil otevírat Bránu, se může takové neřesti oddat; on nebo ona se připlíží ke spícímu člověku – může to být panna, čistá žena, panic – učiní zadost své touze a s kuropěním zmizí.“ Otrásla se. „Hřích ve své nejhorší podstatě. Když je chytíme, zabíjíme je. Pár jsem jich už chytla a zabila jsem je. Tenhle hřích je nejodpornější, dokonce i když se oběti naučí, aby se jim to líbilo.“ Znovu se otrásla.

„Star, jaká je tvoje definice 'hříchu'?"

„Mohou být dvě? Hřích je krutost a bezpráví, všechno ostatní je malý poklesek. Smysl pro hřích pramení z oklešťování zvyků tvého kmene. Ale porušení zvyku není hříchem, dokonce ani v tom případě, kdy to tak sám cítíš; hřích je páchání zla na jiné osobě.“

„A co hřešení ‘proti bohu’?“ byl jsem neústupný.

Podívala se na mě ostře. „Takže zase budeme holit holiče? Především, milorde, mi vysvětlí, co rozumíš pod pojmem ‘bůh’.“

„Já jen chtěl vědět, jestli do toho půjdeš.“

„Do toho jsem nešla ani jednou za celou tu spoustu let. Raději bych útočila pěstí nebo nosila pentagram na šatech. Když už mluvíme o pentagramech, můj hrdino, naše vzdálenost je už jiná než před třemi dny. Teď jdeme k Bráně. Nepočítala jsem s tím, že ji použijeme. Je to nebezpečnější, ale nedá se nic dělat.“

„Je to moje chyba, Star. Omlouvám se.“

„Moje chyba, milorde. Ale není všechno ztraceno. Když jsme ztratili naše zavazadlo, dělala jsem si větší starosti, než jsem na sobě dala znát – dokonce i když jsem nikdy nebrala na lehkou váhu přepravu střelných zbraní přes svět, kde nejdou použít. Ale naše skládací bedna obsahovala mnohem víc než střelné zbraně, předměty, bez kterých jsme úplně bezbranní. Ten čas, kdy jsi mírnil urážku Doralových dam, jsem já – částečně – strávila tím, že jsem na Doralovi loudila novou výstroj, skoro všechno, co si srdce může přát, ale ne střelné zbraně. Není všechno ztraceno.“

„Teď se chystáme vejít do jiného světa?“

„Nejpozději zítra za úsvitu, pokud přežijeme.“

„Nech toho, Star, vy oba s Rufem pořád mluvíte tak, jakoby každé naše nadechnutí mohlo být i naše poslední.“

„Což také být může.“

„Ale teď nečekáš žádnou léčku; pořád jsme na Doralově půdě. Ale Rufo má pořád hroznou předtuchu jako laciné melodrama. A ty jsi skoro stejná.“

„Promiň. Rufo si dělá spoustu starostí, ale je to dobrý muž, který ti může krýt záda, až budeš v nebezpečí. Co se mne týče, vždycky jsem se snažila jednat otevřeně, milorde, abys věděl, co tě čeká.“

„Místo toho jsi mě totálně popletla. Nenapadlo tě, že už je čas, abys odkryla karty?“

Vypadala ustaraná.

„A co když první odkrytá karta je oběšenec?“

„To je mi úplně fuk! Můžu čelit potížím bez oslabení –“

„Já vím, že můžeš, můj šampión.“

„Díky. Ale nevědomost mě znervózňuje. Tak mluv.“

„Odpovím ti na jakoukoli otázku, milorde Oscare. Vždycky jsem ti na ně chtěla odpovědět.“

„Ale já jsem na tom teď tak, že nevím, na co se mám ptát. Možná, že poštovní holub nepotřebuje vědět, o co se válčí – ale já si připadám jako vrabec v badmingtonu. Tak začni od začátku.“

„Jak si přeješ, milorde. Přibližně před sedmi tisíci lety –“ Star zmlkla. „Oscare, chceš *ted'* slyšet o celé souhře politiky nesčíslných světů a dvaceti vesmírů v průběhu tisíciletí, které vyústily v současnou krizi? Pokusím se o to, když si to budeš prát, ale i pouhé nastínění toho všeho by zabralo víc času, než kolik nám zbývá do chvíle, kdy *musíme* projít Branou. Jsi můj opravdový šampión; můj život záleží na tvé odvaze a umu. Chceš, abych mluvila o politice, která předcházela současné kritické situaci, kdy jsem bezradná a bezmocná – je pro tebe bezpečná. Nebo se mám soustředit jen na taktickou situaci?“

(Sakra! Já chtěl znát celou tu historii.) „Tak se soustřed'me na taktickou situaci. Zatím.“

„Slibuji,“ řekla vážně, „že pokud to přežijeme, vysvětlím ti všechno dopodrobna. Situace je taková: trvala jsem na tom, abychom projeli Nevii omnibusem taženým koňmi, pak abychom putovali horami, až se dostaneme k Bráně, která vede na druhou stranu Věčných vrcholů. Tahle cesta je méně riskantní, ale dlouhá.“

Ale teď si už musíme pospíšet. Pozdě odpoledne odbočíme z cesty a pojedeme divokou zemí; ta země je po setmění ještě horší. K Bráně se musíme dostat před úsvitem; pokud budeme mít štěstí, vyspíme se. Doufám, protože tahle Brána nás uvede do jiného světa nebezpečnějším východem.

Až se dostaneme do toho světa – jmenuje se Hokesch nebo Karth – v Karth-Hokesch budeme blízko, hodně blízko vysoké věže, měří jednu míli, a když se k ní dostaneme, naše potíže teprve začnou. V té věži je Nenarozený, Pojídač duší –“

„Star, pokoušíš se mě vystrašit?“

„Byla bych raději, aby ses bál teď, jestli to jde, než abys byl později překvapen. Chtěla jsem ti, milorde, poradit v každém nebezpečí, do kterého se dostaneme, tak, aby ses mohl v pravou chvíli soustředit právě na něj. Ale tys mě odmítal.“

„Možná jsi měla pravdu. Předpokládejme, že mne o každém nebezpečí budeš předem podrobně informovat, podobně jako teď. Takže jámám za úkol bojovat s Pojídačem duší, ano? To jméno mě neděsí; pokud se pokusí sežrat moji duši, tak ji hned vyplivne. Jak s ním mám bojovat? Plivat?“

„To je jeden způsob,“ řekla vážně, „ale s trochou štěstí s ním bojovat nebudeme – vůbec. My chceme získat to, co hlídá.“

„A co to je?“

„Vejce Fénixe.“

„Fénix neklade vejce.“

„Já vím, milorde. To mu právě dává jeho jedinečnou hodnotu.“

„Ale –“

Pospíšila si.

„Tak se to jmenuje. Je to malý předmět, o trochu větší než pštrosí vejce, a je to černé. Pokud ho nezískám, tak se stane spousta ošklivých věcí. Mimo jiné i taková maličkost: zemřu. Říkám to jen proto, že tobě to třeba jako maličkost nepřipadá – miláčku – ale je jednodušší říct ti tuto pravdu, než potom vysvětlovat sporné otázky.“

„Dobře. Tak ukradnu Vejce. A pak co?“

„Pak půjdeme domů. Pak se i ty můžeš vrátit domů. Nebo zůstat u mně. Nebo jet, kam se ti zlíbí, dvaceti vesmíry a nekonečným množstvím světů. Cokoli si vybereš, jakýkoli poklad si budeš přát, všechno dostaneš; zasloužíš si ho a navíc... stejně tak jako moje upřímné díky, milorde hrdino, a cokoli, co si budeš ode mne přát.“

(Největší šek bianko podepsanej – mohl bych ho proměnit na hotový.) „Star, mám dojem, že nedoufáš, že to přežijem.“

Zhluboka vzdechla. „Nevypadá to tak, milorde. Řeknu ti pravdu. Zasluhou hrubé chyby, kterou jsem udělala, jsme byli přinuceni k nejzoufalejší alternativě.“

„Aha. Star, vdáš se za mne? Dneska?“

Potom jsem řekl: „Pozor! Nespadni!“ Nemohla spadnout; držel ji pás. Ale seděla nakřivo. Naklonil jsem se k ní a vzal jí kolem ramen. „Není proč brečet. Řekni mi prostě jen ano nebo ne – já ti to vybojuju tak jako tak. Nebo na to zapomenu. Miluju tě. Aspoň si myslím, že je to láska. Je to takový srandovní chvění, vždycky, když se na tebe podívám nebo když na tebe myslím – což je skoro pořád.“

„Miluju tě, milorde,“ řekla chraplavě. „Milovala jsem tě od chvíle, kdy jsem tě poprvé viděla. Přesně, ‘srandovní chvění“, jako kdyby se vevnitř mělo všechno roztavit.“

„No, tak úplně to není,“ připustil jsem. „Je to totéž přesně naopak. V každém případě je to chvění. Mrazení a blesky. Jak se tady vezmem?“

„Ale milorde, láska moje, ty mě vždycky ohromuješ. Já vím, žeš mě miloval. Doufala jsem, že mi to řekneš, ještě než – no, že mi to prostě řekneš včas. Mohla bych to slyšet ještě jednou? Nečekala jsem, že se se mnou budeš chtít *oženit!*“

„Proč ne? Já jsem chlap, ty jsi žena. To je normální.“

„Ale, láska moje, vždyť jsem ti to říkala. Nemusíš se se mnou oženit. Podle tvých hodnot... jsem děvka.“

„Ale, co to povídáš, miláčku? To jsi řekla ty, ne já. Snažila jsi se přesvědčit mně, že hodnoty, ve kterých jsem byl vychován, jsou barbarské, a že ty tvoje jsou nejlepší. Radši se teď vysmrkej – chceš kapesník?“

Osušila si oči, vysmrkala se, ale místo aby mi řekla ano, miláčku, což jsem samozřejmě chtěl slyšet, narovнала se a vůbec se neusmívala. Řekla formálně: „Milorde hrdino, nebylo by lepší ochutnat vzorek vína, než koupíš celý sud?“

Dělal jsem, že nerozumím.

„Prosím, milorde,“ trvala na svém, „Myslím to vážně. Tam, kousek stranou od cesty, je tráva. Chceš-li, hned si mě tam odveď. Půjdu ráda.“ Sedl jsem si výš a dělal jsem, že se rozhlížím. „Vypadá to jako tráva rosička, bude to škrábat.“

„Tak si vyber sám! Milorde... strašně chci, a ne nepěkně – ale uvědomíš si, že jsem proti těm, které jsi doposud potkal, břídil. Proti těm skvělým malířkám jsem ubohý amatér. Jsem pracující žena. Nikdy jsem tomuhle oboru nevěnovala tolik pozornosti, jakou si zaslouží. Věř mi! Ne, *vyzkoušej* mě. Nemůžeš vědět, jestli si mě chceš vzít.“

„Takže ty jsi studená a nemotorná holka, jo?“

„No... *to* jsem neřekla. Jsem jenom naprosto nezkušená – a bez entuziasmu.“

„Jo, jako tvoje tetička, co má binec v ložnici – to zapadá do vaší rodiny, jak jsi říkala. Nechme to tak, jak to je, já si tě chci vzít bez ohledu na tvé zřejmé chyby.“

„Ale –“

„Star, moc mluvíš.“

„Ano, milorde,“ řekla pokorně.

„Takže se vezmeme. Jak to uděláme? Je místní pán soudce? Pokud ano, pak nebude žádný *droit du seigneur*, nemáme čas.“

„Každý vladyka je místní soudce,“ souhlasila Star zamyšleně, „a oddává, i když mnozí Neviané to nedělají. Ale – no, ano, bude očekávat *droit du seigneur* a, jak jsi sám říkal, nemáme času nazbyt.“

„Myslím taky na líbánky. Star – podívej se na mě. Já tě nechci držet v kleci; vím, že jsi nebyla tak vychovaná. Ale nebudeme vyhledávat vladyku. Jaký je místní kazatel? Třeba celibátník.“

„Ale vladyka je taky kněz. Ale církev není v Nevii to nejdůležitější; jediné co provozují, jsou obřady pro oplodnění. Milorde, lásko moje, nejjednodušší způsob je přeskočit meč.“

„To je svatební ceremonie tam, odkud pocházíš, Star?“

„Ne, to je z vašeho světa:

‘Mrskej se, tvař se tragicky,
stejně tě ožení – navždycky.’

je to hrozně staré.“

„Hmm – je mi jedno, jak vypadá oddací list. Třeba jsem darebák, ale vím, co si myslíš o děvkách. Jaké jsou jiné možnosti?“

„Počkej. Ve vesnici, přes kterou pojedem odpoledne, je vykladač. Někdy oddávají městské lidi, kteří chtějí, aby se o tom široko daleko vědělo; tahle služba v sobě zahrnuje i rozšíření informace.“

„Co to je za službu?“

„Nevím. Nevadí mi to. Vezmeme se!“

„To je ono! Nebudeme se zastavovat ani na oběd.“

„Ne, milorde,“ řekla pevně, „jestli mám být tvoje manželka, budu dobrá manželka a nedovolím ti, abys byl bez jídla.“

„Už to vypadá, že budu pod pantoflem. Myslím, že ti nabiju.“

„Jak chceš, milorde. Ale musíš jíst, potřebujeme, abys byl silný –“

„To určitě budu!“

„– na boj. Protože teď chci desetkrát víc, abychom to oba přežili. Tady je místo, kde se naobědváme.“ Otočila Vita Breviae z cesty; – Ars Longa šla za ním. Star se ohlédl přes rameno a na tvářích se jí objevily dolíčky. „Už jsem ti dneska řekla, že jsi krásnej... lásko moje!“

XI

Rufův kůň nás následoval až na travnatou plochu, kterou Star vybrala na piknik. Byl pořád splihlý a zpocený jak obnošená ponožka a chrápal. Já bych ho nechal spát, ale Star s ním zatřásla.

Rychle se probudil, uchopil meč a křičel: „*A moi! M'aidez! Les vaches!*“ Naštěstí některý z přátel dal meč a pás z jeho dosahu na nosič vzadu; i luk, toulec a novou skládací bedýnku.

Potom potřásl hlavou a zeptal se: „Kolik jich bylo?“

„Seskoč, příteli,“ řekla Star vesele. „Zastavili jsme se na jídlo.“

„*Jídlo!*“ Rufo polkl naprázdno a zatřásl se. „Prosím, milady. Nekladu žádný odpor.“ Zápasil se svým pásem a vypadl ze sedla; zachytil jsem ho.

Star hledala něco ve své kapse, vyndala lahvičku a podala ji Rufovi. Zdráhal se. „Milady!“

„Mám ti zacpat nos?“ zeptala se sladce.

„Dám se do kupy. Dej mi jen trochu času... a psí chlup.“

„V pořádku budeš docela jistě. Mám říct milordovi Oscarovi, aby ti svázel ruce?“

Rufo se na mě prosebně podíval; Star otevřela malou lahvičku. Zasyčelo to a vyvalil se z ní dým. „*Ted!*“

Rufo se rozklepal, zacpal si nos a hodil to do sebe.

Neřekl bych, že mu dým vystřeloval z uší. Ale mávalo to s ním jako s roztrhaným hadrem ve vichru a vydával příšerné zvuky.

Pak se najednou uklidnil – jako obraz v televizi. Vypadal těžší a o několik palců vyšší a vzpomatoval se. Kůže mu zase růžově svítila, už nebyla mrtvolně sinalá. „Díky, milady,“ řekl vesele, zvučným a mužným hlasem. „Doufám, že ti někdy budu moct tuhle laskavost oplatit.“

„Až budou Řekové měřit čas podle kalendáře,“ souhlasila.

Rufo odvedl koně stranou, nakrmil je, otevřel skládací bedýnku a vytáhl odtud kusy krvavého masa. Ars Longa sežrala asi tak stokilový

kus a Vita Brevis a Mors Profunda dokonce ještě víc; když zvířata cestovala, musela mít stravu bohatou na proteiny. Potom připravoval stůl a židle pro Star a pro mně a přitom si pískal.

„Zlatíčko,“ zeptal jsem se Star, „co je to za životabudič?“

„Starý rodinný recept:

Oko z mloka, z žáby prst,
z čuby jazyk, z krysy srst,
zmijí dvojklan, ze slepýše
žahadlo a křídlo syče –“

„Shakespeare!“ řekl jsem. „Mackbeth.“

„Z opa kapkou krve vilné zchladle to – a je to silné –’ Ne, Will to má ode mne, milorde. Se spisovateli to už tak chodí; ukradnou cokoliv, vymažou sériová čísla a vydávají to za své. Já jsem to získala od své tety – od jiné tety – byla profesorkou interní medicíny. Rytmus je mnemonický, protože všechny skutečné přísady jsou mnohem složitější – nikdy nevíš, kdy budeš potřebovat vyléčit z kocoviny. Namíchala jsem to včera v noci, protože jsem věděla, že Rufo bude muset být dnes pro záchranu naší kůže naprosto fit – dvě dávky, ale tobě by stačila jedna. Ale překvapil jsi mě, má lásko; s noblesou jsi překonal ty nejzákladnější chvíle.“

„To je rodinná slabost. Nemůžu za to.“

„Oběd je připraven, milady.“

Nabídl jsem Star rámeč. Teplá jídla byla horká, studená byla ledová; ta nová skládací bedýnka lincolnově zelené barvy s Goralovou značkou měla vybavení, které ta předešlá postrádala. Všechno bylo lahodné a vína byla vynikající.

Rufo se cpal hrdinně u servírovacího stolu a přitom kontroloval, zda něco nepotřebujeme. Když přistoupil, aby nám po salátu dolil víno, sdělil jsem mu tu novinu. „Rufo, starý příteli, milady Star a já máme dneska svatbu. Chtěl bych, abys mě jako nejlepší chlap v tak důležitém okamžiku podepřel.“

Upustil láhev.

Potom mě chvatně utíral a poklízel stůl. Když konečně promluvil, oslovil Star. „Milady,“ řekl upjatě, „už jsem toho vydržel hodně, a bez připomínek, z důvodů, o kterých není třeba mluvit. Ale tohle je už trochu moc. Nedovolím –“

„Mlč!“

„Ano,“ souhlasil jsem, „drž jazyk za zuby, než ti ho uříznu. Dáš si ho smažený? Nebo vařený?“

Rufo se na mě podíval a ztěžka dýchal. Potom rychle odešel a sbalil servírovací stůl. Star řekla jemně: „Milorde, je mi to líto.“

„Co se *mu* stalo?“ zeptal jsem se udiveně. Pak mě napadlo, že je to vlastně úplné jasné. „Star! Je Rufo žárlivý?“

Podívala se na mě ohromeně a začala se smát. Pak najednou přestala. „Ne, ne, miláčku! O to vůbec nejde. Rufo – no, Rufo má své slabé stránky, ale je absolutně závislý na tom, kde se s ním počítá. A my ho potřebujeme. Nevšímej si toho. Prosím, milorde.“

„Jak myslíš. Muselo by se přihodit něco mnohem horšího, abych dneska nebyl šťastný.“

Rufo se vrátil, tvářil se chladně a dokončil servírování. Zabalil bez jediného slova a vydali jsme se na cestu.

U cesty byla vesnice; nechali jsme tam Rufa a jeli jsme vyhledat vykladače. Jeho stánek u křivolaké úzké cesty nebylo těžké najít; učedník seděl před ním a bubnoval na buben. Vykřikoval úryvky z vykladačových řečí shromážděným místním lidem. Protlačili jsme se a vstoupili dovnitř.

Mistr vykladač četl něco z obou rukou, nohy měl na stole a na nich měl opřený ještě pergamen. Podíval se na nás, sundal nohy ze stolu, vyskočil a ukázal nám, že se máme posadit.

„Jen pojďte dál, lidičky!“ zpíval. „Děláte mi velkou čest, mám velký den! A navíc si troufám říci, že jste přišli na to pravé místo, ať je váš problém jakýkoli, ať si přejete cokoli, můžete mi říkat dobré i špatné zprávy všeho druhu, ale smutné údaje o pošramocené reputaci vyváží události okrášlené historií velkých skutků a veškeré zaručené práce nejstarší agentury v Nevii, zprávy ze všech světů všech vesmírů propaganda pěstuje a vykořeňuje nesoulady nebo napomůže zadostiučinění zaručené cti – to je nejlepší styl, ale klient má vždycky pravdu, nic mi neříkejte, já všechno vím, všechno znám, mám špióny v každé kuchyni, uši v každé ložnici, bezpochyby jste Hrdina Gordon a vaše sláva nepotřebuje žádné symboly, milorde, ale já jsem dnes poctěn, že jste mě vyhledali, třeba chcete, abych vám sepsal životopis vašich jedinečných skutků, abych jej zdokonalil se starou služkou, která si vzpomene a přesvědčivým hlasem bude pět o znameních a zázracích, když jste se narodil –“

Star ho přerušila. „Chceme se vzít.“

Zavřel pusu, podíval se Star zkoumavě na pas a vypadal, jako když právě dostal do nosu. „Je příjemné pracovat s klienty, kteří sami vědí, co chtějí. A musím dodat, že z celého srdce podporuji tento veřejný akt. Všechny ty moderní svazky a muchlování a pak odcupitání úplně bez pozdravu a ty odchody znamenají placení vysoké daně a nízké zisky, to je logické. Já bych si jen přál, abych i já měl čas se oženit, to už jsem své ženě říkal mockrát. Tak, teď co se týče plánů, jestli vám můžu skromně navrhnout –“

„Chceme být oddáni podle zvyků na Zemi.“

„Ano, samozřejmě.“ Obrátil se ke skřínce, kterou měl u stolu a roztočil číselníky. Po chvíli řekl: „Promiňte, lidičky, mám v hlavě spoustu faktů, velkých i malých a – to jméno začíná s jedním ‘R’ nebo se dvěma?“

Star k němu přistoupila, podívala se na číselníky a stanovila údaj.

Vykladač zamrkal. „*Tenhle* vesmír? Tam voláme málokdy. Vždycky jsem si přál, abych měl čas cestovat, ale služba, služba, služba – KNIHOVNA!“

„Ano, mistře?“ odpověděl mu hlas.

„Planeta Země, svatební zvyky – to je hlavní město ‘Urr’ a měkká théta.“ Připojil pětimístnou cifru. „Popadni to!“

Za malý okamžik přiběhl pomocník s útlým svítkem. „Knihovník říká, že s tím máte zacházet co nejopatrněji, mistře. Říká, že je to velmi křehké. Říká –“

„Mlč. Promiňte, lidičky.“ Vložil svítek do čtecího přístroje a začal si ho prohlížet.

Oči měl navrch hlavy a poposedl. „Neuvěři –“ Potom si něco mumlal. „Úžasné! Proč si vymysleli něco *takového*!“ Několik minut se zdálo, že na nás úplně zapomněl a dal volný průchod vyjádřením typu: „Ohromné! Fantastické!“

Zatahal jsem ho za loket. „Pospícháme.“

„Co? Jo, jo, milorde hrdino Gordone – milady.“ Váhavě se odlepil od snímacího zařízení, spojil dlaně a řekl: „Přišli jste na správné místo. Žádný jiný vykladač v celé Nevii by něco takového nezvládl. Tak, mám takovouhle představu – jen zhruba to načrtnu, je to jen tak spatra, co mě teď napadlo. Pro zorganizování průvodu budeme muset zavolat do okolních zemí, i když šarivari bychom zvládli i se svými měšťany, pokud chcete všechno jen tak skromně v souladu s vaší

pověsti důstojné jednoduchosti – řekněme tedy jeden den pro procesí a tak asi dvě noci veselí – šarivari se zaručenou zvukovou kulisou –“

„Nechte toho.“

„Milorde? Já z toho nezískám nic; bude to umělecká práce, práce z lásky – je třeba hradit jen nějaké výdaje a něco na mé režijní náklady. To je i můj profesionální úsudek – že saomanská předceremonie by měla být upřímnější, ve skutečnosti dojímavější než třeba obřad Žulu. A aby to mělo také komediální nádech – bez příplatku; mám tady zrovna jednu velmi šikovnou spolupracovnici, je tady už šest měsíců a velmi ráda přiloží ruku k dílu, seběhne uličkou a ceremonii přeruší – a pak je tu ještě problém svědků zakončení celého obřadu, kolik jich bude pro každého z vás, ale to všechno není třeba vědět ještě tento týden, na to je času dost; napřed se musíme dohodnout o výzdobě ulic a –“

Vzal jsem jí za paži. „Jdeme.“

„Ano, milorde,“ souhlasila.

Hnal se za námi, hulákal cosi o zničených kontraktech. Položil jsem ruku na meč a vyndal jsem ho tak na šest palců, abych mu ukázal ostří; okamžitě přestal vřeštět.

Vypadalo to, že Rufo je z toho celý zdivočelý; pozdravil nás uctivě, dokonce vesele. Nasedli jsme a odjeli. Ujeli jsme asi tak míli na jih, když jsem řekl: „Star, miláčku –“

„Lásko moje –“

„To ‘skákání přes meč’ – to je opravdu svatební ceremoniál?“

„Strašně starý, miláčku. Myslím, že pochází z dob křížáckých výprav.“

„Já jsem si vymyslel modernější slova:

‘Mrskej se, skákej jak jen chceš!

Moje jsi choť – tou zůstaneš!’

– bude to tak dobrý?“

„Ano, ano!“

„Ale ty tu druhou strofu budeš říkat takhle:

‘ – tvoje choť bude mojí též!’

Co říkáš?“

Star se zajíkla. „Ano, láska moje!“

Nechali jsme Rufa s koňmi a bez vysvětlení jsme šli na nízký zalesněný kopec. Celá Nevie je krásná, ani pivo, ani špinavý Kleenex nemůže pokazit její rajskou krásu, ale tady jsme našli vstup do chrámu, jemné zatravněné místo obklopené oblouky větví vysokých stromů, byla to čarovná svatyně.

Vyjmul jsem meč a prohlížel jsem si ho, cítil jsem jeho dokonalou vyváženost a všiml jsem si sotva znatelného nápisu s ozdobami, který tam zanechal nějaký mistr mečíř. Vztyčil jsem ten meč. „Star, přečti to moto.“

Vyluštila to. „*Dum vivimus, vivamus!* – Žijme, dokud žijem! Ano, má láska, ano!“ Políbila meč a podala mi ho; položil jsem ho na zem.

„Vis, co máš říct?“ zeptal jsem se.

„Mám to uloženo hluboko v srdci.“

Vzal jsem jí za ruku. „Skoč hodně vysoko. Jedna... dvě... tři!“

XII

Když jsem si vedl nevěstu z toho kopce, držel jsem ji kolem pasu; Rufo nám pomohl na koně beze slova. Ale nemohl si nevšimnout, že mě teď Star oslovuje „Milorde muži“. Nasedl a doprovázel nás. Jel za námi v uctivé vzdálenosti na doslech.

Jeli jsme ruku v ruce nejmíň hodinu. Kdykoli jsem se na ni podíval, usmívala se; když zachytila můj pohled, na tvářích se jí objevily dolíčky. Zeptal jsem se: „Jak brzy se musíme mít na pozoru?“

„Dokud jsme na cestě, je to v pořádku, milorde muži.“

To znamenalo ještě jednu míli. Konečně řekla nesměle: „Milorde muži?“

„Ano, ženo?“

„Pořád si ještě myslíš, že jsem ‘studená a neohrabaná holka’?“

„No...“ odpověděl jsem zamyšleně, „‘studená’ – to bych nemohl tvrdit, že studená. Ale ‘neohrabaná’ – no, ve srovnání s takovou umělkyní jako je Muri, řekněme –“

„Milorde muži!“

„Ano? Říkal jsem –“

„Koleduješ si o to, abych ti ušetřila kopanec do břicha?“ A dodala: „Američane!“

„Ženo... ty bys mě kopla do břicha?“

Odpovídala pomalu a velmi hlubokým hlasem. „Ne, milorde muži. Nikdy.“

„To rád slyším. Ale kdybys to udělala, co by se stalo?“

„Tak, tak bys mi naplácal. Mým vlastním mečem. Ale ne tvým. Prosím tě, nikdy tvým mečem... muži můj.“

„Ani tvým ne. Jenom rukou. Tvrdě. Napřed bych ti naplácal. A potom –“

„A potom co?“

Řekl jsem jí to. „Ale nikdy nezavdávaj příčinu. Protože podle plánu bych měl bojovat později. A příště mě nepřerušuj.“

„Ano, milorde muži.“

„Výborně. Tak, a teď stanovíme počet bodů pro Muri, abychom vás dvě zhodnotili. Výchozí počet pro Muri bude deset bodů. V tom případě bys ty dosáhla – počkej, nech mě přemýšlet.“

„Tři nebo čtyři, asi tak? Nebo dokonce pět?“

„Tiše. Řekl bych tak tisíc. Jo, tisíc. Plus mínus jeden. Abych dodržoval pravidla.“

„Teda, miláčku, ty jsi ale zvíře! Nakloň se ke mně, dám ti pusy – a počkej, až to řeknu Muri.“

„Ty Muri nic říkat nebudeš, nevěsto moje, jinak to slízneš. A nesnaž se ze mně vymáčkout další lichotky. Sama sebe dobře znáš, ty holko, co skáčeš přes meč.“

„A jaká tedy jsem?“

„Jsi moje princezna.“

„Ó.“

„A norek s ocáskem v ohni – a ty to víš,“

„To je dobře? Studovala jsem nejpečlivěji americké idiomy, ale někdy pořád tápu.“

„To jako, že jsi na tom nejlíp. Je to takový slovní obrat, já takhle norka nikdy neviděl. Tak, teď začneme myslet na něco jiného, nebo se ti taky může stát, že v den své svatby ovdovíš. Říkáš draci?“

„Ale ne před setměním, milorde muži – a ve skutečnosti to draci nejsou.“

„Tak jak jsi je popsala, můžou se hodně lišit jen od jiných draků. Osm stop výška po ramena, každé váží několik tun a všechny zuby mají dlouhý jako moje předloktí – jediný, co jim schází, je chrlení ohně.“

„Ale oni chrlí oheň! Já jsem ti to neřekla?“

Vzdychl jsem. „Ne, tos mi neříkala.“

„Oni tak doslova ten oheň nechrlí. To by je zabilo. Při vypouštění plamenů zdržují dech. Je to zkapalněný plyn – metan – ze zažívacího traktu. Jedná se vlastně o ovládané výbuchy s hyperbolickým efektem z enzymů vylučovaných mezi první a druhou řadou zubů. Plyn se vznítí, když vychází z tlamy.“

„To je mi jedno, jak to dělají; v každém případě chrlí oheň. Takže, jak s nimi mám bojovat?“

„Doufala jsem, že ty budeš mít nějakou představu. Víš,“ dodala omluvně, „tohle jsem neměla v plánu. Nečekala jsem, že to takhle dopadne.“

„No, ženo, tak pojď, vrátíme se do vesnice. A rozdáme si to s naším přítelem vykladačem – vsadím se, že bysme ho ukecali.“

„Milorde muži!“

„No nic. Jestli chceš, abych zabíjel draky každou středu a sobotu, jsem pro. Ten hořící metan – vypouští ho z obou stran?“

„Ne, jen zředu. Z obou by to nešlo.“

„Tak je to snadný. Tak se podíváme na model příštího roku. A teď buď ticho; přemýšlím nad taktikou. Budu potřebovat Rufa. Předpokládám, že už někdy předtím draky zabíjel.“

„Nevím, jestli vůbec kdy člověk zabil draka, milorde muži.“

„Aha. Princezno moje, důvěra, kterou mi vyjadřuješ, mi lichotí. Anebo je to zoufalství? Neodpovídej mi, nechci to vědět. Buď zticha a nech mě přemýšlet.“

Když jsme dojeli k dalšímu stavení, poslali jsme Rufa, aby zařídil všechno potřebné kolem vrácení koní. Byli naši, dostali jsme je od Dorala, ale museli jsme je poslat domů, protože tam, kam se chystáme, by nepřežili. – Muri mi slíbila, že dohlédne na Ars Longu. Rufo se vrátil a vedl těžké tažné zvíře se slepým ráhnem – na zádech nemělo nic – ovládání držel stabilně mezi druhým a třetím párem nohou, aby zvíře mělo volná záda, a dával mu povely.

Když sesedl, vzali jsme si luky a toulce a připravili jsme se na cestu po svých. Rufo ke mně přistoupil. „Šéfe, jeden prostáček tady odtud snažně prosí, jestli by se nemohl setkat s hrdinou a jestli by se nemohl dotknout jeho meče. Mám to s ním vyřídit?“

S vyšší hodností sice stoupá množství vašich povinností, ale má to i své výhody. „Přived ho.“

Mladý muž, zarostlý a s chmýřím na bradě, ke mně přistoupil dychtivě, zakopnul o svou nohu, udělal pukrle – tak dlouhé, že skoro upadl. „Narovnej se, synu,“ řekl jsem. „Jak se jmenuje?“

„Boxer, milorde hrdino,“ odpověděl nahlas. („Boxer“, to by šlo. Všechny nevijské výrazy byly tak jednoduché jako Jockovy žerty.)

„Mužné jméno. Čím chceš být, až vyrosteš?“

„Hrdina, milorde! Jako vy.“

Chtěl jsem mu říct o těch skalách na Cestě slávy. Ale stejně k nim brzy dojde, pokud se na tu cestu vydá – a buďto mu to nebude vadit nebo se otočí na zpáteční cestu a zapomene na takovou hloupost. Souhlasně jsem přikývl a ubezpečil jsem ho, že na vrcholu pro hrdiny je dost místa pro bystrého mladého muže – a že čím horší je začátek,

tím větší je pak vítězství... takže pracuj usilovně, studuj pilně a čekej na svou příležitost. Buď ve střehu a rozmlouvej s divnými ženami; dobrodružství zkříží tvou cestu. Potom jsem mu dovolil dotknout se mého meče – ale nedovolil jsem mu vzít ho do ruky. Lady Vivamus je moje a spíš bych někomu půjčil zubní kartáček než právě tenhle meč.

Jednou, když jsem byl mladý, přijal mě jeden kongresman. Plácal stejný otcovský žvásty, jaký jsem já právě napodoboval. Jako kněz nemůžu ublížit a musím činit dobro, aspoň nějaké, a uvědomil jsem si, že jsem byl upřímný, když jsem to říkal, a nepochybné to tak bylo i v případě kongresmana. Nebo jsem mu možná ublížil, protože ten mladík se možná sám zabije na první míli té cesty. Ale je to pořád lepší, než ve stáří sedět u krbu, olizovat si bezzubé dásně a přemítat o možnostech, co jste promarnili, a o těch holkách, co jste nedostali. Je to tak?

Řekl jsem si, že ta situace je tak důležitá, že by Boxer měl získat nějaké označení, tak jsem zašmátral ve svém váčku a našel jsem americký čtvrťák. „Jak se ještě jmenuješ, Boxere?“

„Jenom ‘Boxer’, milorde. Samozřejmě z Lerdki.“

„Tak od tohoto okamžiku budeš mít jména tří, protože já ti dám jedno ze svých jmen.“ Měl jsem jedno navíc, které jsem nepotřeboval, Oscar Gordon mi úplně vyhovoval. No, „Eso“ ne, to jméno jsem nikdy ani nepřijal. Ani přezdívku z armády; tu bych nenapsal ani na zeď latriny. To jméno, co mi přebývalo, bylo „Easy“. Vždycky jsem používal „E.C.Gordon“ spíš než „Evelyn Cyril Gordon“ a ve škole moje jméno z „E.C.“ přeměnili na „Easy“⁴ podle stylu, jakým jsem probíhal hřiště – nikdy jsem neběhal rychleji ani neuhýbal častěji, než vyžadovala situace. „Jménem práva, které mi zaručilo Velení armády Spojených států pro jihovýchodní Asii, tě já, hrdina Oscar, zmocňuji nosit od této chvíle jméno Lerdki ‘t Boxer Easy. Buď na své nové jméno hrdý.“

Dal jsem mu čtvrťák a ukázal jsem mu George Washingtona na líci mince. „Toto je otec mého domova, větší hrdina než kdy já vůbec budu. Stál vztyčený a pyšný, říkal pravdu a bojoval za právo tak, jak

⁴ slovní hříčka - E.C. čteno při hláskování anglické abecedy čteme jako "ísí", a tato skupina hlásek se blíží výrazu "easy", čteno "ízy", znamená "snadno" - pozn. překl.

ho viděl on sám, proti obrovské přesile. Zkus být jako on. A tady,“ otočil jsem minci na druhou stranu, „to je znak mého domova, toho, který založil. Pták vyjadřuje odvahu, svobodu a ideály letět vysoko.“ (Neřekl jsem mu, že americký orel se živí mršinami, nikdy nebojuje s ničím, co je stejně velké jako on a ani to, že brzy zahyne – tohle sedí na ty ideály. Symbol vyjadřuje jen to, co vysvětlí člověk sám.)

Boxer Easy dychtivě přikývl a slzy se mu koulely po tvářích. Nepředstavil jsem ho své nevěstě; ani jsem nevěděl, jestli by si přála se s ním setkat. Ale ona přišla a řekla jemně: „Boxere Easy, zapamatuj si slova milorda hrdiny. Opatruj je jako poklad a budou tě provázet celým tvým životem.“

To dítě kleslo na kolena. Star ho pohladila po vlasech a řekla: „Stoupni si, Lerdki ‘t Boxere Easy. Narovnej se.“

Rozloučil jsem se s Ars Longou, řekl jsem jí, aby byla hodná holka a že se možná někdy vrátím. Boxer Easy si to namířil zpátky, koně jej doprovázeli a my jsme se vydali do lesů s napjatými luky a Rufem na dohled. Na místě, kde jsme odbočovali z cesty ze žlutých cihel, byl nápis; volně se dá přeložit jako: ZANECH NADĚJÍ, KDO V TATO MÍSTĚ VSTOUPÍŠ.

(Doslovný překlad mi připomněl ceduli z Yellowstonského parku: „Upozornění – škodná v těchto lesích není ochočená. Doporučujeme výletníkům, aby se zdržovali výhradně na cestách, jinak nelze zaručit, že se ostatky dostanou k příbuzným. Lerdki, úřední pečť.“)

Po chvíli Star řekla: „Milorde muži –“

„Ano, světlo moje?“ Nedíval jsem se na ni; sledoval jsem svoji stranu a trochu i její a pozoroval jsem i situaci nad našimi hlavami. Tady na nás totiž mohlo něco zaútočit – něco jako krvaví draci, ale menší, kteří jdou po očích.

„Můj hrdino, jsi skutečně vznešený a tvoje žena je na tebe pyšná.“

„Cože?“

Pořád jsem myslel na terče – tady dva druhy na zemi: krysa tak velká, že může sežrat kočku a má chuť i na člověka, a divoké prase stejné velké, které se ale vůbec nehodí na šunku do sendviče, oba tyto tvorové jsou suroví a špatně naladěni. Prasata jsou snadnějším cílem, jak mi bylo řečeno, protože útočí přímo. Ale nesmí se přehlédnout. A musíte se trefit šípem, protože už nestačíte vystřelit další.

„No, ten mladík, Boxer Easy. Co jsi pro něj udělal!“

„Pro něj? Nakrmil jsem ho jen blbostma. To nestojí za řeč.“

„Byl to čin hodný krále, milorde muži.“

„Ale to je hloupost. Čekal vzletný řeči od hrdiny, tak jsem to tak taky udělal.“

„Oscare, můj milovaný, může loajální manželka upozornit svého manžela, že o sobě tvrdí nesmysly? Znáám mnoho hrdinů a někteří z nich jsou takoví podvrženci, že raději budou jíst v ústraní, pokud se jejich činy nestanou tématem hovoru u stolu. Znáám jen pár mužů, kteří byli vznešení, protože vznešenost je mnohem cennější než hrdinství. Ale skutečná vznešenost se vždycky pozná... dokonce i u těch, kteří jsou příliš skromní na to, aby okázale předváděli své kvality. Přesně takový jsi ty. Ten mladík to očekával a tys ho obdaroval – ale noblesse oblige je cit, kteří znají jen ti, kdo jsou vznešení.“

„No, možná máš pravdu. Star, zase moc mluvíš. Nemyslíš, že ta škodná má uši?“

„Odpusť mi, milorde. Mají tak dobré uši, že slyší naše kroky daleko dříve, než naše hlasy. Nech mě ještě něco říct. Dnes, v můj svatební den. Pokud jsi galantní vůči nějaké kráse, třeba Letvě – nebo Muri, aby ji čert vzal! – považuji to za vznešenost; to se musí brát jako pramen obyčejnějšího citu než je noblesse oblige. Ale když mluvíš s venkovským klackem s hnojem na nohách, z jehož dechu je cítit česnek, celý smrdí potem a obličej má samý uher – když s ním mluvíš laskavě a naplníš ho pocitem, že je aspoň na chvíli tak vznešený jako ty a dáš mu naději, že jednou ti bude roven – vím, že to není proto, že bys ho chtěl ponížit.“

„Ale, já nevím. V některých kruzích se s klukama tohodle věku takhle jedná. Prostě ho vykoupeš, navoníš, nakadeříš mu vlasy –“

„Milorde muži, je mi dovoleno pomyslet na to, že tě kopnu do břicha?“

„Za myšlení tě nikdo nemůže postavit před vojenský soud, to je jedna věc, kterou ti nikdo nemůže vzít. Tak jo, dávám přednost děvčatům; jsem normálbí, nemůžu si pomoci. A co to mělo znamenat o Muriiných očích? Dlouhonohá, ty žárlíš?“

Úplně jsem slyšel ty dolíčky ve tvářích, i když jsem se na ně nemohl podívat. „To jenom ve svatební den, milorde manželi; ostatní dny budou tvoje. Pokud tě přistihnu, budu dělat, že nic nevidím anebo ti možná i pogratiuju.“

„Myslím, že mě nepřistihneš.“

„A věřím, že ani ty nepřistihneš mě, milorde,“ odpověděla klidně.

Dopověděla poslední slovo a v tu chvíli zasvištěl Rufův šíp. Fwung!

Vykřikl: „Zásah!“ a potom jsme měli plno práce. Prasata byla nesmírně ošklivá, s vystouplým hřbetem jako polský porcelán – jedno jsem dostal šípem, prostřelil jsem mu oslintaný krk; pak jsem jeho bráchu ve vteřině nakrmil ocelí. Star měla taky dobrý zásah, ale šíp sjel po kosti a to prase se pořád blížilo, kopnul jsem ho do ramene, jak jsem vyprošťoval meč z jeho bratrance. Ocel mezi žebry ho zklidnila a Star klidně napjala luk a vystřelila další šíp, zatímco já ho ubíjel. Další prase skolila mečem, nakláněla se jako matador ve chvíli pravdy, tančila po straně, jak se blížilo, umíralo a nechtělo se s tím smířit.

Bylo po boji. Starý Rufo zabil tři bez naší pomoci a měl ošklivou bodnou ránu; já měl jen škrábanec a moje nevěsta nebyla zraněná vůbec, o tom jsem se přesvědčil, hned jak se situace uklidnila. Pak jsem držel stráž, když se naše lékařka věnovala Rufovi, potom ošetřila moje menší poranění.

„Tak co, Rufo?“ zeptal jsem se. „Můžeš chodit?“

„Šéfe, v tomhle lese nezůstanu, i kdybych se měl vyplazit. Rozsekáme je na kaši, pojď. Stejně,“ dodal, když se díval na ta mrtvá zvířata kolem, „nás krysy nezačnou otravovat hned teď.“

Změnil jsem pořadí, Rufo a Star šli přede mnou, zraněnou nohu měl na vnitřní straně a já šel vzadu, kde jsem měl být už od začátku. Ten vzadu je za normálních okolností ve větším bezpečí, ale tohle nebyly normální okolnosti. Byl jsem zaslepený tím, že musím bránit svou nevěstu, a to ovlivnilo můj úsudek.

Když jsem šel na téhle pozici, skoro jsem šilhal, jak jsem se snažil sledovat situaci nejen vzadu, ale i vpředu tak, abych v případě ohrožení Star – ano, i Rufa – mohl zasáhnout. Naštěstí jsme měli chvilku na vydechnutí, kdy jsem se uklidnil a vzpomněl jsem si na nejstarší pravidlo o hlídce: Nemůžeš dělat to, co má dělat někdo jiný. Potom jsem se plně soustředil na oblast vzadu. Rufo, jak byl starý a raněný, nemohl zemřít bez krveprolití čestné stráže, která ho doprovázela stylově do pekla – a Star nebyla žádná omamující hrdinka. Vsadil bych na ni všechno, ať už by to byl boj s jakoukoli vámi volenou zbraní nebo pěstní souboj; a lituju toho chlapa, co se ji pokusil znásilnit; určitě ještě teď hledá svoje cojones.

Prasata už na nás neútočila, ale blížil se večer, a to už jsme pomalu viděli a stále častěji slyšeli ty obrovské krysy; pronásledovaly nás, obvykle nebyly vidět; nikdy neútočily s vražednou zběsilostí jako to dělala prasata; vyčíhly si ten nejvhodnější okamžik, jak to krysy vždycky dělají.

Krysy mi nahánějí hrůzu. Jednou, když jsem byl ještě dítě, zemřel mi táta a maminka se ještě znovu nevдалa, byli jsme úplně na mizině a žili jsme v podkroví v jednom příšerném domě. Slyšel jsem krysy na stěnách a dvakrát přes mě ve spaní přeběhly.

Dodnes se budím a křičím.

Ale to není ten důvod, proč se krysy nafoukly do velikosti kojota. Byly to skutečné krysy, dokonce i s vousy, měly i stejný tvar jako krysy – příliš velké nohy a nadměrně vyrostlé tlapy – možná, že zákon objemu krychle zvířecích proporcí funguje všude.

Neplýtvali jsme šípy a stříleli jsme, až když jsme si byli jisti, a kličkovali jsme, abychom získali výhodu prostoru, kterou nám poskytoval les – tím se ovšem zvyšovalo nebezpečí napadení shora. Ale les byl tak hustý, že naší první starostí útoky z nebe nebyly.

Dostal jsem jednu kysu, která se k nám hodně přiblížila, a těsně jsem minul další. Museli jsme použít šíp hned, jak začaly být drzé, ostatní pak byly opatrnější. A jednou, když Rufo napíнал luk a mířil na jednu kysu, byla Star připravena se svým mečem krýt mu záda, najednou jeden mrzkej dravej pták naletěl na Rufa.

Star ho přeřala ještě za jeho střemhlavého letu. Rufo to ani neviděl; dobíjel kysího bráchu.

Nemuseli jsme si dělat starosti s porostem; tenhle les byl trochu jako park – stromy a tráva, žádný hustý porost. To bylo v pořádku, až na to, že nám pomalu docházely šípy. Myslel jsem na to, když vtom jsem si něčeho všiml. „Haló, honem nahoru! Jste mimo trasu. Zabočte vpravo!“ Star udala směr, když jsme odbočovali ze žluté cesty, ale mým úkolem bylo jej udržovat; když měnila směr, provedla to nerovnoměrně a s Rufem to nebylo lepší.

„Promiň, milorde,“ odpověděla Star. „Ta cesta byla příliš strmá.“

Stáhnul jsem se. „Rufo, co noha?“ Na čele se mu perlil pot.

Místo aby mi odpověděl, řekl: „Milady, brzy bude tma.“

„Já vím,“ odpověděla klidně, „takže je čas, abychom něco pojedli. Milorde muži, ta plochá skála před námi by se asi hodila nejvíc.“

Myslel jsem, že jí přeskočilo a Rufovi taky, ale z jiného důvodu. „Ale, milady, jsme pozadu za časovým plánem.“

„A to zpoždění bude ještě mnohem větší, dokud ti znovu neošetřím nohu.“

„Radši mě tu nechte,“ mumlal.

„Kdybys radši mlčel, když tě nikdo neprosí o radu,“ řekl jsem mu. „Nenechám Rohatýho ducha sežrat krysám. Star, jak to uděláme?“

Ta velká plochá skála se tyčila před námi mezi stromy jako lebka, spočívala na vápencovém balvanu a její úpatí bylo zasypáno. Hlídal jsem střed, Rufo se vedle mě posadil a Star vytvářela ochrany na všechny světové strany. Neviděl jsem, co všechno dělala, protože jsem pozoroval, co se děje za ní, měl jsem nasazený šíp a byl jsem připraven cokoli srazit k zemi a odehnat to. Rufo zatím sledoval druhou stranu. Star mi potom říkala, že ochrany nebyly ani trochu „kouzelné“, ale byly vymyšleny v rámci pozemských možností, podle technologie, kdy jednoho šikovného hochu napadlo udělat – „elektrický plot“ bez plotu, tak jako je radiotelefon bez drátů, bylo to v podobném duchu.

Ale bylo dobře, že jsem bedlivě sledoval okolí, místo toho, abych se snažil přijít na to, jak vytvořila magický kruh, protože na ni zaútočila krysa, jediná ze všech, které jsme potkali, co neměla cit. Přiběhla rovnou ke Star, té můj šíp proletěl kolem uší a to ji upozornilo, takže tu krysu dobila mečem. Byl to starý samec, bezzubý, měl šedé vousy a asi byl úplně hloupý. Byl velký jako vlk a i když utržil už dvě smrtelné rány, vůbec mu to nevadilo, pořád měl krví podlité oči a vzteky se neznal.

Když byla hotová poslední ochrana, řekla mi Star, že teď už se nemusím obávat útoků ze vzduchu. Ty zábrany nás zastřešily a ohradily kruh. Rufo říká, že pokud to tvrdí Ona, tak nás to ochrání. Rufo částečně otevřel skládací bednu a já jsem se díval; vyndal jsem chirurgické nástroje, připravil jsem šípy pro nás všechny a jídlo. Nedělali jsme si násilí se servírováním a vybranými způsoby, jedli jsme společně, seděli jsme nebo jsme se opírali, Rufo se natáhl, aby si odpočinul a Star se o něj starala a občas mu vhodila do úst jídlo podle nevijské pohostinnosti. Ošetřování jeho nohy trvalo dost dlouho. Já držel světlo a podával jsem jí nástroje. Než ránu ovázala, pokryla ji bledým rosolem. Jestli to bolelo, tak si toho Rufo nevšímal.

Než jsme dojedli, tak se setmělo a neviditelný plot byl lemován očima, které se odrážely od světla, kterým jsme si svítili; bylo jich asi tolik, jako těch oblud v davu tenkrát ráno, jak se Igli snědl. Většinu z nich jsem typoval na krysy. Jedna skupina se držela pohromadě a téměř obkličovala kruh; myslel jsem, že to jsou prasata; oči byly výše nad zemí.

„Milady, lásko,“ řekl jsem, „vydrží ty ochrany celou noc?“

„Ano, milorde muži.“

„Jsou ve výhodě. Na šípy je už moc tma a nedovedu si představit, jak si prosekáme tou chátrou cestu. Obávám se, že se budeš muset znovu zamyslet nad časovým plánem.“

„To nemůžu, milorde muži. Ale nevšímej si těch zvířat. Teď poletíme.“

Rufo zaúpěl. „Toho jsem se bál. Vis, že je mi vždycky špatně.“

„Ubohý Rufo,“ řekla Star jemně. „Neboj se, starý kamaráde. Mám pro tebe překvapení. Protože jsem s touhle situací počítala, koupila jsem v Cannes kinedril – víš, to je ten lék, který zachránil normanskou invazi na Zemi. Možná, že o tom ani nevíš.“

Rufo odpověděl: „‘Nevíš’? Já jsem tam byl, milady – a mám alergii na kinedril, celou cestu na Omaha Beach jsem zvracel. Byla to nejhorší noc mého života – proč, raději bych byl tady!“

„Rufo,“ zeptal jsem se, „ty jsi opravdu byl na Omaha Beach?“

„To teda jo, šéfe. Dělal jsem všechno, co si Eisenhower usmyslel.“

„Ale proč? To přece nebyl váš boj.“

„To by ses mohl, šéfe, teď sám sebe ptát, proč jsi ty v tomhle boji. V mém případě šlo o francouzský kočky. Pozemský a bez zábran a vždycky veselý a učenlivý. Vzpomínám si na jednu malou mademoiselle z Armentières,“ – vyslovil to správně, „která nebyla –“

Star ho přerušila. „Vy si tady vyprávějte svoje vzpomínky, já připravím všechno k letu.“ Vstala a šla ke skládací bedýnce.

„Pokračuj, Rufo,“ řekl jsem a byl jsem zvědav, do jakých podrobností mi to bude vyprávět.

„Ne,“ řekl zatrpkle. „Jí by se to nelíbilo. To můžu říct. Šéfe, ty na ní máš neuvěřitelný vliv. Ve chvílce se stala mnohem ženštější, a to u ní vůbec není normální. První věc, kterou udělá, bude to, že si

předplatí Vogue a nemusím ti snad ani vykládat, jak daleko to dojde. Nerozumím tomu, to nemůže být tvůj vliv. Žádný promyšlený útok.“

„A ani realizovaný. No, budeš mi vyprávět někdy jindy. Jestli si na to vzpomeneš.“

„Nikdy na ni nezapomenu. Mořská nemoc není to nejhorší. Ty si myslíš, že tyhle lesy jsou zamořené. No, tak ty, kam vstupujeme – nejistý v kolenou, aspoň co se mě týče – v těch lesích jsou draci.“

„Já vím.“

„Takže ti to řekla? Ale musíš to vidět, abys tomu uvěřil. Lesy jsou nacpaný. Jejich tam víc než Doylesů v Bostonu. Velký, malý, dvoutunový v pubertáckém věku, pořád hladový. Možná, že tobě se zamlouvá bejt sežranej drakem, ale mně ani trochu. Je to ponižující. A basta. Bylo by třeba to místo posypat smrtícím jedem proti drakům, to je to, co je nutný. Mělo by to být uzákoněný.“

Star se vrátila. „Ne, tady by neměl být žádný takový zákon,“ řekla pevně. „Rufo, nemluv o věcech, kterým nerozumíš. Narušení ekologické rovnováhy je největší chyba, které se může vláda dopustit.“

Rufo zmlkl a něco si mumlal. Řekl jsem: „Lásko moje, k čemu jsou draci? Vysvětli mi to.“

„Nikdy jsem se nezajímala o rovnováhu v Nevii, nenesu za ni zodpovědnost. Ale můžu ti zhruba nastínit nevyrovnanost, která by mohla následovat po jakémkoli pokusu zbavit se draků – což by Neviané mohli udělat; poznal jsi, že není proč se jim posmívat. Ty krysy a prasata ničí úrodu. Krysy regulují počet prasat tak, že požírají selata. Ale krysy jsou ještě horší než prasata, co se týče požíráání úrody. Draci se ve dne popásají v lesích – draci jsou denní živočichové, krysy noční a ve dne zalézají do svých děr. Draci a prasata regulují nízký porost a draci ožirají taky nízké větve stromů. Ale draci si rádi dají i chutnou krysu, takže když objeví krysí noru, vdechnou dovnitř oheň, ne vždycky zabijí dospělé jedince, protože ti si pro každé hnízdo hloubí dvě nory, ale docela jistě zahubí mláďata – a pak si je draci vyhrabou a dají si svou oblíbenou svačinku. Existuje stará nepsaná dohoda, že pokud draci setrvávají na svém území a budou regulovat počet krys, lidé je nechají na pokoji.“

„Ale proč tedy nepobít krysy a pak se zbavit draků?“

„A nechat prasata přemnožit? Prosím tě, milorde muži, neumím ti v tomto případě odpovědět na všechny otázky; prostě jenom vím, že

narušovat přirozenou rovnováhu je velmi choulostivá záležitost, k níž je třeba přistupovat s velkou obezřelostí a využít k tomu univerzální počítač. Nevypadá to, že by se Neviané chystali proti drakům cokoli podnikat.“

„Zdá se ale, že my něco podnikat budeme. Znamená to, že dohodu porušíme?“

„No, není to tak úplně dohoda, je to nevijská lidová moudrost a podmíněný reflex – nebo snad instinkt – ve vztahu k drakům. A my se draků ani nedotkneme, pokud to půjde. Už jsi mluvil s Rufem, jak to uděláte? Až tam budeme, tak na to nebude čas.“

Tak jsme se s Rufem domlouvali, jak budeme postupovat, a Star nás poslouchala a dokončovala přípravy.

„Dobře,“ řekl Rufo nevrle, „zabíjí vsedě, je to jako když ústřice v ulitě čeká, až ji někdo sní. Větší pocta. Jsem lepší střelec než ty – nebo aspoň stejně dobrý – takže já budu vzadu, protože dneska nejsem ve formě, jak bych měl být.“

„Bud připravenej, že si vyměníme role, až se objeví.“

„Ty buď připravenej, šéfe. Já budu připravenej z toho nejdůležitějšího důvodu – zachránit si kůži.“

Star byla hotová a Rufo balil skládací bedýnku, když jsme se radili. Star nám nad každé koleno dala podvazek, potom nás usadila na skálu čelem na tu stranu, kam jsme se měli přemístit. „Ten dubový šíp, Rufo.“

„Star, není to ten z knihy Alberta Magna?“

„Podobný,“ řekla. „Můj recept je spolehlivější a přísady, které jsem použila do podvazků, se nekazí. Když dovolíš, milorde muži, musím se soustředit na čarování. Šíp namiř tak, aby dopadl k té jeskyni.“

Udělal jsem to. „Je to přesně?“ zeptala se.

„Pokud je ta mapa, kterou jsi mi ukázala, přesná, tak ano. Je nasměrován přesně tam, kam jsem mířil od té chvíle, co jsme se vydali na cestu.“

„Jak daleko je Les draků?“

„Hm, podívej, lásko moje, když letíme vzduchem, proč neletíme rovnou do jeskyně a nevyhneme se těm drakům?“

Řekla trpělivě: „To bych taky chtěla. Ale ten les je tak hustý, že nemůžeme přistát rovnou v jeskyni, není tam na to žádný prostor. A to, co žije v korunách stromů, je ještě horší než ti draci. Rostou –“

„Prosím!“ řekl Rufo. „Už teď mám mořskou nemoc, a to jsme ještě na zemi.“

„Později, Oscare, jestli tě to ještě bude zajímat. V každém případě si nemůžeme dovolit riskovat střetnutí s nimi – a neuděláme to; dostupují výš, než kam se můžou dostat draci. Jak daleko je to do lesa?“

„No, osum a půl míle, podle té mapy a podle toho, jak daleko jsme došli – a ne dál než dvě míle odtamtud k Jeskyni brány.“

„Dobře. Vemte mě pevně kolem pasu, oba dva a tělem se ke mně přitiskněte, jak nejvíc můžete; musí to zabrat na všechny stejné.“ Rufo a já jsme se k ní přitiskli a objali jsme ji pažemi kolem břiška, „Tak je to dobře. Držte se pevně.“ Star napsala cifry na skálu vedle šípu.

A pak jsme za ním vypluli do noci.

Nevím, jak se vyhnout tomu, abych to nenazval kouzlem, protože jsem neviděl, že by do elastických podvazků byly zabudovány rakety Buck Rogerse. No, když chcete, tak nás Star zhypnotizovala, potom použila síly psí a přepravila nás osm a půl míle daleko. „Psí“ je lepší slovo než „kouzlo“; jednoslabičná slova mají větší sílu než mnohoslabičná – vemte si projevy Winstona Churchilla. Nerozumím některým věcem tak, abych byl schopen vysvětlit, jak je možné, že jsme nikdy nezabloudili. Připadá mi absurdní, že jiní lidé to dokážou.

Když jsem ve snech lítal, měl jsem dva styly: jeden byl střemhlav, kroužil jsem a metal kozelce; ten druhý – to jsem seděl v tureckém sedu jako Malý princ a vznášel jsem se pouhou silou osobnosti.

Ten druhý styl byl přesně ten, kterým jsme teď letěli my. Jako když letíte ve větroni, ale bez větroně. Ta noc byla na létání dobrá (všechny noci v Nevii jsou krásné; jak mi říkali, prší jen před úsvitem v období dešťů) a velký měsíc osvětloval krajinu pod námi. Viděli jsme lesy, které byly vlastně shluky stromů; les, do kterého jsme mířili, byl daleko a byl černý, vyšší a mnohem impozantnější než ty, nad kterými jsme letěli. Daleko nalevo jsem mohl zahlédnout pole usedlostí Lerdkí.

Byli jsme ve vzduchu asi dvě minuty, když Rufo řekl: „Pardon!“ a odvrátil hlavu. Nemá slabý žaludek; vůbec nás nepotřísnil. Opsal oblouk jako fontána. To bylo jediné, co se nám během dokonalého letu přihodilo.

Těsně předtím, než jsme doletěli k těm vysokým stromům, Star jemně vydechla „Amech!“ Dosedli jsem přímo dolů, všichni na zadek.

Šíp byl před námi na zemi, nehybný. Rufo si ho uložil do toulce. „Jak se cítíš?“ zeptal jsem se ho. „A co noha?“

Polkl naprázdno.

„Noha je v pořádku. Země se houpe.“

„Pst!“ zašeptala Star. „Bude v pořádku. Ale teď pst, jde o život!“

Po chvíli jsme se vydali na cestu, já jsem šel vpředu s taseným mečem, Star za mnou a Rufo jí šel v patách, šíp na těživě v pohotovosti.

Přechod z měsíčního svitu do hlubokého stínu nás oslepil. Plížil jsem se, instinktivně jsem cítil kmeny stromů a modlil jsem se, aby na cestě nebyl žádný drak. Samozřejmě jsem věděl, že draci v noci spí, ale já k drakům důvěru nemám. Třeba nějaký mladý samec ponocuje, jako to dělají mladí samci paviánů. Chtěl jsem postoupit tohle místo slávy svatému Jiří a dostat se kousek zpátky.

A najednou jsem ucítil zápach pižma. Počkal jsem, a pomalu jsem rozeznával tvary. Obrovský drak spal, hlavu měl položenou na ocase. Vedl jsem Star a Rufa kolem něho, nedělal jsem žádný hluk a doufal jsem, že moje srdce nebije tak nahlas, jak se mi zdálo.

Už jsem viděl líp a využíval jsem každého měsíčního paprsku, který se prodral na zem – a ještě něco se stalo. Půda byla porostlá mechem a sem tam fluoreskovala tak, jako někdy můžete vidět světýlka na tlejících kládách. Ne moc. No, vlastně jen maloučko. Ale bylo to tlumené světlo, nejdřív nepatrné a pak jako by ho bylo hodně, Teď jsem viděl stromy a půdu a – draky.

Předtím jsem si myslel, no, co to je, dvanáct nebo přibližně tolik draků na tak obrovský les? V podstatě se jedná o to, že je nevidíme. Stejně tak, jako třeba jste po celé dny v kraji vysoké zvěře a ani o ni nezavádíte pohledem.

Člověk, co získá koncesi na parkování v tomhle lese, a třeba jen na jednu noc, udělá velký štěstí, když přijde na to, jak přinutit draky, aby zaplatili. Nebyla jediná chvíle, kdy bychom neviděli nějakého draka.

Ale tohle nejsou draci. Ne, jsou ošklivější. Jsou to ještěři, spíš jako Tyrannoaurus rex – s velkým zadkem, těžkýma zadníma nohama, těžkým ocasem a menšíma předníma nohama; ty používají buďto při chůzi nebo pro uchopení kořisti. Hlava, to jsou většinou zuby. Jsou to všežravci, i když chápu, že T. rex žral jen maso. To tady nepomůže; draci žerou maso, kdykoli se k němu dostanou, mají ho radši. Navíc

tihle draci ještě vymysleli ten okouzlující trik spalování vlastního plynu. Ale žádná evoluční zvláštnost není divná, třeba když se podíváte na to, jak se milují chobotnice – to jen tak pro srovnání.

Jednu chvíli daleko od nás nalevo vzplanul obrovský oheň a bylo slyšet zavrčení, které připomínalo hlas hodně starého aligátora. Světlo bylo vidět několik sekund, pak pohaslo. Na nic se mě neptejte – třeba to byli dva samci, kteří se pohádali o samici. Šli jsme dál, ale když vyšlehlo světlo, zpomalili jsme, protože dokonce i tohle melo dost velký vliv na naše oči a pak jsme zase museli přivykat tmě.

Jsem alergický na draky – doslova, ne že bych se jich jenom panicky bál. Alergický tak, jako chudák Rufo na kinedril nebo spíš tak, jako na některé lidi působí kočičí kožich.

Oči mi začaly slzet, hned jak jsme vstoupili do lesa, potom se mi začaly zahlcovat dutiny a než jsme ušli půl míle, levou pěstí jsem si odíral horní ret, jak to nejvíc šlo, abych bolestí zahnal potřebu kýchnout. Nakonec se mi to nepodařilo, tak jsem si nacpal do nosních dírek prsty, kousl jsem se do rtů a ta exploze, co zůstala uvnitř, mi skoro roztrhla ušní bubínky. Zastavil jsem se úplně zmrtvělý, oni se taky zastavili a čekali jsme. Drak se nevzbudil.

Když jsme se vydali dál, moje milovaná šla blízko mně a chytla mě za ruku. Sáhla do váčku, v tichosti něco vytáhla a dala mi něco na nos a do nosních dírek. Potom mi jemným postrčením dala znamení, že můžeme jít dál.

Nejdřív mi nos ztuhl chladem, jako když se použije kelén, potom znecitlivěl a po chvíli byl zase citlivý jako před tím.

Po více než hodině toho nekonečného strašidelného tajného plížení mezi vysokými stromy a těmi dračími obry jsem si myslel, že máme vyhráno. Jeskyně vedoucí k Bráně nemohla být dál, než asi tak sto yardů, a viděl jsem i pozvolné stoupání, co vede ke vchodu – a na naší cestě ležel už jen jeden drak, trošičku stranou.

Spěchal jsem.

Jenže tam byl ještě malej kamarád, ne větší než klokan, a podobal se mu i tvarem těla, až na ty čtyři palce dlouhé mléčné zuby. Možná, že byl tak mladý, že se budil v noci na čurání, nevím. Co si pamatuju je, že jsem šel těsně kolem stromu, za kterým ležel, a šlápl jsem mu na ocas. On zařval!

Měl na to právo. A pak to začalo. Velký drak, který byl mezi námi a jeskyní, se hned vzbudil. Nebyl velký – asi tak čtyřicet stop i s ocasem.

Dobrý starý Rufo se pustil do díla, jako by měl nekonečně času, začal šermovat mečem, napjal luk, nasadil šíp a byl připraven hned ho vystřelit. „Zvední mu ocas!“ zakřičel.

Přeběhl jsem dopředu a snažil jsem se postavit se té obludě, křičel jsem a máchal mečem a při tom jsem myslel na to, jak daleko asi dovede chrlit plameny. Nevijští draci mají na těle jen čtyři body, kam je možné je střelit; zbytek těla mají opancéřovaný jako nosorožec, jen silnější kůží. Ty čtyři body jsou huba (pokud je otevřená), oči (těžko se do nich trefuje, jsou malé a prasečí) a to místo těsně pod ocasem, kde jsou zranitelná skoro všechna zvířata. Vypočítal jsem si, že pokud se šíp zabodne do toho měkkého místa, bude mít drak pocit „svědění a pálení“, o kterém jsem četl na zadních stránkách novin v inzerátech, které nabádaly **VYSTRÍHEJTE SE CHIRURGICKÉHO ZÁKROKU!**

Myslel jsem si, že pokud na draka, který není zrovna moc bystrý, budeme neustále útočit z obou stran zároveň, ztratí koordinaci a my ho pak můžeme uklovat, dokud nebude naprosto k ničemu nebo dokud toho nebude mít plné zuby a nevezme nohy na ramena. Ale musel jsem mu zvednout ocas, aby mohl Rufo vystřelit. Tyhle stvůry, strašně těžké jako staří Tyrannosauroidé, stojí na zadních nohách se vztyčenou hlavou, zvednutýma předníma nohama a rovnováhu udržují tak, že zvedají ocas.

Drak pohyboval hlavou dopředu a dozadu a já se snažil pohybovat jiným směrem, aby mě nezasáhl, až ho napadne chrlit plameny – vtom jsem dostal první dávku metanu, cítil jsem ho ještě než vzplanul, takže jsem rychle ustoupil, dostal jsem se za něj, vykročil jsem dopředu, přeskočil jsem ho, přistál jsem na ramenou a odkutálem jsem se, a to mě zachránilo. Plameny byly asi tak dvacet stop dlouhé. Ten dospělý drak se vztyčil a mohl by mě usmažit, ale ten malý byl mezi námi. Vyšlehl plamen – ale Rufo řval: „Trefa! Do černého!“

K tomu, abych uhnul včas, mi dal podnět strašný zápach z dračí držky. Tady se říká, že „čistý metan je plyn bez barvy a bez zápachu“. Gastrointestinální metan nebyl čistý; byl plný domácíky vyrobených ketonů a aldehydů a smrděl jako nevápněný záchod Shalimar.

Počítám, že Star mi dala tu léčivou mast, aby mi uvolnila nos, a zachránila mi tak život. Když ten nos povolil, cítil jsem dokonce i svůj horní ret.

Akce ovšem neskončila, když jsem takhle uvažoval; byl jsem schopen myslet před tím nebo potom, ale ne při tom. Chvilku potom, co se Rufo trefil do černého, bylo to zvíře pěkně našťavané, otevřelo hubu, tentokrát bez plamenů, a oběma předními nohama se pokoušelo sáhnout si na zadek. Nedařilo se mu to – přední nohy jsou moc krátké – ale zkoušelo to. Když jsem uviděl délku plamene, zasunul jsem meč a popadl jsem luk. Měl jsem šanci střelit mu šíp do tlamy nebo třeba do levé nozdry.

A to se mi podařilo. Se vzteklým řevem sebou drak praštil o zem a začal na mě chrlit plameny. Rufo řval: „Sedm!“

Měl jsem moc práce na to, abych mu poblahopřál; ti tvorové jsou na svou velikost velmi rychlí. Ale já jsem taky rychlý. Problém byl v tom, že ten obr se sice nemohl rychle otáčet, ale stačilo mu jen obrátit hlavu a s ním i plamen. Měl jsem sežehnuté kalhoty, pohyboval jsem se stále rychleji a pokoušel jsem se uniknout.

Star ho střelila do druhé nozdry, přesně tam, odkud vycházel plamen, zvíře začalo lítat sem a tam. A pak se, chudák, tak strašně snažil otočit se na nás oba najednou, že se mu zamotaly nohy a upadl, a způsobil malé zemětřesení. Rufo ho trefil dalším šípem do toho měkkého místa vzadu a Star mu jedním šípem prostřelila jazyk. To ho sice nezničilo, ale pořádně ho to otravovalo.

Svinul se do klubička, vztyčil se a pokusil se zase na mě plivnout oheň. Řekl bych, že jsem se mu asi moc nelíbil.

A plamen vyšlehl.

Tohle bylo to, s čím jsem počítal. Správný drak, s hradem a zajatou princeznou, má plamene kolik chce, jako televizní hrdinové. Ale tahle zvířata si sama vyráběla metan, takže nemohla mít pod tlakem žádné velké zásoby plynu – aspoň jsem v to doufal. Kdybychom ho vybičovali k tomu, aby vypotřeboval všechny zásoby, tak by pak musel čekat, než si zase vytvoří další zásobu plynu.

Zatím mu Rufo a Star nedali na chvíli pokoj a píchali do něj jako do jehelníčku. To ho opravdu vyprovokovalo k tomu, aby dštil plameny a já přecházel tak, aby ten malej drak byl pořád mezi mnou a jím; choval se skoro jako suchej Ronson; plamen se zatřepetal a chytil,

vystřelil na vzdálenost slabých šesti stop a zhasl. Ale ten drak se tak strašně snažil mě dostat tím třepotavým plamínkem, že zase upadl.

Využil jsem příležitosti, kdy jsem ho mohl zlikvidovat během jedné či dvou vteřin, vyrazil jsem do útoku a zabodl jsem mu meč do pravého oka.

Drak dostal hroznou křeč a vyhasl.

(To bylo dobrý dloubnutí. O dinosaurech se říká, že mají mozek velikosti kaštanu. No, řekněme, že tohle zvíře mělo mozek o velikosti ananasového melounu – ale stejně je to klika, když přes oční důlek vyřadíte mozek z provozu. Všechno to, co jsme do té chvíle podnikali, to bylo jen komáří štípnutí. To zvíře zahynulo po té poslední ráně. Svátý Michal a svátý Jiří vedli mou čepel.)

A Rufo řval: „Šéfe! Fofr!“

Draci se k nám začali stahovat. Připadal jsem si jako na tom cvičení, kdy si musíte vykopat zákop a pak se nechat v tom zákopu přejet tankem.

„Tudy!“ rval jsem. „Rufo! Tudy, ne tamtudy! Star!“ Rufo se zastavil a pak jsme se vydali oba stejnou cestou. Uviděl jsem vstup do jeskyně. Byl černý jako hřích a zval nás do své mateřské náruče. Star zůstávala pozadu; postrčil jsem ji a Rufo doklopýtal za ní. Já se otočil, že pro dámu svého srdce budu ještě bojovat s dalšími draky.

Ale řvala: „Milorde! Oscare! Dovníť, ty idiote! Musím stvořit zábrany!“

Takže jsem šel rychle dovnitř a ona taky. Nikdy jsem jí nevynadal za to, že svého manžela nazvala idiotem.

XIII

Nejmenší drak šel za námi až k jeskyni – ne útočně (i když nevěřím ničemu s tak velikými zuby), ale – co víc, řekl bych, že nás sledoval jako kachně, které jde za kýmkoli, kdo vede. Pokoušel se vejít za námi a najednou couvl, když se jeho rypák dotkl neviditelné opony, jako kotě zasažené jiskrou statické energie. Potom okouněl venku a vydával naříkavé zvuky.

Začal jsem pochybovat o tom, jestli ochrany, které Star postavila, zadrží také oheň. Poznal jsem to rychle, když starý drak hned potom přispěchal, strčil hlavu do otvoru, trhnul sebou přesně stejně rozhořčeně jako to dračí mladě, potom se na nás zadíval a začal chrlit oheň.

Ne, ochrany ten plamen nezastavily.

Byli jsme dost hluboko uvnitř jeskyně, takže nás ten plamen nezasáhl, ale dým, zápach a horko byly příšerné a zůstávaly pořád příšerné, i když to bylo pořádné daleko.

Kolem ucha mi prosvíštěl šíp a ten drak o nás ztratil zájem. Na jeho místo přišel jiný, který ještě nebyl tak zpracovaný. Rufo nebo možná Star ho přesvědčili, ještě než měl čas použít svou opalovací lampu. Vzduch se pročistil; někde uvnitř jeskyně byl průduch.

Mezitím Star rozsvítila světlo a draci svolali protestní shromáždění. Ohlédl jsem se za sebe – byla tam úzká nízká cesta, která se klikatě svažovala. Přestal jsem si všímat Star a Rufa a vnitřku celé jeskyně; přicházel další výbor.

Předsedu jsem trefil do měkkého patra, ještě než stačil vybuchnout. Místopředseda to vzal místo něho a dostal jasně najevo,

co si o něm myslím, než se taky stačil rozmyslet. Výbor se dal na ústup a jeho členové řvali jeden přes druhého.

Dračí mládě po celou dobu okounělo kolem. Když dospělí zmizeli, zase přišel ke vchodu, jen kousíček od místa, kde si před tím spálil čumák. „Koo-werp?“ řekl smutně. „Koo-werp? Keet!“

Prostě chtěl jednoduše vejít dál.

Star mě chytila za ruku. „Pokud si milord muž přeje, jsme připraveni.“

„Keet!“

„Hned teď,“ souhlasil jsem, potom jsem zařval: „Nech toho, mladej! Běž za mámou.“

Rufo otočil hlavu směrem ke mně. „Asi nemůže jít k mámě,“ řekl. „Vypadá to tak, že jsme ji zlikvidovali.“

Neodpověděl jsem, protože mě to dojalo; dospělý drak, kterého jsme zabili, se vzbudil v tom okamžiku, kdy jsem stoupnul mláděti na ocas. Vypadá to jako mateřská láska, jestli ji draci vůbec znají – nevím.

Ale je hrůza, když nemůžete zabít draka a potom cítit úlevu.

Bloudili jsme klikatými cestami zpátky k tomu kopci, vyhýbali jsme se stalaktitům a šlapali jsme vedle stalagmitů, Rufo měl baterku a vedl nás. Dostali jsme se ke klenuté jeskyni, kde byla podlaha vyhlazená do lesku mnohaletým působením vápence. Byly tam stalaktity jemných pastelových odstínů u stěn, a hezký, skoro symetrický lustr, který visel uprostřed, ale pod ním nebyly žádné stalagmity. Star a Rufo zavěsili lampy se světélkujícím tmelem, což je normální lehké noční osvětlení používané v Nevii, na dvanáct míst; jeskyně se zalila měkkým světlem, a stalaktity jako by byly zdůrazněny.

Rufo mi ukázal pavučiny, které mezi nimi visely. „Tihle pavouci jsou neškodný,“ řekl. „Jsou jen velký a ošklivý. Dokonce ani nekoušou, jako některý pavouci. Ale – dávej pozor, kam šlapeš!“ Strhl mě zpátky. „Tyhle věci jsou jedovatý na pouhý dotek. Slepýši. To je to, co nás tak dlouho zdrželo. Museli jsme se přesvědčit, že je tohle místo bezpečné, než postavíme ochrany. Ale teď, když ona staví zábrany u vstupů, tak to ještě jednou zkontroluju.“

Takzvaní slepýši byli průhlední, velcí asi jako vzrostlí chřestýši a slizcí jako slimáci; byl jsem rád, že je vidím jen mrtvé. Rufo je nabodl na meč a odnesl před vchod, kterým jsme do jeskyně vstoupili.

Za chvíli se vrátil a Star stavěla ochrany. „Tak je to lepší,“ řekl s povzdechem, když si čistil meč. „Nechci, aby mi tu smrděli. Rozkládají se pěkně rychle a připomíná mi to zelenou kůži. Nebo kopr. Už jsem ti říkal něco o tom období, kdy jsem se plavil na lodi ze Sydney jako kuchař? Měli jsme na palubě ještě jednoho kámoše, kterej se nikdy nekoupal a ve svý soukromý kajutě choval tučňáka. Samozřejmě samici. Ten pták byl čistotnější než jeho pán a obvykle –“

„Rufo,“ řekla Star, „pomůžeš mi se zavazadly?“

„Už jdu, milady.“

Vyndali jsme jídlo, spací pytle, víc šípů, věci, které Star potřebovala k čarování, a kanystry na vodu – taky ze skládací bedny. Už dřív mě Star upozorňovala, že Karth-Hokesh je místo, jehož chemické prostředí není vhodné pro život lidí; všechno jídlo a pití jsme si museli vzít s sebou.

Díval jsem se na ty litrové kanystry s nelibostí. „Pusinko, myslím, že si budeme muset stanovit denní dávky, a vody je málo.“

Potrásla hlavou. „Nebudeme jí potřebovat víc, vážné.“

„Lindbergh přeplul Atlantik jen se sendvičem s burským máslem,“ vložil se do toho Rufo. „Ale já jsem ho přemlouval, aby si toho vzal s sebou víc.“

„Jak můžeš vědět, že toho nebudeme potřebovat víc?“ trval jsem na svém. „Hlavně vody.“

„Já si do svého kanystru dám koňak,“ řekl Rufo. „Ty se rozdělíš se mnou, já zase s tebou.“

„Lásko moje, voda je těžká. Kdybychom chtěli nést s sebou všechno, pro případ všech nebezpečí, jako Bílý rytíř, budeme moc těžký na to, abychom bojovali. Bude mě stát spoustu úsilí přenést tři lidi, zbraně a minimum oblečení. Nejlehčí jsou živé bytosti; můžu si brát energii z vás obou. Potom jsou materiály, které jednou žily; asi už jsi si všiml, že naše oděvy jsou z vlny, šípy ze dřeva a struny ze střev. Věci, které nikdy nežily, jsou nejtěžší, hlavně ocel, pořád musíme mít meče a jestli ještě chceme mít střelné zbraně, budu se muset snažit až na pokraj svých sil, abych je přenesla, protože teď je potřebujeme. Ale, milorde hrdino, já tě prostě jenom informuji. Rozhodnout musíš ty – a myslím, že jsem schopná zvládnout stokrát vyšší váhu neživých předmětů, pokud je to nezbytné. Pokud si vybereš, co ti tvoje nitro napoví.“

„Moje nitro šlo na ryby. Ale Star, lásko moje, odpověď je hrozně jednoduchá. Vezmi všechno.“

„Milorde?“

„Jock nám dal půl tuny potravin, aspoň to tak vypadá, s tak dostatečným množstvím vína, že bychom ho mohli i prodávat, a trochu vody. Plus nejrůznější typy nejlepších nevijských nástrojů na zabíjení, bodám a mrzačení. Dokonce i brnění. A další věci. V té skládací bedýnce je dost věcí, abychom přežili i obléhání, aniž bychom jedli nebo pili cokoli z Karth-Hokeshe. Krásné je na tom to, že to váží jen asi patnáct liber, když je to zabalený – ne padesát, jak jsi říkala, že jsi schopná s velkou námahou přemístit. Naložím si to na záda a ani to nepoznám. Nebude mě to brzdit; může mě to dokonce ochránit při útoku zezadu. Co říkáš?“

Její výraz byl asi takový, jaký má matka ve chvíli, kdy dítě objeví ten podvod s čápem a diví se, co si počít s tak zajímavou věcí. „Milorde muži, váha je mnohem vyšší. Pochybuji, že by nějaká čarodějnice nebo kouzelník byli schopni přenést všechno bez cizí pomoci.“

„Ale když je to složený?“

„To na to nemá vliv, milorde; váha pořád zůstává – dokonce nebezpečněji. Představ si mohutnou pružinu, která je silně stlačená a uchovává si tak obrovskou energii. Stojí to strašně síly, dostat skládací bedýnku přes transfer v kompaktní formě, ono to může také vybuchnout.“

Vzpomněl jsem si na blátivý vulkán, který nás zmáčel, aniž připustil jakoukoli diskusi. „Dobře, mylím se. Ale mám jednu otázku. Když je tam ta hmota pořád, proč to váží tak málo, když se to složí?“

Star měla tentýž ustaraný výraz. „Promiň, milorde, ale mluvíme každý jiným jazykem – matematickým jazykem – ten by mi umožnil ti to vysvětlit. Slibuji ti, že ti umožním studium, pokud budeš chtít. Zatím si třeba mysli, že je to zkrocená vesmírná tkanina. Nebo si mysli, že ta hmota je tak strašně daleko – v jiném směru – od stěn bedýnky, že na ni místní gravitace má jen zanedbatelný vliv.“

(Vzpomněl jsem si na to, jak mě jednou moje babička prosila, abych jí vysvětlil, jak funguje televize – vevnitř, ne ty srandovní obrázky. Jsou věci, které nelze naučit jednoduchým způsobem, nejde to populárně pro laiky; musí se při tom používat hlava. To je zrada v době, kdy lhostejnost se nám stala vlastní a kdy zkušenost jednoho je

stejně dobrá jako zkušenost jiného. Ale je to tak. Jak říká Star, svět je takový, jaký je, a lhostejnost neodpouští.)

Ale já byl pořád zvědavý. „Star, je nějaký způsob, jak bys mi mohla vysvětlit, proč se některé věci transportují snadno a některé hůř? Třeba dřevo snáz než železo?“

Podívala se smutně. „Ne, protože to sama nevím. Magie není věda. Je to soubor možností, jak dělat různé věci – způsobů, které fungují, ale my nevíme proč.“

„Něco jako engineering. Design teoreticky a potom to stejně musíš posílit.“

„Ano, milorde muži. Kouzlení jsou vlastně pravidla daná pouze zkušenostmi.“

„A,“ přidal se Rufo, „filozof je vědec bez rukou. Já jsem filozof. To je nejlepší profese ze všech.“

Star mu nevěnovala pozornost, vytáhla blok a nakreslila mi, co si pamatovala o té velké věži, odkud musíme ukradnout Fénixovo vejce. Ukázalo se, že ten blok je velká krychle z plexiskla; vypadalo to tak, cítil jsem to tak a zůstávaly na tom otisky prstů.

Ale Star měla dlouhé ukazovátko, které nořila dovnitř, jako by ten blok byl jen vzduch. Koncem toho ukazovátko načrtávala obrazce ve třech dimenzích; po hrotu zůstávala zářivá linka tam, kde chtěla – byla to trojrozměrná školní tabule.

Nebylo to kouzlo, byla to jen vyspělá technika – a jednou úplně odrovná náš způsob technického kreslení, tak, jak nás to učili, hlavně co se týče letadlových motorů a ultravysokých frekvenčních schémat – je to dokonce lepší než rozložená stejnorozměrnost pod průhledným krytem. Blok měl stranu asi o třiceti palcích a na náčrtek uvnitř jsem se mohl podívat z libovolného úhlu – mohl jsem si ho i otočit a prohlédnout si ho zespoda.

Věž vysoká jednu míli neměla jehlanovitý tvar, byl to masivní blok, něco jako ty stupňovité budovy v New Yorku, ale mnohem větší.

Uvnitř byl labyrint.

„Milorde šampióné,“ řekla Star smířlivě, „když jsme odjízďeli z Nice, měli jsme s sebou úplný náčrtek celé věže. Teď to ale musím udělat z paměti. Ale myslím, že jsem ten náčrtek studovala dost podrobně, takže doufám, že propojení trefím, i když třeba parametry nebudou úplně přesné. Myslím, že si přesně pamatuji tři správné

cesty, ty, které vedou k Vejci. Je možné, že špatné cesty a slepé chodby nebudou úplné; ty jsem tak pečlivě nestudovala.“

„Myslím, že to nebude nějak zvlášť vadit,“ ubezpečil jsem ji. „Když budu znát ty správné cesty, nebude vadit, že nebudu přesně znát ty špatné. Ty, které nebudeme používat. Když, tak jen z nouze, pro úkryt.“

Zakreslila správné cesty zářivě červenou barvou, ty špatné zeleně – a na výkresu byla spousta zelené barvy a mnohem méně červených čar. Tvor, který projektoval tu věž, musel být pěkně poťouchlý. To, co vypadalo jako hlavní vchod, se rozvětvovalo a sbíhalo, míjelo těsně Komoru s Vejcem, potom zase vedlo točitě zpátky dolů a vypeklo vás to jako „Cesta k východu“ P.T. Barnuma.

Jiné cesty vedly dovnitř a zamotaly vás do labyrintu tak, že se odtud nedalo vyjít, jenom tak, že se budete držet při levé stěně. Kdybyste to tak udělali, umřete hladu. Dokonce i cesty označené červeně byly velmi spleťtí. Pokud byste nevěděli, kde to Vejce je, mohli byste třeba i vstoupit správně a celý rok k němu zcela bezúspěšně hledat cestu.

„Star, byla jsi v té věži?“

„Ne, milorde. Byla jsem v Karth-Hokeshi. Ale mnohem dál, v Jeskynních kopcích. Věž jsem viděla jen z veliké dálky.“

„Někdo tam musel být. Tvoji nepřátelé ti tu mapu určitě neposlali.“

Řekla strážlivě: „Milorde, šedesát tři chrabrych mužů zahynulo, když shromažďovalo informace, které ti teď předávám.“

(No, tak to teď zkusíme se šedesátým čtvrtým!) Zeptal jsem se: „Existuje nějaký způsob, jak se naučit jen ty červené cesty?“

„Samozřejmě, milorde.“ Stiskla kontrolku a zelené čáry zmizely. Červené cesty začínaly všechny u jednoho ze tří vstupů, jedna u „dveří“ a dvě u „oken“.

Ukázal jsem na tu nejnižší: „To jsou jediné ze třiceti nebo čtyřiceti dveří, které vedou k Vejci?“

„Ano, máš pravdu.“

„Takže hned za těma dveřma na nás budou čekat, aby nás zničili.“

„To je velmi pravděpodobné, milorde.“

„Hmmm...“ otočil jsem se na Rufa. „Máme v té kořisti nějaké lehkej a pevnej provaz?“

„Mám jeden, co ho Jock používá pro vytahování. Je asi tak těžkej jako rybářskej vlasec, praská asi při váze patnáct set liber.“

„Hodnej kluk!“

„Řek jsem si, že ho třeba někdy budeš chtít. Tisíc yardů bude stačit?“

„Jo. Něco lehčího než je tohle.“

„Nějaký hedvábný provaz.“

Během hodiny jsme vykonali veškeré přípravy, všechno, co jsem chtěl, a labyrint jsem si přesně vryl do paměti – jako abecedu. „Star, miláčku, můžeme se vydat na cestu. Nechceš říct kouzelné slovo?“

„Ne, milorde.“

„Proč ne? Pomohlo by nám to udělat všechno rychle.“

„Protože nemůžu, miláčku. Ta Brána není opravdová brána; vždycky je tu problém načasování. Tahle bude otevřena na několik minut asi tak za sedm hodin, potom se několik týdnů nemůže otevřít.“

Měl jsem černé myšlenky. „Když se to ti řvouni, po kterých jdeme, dozví, tak nás zabijou hned, jak vyjdeme ven.“

„Doufám, že ne, milorde Šampióne. Budou nás sledovat z Jeskynních kopců, protože ví, že někde v těch kopcích máme Bránu – a to je ta Brána, kterou jsem chtěla použít. Ale tahle Brána, dokonce i kdyby o ní věděli, je tak špatně umístěna – pro nás – že by jen těžko mohli předpokládat, že se odvážíme tudy jít.“

„Ty mě vždycky tak povzbudíš. Nemyslela jsi na to, že by bylo vhodné mi říct, co bych tak asi mohl očekávat? Tanky? Kavalerii? Velký zelený obry s chlupatýma ušima?“

Vypadala ustaraně. „Cokoli ti řeknu, může tě to zmýlit, milorde. Můžeme jen předpokládat, že jejich šiky budou spíš konstrukce než živé bytosti... což znamená, že mohou být cokoli. A také to, že všechno může být iluze. Říkala jsem ti o gravitaci?“

„Myslím, že ne.“

„Odpusť mi, jsem unavená a už nejsem tak bystrá. Gravitace je variabilní, někdy matoucí. Plochý povrch se může jevit jako svah a potom může prudce stoupat. Další věci... cokoliv může být iluzorní.“

Rufo řekl: „Šéfe, jak se to bude hejbat, tak to zastřel. Když to bude mluvit, probodni tomu chřtán. Tak zmaříš veškeré iluze. Nepotřebuješ na to žádný program; budem tam jenom my – a ty druhý. Takže když si nebudeš jistej, zabij to. Bez váhání.“

Zašklebil jsem se na něj. „Bez váhání. Dobře, starosti si budeme dělat až na místě. Takže necháme toho blábolení.“

„Ano, milorde muži,“ ozvala se Star. „Nejlíp uděláme, když se několik hodin vyspíme.“

Něco se v jejím hlase změnilo. Podíval jsem se na ni. Celá byla trochu jiná. Vypadala menší, něžnější, byla ženštější a měkčí, než ta Amazonka, která před necelými dvěma hodinami střílela šípy do zvířete stonásobně těžšího, než je ona sama.

„Dobrý nápad,“ řekl jsem pomalu a rozhlédl jsem se kolem. Zatímco Star malovala cesty ve věži, Rufo zabalil to, co jsme si nemohli vzít a – teď jsem si toho všiml – položil jeden spací pytel na jednu stranu jeskyně a další dva vedle sebe, co nejdále, jak to šlo, od toho prvního.

Mlčky jsem se jí zeptal pohledem a pokrčil jsem rameny s němou otázkou „Co teď?“

Její pohled neřekl ani ano, ani ne. Místo toho zavolala: „Rufo, jdi spát a nech si zhojit tu nohu. Nelehej si na ni. Lehni si buď na břicho, nebo čelem ke stěně.“

Poprvé Rufo projevil nesouhlas s tím, co děláme. Odpověděl nesouvisle ne na to, co Star přímo řekla, ale na to, co asi naznačila: „Nemůžeš mě schovat, abych se nedíval!“

Star mi řekla hlasem velmi hlubokým, který jsem slyšel jen málokdy: „Promiň mu, milorde muži. Je to starý muž a má své mouchy. Když už je v posteli, zhasnu světla.“

Zašeptá! jsem: „Star, moje milovaná, pořád to ještě není přesně ono. Takhle jsem si líbánky nepředstavoval.“

Podívala se mi do očí: „Je to tvoje přání, láska moje?“

„Ano. Je na to třeba džbánků vína a pecen chleba. Ani slovo o tom, že má být garde. Promiň.“

Položila štíhlou ruku na můj hrudník, podívala se na mě. „Jsem ráda, milorde.“

„Opravdu?“ Nepochopil jsem, proč to říkala.

„Ano. Oba se musíme vyspat. Na zítřek. Tvoje silná paže s mečem nám zítra může zabezpečit celou spoustu zítřků.“

Bylo mi líp a usmál jsem se na ni. „Dobře, princezno moje. Ale pochybuju, že budu spát.“

„Ale budeš spát.“

„Chceš se vsadit?“

„Poslouchej mě, milorde. Zítra... až vyhraješ... rychle se vrátíme domů. Už žádné čekání, žádné potíže. Chci, abys znal jazyk, kterým se u nás mluví, aby sis nepřipadal jako cizinec. Chci, aby to jednou byl tvůj domov. Ano? Lehne si milord do postele? Lehni si na záda a já ti dám lekci jazyka. Usneš, Ty to víš, že usneš.“

„No... to je prima nápad. Ale ty se potřebuješ vyspat snad ještě víc než já.“

„Promiň, milorde, ale nemáš pravdu. Čtyři hodiny spánku dodají pružnost mému kroku a píseň na mé rty.“

„Tak...“

Za pět minut jsem ležel na zádech, díval jsem se do nejkrásnějších očí ze všech světů a poslouchal jsem její milovaný hlas; mluvila něžně jazykem, který byl pro mě neznámý...

XIV

Rufo mi trásl ramenem. „Šéfe, snídaně!“ Do jedné ruky mi dal sendvič a do druhé pivo. „Tohle bude na ten boj stačit a oběd máme zabalený. Připravil jsem ti čisté šaty a zbraně a obleču tě, hned jak se najíš. Ale pospěš si, za pár minut vyrážíme.“ On sám byl už oblečen a měl i pás. Zívnuł jsem a zakousl se do sendviče (ančovičky, šunka a majonéza s něčím, co nebylo tak docela rajče a salát) – a rozhlédl jsem se. Okolí bylo pusté, ale zdálo se, že Star právě vstávala; nebyla ještě oblečená. Klečela na kolenou uprostřed jeskyně a na podlahu kreslila něco velikého.

„Dobré ráno, treperendo,“ řekl jsem. „Pentagram?“

„Mmm...“ odpověděla a ani se na mě nepodívala.

Přišel jsem k ní a díval se, co dělá. Ať už to bylo cokoli, základem nebyla pěticípá hvězda. Mělo to tři středy a bylo to velmi složité, sem tam byly nějaké znaky – nepoznal jsem ani jazyk ani písmo – a jediné, co jsem z toho všeho odhadl, bylo to, že je to hyperkrychle z přímého pohledu. „Snídala jsi, miláčku?“

„Dnes ráno se postím.“

„Jsi strašně hubená. Je to čtyřrozměrný ekvivalent krychle?“

„Nech toho!“

Odhrnula si vlasy, podívala se nahoru a smutně se na mě usmála. „Promiň, miláčku, čarodějnice je sice jen fena, to docela jistě. Ale, prosím tě, nedívej se mí přes rameno. Všechno to dělám z paměti; v té bažině se utopily i moje knížky – a je to strašně těžký. A teď se mě,

prosím tě, na nic neptej. Mohl bys otrást mojí sebedůvěrou a já si teď musím být jistá.“

Uklonil jsem se. „Omlouvám se, milady.“

„Nebud' tak komisní, miláčku. Nepřestávej mě milovat, dej mi jen rychle pusu – a pak mě nech být.“

Tak jsem se nad ni naklonil, dal jsem jí vysoce kalorický polibek, s majonézou, a nechal jsem ji na pokoji. Když jsem dojídal sendvič a dopíjel pivo, tak jsem se oblékl, potom jsem vyhledal přírodní altánek, jen kousek od ochran na cestě, ten, který byl pánský. Když jsem se vrátil, čekal na mě Rufo s pásem a mečem. „Šéfe, zmeškáš svojí vlastní popravu.“

„To doufám.“

Po několika minutách jsme stáli v tom obrazci, Star na mohyle a my s Rufem před ní a za ní u úpatí. Byli jsme oba hrozně ověšení – já měl dva kanystry a pás s mečem, který patřil Star (zapnutý na poslední díрку) a ještě jsem měl svůj pás, Rufo měl na sobě zavěšený její luk a dva toulce, pak ještě její lékárničku a oběd. Oba dva jsme měli své luky napjaté pod levou paží a drželi jsme meč. Stariny kamaše jsem měl bez ladu a skladu nacpané pod pásem, Rufo měl pod pásem zase nachmoucaný její kabátec a boty a klobouk v kapsách, atd. Vypadali jsme jako prodavači partiového zboží.

Ale zase jsme měli volné ruce, Rufo levou a já pravou. Rozhlíželi jsme se kolem, ruku připravenou na meči mezi námi a Star nás oba pevně uchopila rukama. Stála přesně uprostřed, rozkročila se o stopu na každou stranu, stála pevně a oblečená byla tak, jak to vyžaduje profesionální čarování při realizaci něčeho moc těžkého – neměla na sobě ani sponku do vlasů. Vypadala nádherně, měla rozpuštěné vlasy, oči jí svítily a obličej jí zčervenal, bylo mi líto, že se od ní musím odvrátit.

„Připraveni, pánové?“ zeptala se vzrušeným hlasem.

„Připraven“, odpověděl jsem.

„Ave, Imperatrix, nos morituri te –“

„Nech toho, Rufo. Ticho!“ Začala počítat v jazyce, který jsem neznal. Brnělo mě v šíji.

Přestala, stiskla nám ruce silněji a zavolala: „Teď!“

Bylo to tak rychlé jako bouchnutí dveří, najednou jsem zjistil, že jsem hrdina Boothy Tarkingtona v situaci Mickey Spillaneho.

Nemám čas naříkat. Předě mnou je nějaká věc, která se snaží mě podseknout, takže probodávám její vnitřnosti mečem a meč vytahuji z toho těla, zatímco ta věc se rozhoduje, na kterou stranu upadne; pak to nandávám jeho kámošovi úplně stejně. Další sedí v dřepu a snaží se mě střelit do nohy skrz nohy skupiny jeho kamarádů. Mám strašně práce, asi jako jednoruký bobr s papírovými plakáty, a jen stěží vnímám škubnutí pásu, jak Star vyndává svůj meč.

Pak si všimnu toho, že zabíjí nepřítele, který mě chce zastřelit. Star je okamžitě všude, úplně nahá a strašně živá. Při transferu jsem měl pocit padajícího výtahu, najednou se zmírnila gravitace, což mohlo být nepříjemné, ale zase jsme měli čas se obrátit.

Star toho využila. Když bodla toho mládence, co se mě snažil zabít, mává mi nad hlavou a hlava nového otrapy dostala ránu do krku; jen se mihla kolem a otrapa už není.

Myslím, že pomáhá Rufovi, ale nemůžu se přestat dívat. Slyším za sebou jeho vrčení a to mi napovídá, že pořád štědře rozdává víc ran, než sám inkasuje.

Najednou řve: „K zemi!“ a něco mi podseklo kolena a padám – zem je jaksepatří měkká, padám na nohy a uvědomuji si, že za to může Rufo. Leží na břiše vedle mě a střílí na něco, co vypadá jako dělo na sestřelení pohyblivého cíle na planině, sám se kryje mrtvým tělem jednoho toho darebáka.

Star je taky na zemi, ale nebojuje. Něco jí prostřelilo pravou paži mezi loktem a ramenem.

Nic dalšího kolem nevypadalo živé, ale byly tam nějaké terče, čtyři sta nebo pět set stop daleko a rychle se otevíraly. Viděl jsem jeden padat, slyšel jsem Zzzzt a blízko u sebe jsem cítil spálené maso. Jedno z těch děl leželo přes tělo vlevo ode mne. Vzal jsem za to a snažil jsem se si to prohlédnout. Byla tam podpěra na rameno a trubice, která mohla být i hlaveň; nic jiného jsem nepoznal.

„Takhle, můj hrdino.“ Star se připlazila ke mně a táhla za sebou zraněnou paži. Zůstávala za ní krvavá stopa. „Drž to jako pušku a stejně tak se skrz to dívej. Pod tvým levým palcem je výčnělek. Stiskni ho. To je všechno – vítr na to nemá vliv, dráha se nezmění.“

A žádné škubnutí zpátky, jak jsem zjistil, když jsem sledoval jednu z letících figur zaměřovačem a stiskl jsem spoušť. Následovala exploze kouře a bylo po něm. „Paprasek smrti“ nebo laserový paprasek

nebo co – namiř, stiskni spoušť a kdokoli hodně daleko od tebe se poroučí s propálenou dírou v těle.

Dostal jsem dva nebo možná i víc, střílel jsem zprava doleva a potom mi Rufo ukradl všechny cíle. Nic se nepohnulo, kam až jsem dohlédl, nikde.

Rufo se rozhlédl. „Bude lepší zůstat na zemi, šéfe.“ Dokotoulel se ke Star, otevřel její lékárníčku na svém pásu a přiložil jí improvizovaný rychlý obklad na ránu.

Potom se otočil ke mně. „Jak jsi zraněn, šéfe?“

„Já? Nemám ani škrábnutí.“

„A co to máš na tunice? To je kečup, jo? Jednou ti někdo dá šňupnout. Podívám se na to.“

Nechal jsem ho, aby mi rozepnul kabátec. Někdo mi ostrým zubem a pilou udělal díru do těla na levé straně pod žebry. Vůbec jsem si toho nevšiml a ani jsem to necítil – dokud jsem to neviděl. Pak to začalo bolet a udělalo se mi zle od žaludku. Jsem hluboce proti násilí, které je na mně pácháno. Když mi to Rufo ošetřoval, díval jsem se kolem a snažil jsem se vyhnout se pohledu na tu ránu.

Zabili jsme asi tak tucet těch potvor kolem nás a ještě asi tak šest dalších, co stačily utéct – a zastřelili jsme všechny, co prchly, řekl bych. Jak? Jak může šedesátilibrový pes ozbrojený jen svými zuby složit a zajmout ozbrojeného muže? Odpověď: Totálním útokem.

Myslím, že jsme se dostavili ve chvíli, kdy si měnili strážu v místě, kterému se říká Brána – a protože jsme přijeli dokonce s meči v pochvách, mohli jsme být pěkně popraveni. A tak se stalo, že jsme jich spoustu pobili ještě dřív, než začal boj. Rozprášili jsme je, demoralizovali a pobili zbytek, včetně těch, co se snažili vzít roha. Karate a další formy boje (box a všechno, co má nějaká pravidla, je k ničemu) – všechny fungují naprosto stejně: zlikvidovat, totální útok – a bez rozčilování. Nechce to žádné zvláštní umění, jen dobrý přístup.

Měl jsem čas prohlédnout si naše mrtvé nepřátele, jeden byl otočen obličejem ke mne – měl rozpárané břicho. Dalo by se říct, že to byli „Igli“, jen trochu ekonomičtější model. Žádná krása, žádné knoflíky na břicho a žádný velký mozek – podle všeho byli vyrobeni jen k jednomu účelu: bojovat a snažit se přežít. Tak bychom mohli popsat i sebe – ale my byli rychlejší.

Když jsem se na ně díval, zvedal se mi žaludek, tak jsem se radši koukal na nebe. Žádný pokrok – nebyla to hezká obloha a nevyjasnilo

se. Jako by se to plazilo, barvy byly špatné a neladící jako na abstraktní malbě. Ohlédl jsem se po našich obětech, které v porovnání s tou „oblohou“ vypadaly vyloženě zdravě.

Zatímco mě Rufo ošetřoval, Star si oblékala kamaše a obouvala se. „Můžu si sednout a obléct si kabátec?“ zeptala se.

„Ne,“ řekl jsem. „Třeba si myslí, že jsme mrtví.“ Rufo a já jsme jí pomáhali obléknout se, aniž bychom se zvedli nad barikádu z mrtvých těl. Určitě ji ta ruka musela bolet, ale ona řekla jenom: „Uvaž mi meč na levou stranu – Co teď, Oscore?“

„Kde jsou podvazky?“

„Vem si je. Ale nejsem si jistá, jestli budou fungovat. Tohle je strašně divný místo.“

„Víra,“ řekl jsem jí. „To je to, co jsi mi před několika minutami říkala. Jen docela málo pomysli na to, že věříš, že to zvládneš.“ Seřadili jsme se a svoji kořist jsme obohatili o tři „pušky“ a jakési boční zbraně, potom jsme vystřelili dubový šíp na vrchol Věže vysoké jednu míli. Tvořila dominantu celé té oblasti, byla to spíš hora než budova, černá a obrovská.

„Připravena?“ zeptal jsem se Star.

„Teď taky věříš!“ Psala prstem do písku. „Jdem!“

Šli jsme. Když jsme byli ve vzduchu, tak jsem si uvědomil, jak snadný cíl jsme byli – ale na zemi jsme byli taky dobrý terč, pro kohokoli z té věže, a bylo by horší, kdybysme šli pěšourem. „Rychleji!“ křičel jsem Star do ucha. „Zaříd', abysme letěli rychleji!“

Letěli jsme. Vzduch nám svištěl kolem uší a vzepřeli jsme se, pak jsme klesli a dostali boční smyk, když jsme míjeli ty gravitační změny, před nimiž mě Star varovala – a možná, že nás to zachránilo; stali jsme se nepolapitelným cílem. Ale kdybychom se dostali mezi celou skupinu těch hlídačů, možná by ani nikdo z věže nepoznal, že jsme tam.

Půda pod námi byla šedočerná poušť obklopená valem hor jako lunárním kráterem a věž byla ve středu na vrcholu. Ještě jednou jsem se podíval na oblohu a snažil jsem se něco rozpoznat. Žádné slunce. Žádné hvězdy. Obloha nebyla ani černá, ani modrá – světlo přicházelo odevšad a „obloha“ byly jen čáry a rozbouřené odstíny a temné skvrny všech barev.

„Proboha, jak se tahle planeta jmenuje?“ zeptal jsem se. „To není planeta,“ křičela Star. „To je místo v jiném druhu vesmíru. Není vhodné pro život lidí.“

„Někdo tady žije.“ Ukazoval jsem na věž.

„Ne, ne, nikdo tu nežije. To bylo postaveno jen pro strážení toho Vejce.“

Hrůznost téhle myšlenky mi v tu chvíli nedošla. Najednou jsem si uvědomil, že se tady nemůžeme ani najíst ani napít – a začal jsem si dělat starosti, jak tady budeme dýchat vzduch, když chemické složení je tu pro nás jedovaté. Hrudník jsem měl stažený a začalo mě pálit na prsou. Tak jsem se zeptal Star. Rufo sténal. (Napočítal jsem tak jeden nebo dva vdechy; nezvedl se, myslím, že ne.)

„Asi tak dvanáct hodin,“ řekla. „Zapomeň na to, to není důležité.“

Hned potom mě začal hrudník skutečně pálit a nařikal jsem taky.

Za chvíli jsme přistáli na vrcholu Věže; Star sotva stačila říct „Antech!“ včas, abychom se s hukotem nepřehnali někam dál.

Vrcholek byl plochý, zdálo se, že je z černého skla, bylo to asi tak dvě stě čtverečních yardů – a nebylo tam naprosto nic, za co by se dal uvázat provaz. Počítal jsem aspoň s ventilačním kanálem.

Fénixovo Vejce bylo asi tak sto yardů přímo dole. Měl jsem v hlavě dva plány pro případ, že se na Věž dostaneme. Byly tam tři vchody (ze stovek), které nás mohly dovést (správnou cestou) k Vejci – a k Nenarozenému, Pojídači duší, jeho hlídači. Jeden vchod byl na úrovni země a s tím jsem nepočítal. Druhý byl pár set stop nad zemí a tak mě napadlo vystřelit šíp s lanem tak, aby se lano napjalo přes tu díru, použít jakýkoli výstupek k jeho upevnění a potom šplhat po laně – což pro zkušeného alpinistu nepředstavuje nijak zvláštní výkon. Já žádný horolezec nejsem, ale Rufo jo.

Ale ukázalo se, že ta Věž nemá žádné výstupky; skutečně moderní jednoduchost designu – dotažená až příliš k dokonalosti.

Třetí plán počítal s alternativou, že pokud se nám podaří dosáhnout vrcholu, dostaneme se dolů po laně ke třetímu vchodu, který je téměř v jedné rovině s Vejcem. Tak teď jsme tam byli, všechno bylo připraveno, vymyšleno, ale nebylo, kde se zachytit.

Pozdní nápady jsou skvělé nápady – proč jsem nepřiměl Star, aby s námi letěla rovnou do toho otvoru ve zdi?

No, ale to by chtělo přesně zamířit šíp, mohl dopadnout taky ke špatnému otvoru. Ale především jsem na to nepomyslel.

Star seděla a ošetřovala si zraněnou paži. Řekl jsem: „Miláčku, nemůžeš s námi přeletět pomalu a zlehka o několik přepážek níž a do toho otvoru, kam potřebujeme jít?“

Podívala se na mě se strhaným obličejem. „Ne.“

„No, to je moc špatný.“

„Strašně nerada ti to říkám, ale spálili jsme tou rychlostí podvazky. Takže teď nebudou fungovat, dokud si je nevyměníme. Ale tady nezískám vůbec nic. Potřebovala bych zelenou haluz, králičí krev – takové věci.“

„Šéfe,“ řekl Rufo, „co kdybysme k připevnění lana využili celý vršek věže?“

„Jak to myslíš?“

„To lano je dost dlouhý.“

To se dalo udělat – obepnout lano kolem celé věže, někdo by ho držel na konci a pak bysme ho přivázali a spustili se po něm. Udělali jsme to a pak nám zbylo jen sto stop lana, to bylo moc málo na vzdálenost tisíce yardů.

Star se na nás dívala. Když jsem potom musel uznat, že krátký lano je stejně špatný jako žádný lano, řekla mi zamyšleně: „Nevím, jestli by nám Aaronův jezdecký bičík pomohl.“

„Určitě, kdybysme ho zahákli za vršek tohodle přerostlého pingpongovýho stolu. Co to je ten Aaronův jezdecký bičík?“

„Dělá to měkké věci z tvrdých a tvrdé z měkkých. Ne, tak ne. No, to umí sice taky, ale to, co mám na mysli, je položit to lano přes střechu tak, aby na vzdálené straně viselo dolů asi tak deset stop. Pak ten převislý konec ocelově zpevnit – jako takový hák.“

„Můžeš to udělat?“

„Nevím, je to ze Solomonova klíče a je to zaříkadlo. Záležíte na tom, jestli si na něj vzpomenu – a jestli takové věci fungují v tomto vesmíru.“

„Víra, víra! To víš, že to dokážeš.“

„Nemůžu si ani vzpomenout, jak to začíná. Miláčku, umíš hypnotizovat? Rufo to neumí – alespoň ne se mnou.“

„Nevím o tom absolutně nic.“

„Dělej to přesně tak, jak to dělám já při hodině jazyka. Dívej se mi do očí, mluv něžně a říkej mi, abych si vzpomněla na slova. Možná bys měl napřed to lano dát na místo.“

Udělalí jsme to a místo deseti stop jsem na ten hák připravil sto stop; podle pravidla čím víc tím líp. Star si lehla a já na ni začal něžně mluvit, sice bez přesvědčení, ale pořád dokola.

Star zavřela oči a vypadala, jako když spí. Najednou začala něco mumlat.

„Hej, šéfe! Ta věc je tvrdá jako skála a pevná jako rozsudek smrti!“

Řekl jsem Star, aby se vzbudila a sjeli jsme dolů co možná nejrychleji a modlili jsme se, aby to pod námi nezměklo. Lano jsme neposouvali, prostě jsem jen Star přiměl k tomu, aby toho naškrobila víc a potom jsem se spustil dolů a ubezpečil jsem se, že jsem se dostal ke správnému vchodu, tři řady dolů a čtrnáct ze strany, potom sjela dolů Star a já ji chytil do náruče; Rufo spustil zavazadla, většinou zbraně, a pak sjel i on sám. Byli jsme ve Věži a byli jsme na planetě – opravuji, na „místě“ – byli jsme na místě, které se jmenovalo Karth-Hokesh ani ne za čtyřicet minut.

Zastavil jsem se, porovnal si v duchu tu budovu s náčrtem, vybavil jsem si směr a umístění Vejce a „červenou cestu“ k němu – tu správnou. Tak dobře, jde se na to. Za pár set yardu vezmeme Fénixovo Vejce a jdeme! Hrudník mě přestal pálit.

XV

„Šéfe,“ řekl Rufo, „podívej se na planinu.“

„Na co?“

„Na nic,“ odpověděl. „Ty mrtvoly tam nejsou. Určitě bysme je viděli, proti tomu černému písku, a navíc tam není ani keřík, co by vadil ve výhledu.“

Nedíval jsem se. „To není náš problém, proklatě, vykašli se na to! Máme jinou práci. Star, umíš střílet levou rukou? Někteří z těch střilecích věcí?“

„Samozřejmě, milorde.“

„Půjdeš deset stop za mnou a budeš střílet na všechno, co se hýbe. Rufo, ty půjdeš za Star s napjatým lukem a nasazeným šípem. Budeš střílet na všechno, co uvidíš. Vezmeš si jednu z těch pušek, udělej si smyčku z provazu.“ Zamračil jsem se. „Většině se budeme muset vyhnout. Star, ty nemůžeš napnout luk, tak si ho nech vzadu. Tak, jak je to teď, je to vynikající. A nech si taky toulec. Rufo ponese se svým toulcem i můj; používáme stejný šípy. Nerad se vzdávám svého luku, nemám to rád. Ale musím. Sakra.“

„Já ho ponesu, můj hrdino.“

„Ne, všechno, co nepotřebujeme, zahodíme.“ Odháknul jsem kanystr, zhluboka jsem se napil a podal jsem ho dál. „Dopijte to a zahod'te.“

Když Rufo pil, vzala Star můj luk. „Milorde muži, neváží skoro nic a nebude ani vadit mé zraněné ruce.“

„No, když ti to bude překážet, tak prostě přeřízni tětivu a zapomeň na to. Ted' vypij svůj díl a jdeme.“ Podíval jsem se dolů do chodby, ve které jsme byli. Byla patnáct stop široká a stejně vysoká, osvětlena odnikud a zatačela vpravo, což odpovídalo náčrtku, jak jsem si ho pamatoval. „Připraveni? Držte se pohromadě. Nemůžeme to rozřezat, zastřelit pistolí nebo šípem, tak to tedy pozdravíme.“ Tasil jsem meč a vydali jsme se rychle na cestu.

Proč jsem si vzal meč místo té pušky se „smrtným paprskem“? Star jednu tu pušku nesla a znala ji líp než já. Já ani nevěděl, jak se nabíjí, neměl jsem ani ponětí o tom, jak dlouho se má držet stisknutá spoušť. Ona střílet umí. Její lukostřelecké umění to dokázalo. A v boji byla stejně chladnokrevná jako Rufo nebo já sám.

Rozdělit jsem zbraně i Star s Rufem tak, abych věděl, kde co je. Rufo byl vzadu se zásobou šípů, mohl je v případě potřeby použít a jeho pozice mu poskytovala dostatek času zvolit meč nebo „pušku.“ Buck Rogers podle vlastního úsudku – nemusel jsem mu v tom nijak radit.

Takže záda mi kryly dalekonosné zbraně historické i supermoderní v rukách lidí, o nichž jsem věděl, že je umí používat a mají dost temperamentu k boji – to druhé je důležitější. (Víte, kolik mužů při útoku skutečně bojovně střílí? Snad šest. Ale spíš tak tři. Ostatní jsou naprosto ztuhlí.)

Ale stejně, proč jsem nezasunul meč a nevzal si radši jednu z těch udivujících zbraní?

Vždycky jsem meč považoval za nejuniverzálnější zbraň pro boj v uzavřeném prostoru. Pistole a pušky jsou dobré k útoku, nikoli k obraně; když se k někomu rychle přiblížíte, aniž by ten druhý měl možnost vystřelit, tak vás určitě zastaví, ještě než se k němu dostanete. Když se přiblížíte k někomu s ostrou zbraní, tak vás napíchne jako holuba na rošt – pokud sami nejste vyzbrojeni podobně a neumíte tu zbraň používat lépe než váš protivník.

Meč se nikdy neucpe, nemusí se nikdy nabíjet, je vždycky připraven k použití. Jeho největším nedostatkem je to, že musíte být

velmi zruční, abyste ho dobře ovládali, musíte být nesmírně trpěliví a mít praxi; mečem nenaučíte bojovat řadu vojáků, dokonce ani za několik měsíců.

Ale především (a to byl ten skutečný důvod), když jsem mohl uchopit Lady Vivamus a cítit její touhu bojovat, naplňovalo mě to odvahou i ve chvíli, kdy jsem se děsil možnosti, že se ocitnu na roštu.

Oni (ať už to byl kdokoli) nás mohli zastřelit ze zálohy, pustit na nás plyn, chytit nás do pasti, mohli s námi prostě udělat spoustu věcí. Ale to všechno mohli provést, i kdybych měl jednu z těch zvláštních pušek. Když jsem třímal v ruce meč, byl jsem uvolněný a bez obav – a tak i moje „rozkazy“ byly rozvážnější. Když velící důstojník musí mít králičí nožičku, měl by jí mít – a dotek toho sladkého meče byl pro mě lepším lékem než všechny králičí pacičky v Kansasu.

Chodba se klenula před námi, bez zataček, bez zvuků, bez hrozby. Za chvíli jsme už vstup zvenčí neviděli. Velká Věž vypadala, jako by byla prázdná, ale ne mrtvá; šila tak, jako žije muzeum v noci, s nabitou přítomností a zlověstnou minulostí. Stisknul jsem pevně meč, potom jsem chvílku relaxoval a zacvičil jsem si s prsty.

Došli jsme k prudké odbočce vlevo. Na chvílku jsem se zastavil. „Star, tohle na tvém náčrtku nebylo.“

Neodpověděla. Znovu jsem opakoval: „Nebylo to tam. Nebo ano?“

„Nejsem si jistá, milorde.“

„Ale já jo, hmm –“

„Šéfe,“ řekl Rufo, „jseš si absolutně jistej, že jsme šli tím správným vchodem?“

„Absolutně. Můžu se mýlit, ale nejsem nejistý – a pokud se mýtím, tak je náš osud zpečetěn. Hmm – Rufo, vem si luk, pověš na něj klobouk a vysuň ho ve výšce, kde má asi tak člověk hlavu, když se vestoje dívá za roh, a drž ho tam, dokud se nerozhlédnu, ale budu o kousek níž.“ Lehl jsem si na břicho.

„Pozor... teď!“ Plížil jsem se, oči ve výšce asi tak osmi palců, zatímco se Rufo snažil upoutat případnou střelbu nahoře.

Nebylo vidět nic, jen pustá chodba, teď už rovná.

„Dobrý, pojďte za mnou!“ Spěchali jsme za roh.

Po několika krocích jsem se zastavil. „Co to zase je, sakra?“

„Něco není v pořádku, šéfe?“

„Spousta věcí.“

Otočil jsem se a zavětril jsem.

„Je to tak mizerný, jak to vůbec může být. Vejce je tady tudy nahoru,“ řekl jsem a ukazoval jsem tím směrem. „Asi tak dvě stě yardů – podle toho náčrtku.“

„Jdeme špatně?“

„Nevím, nejsem si jist. Protože to byl tentýž směr a ve stejném úhlu, nalevo, ještě před tím, než jsme obešli ten roh. Takže teď by to mělo být vpravo.“

Rufo řekl: „Hele, šéfe, tak proč nejdeme jednoduše spojovacíma chodbama tak, jak si pamatuješ podle mapy? Třeba sis kousek nezapamatoval.“

„Drž hubu! Dívej se dopředu, dolů na tu chodbu. Star, stůj tam v rohu a sleduj mě. Chci něco zkusit.“

Stoupli si na místa, Rufo „oči upřené vpřed,“ a Star stála na místě, odkud viděla na obě strany, v pravouhlém ohybu. Šel jsem zpátky do prvního úseku chodby, pak jsem se vrátil. Kousek od toho ohybu jsem zavřel oči a šel jsem dál.

Po několika krocích jsem se zastavil a otevřel jsem oči. „Tak je to jasný,“ řekl jsem Rufovi.

„Jasný co?“

„V tý chodbě není žádná zatáčka,“ Ukázal jsem na ohyb.

Rufo vypadal ustaraně. „Šéfe, jak to poznáš?“ Pokoušel se sáhnout mi na tvář.

Odstrčil jsem ho. „Nemám horečku. Pojd'te se mnou, oba dva.“ Vedl jsem je zpátky kolem toho pravého úhlu asi tak padesát stop a pak jsem se zastavil. „Rufo, vystřel šíp na tu stěnu před námi, do té zatáčky. Namiř ho tak, aby dopadl asi deset stop nad podlahu.“

Rufo si vzdychl, ale udělal to. Šíp vyletěl a zmizel ve stěně. Rufo pokrčil rameny. „Tam nahoře to musí bejt pěkně měkký. Šéfe, kvůli tobě jsme přišli o šíp.“

„Možná. Seřaďte se a pojd'te za mnou.“ Znovu jsme šli kolem toho rohu a byl tam ten náš ztracený šíp na zemi, o trochu dál, než byla vzdálenost od ohybu. Dovolil jsem Rufovi, aby ho sebral; bedlivě si ho prohlédl, podle opeření poznal doralský šíp a vrátil ho do toulce. Neříkal nic. Šli jsme dál.

Přišli jsme na místo, kde vedly schody dolů – ale v tom náčrtku, který jsem si zafixoval, měly vést naopak nahoru. „Pozor na první schod,“ zavolal jsem na ně dozadu. „Nespadněte.“

Ty schody se zdály být normální, jako schody, které vedou dolů – až na to, že jsem poznal podle citu, že stoupáme a náš směr podle toho měnil i úhel a vzdálenost. Zavřel jsem oči, abych si to v rychlosti překontroloval a zjistil jsem, že stoupání bylo dost výrazné, jen oči byly oklamány. Bylo to něco jako jeden z těch „křivých domů“ v zábavních parcích, kde „placatá“ podlaha není nic jiného než placatá – jako taková, ale ve skutečnosti je to krychle.

Už jsem se Star neptal na přesnost jejího plánu, a držel jsem se podle něj, bez ohledu na to, co mi napovídal zrak. Potom se spojovací chodba rozdělila na čtyři cesty, i když já si z plánu pamatoval jednoduché rozvětvení – jedna cesta byla slepá. Nezaváhal jsem, zavřel jsem oči a šel jsem podle čichu – Vejce zůstalo tam, kde mělo být, podle toho, co jsem si pamatoval.

Ale my jsme se k Vejci nemuseli nevyhnutelně blížit každým obratem a každou zatáčkou, v tom smyslu, že rovná cesta není nejkratší vzdáleností mezi dvěma body – je tomu tak někdy? Cesta byla klikatá jako střevo v břiše; stavitel asi při stavbě místo úhломěru používal preclík. A co horšího, když jsme pak šli „nahoru“ po schodech – podle náčrtku – dostali jsme se do anomálního gravitačního pole, to nás úplně obrátilo a najednou jsme klouzali ze stropu.

Před zraněním nás zachránilo jen to, že se to znovu obrátilo, když jsme dopadli ze stropu na podlahu. S očima na stopkách jsem pomáhal Rufovi sebrat šípy a vydali jsme se dál. Dostávali jsme se blíž k pelechu Nenarozeného – a k Vejci.

Spojovací chodby se zužovaly a začaly být kamenité, falešné zatáčky byly těsné a cesta byla podstatně složitější – a světlo se začínalo vytrácet.

To nebylo to nejhorší. Nemám strach ze tmy ani z těsného prostoru; klaustrofobii mám jen ve výtahu v obchodním domě, když je Dollar Day. Ale slyšel jsem krysy.

Krysy, strašnou spoustu krys, běhaly a kvičely na zdech kolem nás, pod námi, nad námi. Začal jsem se potit a litoval jsem, že jsem do sebe nalil tolik vody. Tma a stísněnost se horšily, až jsme se plazili těsným tunelem ve skále, po břiše, kousek po kousku v absolutní tmě, jako bysme lezli tunelem z Chateau d'If... a krysy šly teď za námi, pištěly a dělaly rámus.

Ne, nekřičel jsem. Star byla za mnou a nekřičela a nestěžovala si na zranění na ruce – tak jsem ani já nemohl křičet. Ťukla mě vždycky do nohy, když se přiblížila, aby mi dala znamení, že je v pořádku a že Rufo je taky OK. Nevysilovali jsme se mluvením.

Uviděl jsem něco, co mizelo, dva duchy světla vpředu, zastavil jsem se a zíral. Zamrkal jsem a znovu zíral. Potom jsem zašeptal Star: „Něco vidím. Zůstaň tady, já tam dolezu a podívám se, co to je. Slyšíš mě?“

„Ano, milorde hrdino.“

„Řekni to Rufovi.“

Potom jsem udělal jedinej hrdinský čin za celý svůj život: plazil jsem se dopředu. Hrdinství se dostavuje, když máte obavy, že vám přestane fungovat svěrač, když máte pocit, že nemůžete dýchat a když srdce hrozí, že se zastaví. To je přesný popis toho momentu, popis E.C. Gordona, exsvobodníka a placeného hrdiny. Byl jsem si absolutně jist, že tam ty dvě mihotavý světýlka jsou a čím víc jsem se k nim blížil, tím víc jsem si byl jist – cítil jsem tu hnusnou věc a rozeznal jsem i tvar.

Krysa. Nebyla to obyčejná krysa, jako jsou ty, co žijou ve městech na smetištích a někdy koušou děti, ale tohle byla obrovská krysa – dost velká na to, aby zablokovala celou tu krysí díru, ale zase o dost menší než jsem já, aby měla dost prostoru, když si umane na mě zaútočit – prostor, který já neměl ani trochu. Nejlepší, co jsem mohl udělat, bylo klikatě se plazit dopředu s mečem před sebou a pokoušet se mířit tak, abych ji trefil, abych ji nakrmil ocelí – protože když se mi to nepodaří a ona se přes ten meč dostane, nebudu mít nic než holé ruce a žádný prostor, abych je použil. Dostala by se mi rovnou na obličej.

Spolkl jsem kyselost, jaká se dostavuje při zvracení, a plazil jsem se dál. Zdálo se mi, že se ty oči trochu snížily, jako by se krčila a připravovala k útoku.

Ale nic se nedělo. Ta světla byla přesně ohraničená a byla moc daleko od sebe, a když jsem se připlazil asi tak o stopu nebo o dvě stopy dál, zjistil jsem (a třásl se ulehčením), že to nebyly krysí oči, ale něco jiného – něco – bylo mi jedno co.

Plazil jsem se dál. Nejen proto, že tím směrem bylo Vejce, ale pořád jsem nevěděl, co to je a dělal jsem všechno pro to, abych to věděl – dřív než řeknu Star, aby šla za mnou.

Ty „oči“ byly dvě dírky na goblenu, který zakrýval konec té krycí díry. Viděl jsem tu vyšivanou tkaninu a když jsem se k ní blížil, uvědomil jsem si, že v té látce je vada, a tou je vidět.

Za goblénem byla veliká místnost s podlahou o několik stop níž než ta, na které jsem byl já. Na vzdálenějším konci, asi tak padesát stop daleko, stál u lavičky muž a četl knížku. Dokonce jsem viděl, že zvedl oči a podíval se směrem ke mně. Vypadalo to, že zaváhal.

Já ne. Ta díra byla dost velká, takže jsem dole prostrčil jednu nohu, skočil jsem dopředu a mečem jsem odhrnul gobelín na stranu. Zakopl jsem, vyskočil znovu na nohy a postavil se do střehu.

Byl přinejmenším stejně rychlý. Odhodil knížku na lavičku, tasil meč a postupoval směrem ke mně, ještě když jsem vylézal z té díry. Zastavil se, kolena ohnutá, pevné zápěstí, levou paži měl vzadu a mířil na mě. Byl to mistr šermu a prohlížel si mě; zatím se nezajímal o to, že vzdálenost mezi našimi čepeli byla tři čtyři stopy.

Nepospíchal jsem na něj. Existuje taktika položení se, „terč“, jak mě učili moji nejlepší šermíři, který se zbrkle vrhne vpřed a paži, zápěstí a zbraň má úplně natažené – jen útočí a ani se nepokouší se krýt. To ale funguje jenom tehdy, když to máte přesně načasované, když vidíte, že váš protivník momentálně zpomalil. Jinak je to sebevražda.

V tomto případě by to sebevražda byla; byl připraven jako kocour, záda vzpřímená. Takže jsem ho odhadnul, když si mě prohlížel. Byl to pomenší elegantní muž, na svou výšku měl trochu dlouhé paže – možná, že bych ho dostal, a možná taky ne, hlavně proto, že jeho rapír byl staromódní, delší než Lady Vivamus (tím pádem i pomalejší, pokud neměl mnohem silnější zápěstí) – a byl oblečen spíš jako v Paříži z dob Richelieu než v Karth-Hokesh. Ne, to není správně; velká černá Věž nemá žádný styl, jinak já bych byl taky mimo v tom obleku falešného Robina Hooda. Igli, které jsme pozabíjeli, neměli na sobě vůbec nic.

Byl to ošklivý nafoukaný malý muž se šťastným úšklebkem na rtech a největším nosem na západ od Durante – tak jsem si vzpomněl na nos svého prvního seržanta; ten byl děsně citlivej na to, když jsme mu říkali „Schnozzola“. Ale ta podoba hned zmizela; můj první seržant se nikdy nesmál a měl malý podlý prasečí oči; a oči tohohle muže byly šťastný a pyšný

„Jseš křesťan?“ zeptal se mě.

„Co je ti do toho?“

„Nic. Tak či onak, krev je krev. Pokud jsi křesťan, vyzpovídej se. Jestli jsi pohan, volej své falešné bohy. Nedám ti víc než tři strofy. Ale jsem sentimentální, chci vědět, co zabíjím.“

„Jsem Američan.“

„To je země? Nebo nemoc? A co děláš v Hoaxu?“

„’Hoax’? Hokeshe?“

Pokrčil rameny, ale vyjádřil to jen očima, hrot jeho zbraně se nepohnul.

„Hoax, Hokeshe – to je věc zeměpisu a přízvuku. Tenhle zámek byl jednou v Karpatech, takže je to ‘Hokeshe’, pokud tak bude tvoje smrt veselejší. Teď pojď, zazpíváme si.“

Udělal výpad tak rychle a hladce, že to vypadalo, jako by levitoval, a naše čepele o sebe zazvonily, já odrážel jeho útok v šestě a hned jsem mu rychle odpověděl útokem, kontroval – rimesa, repríza, rána a útok – fráze za sebou následovaly hladce, tak dlouho a v takových variacích, že by si divák mohl myslet, že hrajeme Grand Salute.

Ale já to věděl! Ten první výpad mě měl zabít a k tomuto cíli směřovaly všechny jeho pohyby po celou frázi. Současně opatrně sondoval, jak na tom jsem já, zkoušel moje zápěstí, sledoval mé slabé stránky, sledoval, jestli se bojím nízkých zásahů a vždycky se zase vracel nahoru; nebo to možná byl pokus o odzbrojení. Nikdy se mi nepodařil výpad, neměl jsem tu možnost; každá část fráze mi byla vnucena, jenom jsem reagoval na situaci a snažil jsem se přežít.

Během tří sekund jsem věděl, že stojím proti lepšímu šermíři než jsem sám, se zápěstím jako z ocele a ohebným jako had. Byl to jediný šermír, se kterým jsem se kdy utkal, který používal primu a oktávu – používal je, myslím, pohotově jako sextu a kvartu. Všichni se je učí a můj mistr trval na tom, že jsem si je musel nacvičovat jako ostatních šest – ale většina šermířů je nepoužívá; můžou být jenom donuceni k tomu, aby je použili, neobratně a těsně před ztrátou bodu.

Já bych ztratil ne bod, ale svůj život – a dlouho před koncem té první dlouhé fráze jsem věděl, že můj život je to, o co přicházím, ať se to bere z které chcete strany.

A navíc při prvním třesku ten idiot začal zpívat!

Obrana, výpad – to celé slaví logiku ocele!

Tváříš se, pane, kysele?
snad chceš ten zákon pohanět?
Vždyť se jím řídí celý svět!

Obrana, útok, hluk a třesk
enthymém jasný jako blesk
Jak je ti, pane? Snad ne stud?
„Ta es fatigé, sans doute?“

Bylo to dost dlouhé na přinejmenším třicet skoro úspěšných útoků na můj život a při posledním slově udělal fintu tak hladce a nečekané, jako celou dobu útočil.

„Pojď, pojď, frajere!“ říkal. „Přidej se! Nebo mám zpívat sám? Zemřeš jako klaun, na kterýho se dívají dámy? Zpívej! – a elegantně se rozluč posledním rýmem, zatímco budeš smrtelně chroptět.“ Zadupal pravou botou jako při flamencu. „Zkus to! Cena je tak jako tak stejná.“

Ani jsem nemrkl okem, když podupával; je to starý gambit, někteří šermíři to provádějí při každém výpadu, při každé fintě a spoléhají na to, že zvuk vyleká soupeře tak, že zapomene sledovat čas, nebo že zakolísá, a tak že utrhne zásah. Naposledy jsem takovéhle fintě podlehl, když jsem se ještě ani neholil.

Ale při těch jeho slovech mě něco napadlo. Jeho výpady byly krátké – plné rozpražení je hezká hra pro flerety, příliš nebezpečná v opravdovém boji. Ale ustupoval jsem, pomalu, za mnou byla zeď. Prostě, pokud by znovu zaútočil, byl bych buď napíchnutej na tu zeď jako motýl nebo bych mohl zakopnout o něco, co nevidím, ocitnout se vzhůru nohama a být nabodnut jako papír, co se sbírá v parku na vidlici. Nemohl jsem si dovolit nechat si tuhle stěnu za zády.

A co bylo ještě horší, Star mohla každou chvíli vylézt z té krysí díry za mnou a on by ji mohl zabít v té chvíli, kdy by se pokusila na něj zaútočit, dokonce i kdyby se mi podařilo zabít ve stejné chvíli jeho. Ale kdyby se mi podařilo ho otočit – moje milovaná byla zkušená žena; žádný „sportovec – všeučel“ by nevydržel její ocelově tvrdý úder do zad.

Asi byl šťastný i nápad přistoupit na jeho bláznění, pokusit se rýmovat a zpívat, třeba by si se mnou hrál, třeba by ho pobavilo, co mu říkám, než mě zabije.

Ale nemohl jsem si dovolit zápas prodlužovat. Necítil jsem to, ale bodnul mě do předloktí. Bylo to jen škrábnutí, které umí Star dát do pořádku během několika minut, ale mohlo to oslabit moje zápěstí a znevýhodnit mě, když jsem bojoval nízko: Krev na rukojeti klouže.

„První strofa,“ ohlásil jsem, postoupil a otevřeně jsem zaútočil, foi-ble-á-foible. Respektoval to, neútočil, hrál si s koncem mé čepele, jemně kontroval a zlehka odrážel.

To bylo přesně to, co jsem chtěl. Začal jsem postupovat v kruhu doprava a recitoval jsem – on mě nechal:

Tydliták vám s Tydlitkem
začal divou rvačku
protože mu Tydlitek
šlápl na řehtačku.

„Tak pojd', pojd', starouši!“ řekl hádavě. „Žádný tajnosti. Čest poraženým, vždycky. Tvůj rým i rytmus jsou skleslé, ta jásavá píseň by měla z tvých rtů plynout svižněji.“

„Zkusím to,“ souhlasil jsem, pořád jsem se pohyboval směrem vpravo. „Druhá sloka –

Zpívám o dvou holkách z Binninghamu.
To vám byl skandál, až mám trému...

– a rychle jsem zaútočil.

Nezabralo to tak docela. Jak jsem doufal, trochu relaxoval a evidentně očekával, že dál budu předstírat hru, pořád šolíchat jen hroty čepelí a přitom recitovat.

Zastihlo ho to úplně nepřipraveného, ale nezaskočilo ho to příliš, místo toho můj útok prudce odrazil a náhle jsme se ocitli v neudržitelné poloze, eorps-á-corps, forte-á-forte, skoro tete-á-tete.

Smál se mi do obličeje a s pružností se vrátil do původní polohy, já taky a zase jsme byli en garde. Ale něco jsem přidal. Šermovali jsme jen hroty. Hrot je mocnější než ostří, ale moje zbraň měla obojí a člověk, který si zvykne jen na hrot, si někdy přímo koleduje o ránu. Když jsme se od sebe vzdálili, ťal jsem mu mečem po hlavě.

Čtěl jsem ji roztít. Nebyl na to čas, neměl jsem na to dost síly, ale rozřízl jsem mu čelo na pravé straně skoro až k obočí.

„Touché!“ křičel. „Dobrá rána. A hezkej zpěv. Tak to dojedeme.“

„Dobře,“ souhlasil jsem, bojoval jsem opatrně a čekal jsem, že mu krev začne téct do očí. Rána na temeni hlavy krvácí nejvíc ze všech svalových zranění a na to jsem spoléhal. A boj s mečem je zvláštní věc; ve skutečnosti doopravdy nemyslíte, na to je tahle hra moc rychlá. Vaše zápěstí myslí a dává znamení vašim nohám a tělu, co mají dělat, obchází mozek – a všechno to vaše přemýšlení následuje později, ukládáte si informace jako programovaný počítač.

Pokračoval jsem:

„Teď jsou na lavici obžalovaných
za ukradení...“

Zasáhl jsem ho do předloktí – tak jako on mě, ale hůř. Myslel jsem si, že už ho mám a – přitlačil jsem. Ale udělal něco, o čem jsem sice už slyšel, ale nikdy jsem to na vlastní oči neviděl: Rychle ustoupil, vyhodil zbraň do vzduchu a vyměnil si ruce.

Nebylo mi pomoci. Šermíř pravák strašně nerad bojuje s levákem; všechno je mimo rovnováhu; zatímco levák použije část čepele pravoruké většiny, nestačíte to sledovat – a tenhle syn čarodějnice měl levou ruku stejně silnou a stejně zručnou. A co bylo horší, teď stál proti mě s tím okem, které neměl zalité krví.

Znovu mě bodnul, tentokrát do česky, bylo to jako oheň a hodně mě to zpomalilo. Bez ohledu na jeho rány – horší než moje – jsem věděl, že už dlouho nevydržím. Znovu jsme se dali do té kruté práce.

Existuje odvěta v sekundě, šíleně nebezpečná, ale perfektní – když se vám povede. Několik zápasů v épée jsem takhle vyhrál – to v sázce byly jen body. Začíná se ze sixty; napřed váš protihráč kontruje. Místo odražení do kvarty stisknete a škrtíte, kloužete pořád níž a kolem jeho čepele a pořád se pohybujete spirálovitě, až zasáhnete hrotem maso. Nebo můžete tlouci, kontrovat a škrtit, začínáte od sixty a tak to od sebe odrazíte.

Nedostatkem téhle metody je to, že pokud všechno není provedeno dokonale, je pozdě na odražení a na ripostu; sami pak naletíte vlastní hrudí na hrot jeho zbraně.

Nepokoušel jsem se s tím začínat, ne proti tomuhle šermíři; jen jsem na to myslel.

Pokračovali jsme v šermování, oba výborně. Potom kousek ustoupil a při tom kontroval a uklouzl po vlastní krvi.

Do mého zápěstí vjela nová síla, začal jsem jím spirálovitě pohybovat a dobře jsem to škrtil do sekundy – a moje čepel projela jeho tělem.

Vypadal překvapeně, ztuhl, a po chvíli klesl na kolena, když mu rukojeť vypadla z ruky. Musel jsem postoupit dopředu s čepelí, když spadl, pak jsem se snažil vytáhnout mu ji z těla.

Uchopil ji. „Ne, ne, příteli, prosím tě, nech ji tam. Na chvíli to zdusí víno. Máš ostrou logiku a to mě dojímá. Vaše jméno, pane?“

„Oscar z Gordonu.“

„Dobré jméno. Člověk by se neměl nechat zabít neznámým. Řekni mi, Oscare z Gordonu, viděl jsi Carcassonne?“

„Ne.“

„Tak se tam podívej. Miluj děvče, zabij muže, napiš knihu, leť na Měsíc – já to všechno už udělal.“ Těžce dýchal a z úst mu vytékala růžová pěna. „Dokonce na mě spadl dům. Taková devastace rozumu! Co to je za čest, když kmen nabodne tvoji hlavu? ‘Hlavu?’ holbu? hnědavou, hranou – holič! – když kmen nabodne tvého holiče. Ty jsi oholil mého holiče.“

Zajíkl se a pokračoval: „Stmívá se. Pojd', dáme si dary a rozloučíme se jako přátelé, jestli chceš. Napřed můj dar, má dvě části. První: Jsi šťastný člověk, nezemřeš v posteli.“

„Řek bych, že ne.“

„Prosím. Druhý: Břítva Priara Guillaumea nikdy neholila holiče, je to moc hloupý. A teď, tvůj dar, starouši – a pospěš si, potřebuji to. Ale nejdřív – jak jsi udělal ten limerick na závěr?“

Řekl jsem mu to. Odpověděl mi, velmi slabě, skoro chroptěl: „Dobře. Zkoušej to dál. Teď mi dej svůj dar, já jsem už úplně připravený.“ Pokoušel se pokřičovat.

Udělal jsem mu milost, unaveně jsem vstal, šel jsem k lavičce a sesul jsem se na ni, potom jsem očistil obě ostří, napřed malý Solingen, potom jsem mnohem pečlivěji dal do pořádku Lady Vivamus. Podařilo se mi vstát a pozdravit ho čistým mečem. Byla to pro mě čest, poznat takového muže.

Litoval jsem, že jsem se ho nezeptal, jak se jmenuje. Vypadalo to, že si myslí, že to vím.

Ztěžka jsem dosedl na goblén, který zakrýval krysí díru na konci místnosti a divil jsem se, proč Star a Rufo ještě nepřišli. Všechno to řinčení oceli a mluvení...

Přemýšlel jsem o tom přechodu a křičel jsem na ně. Ale byl jsem příšerně unavený na to, abych se mohl ještě pohnout. Povzdechl jsem si a zavřel jsem oči.

V čiré chlapecké nerozvážnosti (a bezstarostnosti, za kterou mě vždycky plísnil) jsem rozbil tučt vejec. Maminka se podívala na tu spoušť a chtělo se jí brečet. Já se taky zamračil. Zadržela slzy, vzala mě jemně za rameno a řekla: „To je v pořádku, synáčku. Vejce nejsou tak důležitá.“ Ale já se styděl, tak jsem se jí vytrhl a utekl jsem.

Běžel jsem z kopce, na nic jsem nedbal a skoro jsem letěl – pak jsem si s hrůzou uvědomil, že sedím za volantem a auto se mi vymklo z rukou, nedalo se řídit. Hledal jsem brzdový pedál, nemohl jsem ho najít a propadl jsem panice... pak jsem ho našel – a poznal jsem ten kašovitý pocit, který znamená, že nemáte tlak v brzdové kapalině. Něco bylo přede mnou na cestě, ale já to neviděl. Nemohl jsem dokonce ani otočit hlavu, a něco mi napadalo do očí. Otočil jsem volantem a nic se nestalo – byl ulomený.

Slyšel jsem křik, jak jsme narazili – a probudil jsem se v posteli, s trhnutím, a ten křik – to jsem byl já. Bylo jasné, že přijdu pozdě do školy, příšerná pohana. Agónie hanebnosti, protože školní dvůr zel prázdnotou; ostatní děti, vymydlené a slušné, byly už na svých místech a já nemohl za nic na světě najít svou třídu. Dokonce jsem nestihl jít ani na záchod a teď jsem seděl ve své lavici se staženými kalhotama, připraven udělat to, co jsem nestačil, než jsem odešel z domova, a všechny děti se hlásily, ale učitelka vyvolala mě. Nemohl jsem vstát, abych odpověděl; nejenže jsem měl stažené kalhoty, já je vůbec neměl a kdybych vstal, tak by se mi všichni kluci smáli a holky by se hihňaly a dívaly by se jinam se zvednutými nosy. Ale nepřekonatelná hanba byla v tom, že jsem neznal odpověď na otázku!

„Tak odpověz!“ řekla učitelka příkře. „Neplýtvěj časem všech svých spolužáků, E.C. Ty ses neučil.“

Ne, neučil jsem se. Ale ano, učil jsem se, jenže ona napsala na tabuli „otázka 1-6“ a já si myslel, že to bylo „1 a 6“ – a to, co chtěla, bylo číslo 4. Ale ona by mi nikdy nevěřila; omluva byla chabá. Za uvíznutí musíme platit, ne se omlouvat.

„Tak takhle to je, Easy,“ pokračoval můj trenér, a v hlase měl spis smutek než zlost. „Délka v yardech je dobrá, ale ty neuděláš za mák práce, dokud nepřekročíš tu brankovou čáru s vejcem schovaným pod paží.“ Ukázal mi na fotbalový míč na stole. „Tady to je. Nechal jsem ho pozlatit a napsat na něj iniciály školy už na začátku sezóny, vypadalo to s tebou tak nadějně – a já ti strašně moc věřil – tohle jsi měl na konci sezóny dostat, na večírku na oslavu vítězství.“ Svrástil obočí a mluvil, jako by se snažil být fér. „Neříkám, že jsi mohl všechno zachránit jen ty sám. Ale bereš věci příliš na lehkou váhu, Easy – třeba jen potřebuješ jiné jméno. Když se cesta zhoršuje, měl bys přidat.“ Vzdychl si. „Je to moje chyba. Měl jsem tě setřít. Místo toho jsem se k tobě snažil chovat jako táta. Ale chtěl bych, abys věděl, že nejsi jediný, kdo tím ztrácí – v mém věku už není nijak jednoduché najít si novou práci.“

Zakryl jsem si hlavu; nemohl jsem vydržet dívat se mu do očí. Ale nebyli jsme sami; někdo mi třásl ramenem. „Gordone!“

„Nech mě na pokoji!“

„Vstávej, Gordone, a dej se do kupy. Jsi v pěkný kaši.“

To jsem byl docela určitě, to jsem věděl hned, jak jsem překročil práh kanceláře. V ústech jsem cítil kyselost po zvracích a celkově jsem se cítil příšerně – jako kdyby přes moje tělo přeběhlo stádo buvolů a celýho mě podupali. A byli pěkně špinaví.

První seržant se na mě ani nepodíval, když jsem vešel, napřed mě nechal stát a potit se. Když zvedl zrak, aby začal mluvit, prohlédl si mě od hlavy k patě.

Potom mluvil pomalu, abych si mohl vychutnat každé jeho slovo.

„Překročil jsi dovolenou, terorizoval jsi a zranil domorodé ženy, zpronevěřil jsi vládní majetek... choval jsi se skandálně... porušil jsi kázeň a mluvil jsi sprostě... nenechal ses zavřít... ohrožoval jsi člena vojenské policie – Gordone, proč jsi neukrad koně? Zloděje koní v těchhle končinách věšíme. Všechno by to bylo mnohem jednodušší.“

Smál se vlastnímu důvtipu. Ten starej bastard si vždycky myslel, že je vtipnej. Napůl měl pravdu.

Houby mi záleželo na tom, co říkal. Tupě jsem si uvědomoval, že to všechno byl jenom sen, další z těch snů, co jsem v poslední době měl moc často, když jsem se snažil dostat se ven z ty bolavý džungle. Ani ona neexistovala doopravdy. Moje – jak se jmenuje? – i její

jméno jsem si vymyslel. Star. Moje šťastná hvězda – Star, miláčku, ty neexistuješ!

Pokračoval: „Vidím, že jsi si sundal výložky. No, to jenom ušetří čas. Bez uniformy. Neoholen. A máš špinavé šaty! Gordone, ty jsi hanba armády Spojených států. To víš, ne? A z toho se jen tak nedostaneš. Žádná identifikace, nepoužíváš ani svoje jméno. Tak, Evelyne Cyrile, milej chlapče, teď začneme používat tvoje pravé jméno. Oficiálně.“

Otočil se dokola na otočném křesle – nikdy z něj nezved svůj velkej zadek; od ty doby, co ho poslali do Asie, neměl žádný hlídky. „Jen na jednu věc jsem zvědavý. Kde jsi získal tohle? A proč jsi to chtěl ukrást?“ A ukázal na bedýnku za svým stolem.

Poznal jsem, co v tom je, i když to bylo pozlacené, a vzpomněl jsem si, kdy naposled jsem to viděl, i když teď to bylo pokryto zvláštním lepkavým černým blátem z jihovýchodní Asie. Šel jsem k němu. „To je moje!“

„Ne, ne!“ řekl ostře. „Pálí, pálí, chlapečku.“ Přemístil fotbalový míč kousek dozadu. „Když je to kradený, tak to neznamená, že je to tvoje. Zabavil jsem to jako důkaz. Pro tvoji informaci, ty falešný hrdino, doktoři si myslí, že umře.“

„Kdo?“

„Co tě zajímá kdo? V Bangkoku jsi mu zasadil dvě rány a nevěděl jsi ani, jak se jmenuje, když jsi ho zabil. Není možný, abys ničil domorodce jen proto, že se cítíš svěží – mají svá práva, možná, žes to neslyšel. Máš je ničit jenom tehdy a tam, kde ti to přikážeme.“

Najednou se usmál. Nedocenil jsem ho. Najednou jsem si uvědomil, že se tím dlouhým špičatým nosem a krví podlitýma očima strašně podobá kryse.

Ale on se dál usmíval a řekl: „Evelyne, hochu, možná sis ty výložky sundal trochu brzy.“

„Co?“

„Ano. Možná, že je nějaký způsob, jak se z toho dostat. Sedni si.“ Zopakoval ostře: „‘Sedni si’ jsem řekl. Kdyby bylo po mým, tak prostě vezmem Section-Eight a zapomeneme na tebe – nic z tebe nezbyde. Ale tvůj velitel má jiný názor – prima nápad, kterej může zavřít celou tvoji knížku. Na dnešní noc je plánován nálet. Takže,“ naklonil se, vzal láhev whisky Čtyři růže, postavil na stůl dvě skleničky a nalil dva drinky, „napij se.“

Všichni o té láhvi věděli – všichni až na velitele, možná. Ale hlavní seržant nikdy nikomu nenabídl nic k pití – až na jeden případ, kdy své oběti řekl, že ho doporučil předvést před vojenský soud.

„Ne, díky.“

„Pojď, dej si. Chlup psa. Budeš to potřebovat. Pak si dej sprchu, abys vypadal slušně, i když nejsi slušnej, než se setkáš s velitelem.“

Stoupl jsem si. Chtěl jsem ten drink, potřeboval jsem ho. Spokojil bych se s nejhorším utrejchem – Čtyři růže jsou pěkně jemný – spokojil bych se s ohnivou vodou – jak se jmenuje? – ta, co mi skoro proděravěla ušní bubínky.

Ale nechtěl jsem to pít s ním. Nechtěl jsem tady pít vůbec nic. Ani jíst.

Plivnul jsem mu do obličeje.

Byl úplně šokovaný a začal se rozplývat. Vytasil jsem meč a vrazil jsem ho do něj.

Setmělo se, ale já pořád ležel, chvíli jsem byl na kontaktu a chvíli ne.

XVI

Někdo mi zatřásl ramenem. „Vstávej!“

„Nech mě!“

„Musíš vstávat. Šéfe, prosím tě, vstávej.“

„Ano, můj hrdino – prosím!“

Otevřel jsem oči, usmál jsem se na ni, pak jsem se se značným úsilím rozhlédl kolem sebe. To byla jatka! Uprostřed, blízko mně, čněl černý skleněný stoup, silný, a asi tak pět stop vysoký. Na jeho vrcholu bylo Vejce. „To je ono?“

„Jo!“ potvrdil Rufo. „To je ono!“ Byl úplně vyřízenej, ale šťastnej.

„Ano, můj hrdino šampióno,“ řekla Star, „to je to pravé Fénixovo Vejce. Otestovala jsem ho.“

„Je –“ rozhlédl jsem se kolem. „A kde je teda Pojídač duší?“

„Zabil jsi ho. Dřív než jsme sem přišli. Ještě jsi měl v ruce meč a Vejce pěkně schované pod levou paží. Dalo nám strašně práce ho odtud dostat, abych tě mohla ošetřit.“

Podíval jsem se na sebe a pochopil jsem, o čem mluvím, a díval jsem se jinam. Červená není zrovna moje barva. Abych nemyslel na svá zranění, řekl jsem Rufovi: „Co vás tak dlouho zdrželo?“

Star mi odpověděla: „Myslela jsem, že už tě nikdy nenajdem!“

„A jak jste mě našli?“

Rufo řekl: „Šéfe, my tě vlastně ztratit nemůžeme. Prostě jsme šli po tvé krvavé stopě – dokonce i když končila v prázdné stěně. Ona je tvrdohlavá.“

„Hm... viděli jste nějaký mrtvolý?“

„Tři nebo čtyři. Byli to cizinci, to není naše věc. Nejspíš to byli umělý lidi. Neztráceli jsme čas.“ Dodal: „A nebudeme ztrácet čas ani teď, abysme se odtud dostali, když už jsi ošetřenej tak, že už můžeš jít. Času je málo.“

Narovnal jsem pravé koleno, opatrně. Pořád mě bolelo na místě, kde mě bodnul do česky, ale to, co Star se mnou udělala, mě zbavilo bolesti. „Nohy mám v pořádku. Můžu jít, hned jak Star bude hotová. Ale,“ zamračil jsem se, „nechce se mi ani trochu jít zase tou krysí dírou. Z krysa mi běhá mráz po zádech.“

„Jaký krysy, šéfe? V jaký díře?“

Tak jsem mu to řekl.

Star neříkala nic, pořád mi přikládala náplasti a obklady. Rufo řekl: „Šéfe, klekl sis na kolena a plazil jsi se – v chodbě, která vypadala jako všechny ostatní. Neviděl jsem v tom žádný smysl, ale ty jsi byl přesvědčený o tom, že víš, co máš dělat, tak jsme ti nic neříkali, a dělali jsme, co jsi nám řekl. Když jsi nám nařídil, že máme počkat, než provedeš průzkum, tak jsme tě taky poslechli – a když jsme čekali moc dlouho, ona rozhodla, že bude lepší tě hledat.“

Nechal jsem to tak.

Téměř okamžitě jsme odcházeli, prošli jsme „přední“ cestou bez potíží, bez iluzí, bez pastí, nebylo nic než fakt, že „správná cesta“ byla dlouhá a únavná. Rufo a já jsme byli ve střehu, šli jsme stejně jako předtím, Star uprostřed. Nesla to Vejce.

Ani Star, ani Rufo nevěděli, jestli nás ještě někdo může napadnout, a my s sebou neměli nic víc než základní skautský balíček. Jen Rufo mohl ještě napnout luk, já už nemohl vládnout mečem. Jediné, co jsme museli zajistit, bylo dát Star dost času na to, aby zničila Vejce dřív, než by ho dostal někdo jiný. „Ale není čeho se

obávat,“ ujistil mě Rufo. „Něco jako když jsi na povrchovém nulovém bodě automatu. Nikdy si toho nevšimneš.“

Když jsme se dostali ven, byla před námi ještě zdlouhavá cesta do Jeskynních kopců a k další Bráně. Jedli jsme za pochodu – měl jsem příšerný hlad – Rufo se se mnou podělil o koňak a Star i o trochu vody. Cítil jsem se docela dobře, než jsme došli k jeskyni té Brány; dokonce jsem si nevšimal ani oblohy, která oblohou nebyla, ale byla to jakási střecha, a dokázal jsem ignorovat i gravitační výkyvy.

„Pentagram“ už v té jeskyni byl. Star ho jenom obtáhla, potom jsme čekali ještě chvílku – spěchali jsme právě proto, abychom se sem dostali, než se ta „Brána“ otevře; potom nebude průchodná po několik týdnů nebo dokonce měsíců – to je moc dlouhá doba na to, aby jakýkoli lidský jedinec mohl žít v Karth-Hokesh.

Na místo jsme se dostali o pět minut dřív. Byl jsem oblečen jako vojenský diktátor z Marsu – jen já, pás na meč a meč. Odlehčili jsme se, jak to šlo nejvíc, protože Star byla unavená a už jen přenos živých věcí byl pro ni velmi namáhavý. Star chtěla ještě zachránit můj milovaný luk, ale já jí to nedovolil. Trvala na tom, abych si nechal Lady Vivamus a já ani moc neprotestoval; už jsem se nikdy nechtěl se svým mečem rozloučit. Dotkla se ho a řekla mi, že to není mrtvý kov, ale že je to kus mě.

Rufo měl na sobě jen tu nepěknou růžovou kůži a oblečení; jeho přístup byl ten, že meč je meč a že má doma lepší. Star, z profesionálních důvodů, na sobě neměla nic.

„Jak dlouho?“ zeptal se Rufo, když jsme se vzali za ruce.

„Zbývají ještě dvě minuty,“ odpověděla. Smysl pro čas v její hlavě byl přesný jako můj orientační smysl. Nikdy nepotřebovala hodinky.

„Řekla jsi mu to?“ zeptal se Rufo.

„Ne.“

„A není ti hanba? Nezdá se ti, že už jsi ho balamutila dost dlouho?“ Mluvil s překvapující hrubostí a už jsem mu chtěl říct, že s ní takhle mluvit nesmí. Ale Star ho utála.

„BUĎ ZTICHA!“

Začala recitovat. Potom – „Ted’!“

Najednou jsme byli v jiné jeskyni. „Kde jsme?“ zeptal jsem se. Cítil jsem se těžší.

„Na planetě Nevia,“ odpověděl Rufo. „Na druhé straně Věčných štítů – a já dostal bezva nápad – vystoupit a jít navštívit Jocka.“

„Tak to udělej,“ řekla zlobně Star. „Moc mluvíš.“

„Ale jen když se mnou půjde parťák Oscar. Chceš, kamaráde? Můžem tam zůstat tak tejden. Žádný draci. A oni budou rádi, že tě vidí – hlavně Muri.“

„Muri z toho vynech!“ Star úplně zaječela.

„Nemůžeš to přenést přes srdce, co?“ řekl kysele. „Že je mladší a vůbec všechno.“

„Sám víš, že to tak není!“

„Ale vím moc dobře, že to je přesně takhle!“ odsekl. „A jak dlouho si myslíš, že před tím můžeš utíkat? To není fér. Nikdy to nebylo fér. To –“

„Ticho! Ted’ počítejte!“ Znovu jsme se vzali za ruce a hups! byli jsme zase na jiném místě. Byla to zase jiná jeskyně, na jedné straně částečně otevřená; vzduch byl řídký a ledový a dovnitř se sypal sníh. Obrazec byl ve skále a byl vytepán z čistého zlata. „A kde je tohle?“ chtěl jsem vedet.

„To je tvoje planeta,“ odpověděla Star. „Místo, které se jmenuje Tibet.“

„A tady můžeš přestoupit,“ dodal Rufo, „kdyby nebyla tak tvrdohlavá. Nebo můžeš jít pěšky – i když je to dlouhej a obtížnej pochod; jednou jsem to absolvoval.“

Moc mě to nevábilo. Naposled jsem slyšel o tom, že Tibet je v rukou nepřátelských obranářů míru. „Budeme tady dlouho?“ zeptal jsem se. „Potřebovalo by to ústřední topení.“ Chtěl jsem slyšet cokoli, jen nějaký argument. Star byla moje láska a nemohl jsem vystát, když s ní někdo mluví tak hrubě – ale Rufo byl můj pokrevní bratr, ztratil pro mě tolik krve; několikrát mí zachránil život.

„Dlouho ne,“ odpověděla Star. Vypadala ztrhaně a unaveně.

„Ale je dost času nato, abys začal nový život,“ dodal Rufo, „takže si to rozmysli a nedej se vláčet jako kočka v pytli. Už ti to měla říct dávno. Ona –“

„Na místa,“ vyštěkla Star. „Počítejte a letíme. Rufo, jestli nepřestaneš, tak tě tu nechám a půjdeš zase pěšky – bos a ve sněhu až po bradu.“

„Pokračuj,“ řekl jí. „Když mi vyhrožuješ, jsem stejně tvrdohlavý jako ty. A to mě překvapuje. Oscare. Ona je –“

„TICHO!“

„Vládkyně Dvaceti vesmírů...“

XVII

Byli jsme ve velké osmiboké místnosti s nádhernými stříbrnými stěnami.

„– a moje babička,“ dokončil Rufo.

„Ne ‘vládkyně’,“ protestovala Star. „To je špatný výraz.“

„Je to dost blízké slovo.“

„A co se toho ostatního týče, to je moje smůla, ne chyba.“ Star vyskočila na nohy, už nevypadala tak unavená, jednou rukou mě vzala kolem pasu, a ve druhé držela Fénixovo Vejce. „Miláčku, já jsem tak šťastná! Vítám tě doma, můj hrdino!“

„Kde?“ Byl jsem ubitý – překonali jsme příliš mnoho časových pásem, bylo toho moc, všechno to bylo tak rychlé.

„Doma. U mne doma. Teď je to i tvůj domov – pokud to přijmeš. Náš domov.“

„Hm, aha... moje vládkyně.“

Dupla nohou. „Neříkej mi tak!“

„Správné oslovení,“ řekl Rufo, „je Vaše Moudrosti. Je to tak, Vaše Moudrosti?“

„Ale Rufo, mlč. Přines nám šaty.“

Potrásl hlavou. „Válka je za námi a právě jsem dostal zapláceno. Dones si ty šaty sama, babi.“

„Rufo, ty jsi nemožný.“

„Naplácáš mi. babi?“

„To určitě, pokud mi nepřestaneš říkat ‘babi’.“ Najednou mi podala Vejce, objala Rufa a políbila ho. „Ne, babička ti nenaplácá,“ řekla něžně. „Vždycky jsi byl zlobivé dítě a nikdy nezapomenu, jak jsi mi dával do postele ústřice. Ale řekla bych, že jsi z toho vyšel se ctí – od babičky.“ Znovu ho políbila a čuchala mu chomáč bílých vlasů. „Babička tě má ráda. Babička tě vždycky bude mít ráda. Hned po Oscarovi; řekla bych, že jsi skoro dokonalý – až na to, že jsi nesnesitelný, prolhaný, rozmazlený, neposlušný a neuctivý klacek.“

„Touž je lepší,“ řekl. „Ještě jednou si to zopakuj, totéž si myslím já o tobě. Co si chceš obléknout?“

„Mmm... přines spoustu věcí. Už je to strašně dávno, co jsem se slušně oblékla.“

Otočila se ke mně. „Co by sis chtěl vzít, můj hrdino?“

„Nevím. Nevím vůbec nic. Jak myslíš ty – Vaše Moudrosti.“

„Ale, miláčku, prosím tě, neříkej mi tak. Nikdy.“ Najednou to vypadalo, jako by se jí chtělo brečet.

„Dobře. Tak jak ti mám říkat?“

„Star je jméno, které jsi mi dal. Jestli máš potřebu říkat mi jinak, můžeš třeba zkusit tvoji ‘princeznu’. Nejsem princezna – a nejsem ani Vládkyně; to je jen špatný překlad. Ale líbí se mi být ‘tvoje princezna’ – tak jak to říkáš ty. Nebo třeba ‘živá holka’ nebo cokoli z té spousty výrazů, kterými jsi mě oslovoval.“ Vzhledla ke mě velmi klidně. „Tak jako před tím. Navždycky.“

„Zkusím to... moje princezno.“

„Můj hrdino.“

„Ale zdá se, že toho spoustu ještě nevím.“

Přešla z angličtiny do nevíjštiny. „Milorde muži, chtěla jsem ti říct všechno. Opravdu. A milordovi by se mělo všechno říct. Ale strašně

jsem se bála toho, že ti to řeknu moc brzy a že odmítneš jít se mnou. Ne do Černé věže, ale sem. Ke mně domů.“

„Třeba to bylo moudré,“ odpověděl jsem ve stejném jazyce. „Ale já jsem tady, milady ženo – moje princezno. Tak mi to řekni. Chci to.“

Přešla zpátky do angličtiny. „Řeknu, řeknu. Ale bude to nějakou dobu trvat. Miláčku, budeš ještě chvíli držet své koně na uzdě? Musíš mít se mnou trpělivost, láska moje!“

„Tak jo,“ souhlasil jsem. „Jsem s tebou, ale, hele, já tady neznám ani ulice v nejbližším okolí, budu potřebovat poradit. Pamatuješ si na tu chybu, kterou jsem udělal u Jocka, jen z neznalosti místních zvyků.“

„Ano, drahý, já ti poradím. Ale nic se neboj, zvyky jsou tady jednoduché. Primitivní společnosti jsou vždycky složitější než ty civilizované – a tahle společnost primitivní není.“ Rufo jí potom k nohám hodil celou hromadu oblečení. Otočila se, pořád mě ještě držela za ruku, dala si prst na pusu a vypadala velmi soustředěně, skoro ustaraně. „Tak se na to podíváme. Co si vezmu na sebe?“

Celek je relativně podstatnější; uvedu jen hrubé náčrtky.

Center je hlavní planeta Dvaceti vesmírů. Ale Star nebyla „vládkyně“, protože to není říše.

Dál jí budu říkat „Star“, protože už měla stovky jmen a tomu území budu říkat „říše“, protože žádné jiné slovo se neblíží realitě a k „vládcům“ a „vládkyním“ zařadím rovněž vládkyni, mou ženu.

Nikdo neví, kolik vlastně existuje vesmírů. Teorie jsou bez hranic: jakákoli a všechny možnosti v neomezeném počtu kombinací „přírodních“ zákonů; každý jejich soubor odpovídá určitému vesmíru. Ale to je jen teorie a Occamova břitva je příliš tupá. Všechno, co je o Dvaceti vesmírech známo, je to, že dvacet jich bylo objeveno, že každý z nich má vlastní zákony a že většina z nich má planety nebo někdy „místa“, kde žijí lidské bytosti. Ani se nebudu pokoušet vysvětlovat, co žije někde jinde.

Dvacet vesmírů obsahuje mnoho skutečných říší. Naše Galaxie v našem vesmíru má své hvězdné říše – Galaxie je tak veliká, že lidská rasa dosud nikdy nepotkala jinou, byla chráněna Branami, které spojují vesmíry. U některých planet se o žádných Branách dosud neví. Země jich má mnoho a to jediné jí přidává na důležitosti; jinak je považována za planetu zaostalou.

Před sedmi tisíci lety se zrodila myšlenka, jak vyřešit politické problémy, které se pro svou náročnost nedaly zvládnout. Napřed bylo všechno umírněné: Jak ovládnout planetu, aniž by byla zničena? Mezi obyvateli této planety byli experti v oblasti kybernetiky, ale jinak jen s těžší dosahovali naší úrovně; ještě pálili stodoly, aby pochytili krysy do soustrojí. Tito experimentátoři si vybrali vynikajícího vládce a zkoušeli mu pomáhat.

Nikdo nevěděl, proč je tenhle chlápek tak úspěšný, ale byl a to stačilo; s teorií se nezatěžovali. Poskytli mu kybernetickou pomoc, zaznamenali pro něj všechny krize ve své historii, všechny známé podrobnosti, co bylo podniknuto, a výsledky všech akcí a všechno to udělali tak, že s tím mohl nakládat jako s vlastní pamětí.

Fungovalo to. Po čase měl pod kontrolou celou planetu – byla to planeta Center; tehdy se ovšem jmenovala jinak. Neovládal ji, nebyl to vládce, řešil jen její složité problémy.

Zaznamenali taky všechno, co tenhle první „vládce“ udělal dobře i špatně, tak, aby se tím jeho následník mohl řídit.

Fénixovo Vejce je kybernetický záznam zkušeností dvouset tří „vládců“ a „vládkyň“; většina z nich „vládla“ všem známým vesmířům. Tak jako skládací bedýnka je i tohle vejce vevnitř větší než venku. Při použití je větší než Velká pyramida.

Legendy o Fénixovi se rozšířily po vesmírech: tvor, který umírá, ale je nesmrtelný, vždy znovu vstává ze svého popela. To Vejce je takovým divem, protože teď je už mnohem víc, než knihovna záznamů; je to přetisk veškerých zkušeností všech vládců od Jeho Moudrosti IX. po Její Moudrost CCIV., Mrs. Oscar Gordon. Ty všechny se tisknou přímo do paměti jejich vynikajících osobností.

Úřad není dědičný. Mezi předky Star patří Jeho Moudrost I. a většina dalších Moudrostí – ale milióny jiných lidí mají také takovou „královskou“ krev. Jejího vnuka Rufa nevybrali, i když má všechny předky stejné jako ona sama. Nebo to možná odmítl. Nikdy jsem se na to neptal, to by mu mohlo připomenout dobu, kdy jeden z jeho strýců provedl něco neuváženého a svérázného. A taky to není věc, na kterou by se člověk ptal.

Když je to jednou zaznamenáno, pak výchova kandidáta zahrnuje všechno – od způsobu, jak uvařit dršťky, až po nejvyšší matematiku – včetně všech forem boje, protože už před tisíciletím přišli na to, že je lepší, aby i přes veškerý dozor uměl vybraný jedinec bojovat sám jako

kotoučová pila. Narazil jsem na to, když jsem své milované položil nepatřičnou otázku.

Pořád jsem se snažil zvyknout si na fakt, že jsem se oženil s babičkou, jejíž vnuk vypadal starší než já, a byl dokonce ještě starší, než vypadal. Lidé na planetě Center žijí stejně déle než my a Star i Rufo absolvovali kúru „Dlouhého života“. Je třeba si na to zvyknout. Zeptal jsem se Star: „Jak dlouho vy ‘Moudrosti’ žijete?“

„Moc dlouho ne,“ odpověděla skoro hrubě. „Obvykle jsme úkladně zavraždění.“

(Ta moje upovídaná huba –)

Výcvik kandidáta v sobě zahrnuje cestování do mnoha světů – ne na všechny planety nebo místa obydlená lidskými bytostmi; tak dlouho nikdo nežije – ale na mnohé z nich. Když kandidát tohle všechno absolvuje a je vybrán jako dědic, začíná práce postgraduální: Vejce samotné. Do nitra dědice byly vtisknuty paměti, samotné osobnosti předchozích vládců. On nebo ona se mezi ně včleňují. Star-Plus. Supernova. Její Moudrost.

Dominantní je živá osobnost, ale jsou v ní i všichni ti lidé. Bez použití Vejce si Star může vzpomenout na všechno, co se přihodilo lidem mrtvým již staletí. S Vejcem – když se sama zapojí do kybernetu – má v živé paměti všech sedm tisíc let. Jako by se všechno stalo teprve včera.

Star se mi přiznala, že váhala deset let, než nominaci přijala. Nechtěla být všemi těmi lidmi, chtěla být pořád sama sebou, chtěla žít po svém. Ale metody používané při výběru kandidátů (neznám je, ale jsou uloženy ve Vejci) jsou téměř neomylné; jen tři odmítli.

Když se Star stala vládkyní, začala druhá část jejího výcviku, při níž měla do sebe vstřebat jen sedm svých předchůdců. Vtisknutí netrvá dlouho, ale člověk si musí mezi těmi vtisky odpočinout – protože do sebe musí dostat všechno, co se mu stalo, to špatné i to dobré: doba, kdy v dětství byl krutý ke zvířátku a stud, který ho za to pronásledoval v dospívání, ztráta panictví, nesnesitelně tragická doba, kdy udělal chybu, skutečně vážnou chybu – tohle všechno.

„Musím se na jejich chybách učit,“ řekla mi Star. „Jen chybami se člověk učí.“

Takže celá ta únavná procedura je založená na tom, že jedna osoba se stává subjektem všech chyb v průběhu sedmi tisíc let.

Naštěstí není třeba to Vejce používat moc často. Většinu času mohla být Star sama sebou, už si nemusíte dělat starosti se zafixovanými paměťmi tak, jako v době, než se člověk dostane přes tu ošklivou značku ve druhém stupni. Většinu problémů mohla Star řešit výstřelem od boku – žádné útočiště v Černém pokoji a naprostá spolupráce.

Při tomto empirickém ovládnutí říše se vyvinula jedna odpověď na většinu problémů. Ta byla: Nedělej nic.

Vždy dobrý král, nikdy despotický král – „Žij a nech žít.“

„Nechme to všechno být.“

„Čas je nejlepší lékař.“

„Nehas, co tě nepálí.“

„Nech je o samotě a oni se vrátí domů a budou vrtět ocásky.“

Dokonce i pozitivní výnosy impéria měly obvykle negativní formu: Nezpůsobíš explozi sousední planety. (Vyhod' do vzduchu svou vlastní, jestli chceš.) Ruce pryč od stráží u Bran. Nevyžaduji soud nebo budeš souzen ty sám.

A hlavně – nedopusť, aby se vážné problémy staly předmětem lidového hlasování. Neexistuje žádné pravidlo proti místní demokracii, jen v imperiálních záležitostech. Starý Rufo – pardon, doktor Rufo, nejuznávanější komparativní kulturolog – Rufo mi s pocitem lehké otažovitosti řekl, že každá lidská rasa zkouší všechny politické formy a že demokracii využívají mnohé primitivní společnosti... ale nevěděl o žádné civilizované planetě, kde by fungovala v praxi, protože Vox Populi, Vox Dei překládá jako: „Proboha, jak jsme se dostali do tohoto průšvihů!“

Ale Rufo tvrdil, že má demokracii rád – vždycky když byl v depresi, citoval Washingtona, a řádění francouzského parlamentu podle něj zaostávalo za řáděním Francouzek.

Ptal jsem se ho, jak vlastně vyspělé společnosti řídí běh událostí.

Svraštil obočí.

„Většinou neřídí.“

To popisovalo vládkyni Dvaceti vesmírů. Většinou neřídila nic.

Ale někdy přece jen. Mohla říct: „Tahle nepříjemná záležitost se vyřeší, když toho, kdo ji způsobil, tamhle toho – Jak se jmenuje? Tys tou kozí bradkou – vezmete a zastřelíte. Udělejte to hned.“ (Byl jsem při tom. Hned to udělali. Byl to vedoucí delegace, která za ní přišla s problémem – jednalo se o nějaký rozruch kolem mezigalaktických

obchodních říší v VII. vesmíru – a zástupce hlavy delegace mu svázal ruce a jeho vlastní delegáti ho vyvlekli ven a zabili ho. Star dál pila kávu. Je to lepší kafe, než to, co jsme dostávali tam doma, a já byl tak rozčilený, že jsem se polil.)

Vládce nemá žádnou moc. Přesto, kdyby se Star rozhodla odstranit nějakou planetu, budou mít lidi spoustu práce a na té obloze bude nova. Star to nikdy neudělala, ale v minulosti se to stalo. Nebylo to moc často – Jeho Moudrost bude hledat svoji duši (a Vejce) dlouho předtím, než vydá definitivní výnos, a to i v případě, kdy mu jeho zbytnělý zdravý selský rozum napovídá, že jiné řešení neexistuje.

Vládce je jediným původcem říšského práva, jediným soudcem a jediným vykonavatelem – a pracuje velmi málo a neexistuje žádný způsob, kterým by prosadil svá pravidla. To, co on nebo ona dělá, má svou obrovskou prestiž pramenící ze systému, který byl vyvinut za sedm tisíciletí. Tento nesystém drží pohromadě bez jakékoli soudržnosti, stejnorodosti, nikdy nedosahuje dokonalosti, nemá utopie – jen odpovědi dostačující pro překlenutí konkrétní situace, se spoustou nepřesností a prostorem pro mnohé způsoby a přístupy.

Místní problémy zůstávají místními problémy. Vraždní dětí? – jsou to vaše děti, vaše planeta. Rodičovská sdružení, cenzura filmů, pomoc při pohromách – pro řešení toho všeho je říše těžkopádně zbytečná.

Krise s Vejcem začala dlouho před tím, než jsem se narodil. Jeho Moudrost CCIII. byl zavražděn a současně bylo ukradeno Vejce. Nějací zloduchové chtěli získat moc – a Vejce se svými jedinečnými informacemi v sobě ukrývalo klíč k takové moci, o níž se Genghisu Khanovi nikdy ani nezdálo.

Proč chce někdo mít moc? Já tomu nerozumím. Ale někdo ji skutečně chce mít a bylo tomu tak i dříve.

Takže Star nastoupila do své funkce napůl připravená, v tu dobu říše zažívala svoji největší krizi a ona byla odříznuta od studnice Moudrosti..

Ale nebyla bezmocná. Měla v sobě vtisknuty zkušenosti sedmi supermoudrých mužů a musela zachránit celý kybernetický počítačový systém, který byl ukryt v té jedinečné věci známé jako Vejce. Napřed musela zjistit, co se s Vejcem stalo. Nebylo bezpečné zahájit útok na planetu zloduchů; to mohlo Vejce zničit.

Jedním z možných způsobů bylo přemluvit nějakého muže, pokud by vládkyni nevadilo, že ho zneužije. Star to nevadilo. Nemám na mysli nic tak ukrutného, jako je třeba skřípec nebo kleště. Bylo to spíš jako loupání cibule a oloupáno bylo několik mužů.

Karth-Hokesh je tak mrtvý, že byl pojmenován po jediném průzkumníkovi, který tu zemi navštívil a vrátil se odtud živý. (My jsme byli v „druhotné zahradě“, zbytek je mnohem horší.) Zloději se nepokoušeli tam zůstat; jen tam ukryli Vejce a postavili stráž a nalíčili ty hloupé pasti – všude kolem a na cesty, které k Vejci vedly.

Zeptal jsem se Rufa: „K čemu tam to Vejce bylo?“

„K ničemu,“ souhlasil se mnou. „Ale brzy přišli nato, že je k ničemu naprosto všude – bez ní. Potřebovali buď vnitřek toho Vejce... nebo Její Moudrost. Neuměli to Vejce otevřít. Jedině ona sama ho umí otevřít. Tak na ní nalíčili past. Zajmout Její Moudrost nebo ji zabít – raději ji zajmout, zabít ji, jen když to bude nutné, a potom zkusit získat klíč od lidí tady na planetě Center. Ale tu druhou variantu neriskovali, dokud byla naživu.“

Star zahájila průzkum, aby zjistila, jak nejlíp získat Vejce. Napadnout Karth-Hokesh? Stroje řekly: „Proboha, ne!“ Já bych taky řekl ne. Jak lze provést invazi na místě, kde člověk nejenže nemůže nic jíst ani pít, ale kde ani nemůže dýchat vzduch déle než několik hodin? Když by totální útok zničil to, co chcete získat? Když vašim předmostím jsou jen dvě omezené Brány?

Počítače pořád chrly hloupé odpovědi bez ohledu na to, jak byla otázka položena.

Vybraly mě.

„Hrdina“, to je muž se silnými zády, chabého rozumu, který si velmi váží vlastního života. A má ještě další dobré vlastnosti. Zásah takového a takového muže, kterému by pomáhala sama Star, by mohl proběhnout úspěšně. Rufo byl přibrán podle předtuchy, kterou měla Star (typy Její Moudrosti se rovnaly zábleskům geniality) a stroje to potvrdily. „Já byl přidělen,“ řekl Rufo. „Tak jsem odmítl. Ale nikdy jsem neodhadl, o co jí jde, sakra; rozmazlila mě, když jsem byl ještě dítě.“

Následovaly roky hledání určitého muže. (Zase mě – nikdy se nedozvím proč.) Mezitím udatní muži sondovali situaci a nakonec mapovali Věž. Star sama taky prováděla průzkum a seznámila se i s Nevií.

(Je Nevia součástí „Říše“? Je a není. Na její planetě je jen jedna Brána do Karth-Hokesh, jiná než ta z planety zloduchů; v tom spočívá její důležitost pro Říši – a Říše pro Nevii není vůbec důležitá.)

Bylo nejpravděpodobnější, že toho „hrdinu“ lze najít na nějaké barbarské planetě, takové, jako je třeba Země. Star prověřovala a odmítala, probírala nekonečnou radu kandidátů z mnoha primitivních národů, než jí čich napověděl, že bych to mohl udělat já.

Zeptal jsem se Rufa, jakou šanci nám dávaly stroje.

„Proč se takhle ptáš?“

„No, trochu toho o kybernetice vím.“

„To si myslíš. Stejně. Předpověď zněla: Třináct procent úspěch, sedmnáct procent nerozhodně – a sedmdesát procent smrt nás všech.“

Hvízdl jsem.

„Ty si tak pískej!“ řekl rozhořčeně. „Nevěděl jsi nic víc než kůň od kavalerie. Ty ses neměl čeho bát.“

„Bál jsem se.“

„Na to jsi neměl čas. Bylo to tak naplánováno. Měli jsme jedinou šanci, když využijeme riskantní rychlost a překvapení. Ale já to věděl. Synu, když jsi nám řekl, abychom počkali, tam ve Věži, zmizel jsi a nevracel se, měl jsem takový strach, že jsem všeho litoval.“

Když už jsme se vydali na cestu, všechno to probíhalo tak, jak jsem to popsal. Nebo z velké části, ale je možné, že jsem viděl spíš to, co přijímala moje mysl, než co se skutečně dělo. Myslím „kouzlo“. Kolikrát už barbar použil slovo „kouzlo“, když „civilizovaný“ člověk přišel s něčím, čemu barbar nerozuměl? Jak často jsou některé věci, jako třeba „televize“ přijímány kulturními barbary (kteří ale přesto otočí knoflíkem), když „kouzlo“ je jediné vysvětlení, které mohou pochopit?

Ale Star nikdy netrvala na meči. Přijala ho, až když jsem na tom trval, jo.

Ale byl bych zklamán, kdyby se ukázalo, že všechno, co jsem viděl, je něco, co Western Electric postaví, až Bell Labs vymytí všechny štěnice. Nějaké kouzlo v tom být musí, někde, jen pro tu chuť.

Ale ano, uspání při prvním tranzitu se konalo jenom proto, aby se ten hloupý barbar nebál. A přejezd na „černých márách“ – to byla post-hypnotická sugesce provedená odborníkem, mojí ženou.

Už jsem říkal, co se stalo se zloduchy? Nic. Jejich Brána byla rozbořena; zůstali v izolaci a budou v ní tak dlouho, dokud nebudou cestovat po hvězdách. Jsou docela dobrá, ta nedbalá říšská kritéria. Jejich Moudrosti nikdy nejsou záštiplně.

XVIII

Center je hezká planeta, podobá se Zemi, ale nemá její nedostatky. V průběhu tisíciletí byla přetvářena tak, aby z ní vznikla Země Nikdy-nikdy. Poušť a sních a džungle byly zachovány jen pro radost; potopy a další katastrofy byly vymýceny.

Tahle planeta není přelidněná, ale na svou velikost má poměrně vysoký počet obyvatel – je velká asi jako Mars, ale má oceány. Povrchová gravitace je skoro stejná jako zemská. (Chápu, že má vyšší konstantu.) Asi tak polovina obyvatel tu žije přechodně, protože s ohledem na svou krásu a jedinečnou kulturu – centrum dvaceti vesmírů – je rájem turistů. Všechno se tu dělá pro pohodlí turistů s důkladností Švýcarů, ale za použití techniky na Zemi nepoznané.

My se Star jsme měli rezidence na tuctu míst kolem planety (a nekonečné množství dalších v ostatních vesmírech); od paláců po maličkaté rybářské chatky, kde Star sama vařila. Většinou jsme žili v obydlích v umělé hoře, v níž bylo uloženo Vejce a jeho obsah; k nim přiléhaly sály, konferenční místnosti, sekretariát atd. Když se Star chtělo pracovat, měla ráda tyhle věci při ruce. Ale způsob přijímání velvyslanců nebo návštěvy vládců ze stovek systémů skýtal možnost pozvat do našeho soukromého domu vagabunda asi stejně tak snadno,

jakoby vagabunda od zadních dveří sídla v Beverly Hills pozvali do salónu.

Ale kdyby se Star náhodou zalíbil, mohla ho přivést na půlnoční svačinku. To jednou udělala – legrační mužíček se čtyřma rukama, který měl ve zvyku stepem doprovázet svá gesta. Ale sama nepořádala žádnou oficiální zábavu a necítila žádnou povinnost účastnit se společenského života. Nepořádala tiskové konference, nepronášela projevy, nepřijímala delegace dívčích skautských oddílů, nepoklepávala základní kameny, nevyhlašovala zvláštní „Dny“, nepořádala ceremoniály, nepodepisovala papíry, nedementovala pomluvy ani nedělala nic z toho, co zabírá spoustu času vladařům a významným osobnostem na Zemi.

Hovořila s jednotlivci, často si je svolávala z jiných vesmírů a měla k dispozici všechny zprávy odevšad, což bylo výsledkem systému, který se vyvinul v průběhu staletí. Právě za použití tohoto systému se rozhodovala, kterým problémům bude věnovat pozornost. Neustálé stížnosti se týkaly toho, že Říše ignoruje „životní problémy“ – a byla to pravda. Její Moudrost rozhodovala pouze o problémech, které si sama vybrala; základem systému bylo, že většina problémů se vyřeší sama.

Často jsme se účastnili společenských podniků; oba jsme měli rádi večírky, pro Její Moudrost a jejího chotě byl výběr nekonečný. Protokol byl takový, že Star nepřijímala ani neodmítala pozvání, účastnila se, kdy se jí zachtělo a odmítala být zahrnována pozorností. Pro místní společnost to byla obrovská změna, protože její předchůdce zavedl protokol, mnohem oficiálnější než je ve Vatikánu.

Jedna hostitelka si mi postěžovala, jak hloupou se společnost stala za nových pravidel – možná bych v tom mohl něco udělat?

Udělal jsem. Vyhledal jsem Star a tu poznámku jsem jí přetlumočil, načež jsme odešli a šli jsme na ples opilých umělců – elé hop!

Center je takovou spleť kultur, ras, zvyků a stylů, že má jen málo pravidel. Jeden neměnný zvyk je; Nevnucuj své zvyky mně. Lidé nosili na sobě, co si doma udělali nebo experimentovali s jinými styly; na každé společenské události to vypadalo jako na plesu s volnou volbou kostýmu. Host se mohl na luxusním večírku ukázat úplně nahý a nikomu to nevadilo – a někteří to tak dělali, jen menšina. Nemám na mysli nelidské bytosti nebo sprosté lidi. Myslím lidské bytosti, které

by byly jako doma v New Yorku v americkém oblečení – a jiné, kteří by upoutali pozornost i v l'illé du Levant, protože neměli vůbec žádné vlasy, dokonce ani obočí. Pro ně je to druh pýchy; znamená to jejich „nadřazenost“ nad námi, chlupatými opicemi. Jsou pyšní jako cracker Georgia na nepřítomnost melaninu. Takže chodí nahatí častěji než ostatní lidské rasy. Napřed jsem na ně zíral, ale zvykl jsem si.

Star nosila šaty jako u nás doma a já taky. Nikdy nepromarnila příležitost vyparádít se, tahle roztomilá slabůstka dávala sem tam zapomenout na její říšský statut. Nikdy se neoblékla dvakrát stejně a vždycky zkoušela něco nového – a byla zklamaná, když jsem si toho nevšiml. Někdy měla takové nápady, že by z toho měli infarkt i na Riviéře. Věřila tomu, že oblečení ženy se nepovedlo, dokud muži nemají chuť ho z ní strhnout.

Jeden z jejích nejefektnějších kostýmů byl nejjednodušší. Rufo byl náhodou s námi a ona dostala najednou nápad obléci se do kostýmů, které jsme měli na sobě při hledání Vejce – a bum bac, kostýmy tu byly, možná ušité na objednávku; nevijské oblečení je v Center nejneobvyklejší.

Luky, šípy a toulce byly vyrobeny stejně rychle a my byli zase šťastní lidi. Bylo mi moc dobře, když jsem zase měl připnutou Lady Vivamus; visela nedotčená na zdi mé studovny, od té doby, co jsem bojoval ve velké černé Věži, jsem se jí nedotkl.

Star si stoupla, nohy rozkročené, pěsti na bocích, hlavu zvrácenou dozadu, oči jasné a zružovělé tváře. „No, to je legrace! Je mi bezvadně, cítím se mladá! Miláčku, slib mi, doopravdy mi slib, že se někdy znovu spolu vydáme za dobrodružstvím! Mám plné zuby toho být rozumná.“ Mluvila anglicky, protože jazyk planety Center má na taková vyjádření velmi malou slovní zásobu. Je to lámaný jazyk, výsledek tisíciletého importu a změn, nemá skloňování, je to situační jazyk a je plochý.

„Slibuji,“ souhlasil jsem. „Co ty tomu říkáš, Rufo? Chceš taky projít Cestou slávy?“

„Až bude dlážděná.“

„Kecy. Půjdeš, já tě znám. Kam a kdy, Star? Nevadí ‘kam’ – jen mi řekni ‘kdy’. Vykašlem se na ten večírek a jdeme hned teď!“

Najednou byla nešťastná. „Miláčku, víš, že nemůžu. Nejsem ani ne ve třetině svého výcviku.“

„Měl jsem to Vejce rozkrápnout, hned jak jsem ho našel.“

„Nezlob se, miláčku. Pojd' na ten večírek, užijem si legrace.“

Tak jsme šli. Po planetě Center se cestuje pomocí levitace, umělými „Bránami“, které nevyžadují žádné „kouzlo“ (nebo možná tím víc kouzel); cíl se určuje stlačením knoflíků ve výtahu, takže ve městech nejsou problémy s dopravou – není tam spousta dalších nepříjemných věcí. Star si dneska večer vybrala blízký cíl, pyšně si vykračovala parkem a vstoupila. Ví moc dobře, jak jí sluší přilnavé legginy na jejích dlouhých nohách a pevném zadečku; kroutila boky jako hinduistické ženy.

Lidičky, řeknu vám, vyvolali jsme rozruch, stali jsme se senzací! Na Center se nenosí meče, možná, že je mají jen někteří návštěvníci. Luky a šípy tu jsou taky velkou zvláštností. Byli jsme nápadní jako rytíř v brnění na Páté avenue.

Star byla šťastná jako dítě. Já taky. Cítil jsem se strašně silný a měl jsem chuť bojovat s draky.

Nebyl to ples jako na Zemi. (Podle Rufa se všechny naše rasy všude baví stejně: scházejí se do houfů, aby tančili, pili a kecali. Prohlásil, že pánská jízda a babinec jsou symptomy scestné kultury. Nehádám se.) Vykračovali jsme si po velkém schodišti, hudba ztichla, lidé zírali a zajíkali se – a Star dělalo dobře, že si jí všimli. Muzikanti začali znovu hrát a hosté se vrátili k té záporné zdvořilosti, na které obvykle Vládkyně trvala. Ale pořád nám věnovali pozornost. Měl jsem za to, že historie hledání Vejce byla státním tajemstvím, protože jsem o ní doposud neslyšel ani zmínku. Ale i kdyby to vešlo ve známost, předpokládal bych, že podrobnosti budeme znát jen my tři.

Nebylo to tak. Každý věděl, co ty kostýmy znamenají. Byl jsem u baru, popíjel jsem koňak a jedl Dagwood, který jsem sám vymyslel, když mě do rohu zahнала sestra Šeherezády, moc hezká. Byla humanoidní, ale ne naší rasy. Byla oblečena do rubínů o velikosti palce a v rozumně neprůhledném oblečení. Byla asi tak pět stop pět palců vysoká, bosá. vážila možná sto dvacet liber a v pase neměla víc než patnáct palců, což zvýrazňovalo další dvě míry, které to vůbec nepotřebovaly. Byla to brunetka a měla nejšikmější oči, jaké jsem kdy viděl. Vypadala jako krásná kočka a dívala se na mě tak, jak se kočka dívá na ptáčka.

„Já,“ ohlásila.

„Mluv.“

„Sverlani. Svět –“ (Jméno a kód – nikdy jsem takový neslyšel.)
„Studentka gastronomického designu, matematicko – požitkářský.“

„Oscar Gordon. Země. Voják.“ Vynechal jsem identifikaci Země; věděla, kdo jsem.

„Otázky?“

„Ptej se.“

„Je meč?“

„Je.“

Podívala se na něj a zřítelnice se jí rozšířily. „Je-byl meč zničení umělý hlídač Vejce?“ („Je tady ten meč přímý nástupce v následné změně vesmírného času bez ohledu na teoretické anomálie, které ovlivňují mezivesmírné tranzity, toho meče, který zabil Nenarozeného?“ Dvojitý slovesný čas přítomný-minulý určoval a zavrhoval pojem, že totožnost je nesmyslná abstrakce – je tohle ten meč, který jsi skutečně použil, ve všedním smyslu, a nedělej si ze mně legraci, vojáku, nejsem dítě.)

„Byl-je,“ souhlasil jsem. („Byl jsem tam a zaručuji, že jsem to absolvoval všechno až sem, takže to pořád je.“)

Trochu se zajíkla a vztyčily se jí bradavky. Kolem každé měla namalovaný, možná i vytetovaný ornament, kterému my říkáme „trójská stěna“ – a její reakce byla tak silná, že ochranná stěna lilia se zase rozpadávala.

„Dotknout se?“ řekla prosebně.

„Dotknout se.“

„Dotknout se dvakrát?“ („Mohla bych si ho, prosím, vyzkoušet tak, abych ho pořádně ucítila? Hezky prosím, moc sladouče prosím! Chci toho příliš a máš právo mě odmítnout, ale přísahám, že s ním nic neudělám.“ – používala slova, ale barva a chuť spočívala ve způsobu.)

Nechtěl jsem, hlavně ne Lady Vivamus. Ale letím na hezký holky. „Dotknout se... dvakrát,“ zdráhal jsem se. Vyndal jsem meč a podal jsem jí ho chráničem dopředu, byl jsem ve střehu, abych ho uchopil dřív, než někomu vypíchne oko nebo se bodne do nohy.

Přijala ho opatrně, oči a pusu dokořán, uchopila ho za chránítka místo za rukojeť. Musel jsem jí to ukázat. Její ruka byla na něj příliš maličká; její ruce a nohy, stejně tak jako pas, byly enormně štíhlé. Všimla si nápisu. „Znamená?“

Dum vivimus, vivamus se nepřekládá dobře, ne proto, že by nepochopili tu myšlenku, ale protože to je nošení dříví do lesa. Jak

jinak by měl člověk žít? Ale zkusil jsem to. „Život dvojí dotyk. Jíst. Pít. Smát se.“

Zamyšleně přikývla, potom píchla do vzduchu, zápěstí ohnuté a loket od těla. To jsem nemohl vydržet, tak jsem jí ho vzal, pomalu jsem se snížil do fleretového obranného postoje, udělal jsem vysoký výpad a narovnal jsem se – tenhle pohyb je tak ladný, že velcí chlupatí muži při něm vypadají moc hezky. Proto se baletky učí šerm.

Pozdravil jsem a vrátil jsem jí ho, narovnal jsem jí pravý loket a zápěstí a levou ruku – to je důvod, proč baletky dostávají poloviční body, pro šermíře je to legrace. Udělala výpad a skoro bodla jednoho hosta do pravé šunky.

Vzal jsem ho od ní, očistil čepel, uložil ho do pochvy. Shromáždili jsme slušnou sbírku. Vzal jsem z barového pultu svůj Dagwood, ale ona se nedala podvést. „Sám skákal meč?“

Zarazil jsem se. Pokud pochopila ten význam – nebo pokud jsem ho pochopil já – předložila mi návrh, nejelegantněji, jak mi kdy kdo v Centeru cokoli předložil. Obvykle bývá návrh odměřený. Ale určitě Star nemluvila o podrobnostech našeho svatebního obřadu. Rufo? Já jsem mu o tom neřekl, ale Star mu o tom říci mohla.

Když jsem neodpovídal, bylo jí to jasné a mluvila dál. „Sám zbavil panenství nematku netěhotnou plodnou.“

Vysvětlil jsem jí co nejzdvořileji, jak to v tom jazyce šlo, že jsem zadán. Už se k tomu nevracela, podívala se na Dagwood. „Kousnout dotek chut?“

To bylo něco jiného; podal jsem jí to. Pořádně si ukousla, zamyšleně žvýkala, vypadala potěšeně. „Xenický. Primitivní. Masivní. Silná disonance. Dobré umění.“ Potom zmizela a nechala mě tam celého udiveného.

Během dalších deseti minut se mě další ptaly na totéž. Přednesly mi mnohem víc návrhů, než na jiných večírcích v Centeru a jsem si jist, že takovouhle poptávku měl na svědomí ten meč. Při každé společenské události mi byly předkládány návrhy; byl jsem choť Její Moudrosti. Mohl bych být orangutan a stejně by mi nejrůznější kočky dělaly návrhy. Někteří zarostlíci vypadali jako orangutáni a byli sociálně přijatelní, ale mohl jsem i smrdět jako jeden z nich. A chovat se mnohem hůř. Pravda je, že mnoho dam spíš zajímalo, koho si to Vládkyně vzala do postele a fakt, že jsem divoch nebo přinejlepším

barbar, jejich zvědavost jen stupňoval. Neexistovalo tabu ptát se na takové věci a docela dost se jich i rovnou zeptalo.

Ale já pořád ještě prožíval líbáanky. Stejně, kdybych přijal všechny ty návrhy, zbyl by ze mně jenom stín. Ale dělalo mi dobře ty návrhy slyšet, než jsem z toho vycouval tak, že jsem se zeptal: „Sodu nebo zázvorové pivo?“; vždycky je lepší se zeptat.

Když jsme se v noci svlékali, řekl jsem „Bavila ses dobře?“

Star zívla a zasmála se: „Já opravdu ano. A ty taky, ty starý Orlí skaute. Proč jsi to koťátko nepřivedl domů?“

„Jaký koťátko?“

„Ale ty víš, jaký koťátko. Tu, coš ji učil šermovat.“

„Mňau!“

„Ne, ne, miláčku. Měl bys pro ni poslat. Slyšela jsem, jaká je její profese a existuje těsné spojení mezi vařením a dobrým –“

„Ženo, příliš mnoho mluvíš!“

Přešla z angličtiny do nevířtiny. „Ano, milorde muži. Už neřeknu ani slovo, když mi to tvé milované rty zakázaly.“

„Milady ženo, milovaná... vílo, přízraku Zpívajících vod –“

Nevířtma je mnohem použitelnější než žargon, kterým se mluví v Centeru.

Center je legrační místo a choť Její Moudrosti má pohodlný život. Po první návštěvě rybářského domku Star jsem se zmínil o tom, jak by to bylo krásné, kdybychom se někdy mohli vrátit a chytit zase několik pstruhů na tom krásném místě, u Brány, kterou jsme vstoupili do Nevie. „Přál bych si, aby to místo bylo na Centeru.“

„Bude.“

„Star. Ty to přemísíš? Víím, že některé Brány, obchodní, jsou hmotné, ale i tak –“

„Ne, ne. Ale bude to stejně dobré. Počkej. Bude mi trvat tak asi den nebo dva, než udělám stereoskopickou fotografii a změřím a zjistím složení vzduchu a tak dále. Průtok vody, tyhle věci. Ale zatím... Na druhé straně téhle stěny není nic moc, jen elektrárna a tak. Takže tady budou dveře a to místo, kde jsme si nad ohněm pekli ryby, sto yardů od nich. Bude to hotovo tak asi za týden, nebo si vezmeme nového architekta. Vyhovuje ti to?“

„Star, takovou věc neuděláš.“

„Proč ne, miláčku?“

„Zničit celý tenhle dům, abys mi dala potok se pstruhy? To je fantastický!“

„To bych neřekla,“

„Ale je. Ale stejně, láska moje sladká, neměl jsem na mysli přestěhovat ten potok sem, ale jít tam. Udělat si prázdniny.“

Povzdechla si. „Jak ráda bych si udělala prázdniny.“

„Ty jsi dnes zase měla vtisk. Máš jiný hlas.“

„To přejde, Oscare.“

„Star, bereš je moc rychle. Vyčerpá tě to.“

„Možná. Ale musím o tom rozhodovat já, jak víš.“

„Jak nevím! Můžeš soudit třeba celý ten zatracený vesmír – což děláš a já to vím – ale jo, tvůj muž, musím usoudit, kdy jsi přepracovaná – a zastavit to.“

„Miláčku, miláčku!“

Měli jsme hodně takových roztržek.

Nežárlil jsem na ni. Ten duch mé divošské minulosti zůstal v Nevii, už mě to nikdy nestrašilo.

A ani Center není takové místo, kde by se mohl duch tohoto druhu procházet. Center má v manželství tolik zvyků, jako má kultur – tisíce. Vylučují se. Někteří jedinci jsou monogamní instinktivně, stejně jak se to říká o labutích. Takže to nelze označit za „mravně čisté“. Odvaha je udatnost tváří v tvář strachu, mravní čistota je správné chování tváří v tvář svodu. Neexistuje-li svádění, nemůže existovat ani mravní čistota. Ale tihle neoblomní monogamisté nepředstavovali žádné nebezpečí. Pokud někdo i přes zřejmou nevšímavost něco těmto cudným dámám navrhl, neriskoval ani ránu ani říznutí nožem; mohla ho položit na zem a jít na to rovnou. Ani by nevadilo, kdyby její manžel něco zaslechl; žárlivost nikdy nebyla vlastní rase automaticky monogamní. Já jsem to nezkoušel; podle mě vypadali – a byli cítit – jako zkažená chlebová střídká. Tam, kde není žádný svod, není ani mravní čistota.

Ale já měl možnost ukázat svou mravní čistotu. To koťátko s vosím pasem mě svádělo – a já se dověděl, že pochází z kultury, kde se ženy nemohou vdávat, dokud nedokáží, že jsou těhotné, tak jako v oblasti Jižních moří a někde v Evropě; neporušila žádné tabu svého vlastního kmene. Ještě víc mě sváděla jiná holka, byla sladká, s hezkou postavou, okouzlejícím smyslem pro humor a jedna z nejlepších tanečnic v celém vesmíru. Nemluvila o tom všude, prostě

mi jen dala vědět, že nemá ani tolik moc práce a že není tak netečná, používala svůj žargon se šikovnou bezcílností.

To bylo osvěžující. Pravý „Američan“. Ptal jsem se (někde jinde) na zvyky jejího kmene a dověděl jsem se, že zatímco byli velmi úzkoprsí na všechno, co se týkalo manželství, v ostatních ohledech byli velmi benevolentní. Nechoval bych se jako zeť, ale okno bylo otevřené, dokonce i když dveře byly zamčené.

Tak jsem ztratil nervy. Udělal jsem si sebeanalýzu a připustil jsem si zvědavost; stejně morbidní jako byla zvědavost žen, které mi činily návrhy jenom proto, že jsem byl Stařin manžel. Sladká malá Zhai-ee-van byla jedna z těch, co nenosí šaty. Pěstovala si je přímo na těle. Od špičky nosu až k palcům na nohou měla tělo pokryté jemným, lesklým stříbrným kožíškem, který byl nápadný jako činčila. Nádherný!

Neměl jsem to srdce, bylo to příliš krásné dítě.

Ale o tomhle svádění jsem řekl Star – a Star mi jemně naznačila, že musím mít svaly mezi ušima; Zhai-ee-van byla ve vlastní zemi vynikající artistka; byli to lidé, kteří byli považováni za nejtalentovanější oddané vyznavače Eroze.

Nechal jsem toho. Dovádění s tak sladkým dítětem by mohlo vyvolat lásku, alespoň lásku určitého druhu, a nebyla to láska, jen ten nádherný kožíšek – spolu se strachem, že dovádění se Zhai-ee-van se může zvrtnout v lásku a že se za mě nebude moci vdát, dokonce ani když mě Star opustí.

Nebo mě neopustí – Center nemá žádné zákony proti polygamii. Některá náboženství mají pravidla pro a proti a tahle směsice kultur má nekonečné množství náboženství a jedno ruší druhé zase jinak, než je tomu v případě konfliktních zvyků. Kulturologové ustavili „právo“ svobody vyznání, které je, jak tvrdí, neměnné: Svoboda vyznání je v kulturním komplexu v opačném poměru k síle nejvlivnější církve. Za jeden příklad obecné stálosti se pokládá, že všechny svobody pocházejí z kulturních konfliktů, protože zvyk, který nemá opozici, je povinný a vždycky je pokládán za „přírodní zákon“.

Rufo nesouhlasil; tvrdil, že jeho kolegové ustanovili jako srovnání záležitosti, které se nedají změřit a nedají se definovat – hlavy děravý! – a že svoboda nikdy nebyla ničím jiným než šťastnou náhodou, protože obecná tahanice, všechny lidské rasy, nenávisti a strachy všechny svobody nejen s ohledem na své sousedy, ale i na sebe sama udupávají, kdykoli se to hodí.

Vraťme se k tématu „A“. Centristé vždycky uzavírají určitý druh manželské smlouvy. Nebo žádný. Praktikují partnerství v jedné domácnosti, sexuální život, rozmnožují se, pěstují přátelství a lásku – ale to všechno není nezbytné absolvovat najednou a pouze s jednou osobou. Smlouvy mohou sloužit jako komplex společných splnutí, určovat trvání, záměry, povinnosti, zodpovědnosti, počet a pohlaví dětí, genetické selektivní metody, zda mohou být najímány hostitelské matky, podmínky pro zrušení a možnost volby pro prodloužení trvání svazku – všechno, jenom ne „manželskou věrnost“. Je to matematické a nevyhnutelné, a proto smluvní.

Ale manželská věrnost je tam běžnější jev, než je tomu na Zemi; jenom prostě není nařízena zákonem. Mají staré přísloví, které říká ženy a kočky. Znamená to: „Ženy a kočky dělají všechno podle svého a muži a psi toho mohou využívat“. Má to i svůj protipól: Muži a počasí, což je neomalenejší a nejméně stejné staré, protože počasí je už hodně dlouho ovládáno.

Obyčejná smlouva není žádná smlouva; on si do jejího domu přestěhuje svoje šaty a zůstane u ní – dokud je ona nevyhodí před dveře. Tato forma je velmi promyšlená s ohledem na stálost: Žena, která „hodí jeho boty“ si potom jen těžko hledá jiného muže dostatečně smělého, aby riskoval její nálady.

Moje „smlouva“ se Star nebyla ničím víc než právě tímhle, pokud se smlouvy, práva a zvyky týkaly i Vládkyně, což se netýkaly a ani se jí týkat nemohly. Ale tohle nebylo to, co stupňovalo moji stísněnost.

Věřte mi, nebyl jsem žárlivý.

Ale pořád víc mě rozčilovali ti mrtví lidé, kteří okupovali její mysl.

Jednou večer, když jsme se oblékali a chystali jsme se na nějaký mejdan, na mě vyštěkla. Žvanil jsem o tom, jak jsem strávil celý den, měl jsem tehdy zrovna soukromou hodinu matematiky, a nepochybně jsem jí připadal zábavný asi tak, jako když dítě vykládá matce, jaké to bylo ve školce. Ale já byl nadšený, otevíral se přede mnou nový svět – a Star byla vždycky trpělivá.

Ale teď na mě hlubokým hlasem vyštěkla.

Zůstal jsem jako opařený. „Ty jsi dneska zase brala vtisk!“

Úplně jsem cítil, jak se uvnitř mění. „Miláčku, odpusť mi to. Já nejsem já. Jsem Jeho Moudrost CLXXXII.“

Rychle jsem si to v hlavě spočítal. „Takže od hledání jsi už absolvovala čtrnáct vtisků – a za všechny ty roky před tím všeho všudy sedum. Co to se sebou chceš, sakra, udělat? Chceš se vevnitř totálně vypálit? Zbláznit se z toho všeho?“

Zpražila mě pohledem. Potom vlídně odpověděla: „Nic takového neriskuju.“

„Zatím mi to tak nepřipadá.“

„To, co jsi slyšel, nemá žádný význam, Oscare, protože tohle nemůže nikdo jiný posoudit – ani moji kapacitu; nebo co to vlastně znamená přijímat vtisk. Pokud jsi nemluvil s mým dědicem.“

„Ne, s ním jsem zatím nemluvil.“ Věděl jsem, že si ho vybrala, a měl jsem za to, že také bral jeden nebo dva vtisky – to bylo běžné zajištění proti zavraždění. Ale já ho nepotkal, nechtěl jsem ho potkat, a ani jsem nevěděl, kdo to je.

„Tak zapomeň na to, co jsi slyšel. Je to úplně bezvýznamné.“ Vzdechla, „Ale miláčku, kdyby ti to nevadilo, tak dneska večer raději nikam nepůjdu; nejlepší bude, když si půjdu lehnout a budu spát. Starý Smrad'och CLXXXII. je nejošklivější osoba, s jakou jsem se kdy setkala – měl veliký úspěch v kritickém věku, musíš si o něm přečíst. Ale v nitru to bylo nerudné zvíře plné nenávisti ke všem lidem, kterým pomohlo. Je ve mě ještě příliš živý, musím ho držet na řetězu.“

„Dobře, tak jdeme do postele.“

Star potrásla hlavou. „Řekla jsem ‘Spát’. Použiju autosugesci a do rána už nebudu vědět, že tu je. Běž na ten večírek. Prožij nějaké dobrodružství a zapomeň na to, jak problematickou máš manželku.“

Šel jsem, ale měl jsem moc špatnou náladu – dokonce i na to, abych si dopřál „dobrodružství“.

Starý Ošklivec nebyl nejhorší. Já se mu směle vyrovnám – a Star, i přes to, že je Amazonka, není dost silná na to, aby mě zvládla. Jestli bude divoká, tak jí fakt naplácám. Nebudu se obávat ani toho, že by mi v tom mohly zabránit stráže; bylo to zařízení takhle: Když jsme spolu byli sami, měli jsme soukromí. Žádná třetí osoba to nezměnila, jinak Star sama soukromí neměla, dokonce ani při koupeli. Nevím, jestli její stráže byli muži nebo ženy a ani ona by tomu nevěnovala velkou pozornost. Stráže nikdy nebylo vidět. Takže naše půtky byly soukromé a snad nám oběma dělaly dobře jako občasné uvolnění.

Ale vyjít se „Svatým“ bylo ještě horší, než se Starým Ošklivcem. Byla to Jeho Moudrost CXLI. a byl tak proklatě urozený a oduševnělý a svatější než kdokoli jiný, že jsem raději odejel na tři dny na ryby. Star sama byla zdatná a plná elánu a radosti ze života; tenhle blboun nepil, nekouřil, nežvýkal a ani nepoužíval neslušná slova. Když byla Star pod jeho vlivem, tak jsem někdy mel pocit, že nad její hlavou vidím svatozář.

A co hůř, zřekl se sexu, když se zasvětil Vesmířům, a tohle mělo na Star šokující vliv; sladká poslušnost nebyla její styl. Tak jsem raději jel na ty ryby.

Ale o Svatém musím říct jednu dobrou věc. Star říká, že byl nejneúspěšnějším vládcem v celé dlouhé radě, měl dar dělat špatné věci ze zbožných pohnutek, takže ona se od něho naučila víc, než od kohokoli jiného; každou chybu si zaznamenával do knihy. Zabílo ho znechucené individuum za pouhých patnáct let vlády, což není dostatečně dlouhá doba na to, aby zmordoval něco tak nemotorného jako je multivesmírná říše.

Jeho Moudrost CXXXVII. byla Ona – a Star jsem dva dny neviděl. Když se vrátila domů, vysvětlila mi to. „Musela jsem, miláčku. Vždycky jsem si o sobě myslela, že jsem sprostá děvka – ale ona šokovala dokonce i mně.“

„Jak?“

„To ti neřeknu. Absolvovala jsem intenzivní léčbu, abych ji pohřbila tam, kde ji nikdy nenajdeš.“

„Jsem zvědavej.“

„Já vím, že jsi zvědavej a proto jsem jí probodla srdce kulem – drsná práce, je mou přímou předkyní. Ale bála jsem se, že by se ti líbila víc než já. Ta nevyslovitelná děvka!“

Zvědavej jsem pořád.

Většina z nich nebyli špatný lidi. Ale naše manželství by bylo klidnější, kdybych se nikdy nedozvěděl, že jsou. Je jednodušší mít manželku, která je tak trochu netopýr, než takovou, která je vlastně celým davem lidí – většina z nich jsou muži. Obavy z jejich příznaků, dokonce i v době, kdy Star byla sama sebou, nedělaly dobře mému libidu. Ale musím připustit, že Star znala mužský přístup ke všemu mnohem lépe než kterákoli jiná žena kdykoli v dějinách. Nemusela se domýšlet, co mne jako muže potěší; věděla toho ještě víc než já ze „zkušenosti“ – a zcela bez zábran se o své zkušenosti dělila.

Nemohl jsem si stěžovat.

Ale já si stěžoval, vinil jsem ji z toho, že byla těmi jinými lidmi. Moje neoprávněné stížnosti snášela lépe, než jsem snášel já pocit nespravedlnosti ve své situaci, kdy jsem byl vis-à-vis celému tomu pluku duchů.

Ti duchové ale nebyli to nejhorší.

Neměl jsem práci. Nemyslím takový ten režim od devíti do pěti a pak po sobotách sekat trávu a opít se večer ve venkovské hospodě; chci říct, že jsem neměl žádný cíl. Viděli jste někdy lva v zoologický? Čerstvý maso na čas, samice k dispozici, žádný lovci, kterých by se měl obávat – ten se ale má, co?

Tak proč teda vypadá tak znučeně?

Zpočátku jsem ani nepoznal, že mám nějaký problém. Měl jsem krásnou milující manželku; byl jsem tak bohatý, že se to nedalo nijak spočítat; bydlel jsem v nejluxusnější domě ve městě krásnější než kterékoli jiné město na Zemi; každý, koho jsem potkal, byl na mě velmi milý; byl jsem ten nejlepší hned po mé nádherné ženě, měl jsem stoprocentní možnost „jít studovat na kolej“ v nádherném a nepozemském smyslu, aniž bych se musel štvát. Nikdy jsem se nemusel zastavit a žádat o případnou pomoc. Myslím to tak, že jsem byl v situaci, kdy s algebrou by mi strašně rád pomáhal Albert Einstein nebo že by Rand Corporation a General Electric vybraly pro chlapečka team poradců, kteří by pro něj sestavili nějakou názornou pomůcku, aby mu něco usnadnili.

To je luxus větší než je bohatství.

Brzy jsem přišel na to, že oceán nevypiju, i když mi ho budou držet u úst. Jen znalosti o Zemi měly takové parametry, že žádný člověk neměl dost kapacity na to, aby je pojmul – a teď si zkuste představit, jak obrovských je Dvacet vesmírů, každý má svá práva, svou historii a snad jenom Star ví, kolik civilizací.

V čokoládovně nutí zaměstnance, aby jedli, co se jim zlíbí. Brzy toho nechají.

Nikdy jsem toho nenechal úplně; znalosti mají mnohé varianty. Ale moje studium postrádalo záměr. Tajné jméno Boha lze ze všech dvaceti vesmírů najít jen v jednom – a všechny subjekty jsou stejně velké, dokud k nim nemáte nějaké přirozené pouto.

Já neměl pouto žádné, byl jsem diletant – a to jsem si uvědomil, když jsem viděl, že se se mnou moji soukromí učitelé nudí. Tak jsem

většinu z nich nechal odejít, byl jsem v koncích s matematikou a multivesmírnou historií, už jsem se to všechno nechtěl naučit.

Myslel jsem si, že bych se mohl věnovat obchodu. Ale abyste měli radost z bysnyu, musíte být obchodníkem v srdci (a to já nejsem) anebo musíte potřebovat prachy. Já prachy měl; všechno, co jsem mohl dělat, bylo, jen je utrácet – nebo, kdybych vyhrál, tak bych se nikdy nedověděl, jestli někdo za mě neztratil slovo (z nějaké vlády): Nevzpírejte se choti naší Vlákyně, vaše ztráty vám bohatě vynahradíme.

Totéž bylo s pokerem. Zavedl jsem tu hru a hned se to uchytilo – a já poznal, že už ji hrát nemůžu. Poker se musí brát vážně, jinak to není k ničemu – ale když máte moře peněz, tak těch pár kapek navíc nebo těch pár kapek, o které přijdete, neznamená naprosto nic.

Měl bych vám vysvětlit – osobní výdaje Její Moudrosti asi nebyly tak velké jako výdaje mnoha velkých utracečů na Centeru; to místo je bohaté. Ale náklady byly tak vysoké, jak chtěla Star, bezedná studnice bohatství. Nevím, kolik světů na účet přispívalo, ale řekněme dvacet tisíc se třemi miliardami obyvatel v každém z nich – a to bylo ještě víc.

Když každý ze 60 000 000 000 000 lidí dá penci, je to šest set miliard dolarů. Číslo neznamenají nic, kromě toho, že ukazují, že ten rozpočet byl krytý z prostředků tak se rozplývajících, že to na sobě nikdo ani nepoznal a pořád to bylo víc peněz, než bych já mohl potřebovat. Starina nevláda v její neříši byla drahá, aspoň si to myslím – ale její a moje osobní výdaje, ať byly sebehýřivější, byly naprosto bezvýznamné.

Král Midas ztratil zájem o svoje prasátko, do kterého si šetřil. Stejně to bylo i se mnou.

Já utrácel peníze. (Nikdy jsem na ně nesáh, pokud to nebylo potřeba.) Náš „byt“ (nebudu tomu říkat palác) – náš domov měl tělocvičnu mnohem dokonalejší než kdektará univerzita; pro mě byl přistavěn salle d'armes a šermu jsem se hodně věnoval, skoro každý den se všemi druhy zbraní. Nechal jsem si udělat fleret, který by odpovídal Lady Vivamus a nejlepší mečíři v několika světech se dali do práce, aby mi pomohli. Taky jsem si doplnil sbírku a získal jsem zpátky svůj luk z té jeskyně u Brány v Karth-Hokesh a trénoval jsem lukostřelbu a i s dalšími zbraněmi, kterými je třeba mířit. Utrácel jsem peníze, jak se mi zlíbilo.

Ale moc velká legrace to nebyla.

Jednou jsem seděl ve své studovně, nedělal jsem vůbec nic, jen jsem se hluboce zamyslel, a při tom jsem si hrál s miskou plnou šperků.

Po nějakou dobu jsem se věnoval navrhování šperků. Měl jsem o to zájem na střední škole; jedno léto jsem pracoval u klenotníka. Umím udělat návrh a byl jsem fascinován krásnými kameny. Ten klenotník mi půjčil knížky, další jsem si půjčil v knihovně – a jednou ten člověk vyrobil šperk podle jednoho z mých návrhů.

Měl jsem Povolání.

Ale klenotníci nejsou zbavováni vojenské povinnosti, tak jsem toho nechal – dokud jsem se nedostal na Center.

Víte, když jsem chtěl dát Star dárek, neměl jsem jinou možnost než ho udělat. Tak to taky dopadlo. Vyrobil jsem jí oděv se šperky z pravých drahých kamenů, studoval jsem to (jako obvykle mi při tom pomáhali odborníci), nechal jsem si poslat bohatý výběr drahých kamenů, maloval jsem návrhy, rozesílal jsem kameny a náčrty, aby šperky podle nich zhotovili.

Věděl jsem, že Star má ráda oděvy se šperky; věděl jsem, že se jí líbilo, když byly „zlobivé“ – ne v tom smyslu, že by se uskupovaly na tabuizovaných partiích, tam jsem ani žádné neumisťoval – ale když provokovaly, pozlacovaly zlato, zdůrazňovaly to, co vůbec nepotřebovalo být jakkoli zdůrazněno.

Věci, které jsem navrhl, vypadaly jako z francouzské revue – jen byly z pravých drahokamů. Safíry a zlato Star k její blond'até kráse slušely a právě zlato a safíry jsem použil. Ale ona mohla nosit jakoukoli barvu a já používal i jiné drahokamy.

Star byla nadšená mým prvním pokusem a hned večer si ho oblékla. Byl jsem na to velmi pyšný. Návrh jsem vlastně šlohnul ze své vlastní paměti, šlo o kostým jedné showgirl ve frankfurtském nočním klubu – tehdy tu první noc, co jsem přišel od armády – byla to bederní rouška, dál průhledná dlouhá sukně na jedné straně s rozparkem až k boku, posetá flitry (já použil safíry), další věc – podprsenka ne, ale „zdůrazňovač“ posetý šperky a pak ještě taková věcička ve vlasech, co se jí k tomu všemu náramně hodila. Vysoké zlaté boty se safírovými podpatky. Star měla radost i z těch dalších šatů, co přišly po těchhle. Ale jedno jsem pochopil. Nejsem návrhář šperků. Neměl jsem sebemenší naději soupeřit s profesionály, kteří

obhospodařovali bohatství na Center. Brzy jsem si uvědomil, že Star nosí moje návrhy proto, že to byly dárky ode mne, asi tak, jako když si matka pověsí na zeď výkresy ze školky, které jí přinese synáček domů. Tak jsem toho radši nechal.

Tahle miska plná drahokamů byla v mojí pracovně už několik týdnů – ohnivé opály, sardonyxy, diamanty a tyrkysy a rubíny, měsíční kameny a safíry a granáty, peridoty, smaragdy, chryzolity – mnohé ani neměly v angličtině svoje jméno. Pohrával jsem si s nimi a díval jsem se, jak vrhají mnohabarevné paprsky a sám sebe jsem litoval. Říkal jsem si, kolik tak asi můžou tyhle hezký kamínky stát na Zemi. Pod milión bych to neodhadoval.

Neobtěžoval jsem se ani je na noc zamykat. A já byl ten ubožák, co musel z univerzity odejít proto, že neměl na placení výuky a na hamburgry.

Odsunul jsem drahokamy na stranu a šel jsem k oknu – bylo tam proto, že jsem řekl Star, že nechci mít studovnu bez okna. To bylo tehdy, když jsme přijeli a po celé měsíce jsem nevěděl, co všechno se muselo udělat, aby mi vyhověla; myslel jsem si, že prostě jen udělají díru do zdi.

Byl to krásný výhled; spíš na park než na město, posetý, ale ne bez ladu a skladu, hezkými budovami. Jen stěží si člověk uvědomoval, že to bylo město větší než Tokio; jeho „kosti“ se nevystavovaly a jeho obyvatelé pracovali i víc než o půl planety dál.

Slyšel jsem bzukot, byl jemný jako včelí, bylo to jako ten němý halas, kterému nelze v New Yorku nikdy uniknout – ale jemnější, tak akorát, abych si uvědomil, že kolem mně jsou lidi, každý z nich má svou práci, svůj cíl, svoji funkci.

Moje funkce? Manžel.

Gigolo!

Aniž by si to Star uvědomovala, zavedla do světa, který to nikdy neznal, prostituci. Nevinný svět, kde muž a žena spolu spali jen proto, že se oběma chtělo.

Princ manžel není prostitut. Má svou práci a ta je často únavná, reprezentuje svou panovnickou družku, poklepává základní kameny, pronáší projevy. Kromě toho plní i funkci královského chovného samce, aby zajistil pokračování rodu.

Nic z toho se mě netýkalo. Dokonce jsem neměl ani povinnost bavit Star – do prčic, v okruhu deseti mil byly milióny mužů, kteří by po takové šanci skočili ihned.

Noc, která mě čekala, byla špatná. Začal jsem špatně a v podobném duchu jsem pokračoval v těch omletých diskusích v posteli, které někdy manželské páry mívají a které nejsou zdaleka tak zdraví prospěšné jako prvotřídní bengál. Měli jsme jeden takový, stejný, jako má dělnas, co se bojí účtů a svýho šéfa.

Star udělala něco, co nikdy před tím neudělala: vzala si práci domů. Pět mužů, kteří se plně věnovali nějakým intergalaktickým těžkostem – za celou dobu diskuse, která trvala čtyři hodiny, jsem nepochopil, o co se vlastně jedná a někdy mluvili jazykem, který jsem neznal.

Ignorovali mě, byl jsem pro ně kus nábytku. Na planetě Center se lidé navzájem představují jen výjimečně. Pokud chcete s někým mluvit, tak prostě řeknete „Já,“ a čekáte. Když vám ten druhý neodpoví, tak odejdete. Když na vás promluví, tak se představíte navzájem.

Nikdo z nich to neudělal a já bych se spíš propadl, než abych začal. Oni byli cizí v mém domě, a tak to bylo na nich. Ale oni se nechovali, jako by byli v mém domě.

Seděl jsem tam, Neviditelný muž a byl jsem pořád zuřivější a zuřivější.

Pořád se hádali a Star je poslouchala. Po nějaké době zavolala služebné a ty ji začaly svlékat a kartáčovat jí vlasy. Center není Amerika, neměl jsem proč být šokován. To, co dělala, bylo s ohledem na ně strašně neslušné, chovala se k nim jako ke kusu nábytku (všimla si, jak se ke mně chovali oni).

Jeden z těch chlápků řekl nasupeně: „Vaše Moudrosti, přál bych si, abyste nás vyslechla, jak jste přislíbila.“ (Rozšířil jsem si slovní zásobu.)

Star řekla ledově: „Své chování posuzuji jen já sama. Nikdo jiný.“

Měla pravdu. Ona mohla posuzovat své chování, ne oni. Ani já, uvědomoval jsem si trpce. Zlobil jsem se na ni (i když jsem věděl, že je to k ničemu) za to, že zavolala svoje služebné a že se připravovala do postele za přítomnosti těch troubů – a chtěl jsem jí říct, aby se to už nikdy neopakovalo. Pak jsem se rozhodl o tom nezačínat.

Za chvíli je Star utáala. „On má pravdu. Vy se mýlíte. Zařídte to takhle. Odejděte.“

Ale rozhodl jsem se, že jí řeknu svoje připomínky k tomu, že si přivedla „obchodní partnery“ domů.

Star mí vzala vítr z plachet. V okamžiku, kdy jsme osaměli, mi řekla: „Lásko moje, odpusť mi to. Souhlasila jsem s tím, že vyslechnu jejich pomatené projevy a táhlo se to strašně dlouho. Pak jsem si řekla, že to brzy skončí, když je zvednu ze židlí, přinutím je, aby přišli sem a názorně jim předvedu, že mě nudí. Ani ve snu by mě nenapadlo, že se budou hádat další hodinu, než se mi podaří vyřknout závěr. A bylo mi jasné, že pokud bych to přesunula na zítřek, tak se to prodlouží na hodiny. Ale ten problém byl důležitý, nemohla jsem to nechat plavat.“ Povzdechla si. „Ten komický muž. Pořád se takový lidi derou na nejvyšší místa. Rozhodla jsem se, že ho otrávím. Místo toho ho musím nechat, aby napravil svoji chybu, nebo se to bude opakovat.“

Nemohl jsem ani jen naznačit, že se rozhodla jen z rozmrzelosti; ten člověk, co ho seřvala, byl právě ten, v jehož prospěch nakonec rozhodla. Tak jsem řekl: „Pojď do postele. Jsi unavená,“ A potom jsem neměl dostatek citu k tomu, abych se vyhnul posuzování jejího rozhodnutí.

XIX

Šli jsme do postele.

Po chvíli řekla: „Oscare, ty jsi nespokojený.“

„To jsem neřekl.“

„Já to cítím. Není to jen dneska kvůli těm únavným šaškům. Stáhnul jsi se, jsi nešťastný.“ Čekala.

„To nic není.“

„Oscare, nic, co tě trápí, pro mě neznamená ‘nic’. I když si to možná neuvědomuju, dokud nevím, o co se jedná.“

„No – cítím se úplně zbytečný!“

Položila svou jemnou pevnou ruku na moje prsa. „Pro mě nejsi zbytečný. Proč si připadáš zbytečný pro sebe?“

„Víš, podívej se na tuhle postel!“ Byla to postel, o které se Američanům nikdy ani nesnilo; ta postel vám vyplní co si vymyslíte, jen vás nepolíbí na dobrou noc – a stejně jako to město – byla krásná a

neukazovala kosti. „Takovýhle pelíšek by doma stál víc – pokud by jej kdo vůbec dokázal udělat – než ten nejlepšší dům, ve kterém kdy žila moje matka.“

Přemýšlela o tom. „Chceš poslat své – matce nějaké peníze?“ Vzala spojovací přístroj. „Stačí adresa Elmensdorfská letecká vojenská základna v Americe?“

(Vůbec si nemůžu vzpomenout, že bych jí někdy říkal, kde bydlí moje matka.) „Ne, ne!“ Popadl jsem přístroj a zavěsil jsem ho. „Já jí nechci poslat peníze. Živí ji její manžel. Ode mne by si peníze nevzal. V tom ten problém není.“

„V tom případě jsem to zatím nepochopila. Postele nejsou nijak významné. Důležité je, kdo v nich leží. Miláčku, jestli se ti tahle postel nelíbí, můžeme mít jinou. Nebo spát na podlaze. Postele nejsou žádný problém.“

„Tahle postel je dobrá. Má jedinou vadu – já ji neplatil. Ty jsi ji zaplatila. I tenhle dům. A moje šaty. Jídlo, které jím. Moje – moje hračky!

Všechno, co mám, jsi mi dala ty. Co jsem, Star? Gigolo! Víš, kdo je to gigolo? Je to něco jako mužský prostitut.“

Jeden ze zvyků mé manželky, který mě nejvíc rozčiloval, byl nepopouzet mě, když věděla, že něco kazím. Podívala se na mě zamyšleně. „Amerika je strašně uspěchané místo, vid? Lidi pořád pracujou, hlavně muži.“

„No... ano.“

„To není zvykem všude. Dokonce ani ne všude na Zemi. Francouz není nešťastný, když má volno; objedná si další café au lait a bude hromadit použité misky. Já taky nepracuju moc ráda. Oscare, já zkazila náš večer jen zásluhou vlastní lenosti, strašně se chci vyhnout tomu, abych musela přetřásat zaprášenou záležitost druhý den. Takovouhle chybu už podruhé neudělám.“

„Star, to nevádí. Už je to za námi.“

„Já vím. První případ bývá jen zřídkka klíčový. I druhý. Někdy ani dvacátý druhý. Oscare, ty nejsi gigolo.“

„Jak tomu říkáte vy? Když to vypadá jako kachna, káchá to jako kachna a chová se to jako kachna, tak já tomu říkám kachna. Říkej tomu třeba kytice růží, ale káchat to bude pořád.“

„Ne. Všechno to kolem nás –“ Zavlnila se. „Postel. Tahle krásná komnata. Jídlo, které jíme. Moje šaty a tvoje šaty. Náš společný

kapitál. Noční majordomus ve střehu pro případ, že bychom já nebo ty mohli chtít, aby nám zazpíval pták nebo by se nám zachtělo sníst meloun. Naše okouzlující zahrady. Všechno, co vidíme, nebo čeho se dotýkáme, nebo co nám dělá radost – a ještě tisíckrát víc věcí na vzdálených místech, to všechno jsi vydělal ty svýma vlastnima silnýma rukama; všechno je to po právu tvoje.“

Odfkrnul jsem si.

„Ale ano,“ trvala na svém. „Taková byla naše smlouva. Já ti slíbila veliké dobrodružství a ještě větší poklad a dokonce ještě větší nebezpečí. Ty jsi souhlasil. Řekl jsi: ‘Princezno, najala sis chlapce.’“ Usmívala se. „Takový velký chlapec. Miláčku, myslím, že nebezpečí bylo větší, než vůbec můžeš odhadnout... tak až dosud mě těšilo, že i ten poklad je větší, než bys asi odhadoval. Prosím tě, nestyď se to všechno přijímat. To všechno sis vydělal a ještě víc – tolik, co kdy budeš chtít přijmout.“

„No, i kdybys měla pravdu, je to příliš moc. Topím se v cukrkandlu!“

„Ale, Oscare, nemusíš se ho ani dotknout, když nechceš. Můžeme žít prostě. V jedné místnosti se skládací postelí, pokud ti to bude vyhovovat.“

„To není řešení.“

„Třeba bys chtěl bydlet někde ve městě v podnájmu.“

„Vyhazovat moje boty, jo?“

Řekla chladně: „Muži můj, jestli tvoje boty budou někdy vyhozeny, pak je musíš vyhodit ty sám. Já jsem přeskočila tvůj meč. Zpátky skákat nebudu.“

„Nic si z toho nedělej!“ řekl jsem. „To byl tvůj návrh. Jestli jsem to špatně pochopil, tak se omlouvám. Víím, že svoje slovo zpátky nevezmeš. Ale třeba toho lituješ.“

„Já toho nelituju. Ty ono?“

„Ne, Star, ne! Ale –“

„To je příliš dlouhá pauza na krátké slovo,“ řekla vážně. „Řekneš mi to?“

„No... to je právě to. Proč jsi mi to neřekla?“

„Neřekla co, Oscare? Je spousta věcí k říkání.“

„No, hodně věcí. Do čeho jsem šel. O tom, že jsi Vládkyně všech vesmírů, hlavně... než jsi mě nechala, abych s tebou přeskočil přes meč.“

Její obličej se nezměnil, ale slzy se jí kutálely po tvářích. „Mohla jsem odpovědět na to, na co ses mě neptal?“

„Já ale nevěděl, na co se mám ptát!“

„To je pravda. Mohla bych tvrdit, a byla by to pravda, že kdyby ses mě zeptal, tak bych ti odpověděla. Mohla bych protestovat proti tomu, že ‘jsem tě nechala’ přeskočit přes meč, že jsi nedbal na moje protesty, že nebylo nezbytné prokázat mi tu čest a oženit se se mnou podle zákonů platných u vás... že jsem byla děvka, které jsi mohl dát košem, kdyby se ti jen trochu zachtělo. Mohla bych taky upozornit na to, že nejsem vládkyně, nejsem z královského rodu, ale že jsem pracující žena, které její práce nedovoluje ten luxus být vznešená. Tohle všechno je pravda. Ale já se za ni nehodlám schovávat; odpovím na tvou otázku přímo.“ Přešla do nevíjštiny. „Milorde hrdino, strašně jsem se bála, že když se nepodvolím tvému přání, že mě opustíš!“

„Milady ženo, ty jsi si skutečně myslela, že tvůj šampión tě opustí v nebezpečí?“ Pokračoval jsem v angličtině. „To vlastně vysvětluje všechno. Ty sis mě vzala, protože jsi strašně potřebovala to Vejce a Vaše Moudrost napověděla, že bude nutný pro výkon funkce a že bys mohla být vyloučena z řady, pokud to Vejce mít nebudeš. No, Vaše Moudrost se v tomhle bodě docela mylila; já z řady vyloučen nebudu. Je to hloupé, ale já jsem tvrdohlavý.“ Slezl jsem z postele.

„Lásko moje!“ Už neskrývala pláč.

„Promiň, hledám boty. Schválně, jak daleko je dohodím.“ Byl jsem ošklivej, jak umí jen chlap, jehož pycha byla raněna.

„Prosím, Oscare, prosím! Nejdříve mě vyslechni.“

Pomalů jsem si vzdechl. „No, tak mluv.“

Chytila mě za ruku takovou silou, že kdybych se chtěl vyprostit, tak bych docela jistě přišel o prsty. „Poslouchej mě. Můj milovaný, tak to vůbec nebylo. Věděla jsem, že naše hledání nevzdáš, dokud nedosáhneš cíle nebo dokud nezahyneme. Já to věděla! A nebylo to jenom proto, že jsem o tobě měla zprávy o několik let dříve, než jsem tě viděla, ale také proto, že jsem s tebou sdílela radosti, nebezpečí i strádání; znala jsem tvůj temperament. Ale kdyby to bylo nutné, mohla jsem tě splést sladkými slovy a přesvědčit tě, abys souhlasil jen

se zasnubami – dokud nebudeme u konce našeho hledání. Jsi romantik, souhlasil bys. Ale miláčku, miláčku! Já jsem se chtěla za tebe vdát... připoutat tě k sobě podle vašich pravidel, tak, abys,“ přestala a polykala slzy, „tak, abys, až se na to všechno podíváš, a na tohle a na tohle, na věci, kterým říkáš ‘tvoje hračky’, abys pořád byl se mnou. Nebyla to politika, byla to láska – láska romantická a šílená, láska, kterou vyvolalo tvé sladké já.“

Skryla si obličej do dlaní a já ji sotva slyšel. „Ale já o lásce vím tak málo. Láska je motýl, který se objevuje, kdy se mu zachce, a odlétá podle vlastního úsudku; nelze jej nikdy připoutat řetězy. Zhřešila jsem. Pokusila jsem se připoutat tě. Víím, že to nebylo spravedlivé, bylo to k tobě kruté, teď si to uvědomuji.“ Star vzhledla a pokusila se o úsměv. „Dokonce Její Moudrost není moudrá ani trochu, když se z ní stane žena. Ale, i když jsem jen hloupá holka, nejsem zase natolik tvrdohlavá, abych nepochopila, že jsem ublížila svému milovanému, když mi to říkáš přímo. Jdi, běž, přines svůj meč; skočím přes něj zpátky a můj šampión bude vypuštěn ze zlaté klece, bude svobodný. Běž, milorde hrdino, dokud je moje srdce pevné.“

„Přines si svůj meč, holko jedna. Ten to potřebuje už hodně dlouho.“ Najednou se rozesmála, byla celá rozpustilá. „Ale, miláčku, můj meč je v Karth-Hokesh. Nepamatuješ si?“

„Tentokrát tomu neunikneš!“ Popadl jsem jí. Star je těžko zvládnutelná a těžko uchopitelná, má udivující svaly. Ale já jsem větší a ona nebojovala tak tvrdě, jak to dokáže. A presto jsem utržil několik modřin, než se mi podařilo jí znehybnit nohy a zkroutit jí ruku za záda. Dal jsem jí pár pěkných lepanců, dost silných, aby jí na kůži zbyly růžové otisky po každém prstu, potom mě to přestalo bavit.

A teď mi řekněte, myslela to všechno upřímně – nebo to na mě hrála, ta nejelegantnější žena ve dvaceti vesmírech?

Po chvíli Star řekla: „Jsem ráda, že tvůj hrudník neškrabe jako houně, jak to u některých chlapů bývá, ty můj krásný.“

„Byl jsem i hezký mimino. Kolik pánských hrudníků jsi už vyzkoušela?“

„Jen sem tam namátkově. Miláčku, rozhodl ses, že si mě necháš?“

„Zatím. Pokud se budeš slušně chovat. Pochopila?“

„Byla bych radši, aby sis mě nechal i s tím špatným chováním. Ale, jestli se cítíš fajn – jestli ti tak je – tak to bych ti měla říct další věc – a zase slíznout nějaký výprask, jestli je to nezbytné.“

„Chceš toho nějak moc. Maximálně jeden denně, slyšíš mě?“

„Jak si přeješ, pane. Yassuh, muži. Přinesla jsem si ten meč dneska ráno a můžeš mi s ním naplácat, až se ti to bude hodit. Když si myslíš, že mě chytíš. Ale já to musím říct a odvrátit to od hrudníku.“

„Na hrudníku nemáš nic, když nepočítáš –“

„Prosím! Chodit jsi k našim terapeutům.“

„Jednou týdně.“ První věc, kterou Star nařídila, byla moje lékařská prohlídka – tak zevrubná, že armádní lékař proti tomu všechno dělal jen velmi ledabyle. „Nejvyšší felčar tvrdí, že moje rány nejsou zahojené, ale já mu vůbec nevěřím; nikdy jsem se necítil líp.“

„On to prodlužuje, Oscare – na můj pokyn. Všechno máš zahojené, já mám svoje zkušenosti a dávala jsem si hodně záležet. Ale – miláčku, dělala jsem to ze sobeckých důvodů a ty mi teď musíš říct, jestli jsem zase byla k tobě krutá a nespravedlivá. Připouštím, že jsem byla ošklivá. Ale moje záměry byly dobré. Ale i tak vím, to je prvotní zkušenost v mé profesi, že dobré záměry jsou zdrojem mnohem většího průšvihů než všechny ostatní důvody dohromady.“

„Star, o čem to tu blábolíš? Zdrojem všech průšvihů jsou ženy.“

„Ano, nejmilejší. Protože vždycky mají ty nejlepší úmysly – a já to mohu dokázat. Muži někdy něco dělají z racionálního zájmu o sebe sama, což je bezpečnější. Ale ne moc často.“

„To proto, že jejich předkové byli z poloviny ženy. Proč jsem teda musel chodit k tomu doktorovi, když to nebylo zapotřebí?“

„Já jsem neřekla, že to nebylo zapotřebí. Ale ty sis to třeba nemyslel. Oscare, už jsi v pokročilém stadiu léčby pro Dlouhý život.“ Upírala na mě oči, jako by buď chtěla odrazit výpad nebo se vrhnout do útoku.

„Dobře, budu zatracený!“

„Nesouhlasíš s tím? V tomto stadiu je možné to přerušit.“

„O tom jsem nepřemýšlel.“ Věděl jsem, že Dlouhý život lze na planetě Center získat, ale taky jsem věděl, že to bylo přísně zakázáno. Dlouhý život mohl získat kdokoli – před cestou do emigrace na málo osídlenou planetu. Stalí obyvatelé planety Center museli stárnout a umírat. To byla jedna ze záležitostí, kdy se jeden ze Stariných předchůdců střetl s místní vládou. Na planetě Center byly nemoci prakticky vymýceny, všichni tu prosperovali a byla přirozeným magnetem pro nescíslné množství národů, tak se stalo, že byla

přelidněná, zejména poté, kdy Dlouhý život posunul hranici průměrného věku umírajících prudce nahoru.

Tohle přísné pravidlo snížilo ty početné davy lidí. Někteří brali Dlouhý život brzy, prošli Branou a zkoušeli své štěstí v divočině. Víc bylo těch, kteří čekali, až je přepadne ta ostrá bodavá bolest, která s sebou přináší obavy ze smrti, potom se pro změnu rozhodli, že zase tak moc staří vlastně nejsou. A někteří seděli zpříma a čekali, až přijde jejich čas.

Já tuhle ostrou bodavou bolest znám; z džungle. „Řek bych, že žádné připomínky nemám.“

Oddechla si s úlevou. „Nevěděla jsem to, a neměla jsem ti to sypat do kafe. Zasloužím si naplácat?“

„Připíšu to k seznamu a pak ti dám všechno najednou. Asi tě pak zmrzáčím. Star, jak dlouhý je Dlouhý život?“

„Na to se jen těžko odpovídá. Jen málokdo z těch, kdo ho získal, umřel v posteli. Jestli budeš žít tak aktivním životem, jako dosud, a já vím, že ano – soudím tak z tvého temperamentu – s největší pravděpodobností nezemřeš na stáří. Ani na nemoc.“

„A to nikdy nezestárnu?“ Na to si člověk musí zvyknout.

„Ale ano, můžeš stárnout. Ještě hůř, senilita se rozšiřuje postupně. Pokud jí to dovolíš. Pokud ti, které máš kolem sebe, to dovolí. Ale, miláčku, na kolik vypadám? Neříkej mi, co ti napovídá srdce, řekni, co ti napovídají oči. Podle pozemských měřítek. A mluv pravdu, já odpověď znám.“

Vždycky to byla radost dívat se na Star, ale teď jsem se pokoušel na ní dívat nově, hledal jsem známky podzimu života – na vnějších koutcích očí, prohlížel jsem si její ruce, drobné změny na její kůži – sakra, ani sebemenší příznak, a přece jsem věděl, že má vnouče.

„Star, když jsem tě poprvé uviděl, hádal jsem ti tak osmnáct. Pak jsi se otočila a já to skóre trochu zvýšil. Teď, když se na tebe dívám zblízka, a když nebudu mít žádné zábrany – ne víc než dvacet pět. A to proto, že tvoje rysy se zdají být dospělé. Když se směješ, vypadáš jako pubertáčka; když mě ukecáváš nebo jsi jata posvátnou hrůzou nebo najednou zaujatá krásným štěnětem nebo kotětem, je ti asi tak dvanáct. Myslím od brady nahoru; od brady dolů ti nemůže být míň než osmnáct.“

„Zdravých osmnáct,“ dodala. „Dvacet pět pozemských let – podle standartu růstu na Zemi – to je přesně ta hranice, kam jsem mířila.

Věk, kdy žena přestává růst a začíná zrást. Oscare, tvůj zřejmý věk v Dlouhém životě je věcí výběru. Vezmi si třeba mého strýce Josefa – toho, co si někdy říká ‘hrabě Cagliostro’. Ten si sám určil věk třicet pět let, protože tvrdil, že všichni pod touhle věkovou hranicí jsou jen kluci. Rufo dává přednost tomu, aby vypadal starší. Říká, že s ním lidi hned zacházejí s větší úctou a chrání ho to před hádkami s mladšími lidmi – a pořád může mladší lidi šokovat, pokud s ním budou chtít bojovat, protože, jak víš, Rufův starší věk je jen od brady nahoru.“

„Nebo může být v šoku mladší žena,“ dodal jsem.

„S Rufem člověk nikdy neví. Nejmilejší, ještě jsem ti to všechno nedopověděla. Součástí toho učení těla je samoozdravování. Tvé hodiny jazyka tady – žádné nebyly, ale bylo to to, na co čekal hypnoterapeut, aby tvému tělu dal prostřednictvím spící mysli hodinu. Částí určitého věku je kosmetická terapie – Rufo nemusel být plešatý – ale myslí je řízeno víc. Když se rozhodneš pro nějaký věk, mohou ti ho začít vtiskávat.“

„Budu o tom přemýšlet. Nechci vypadat o moc starší než ty.“

Star vypadala potěšená. „Díky, miláčku! Vidíš, jak jsem byla sobecká.“

„Jak? To mi uniklo.“

Objala mě. „Já jsem nechtěla, abys stárnul – a umřel! – když já jsem mladá.“

Privřel jsem oči. „Sakra, lady, to od tebe bylo sobecké, že jo? Ale mohla sis mě nalakovat a přechovávat v ložnici. Jako tvoje teta.“

Udělala obličej. „Ty jsi ošklivej. Ona si je nelakovala.“

„Star, já jsem tady nikde kolem neviděl ty mrtvolky, co si je lidi nechávají doma.“

Vypadala překvapeně. „Ale to je na planetě, kde jsem se narodila. Tenhle vesmír, jiná hvězda. Moc hezké místo. To jsem ti nikdy neříkala?“

„Star, miláčku, většinou jsi mi neřekla nic.“

„Promiň. Oscare, nechci tě nějak překvapovat. Ptej se mě. Dneska v noci. Na co chceš.“

Uvažoval jsem o tom. Jedna věc mě zajímala, určitý nedostatek. Nebo možná ženy její rasy měly jiný rytmus. Ale zarazil mě fakt, že jsem se oženil s babičkou – jak starou? „Star, jsi těhotná?“

„Proč? Ne, miláčku. Chceš, abych byla? Ty chceš, abysme měli děti?“

Koktal jsem a pokoušel jsem se jí vysvětlit, že si nejsem jistý, jestli to vůbec jde – možná že ona si jistá byla. Star vypadala ustaraná. „Zase tě rozčilím. Měla jsem ti to radši říct všechno. Oscare, nebyla jsem vychovaná ve větším luxusu než ty. Měla jsem příjemné dětství, moji rodiče byli rančeři. Vdala jsem se mladá a byla jsem obyčejná učitelka matematiky a měla jsem koníček – výzkum konjekturální a nepovinné geometrie. Mám na mysli kouzlení. Tri děti. Já jsem s manželem žila dobře... dokud jsem nebyla nominována Nevybrali mě, prostě jen jmenovali na zkoušku a možnou výuku. On věděl, že jsem byla geneticky kandidátka, už když si mě bral – ale takových jsou milióny. Nezdálo se to být nijak důležité.

Chtěl, abych odmítla. A já to skoro udělala. Ale když jsem to přijala, tak – no, ‘hodil moje boty’. Tam je to formální záležitost. Uveřejnil zprávu, že už nejsem jeho žena.“

„To udělal? Představ si, kdybych ho teď vyhledal a zpřelámal mu ruce.“

„Ale, miláčku! To bylo před mnoha lety a strašně daleko; on už je dávno mrtvý. To nevádí.“

„V každém případě je mrtev. Ty tvoje tři děti – jedno z nich je Rufovým otcem? Nebo matkou?“

„Ne, ne! To bylo později.“

„Takže?“

Star se zhluboka nadechla. „Oscare, mám asi padesát dětí.“ Ta mi dala! Bylo to na mě moc překvapení najednou a řekl bych, že jsem to na sobě nechal znát, protože Stařin obličej vyjadřoval hluboké soustředění. Honem se mi to snažila vysvětlit.

Když byla jmenována nástupkyní, byly v ní provedeny změny – chirurgické, biochemické a endokrinologické. Nic drastického jako vyklešťování a tak, a to technikou jemnější než u nás. Ale výsledek byl ten, že asi dvěstě maličkých kousků Star – živých a latentních vajíček – bylo uchováno blízko absolutní nuly.

Asi padesát jich bylo oživeno, většinou vládci, kteří již dávno zemřeli, ale kteří byli „živí“ ve svých uložených semenech – byla to genetická hazardní hra, jak získat jednoho nebo víc budoucích vládců. Star je nerodila; vládcův čas je příliš drahý. Většinu z nich nikdy neviděla; Rufův otec byl výjimka. Ona to neřekla, ale myslím, že Star měla ráda okolo sebe děti, s nimiž si mohla hrát a které mohla milovat

– ty usilovné první roky její vlády a hledání Vejce jí nenechaly ani trochu času.

Taková změna měla dvojí důvod: získat několik set dětí ze Stařiny linie z jediné matky a ponechat matku svobodnou. Jakýmsi endokrinologickým zásahem byla Star osvobozena od Evina rytmu, ale po všech stránkách byla mladá – nebylo to ani tabletami ani hormonálními injekcemi; byla to permanentní situace. Byla prostě jen zdravá žena, která nikdy neměla „kritické dny“. Nebylo to kvůli jejímu pohodlí, ale proto, aby nebyl rozsudek u Velkého soudce zpochybněn jejími žlázami. „To je rozumné,“ řekla vážně. „Pamatuji si, že jsem měla dny, kdy bych ukousla hlavu svojí nejlepší kamarádce, pro nic za nic, a potom jsem začala strašně plakat. V takové bouři nemůže být nikdo soudný.“

„Mělo to nějaký vliv na tvé zájmy? Mám na mysli tvoji touhu po sexu?“

Usmála se na mě. „Co myslíš?“ Vážně dodala: „Jediná věc, která ovlivnila moje libido – a to je změna k horšímu – mám na mysli – jsou... je – angličtina má strašně divnou strukturu – je-je ty ohavné vtisky. Někdy je to v pořádku, někdy je to k ničemu – a pamatuješ si tu ženu, jejíž jméno nebudu vyslovovat, která na mě působila tak masožravě, že jsem se neodvážila k tobě ani přiblížit, dokud jsem nezahnala její černou duši. Čerstvý vtisk má také vliv na můj úsudek, takže nikdy neřeším žádný případ, dokud jsem nestrávila poslední vtisk. Budu ráda, až to budu mít za sebou!“

„Já taky.“

„Nebudeš tak rád jako já. Ale nehleď na to, miláčku, já se jako žena příliš neměním a ty to víš. Jen moje obvyklé obscénní já, které pojídá mladé chlapce k snídani a svádí je, aby skákali přes meče.“

„Kolik mečů?“

Podívala se na mne ostře. „Od té doby, co mě můj první manžel vyhnal, jsem nebyla vdaná, dokud jsem se nevдалa za tebe, pane Gordone. Pokud nemáš na mysli tohle, tak si nemyslím, že bys mohl mít něco proti tomu, co se stalo ještě před tím, než jsi se narodil. Pokud chceš znát podrobnosti, co se od té doby dělo, můžu uspokojit tvoji zvědavost. Tvoji morbidní zvědavost, jestli to tak můžu vyjádřit.“

„Ty se chceš chlubit. Děvče, tomu já příliš nehovím.“

„Jase nechci chlubit! Je jen málo věcí, s nimiž bych se chlubit mohla. Vzhledem k té krizi s Vejcem jsem neměla skoro vůbec čas na to, abych byla žena, sakra! Dokud nepřišel Oscar Kohout. Děkuji ti, pane.“

„A zůstaň zdvořilá.“

„Ano, pane. Krásný Kohoute! Ale to jsme příliš odbočili od věci, miláčku. Jestli chceš mít děti – dobře, miláčku! Zbylo ještě asi tak dvě stě třicet vajíček a ty patří mně – Ne potomstvu. Ne těm drahým lidem, požehnána budiž jejich srdíčka. Nepatří těm genetickým manipulátorům, kteří si hrají na bohy. Mně! To je všechno, co mám. Všechno ostatní je ex officio. Ale tyhle jsou moje... a jestli je chceš, jsou tvoje, můj jediný drahoušku.“

Měl jsem říct: „Ano!“ a políbit ji. Místo toho jsem řekl: „No, nebudeme na to moc spěchat.“

Protáhla obličej zklamáním. „Jak si milord manžel přeje.“

„Hele, nebuď nevijská a formálně zdvořilá. Myslím to tak, že si na to člověk musí zvyknout. Injekční stříkačky a tak, a ty opičky, co dělají technici. A když si ještě uvědomím, že nemáš čas, abys sama donosila dítě –“

Zkoušel jsem to říct od té doby, co jsem to vyřídil s despotickým králem a absolvoval běžnou prohlídku. Umělá inseminace byla špinavost, dokonce i když šlo o krávu – a tahle záležitost, upravená dodatečnou smlouvou mezi oběma stranami, mě přiměla k tomu, že jsem začal pomýšlet na místo u Horn & Hardart nebo o uniformě zásilkové služby. Ale dejte mi čas a já se přizpůsobím. Stejně jako se ona přizpůsobila těm zatraceným vtiskům...

Stiskla mi ruce. „Miláčku, nemusíš!“

„Nemusím co?“

„Dělat opičky technikům. Já si udělám čas na tvoje dítě. Jestli ti nebude vadit, že budu tlustá a veliká – budu, budu, já si to pamatuju – pak budu šťastná a udělám to. Bude to stejné jako u ostatních lidí, když to chceš. Žádné injekční stříkačky. Žádná technika. Nic, co by uráželo tvou pýchu. Já to zařídím. Ale jsem zvyklá, že se se mnou zachází jako s krávou, co má nějakou cenu; snaží se mě všelijak chránit. Ale neznamená to pro mě nic víc než jako když si myju vlasy.“

„Star, prožiješ devět nepohodlných městců – a možná při porodu zemřeš – jen proto, abys vyhověla mému momentálnímu rozmaru?“

„Já neumřu. Tri děti, pamatuješ? Normální porody, bez potíží.“

„Ale sama jsi říkala, že to bylo ‘strašně dávno’.“

„To nevadí.“

„Hm, kolik let?“ („Kolik je ti let, moje ženo?“ Otázka, kterou jsem si nikdy netroufl vyslovit.)

Vypadala rozčilené. „Záleží na tom, Oscore?“

„Asi ne. O medicíně toho víš víc než já –“

Pomalů řekla: „Ptal jsi se, kolik je mi let, vid?“

Netekl jsem nic. Chvilí čekala, pak pokračovala: „Jedno staré úsloví z tvého světa praví, že žena je tak mladá, jak se cítí. A já se cítím mladá a jsem mladá a mám chuť do života a můžu nosit dítě – nebo hodně dětí – ve vlastním břiše. Ale vím – jak já to vím! – že tvůj problém nespočívá jen v tom, že jsem moc bohatá a že moje postavení je pro manžela jen těžko stravitelné. Ano, tohle vím moc dobře; můj první manžel mě kvůli tomu opustil. Ale tomu bylo stejně let jako mně. Nejkrutější a nejnespravedlivější věc, kterou jsem udělala, je, že jsem věděla, že ti můj věk bude vadit – a stejně jsem to udělala. Proto se Rufo vztekal. Když jsi usnul v té jeskyni v Lese draků, tak mi to řekl, pěkně kousavě. Řekl, že ví o tom, že neuvádím v pokušení mladé chlapce, ale že by nikdy nepomyslel, že klesnu tak hluboko, abych někoho vehnala do manželství, aniž bych mu o tom řekla. Nikdy neměl příliš vysoké mínění o své babičce, řekl mi, ale tentokrát –“

„Přestaň, Star!“

„Ano, milorde.“

„To na situaci nic nemění!“ A řekl jsem to tak kategoricky, že jsem tomu sám věřil – a věřím tomu i teď. „Rufo neví, co si myslím. Jsi mladší než zítřejší úsvit – a vždycky budeš. To je naposled, co o tom mluvíme!“

„Ano, milorde.“

„A ty toho taky nech. Řekni jenom ‘Dobře, Oscore.’“

„Ano, Oscore! Dobře!“

„To už je lepší. Než si vykoleduješ další výprask. A já jsem taky unavený.“ Změnil jsem téma. „O té druhé záležitosti – není třeba, aby sis roztahovala svoje krásné bříško, když jsou po ruce i jiné věci. Jsem jen venkovskej křupan, to je všechno; nejsem zvyklej na způsoby ve velkoměstě. Když jsi mi navrhla, že to uděláš sama, myslela jsi to tak, že bys zase byla jako dřív?“

„Ne. Byla bych jenom hostitelská matka, stejně tak jako matka genetická,“ usmála se a já věděl, že dělám pokrok. „Ale znamená to ušetřit slušnou sumu peněz, které nechceš utratit. Ty zdravé zdatné ženy, které rodí cizí děti, dostávají dobře zaplacené. Když porodí čtyři děti, mohou jít do důchodu, když jich porodí deset, jsou bohaté.“

„Řekl bych, že by měly být dobře placené! Star, já nemám nic proti utrácení peněz. Uznávám, když to říkáš ty, že jsem vydělal víc peněz než jsem utratil, když jsem pracoval jako profesionální hrdina. To je taky pěkný figl.“

„Vydělal sis je.“

„To jak jsi říkala o těch dětech – můžeš si vybrat? Kluka nebo holku?“

„Samozřejmě. Ty, co rodí chlapečky, jsou zaměstnanější, dají se vyčlenit. Proto Moudrosti jsou obvykle muži – já jsem byla neplánovaná kandidátka. Ty budeš mít syna, Oscare.“

„Třeba bych chtěl raději holčičku. Mám slabost na holčičky.“

„Chlapečka, holčičku – nebo obojí. Nebo kolik budeš chtít.“

„Star, nech mě si to promyslet. Příliš mnoho pohledů na věc – neumím myslet tak jako ty.“

„No, no!“

„Jestli nemyslíš líp než já, tak zákazníci budou oškubáni. Hra, mužské semeno lze uchovat tak snadno jako vajíčka?“

„Mnohem snadněji.“

„Tak to je všechno, co jsme teď potřebovali vědět. Nejsem zrovna hrr do injekčních stříkaček; nastál jsem se dost ve frontách v armádě. Půjdu na kliniku, nebo co to je, pak to můžeme pomalu udělat. Když se rozhodneme,“ pokrčil jsem rameny, „pošleme pohlednici a když dojde šup! – a jsme rodiče. Nebo tak nějak. Pak už to zařídí technici a ty silný holky.“

„Ano, milo– Dobře, miláčku!“

Pořád líp. Skoro jako její dívčí obličejík. Určitě její šestnáctiletý obličej, nové společenské šaty a děsivě rozkošné nebezpečí. „Star, předtím jsi říkala, že se často jednalo o druhý pokus nebo dokonce o dvacátý druhý téhož druhu.“

„Ano.“

„Já už vím, co se mnou je. Já to řeknu – a třeba Její Moudrost bude znát odpověď.“

Zamrkala. „Když mi to dokážeš říct. srdíčko moje – Její Moudrost to vyřeší, i kdyby měla tohle tady všechno zbořit a znovu vystavět do jiné podoby – odtud na jinou galaxii – nebo se vzdám své hodnoty Moudrosti!“

„To mi víc připomíná moji Lucky Star. Dobře, nejedná se o to, že jsem gigolo. Vydělal jsem si na kafe a koláče, aspoň to; Pojídač duší skoro moji duši pozřel, věděl přesně, jak vypadá – on... to – umělo to věci, které já dávno zapomněl. Bylo to kruté a odměna by měla být vysoká. Není to věc tvého věku, miláčku. Kdo se stará o to, kolik bylo Heleně Trójské? Navždycky máš ten správný věk – může být muž šťastnější? Nežálím na tvé postavení; nechtěl bych to všechno mít s čokoládovou polevou. Nežálím na muže ve tvém životě – na ty šťastné mrtvoly! Dokonce ani teď ne, protože o ně nezakopávám cestou do koupelny.“

„Ted už v mém životě nejsou žádní jiní muži, milorde muži.“

„Nemám důvod, abych si to myslel. Ale máme před sebou další týdný a ani ty nemůžeš tohle předvídat, moje milovaná. Naučila jsi mě, že manželství není forma smrti – a ty očividně mrtvá nejsi, ty živá holko jedna.“

„Třeba to není předvídavost,“ připustila. „Ale pocit.“

„Na to bych nesázel. Četl jsem Kinseyho zprávu.“

„Jakou zprávu?“

„Prokázal nesprávnost Mermaidovy teorie. O vdaných ženách. Zapomeň na to. Hypotetická otázka: Kdyby Jock navštívil Center, měla bys pořád stejný pocit? Musela bys je pozvat, aby tu přespali.“

„Doral nikdy z Nevie neodjede.“

„Neměj mu to za zlé, Nevie je nádherná. Řekl jsem ‘kdyby’ – Kdyby přijel, nabídla bys mu ‘střechu, stůl a lože’?“

„To,“ řekla pevně, „záleží na tom, jak rozhodneš ty, milorde.“

„Řeknu to jinak: Očekávala bys ode mne, že bych Jocka pokořil tůň, že bych mu neoplatil jeho pohostinnost? Galantního starého Jocka, který nás nechal žít, když nás měl zabít? Jehož štědrost – šípy a spousta věcí včetně nové lékárníčky – nám zachránila život a umožnila získat zpátky Vejce?“

„Podle nevijského zvyku o nabídce střechy, stolu a lože,“ trvala na svém, „rozhoduje manžel, milorde muži.“

„Nejsme v Nevii a manželka tady myslí taky. Uhýbáš, děvče.“

Rozpustile se usmála. „V tom tvém ‘kdyby’ je taky Muri? A Letva? To jsou jeho favoritky, bez nich by necestoval. A co ta malička – jak se jmenuje – ten zajíček?“

„Vzdávám to. Chtěl jsem tě jen přesvědčit, že skok přes meč nezmění živý děvče na jeptišku.“

„Toho jsem si vědoma, můj hrdino,“ řekla chladně. „Všechno, co můžu říct, je, že trvám na tom, že tohle děvče nebude svému hrdinovi komplikovat život – a svoje záměry obvykle realizuji. Nejsem ‘Její Moudrost’ jen tak pro nic za nic.“

„To zní upřímně. Nikdy jsem si nemyslel, že bys mi dělala takové potíže. Chtěl jsem ti jen ukázat, že ten úkol by nemusel být tak těžký. Nechme toho, zabředli jsme do toho všeho. Můj problém je takovýhle – nejsem dobrý k ničemu. Jsem bezcenný.“

„Proč, můj nejdražší! Pro mě jsi dobrý.“

„Ale ne pro sebe. Star, ať už jde nebo nejde o gigola, nemůže být pudlíkem. Ani tvým. Hele, ty máš svoji práci. Máš pořád co dělat, a to je důležitý. Ale já? Nemám co dělat, vůbec nic! Nemám nic lepšího na práci, než dělat špatné šperky. Víš, co jsem? Koupený hrdina, tos mi řekla; ty sis mě najala. Ted’ jsem vysloužilce. Znáš něco neužitečnějšího ve všech dvaceti vesmírech než je hrdina vysloužilce?“

O několika se zmínila. Řekl jsem: „Vytáčíš se. Stejně ničí prázdnotu mužných prsou. Já mluvím vážně, Star. To je problém, se kterým neumím žít. Miláčku, já tě prosím, aby ses nad tím hluboce zamyslela – společně se všemi těmi nadpřirozenými pomocníky. Přístup k tomu, jako přistupuješ ke všem vladařským problémům. Zapomeň, že jsem tvůj muž. Vezmi v úvahu celou moji situaci, všechno, co o mě víš – a řekni mi, co mám dělat s rukama a hlavou a s časem, kdy bych něco dělat měl. Já, jsem-li ten, kdo jsem.“

Několik dlouhých minut mlčela, obličej měla profesionálně klidný, jako když jsem ji pozoroval při práci. „Máš pravdu,“ řekla nakonec. „Na téhle planetě není nic, co bys mohl dělat.“

„Tak co teda mám dělat?“

Bezbarvě řekla: „Musíš odjet.“

„Co?“

„Myslíš, že se mi tahle odpověď zamlouvá, můj muži? Myslíš, že se mi líbí většina odpovědí, které musím říkat? Ale prosil jsi mě,

abych se na celou záležitost dívala profesionálně. Tak jsem to tak udělala. Tohle je odpověď. Musíš odejet z téhle planety a opustit mě.“

„Takže moje boty jsou stejně vyhozeny?“

„Nebud' zahořklý, milorde. Tohle je odpověď. Mohla bych se jí vyhnout a zachovat se žensky jen v soukromém životě; nemůžu odmítnout myslet, když jsem souhlasila s tím, že k tomu budu přistupovat jako 'Její Moudrost'. Musíš ode mne odejet. Ale ne, ne, ne, tvoje boty nejsou vyhozeny! Odjedeš, protože musíš. Ne proto, že si to přeju já.“ Obličej měla klidný, ale vyhrkly jí slzy. „Nejde osedlat kočku... nebo popohnat šneka... ani naučit hada lítat. Ani udělat z hrdiny pudla. Věděla jsem to, jen jsem odmítala to takhle přijmout. Uděláš to, co udělat musíš. Ale tvoje boty zůstanou navždycky u mojí postele, já je neposílám pryč!“ Polykala slzy. „Nemůžu ti lhát, ani když budu mlčet. Nemůžu říct, že tu nebudou i jiné boty... jestli budeš pryč dlouho. Jsem sama. Nejsou slova, která by mohla vyjádřit, jak jsem osamělá při téhle práci. Když odejdeš... budu ještě osamělejší, než kdy jindy. Ale až přijedeš, svoje boty tu najdeš.“

„Až se vrátím? Máš Vidění?“

„Ne, milorde hrdino. Jen pocit... že jestli budeš žít... vrátíš se. Možná mockrát. Ale hrdinové neumírají v posteli. Ani v téhle ne.“ Zamrkala, slzy jí přestaly stékat po tvářích a hlas měla pevný. „A teď, milorde muži, jestli tě to potěší, zhasneme světla a odpočineme si.“

Udělali jsme to, položila si hlavu na moje rameno a neplakala. Ale nespali jsme. Po bolestné chvíli jsem řekl: „Star, slyšíš to, co já?“

Zvedla hlavu. „Nic neslyším.“

„Město. Ty ho neslyšíš? Lidi. Stroje. Dokonce myšlenky, tak hluboko v tobě, že je slyšíš a skoro je můžeš i uchopit.“

„Ano. Znáš ten zvuk.“

„Star, líbí se ti tady?“

„Ne. Nikdy nebylo nutné, aby se mi tady líbilo.“

„Hele, vykašli se na to! Říkala jsi, že bych měl odejít. Pojed' se mnou.“

„Ale, Oscare!“

„Co jim ještě dlužíš? Nestačí to Vejce? Ať si vyberou novou oběť. Pojd', projdeme spolu znovu Cestou slávy! Někde tam určitě bude pro mě práce.“

„Pro hrdiny je vždycky práce dost.“

„Dobře, tak spolu uzavřeme obchod, ty a já. Hrdinství není špatný obchod. Jídlo je sice nepravdivé a plat nejistý – ale nikdy to není nuda. Dáme si inzerát: ‘Gordon & Gordon, rozumné hrdinství. Žádná práce není dost velká, žádná práce není dost malá. Hubení draků podle smlouvy. Za spokojenost ničíme, jinak se zříkáme platu. Hledání, zachraňování žen, pátrání po zlatém rounu dnem i nocí.’“

Snažil jsem se ji rozveselit, ale Star veselá nebyla. Odpovídala mi střízlivě vážně. „Oscare, než odejdu, musím připravit svého nástupce. Je pravda, že nikdo mi nemůže nařizovat, co mám dělat – ale mojí povinností je vychovat nástupce.“

„Jak dlouho to bude trvat?“

„Moc ne. Tak asi třicet let.“

„Třicet let?“

„Myslím, že by se mi podařilo zkrátit to na dvacet pět.“

Vzdechl jsem. „Star, víš, kolik je mi let?“

„Ano. Ani ne dvacet pět. Ale nebudeš stárnout!“

„Ale právě teď jsem pořád v tom věku. To je celá doba, která kdy byla pro mě. Dvacet pět let jako pudlík a nebudu už ani hrdina, nebudu nic. Z toho se zblázním.“

Přemýšlela o tom. „Ano. Máš pravdu.“

Otočila se, pomuchlali jsme se a pak jsme dělali, že spíme.

Po chvíli jsem poznal, že se jí třesou ramena a věděl jsem, že vzlyká. „Star?“

Hlavu neotočila. Všechno, co jsem slyšel, byl dojatý hlas: „Miláčku, můj jediný miláčku! Kdybych tak byla aspoň o sto let mladší!“

XX

Pohrával jsem si s drahými, neužitečnými kameny, pak jsem je apaticky odsunul stranou. Kdybych já byl o sto let starší –

Ale Star měla pravdu. Nemůže odejít ze svého vladařského místa bez výměny. Bez řádné výměny v jejím pojetí, nikoli v mém, nebo v pojetí kohokoli jiného. Nemohl bych v tomhle přepychovém vězení zůstat moc dlouho aniž bych mlátil hlavou o mříž.

Ale pořád jsme oba chtěli zůstat spolu.

Největší peklo bylo, že jsem věděl – stejně tak jako ona – že kdokoli z nás může zapomenout. Aspoň do určité míry. Stačí už jen to, že tam můžou být jiné boty, jiní muži a že ona se bude zase smát.

A se mnou to bude stejné. Ona to věděla a vážně, jemně a s malou úvahou o jiných pocitech mi nepřímou řečí, že se nemusím cítit provinile, když se budu dvořit jiné dívce v jiné zemi, kdekoli.

Tak proč jsem se cítil jako padouch?

Jak jsem se do toho zamotal, že z toho nemůžu ven, aniž bych musel volit mezi ublížením své milované a opuštěním svého houpacího křesla?

Četl jsem někde o jednom chlapovi, co žil na vysoké hoře, protože měl astma, dusil se a zabíjel sám sebe a jeho žena žila na břehu pod ním, protože měla problémy se srdcem, které by nevydrželo takovou výšku. Občas se na sebe podívali dalekohledem.

Ráno vůbec nebyla řeč o Starině odstoupení. Nepsaný quid-pro-quo byl ten, že pokud Star bude mít v plánu odstoupit, zůstanu u ní (třicet let!), dokud to neudělá. Její Moudrost se chovala tak, že jsem o tom nemohl mluvit a ani jsem o tom nemluvil. Dali jsme si přepychovou snídani a byli jsme veselí, každý se svými tajnými myšlenkami.

Ani o dětech jsme se nezmínili. Měl bych najít tu kliniku a udělat, co je třeba. Pokud by chtěla spojit svou hvězdnou krev s mojí obyčejnou, mohla by to udělat, zítra nebo za sto let. Nebo se něžně smát a vyhodit dalším odpadem, žádný z mých předků nebyl ani starostou Podunku a kuň, který je používán jen pro orbu, není připraven na irské dostihy. Jestli Star udělá dítě z nás obou, bude to jen záležitost sentimentu, to dítě bude žijící vyvolený – mladší pudlík, kterého si může rozmazlovat, než ho nechá utéct. Ale jen sentiment, tak sentimentální, jestli ne tak morbidní, jako byla ta její teta se svými mrtvými manžely, protože pro Impérium nebude možné to dítě použít do postele jako mého následníka.

Podíval jsem se na svůj meč, visel proti mně. Nesáhl jsem na něj od toho večírku, to už je dávno, co si Star vybrala oblečení z Cesty slávy. Sundal jsem ho, připjal jsem si ho a tasil jsem – cítil jsem novou mohutnou vlnu životnosti a najednou jsem měl vizi dlouhé cesty a hradu na kopci.

Co vlastně dluží šampión své dámě, když už je po hledání?

Přestaň se vytáčet, Gordone! Co dluží manžel svojí manželce? Právě tenhle meč. „Skoč, Rouge a princezno, hup, mojí ženou navždy bud’.“ – pro bohatší, pro chudší, pro lepší i pro horší... milovat a opatrovat, dokud nás smrt nerozdělí. Tohle jsem měl na mysli v tom neumělém verši a Star to věděla a já to taky věděl – tehdy i teď.

Když jsme si slavnostně přísahali, vypadalo to, že nás smrt rozdělí ještě tentýž den. Ale to nijak nesnižovalo hodnotu slavnostního slibu ani hloubku, kterou jsem tehdy pociťoval. Já jsem ten meč nepřeskakoval proto, abych před smrtí upadl do trávy; mohl jsem zemřít i bez toho. Ne, já chtěl „– mít a podržet, milovat a opatrovat, dokud nás smrt nerozdělí“!

Star svoji přísahu splnila beze zbytku. Tak proč mě tak svrbí chodidla?

Odmyslete si hrdinu a zbyde vám vandrák.

A vysloužilý hrdina byl stejně hloupý jako ti králové, co nemají co na práci. Evropa je jimi přečpaná.

Odešel jsem z našeho „bytu“, meč jsem měl připjatý a ani jsem se nepodíval levitovaným pohledem na naše terapeuty, řekl jsem si, kam půjdu, šel jsem tam, udělal jsem, co bylo třeba, řekl jsem hlavnímu biotechnologovi, že to musí říct Její Moudrosti a vjeli jsme si do vlasů, když se začal vyptávat.

Pak jsem se vrátil k nejbližšímu levitačnímu stánku a zaváhal jsem – potřeboval jsem někoho tak, jako anonymní alkoholik potřebuje, aby ho někdo držel za ruku. Ale já neměl žádné důvěrné přátele, jen stovky známých. Pro chotě vládkyně není jednoduché opatřit si přátele.

Musel to být Rufo. Ale za všechny ty měsíce, co jsem žil na Centeru, jsem nebyl ani jednou u něj doma. Na Centeru se nepraktikuje ten barbarský zvyk zaběhnout k někomu na návštěvu a Rufa jsem viděl jenom v Rezidenci nebo na večírcích; nikdy mě k sobě nepozval. Ne, nebyla to otázka chladu v našich vztazích; vídali jsme se s ním často, ale vždycky chodil on k nám.

Hledal jsem ho v levitačních seznamech – bez úspěchu. Stejně to bylo i se seznamy vidět-mluvit. Zavolał jsem Rezidenci a dostal jsem se k úředníkovi, co měl na starosti komunikaci. Řekl, že „Rufo“ není příjmení a snažil se mé odpálkovat. Řekl jsem: „Nepokládej to, ty zbytečně placenej ouřado! Jestli zavěsíš, tak zařídím, že za hodinu budeš dávat kouřový signály v Timbuktu. Teď poslouchej. Ten kašpar

je starej, plešatej, jedno z jeho jmen je, myslím, 'Rufo' a je to uznávaný srovnávací kulturolog. A je to vnuk Její Moudrosti. Předpokládám, že víš, o koho se jedná a budeš se kát za svoji byrokratickou opovázlivost. Dávám ti pět minut. Pak budu mluvit s Její Moudrostí a zeptám se jí, ale to už ty budeš balit!“

(„Stop! Pozor! Další starý plešatý Rufo (?) přední srovnávací kulturolog. Moudrost vajíčko-spermie-vajíčko. Pět minut. Lhář nebo blázen. Moudrost? Katastrofa!“)

Ani ne za pět minut jsem s Rufem mluvil. „No!“ řekl. „To by mě zajímalo, kdo má něco tak závažného na srdci, že ruší moje soukromí.“

„Rufo, můžu k tobě přijít?“

Na jeho skalpu se objevily vrásky.

„Myš v komoře, synku? Tvůj obličej mi připomíná, jak jednou můj strýc –“

„Rufo, prosím tě!“

„Ano, synu,“ řekl jemně. „Pošlu tanečnice domů. Nebo je tu mám nechat?“

„To je mi jedno. Jak tě najdu?“

Řekl mi to, navolil jsem jeho kód, přidal své číslo a byl jsem u něho, tisíc mil za horizontem. Rufo bydlel na panství tak bohatém jako Jock a měl ho o tisíc let civilizovanější. Připadalo mi, že Rufo má největší domácnost na Center; všechno byly ženy. Mýlil jsem se. Ale všechny služby, návštěvnice, sestřenice a dcery připravily uvítací výbor – aby se podívaly na toho, s kým spí Její Moudrost. Rufo je odehnal a vzal mě k sobě do pracovny. Tanečnice (určitě sekretářka) se věnovala papírům a záznamům. Rufo ji poplácal po zadečku, nabídl mi pohodlnou židli, pití, položil přede mě cigarety, sedl si a nic neříkal.

Na Centem kouření není rozšířeno, důvodem je to, co používají místo tabáku. Vzal jsem si cigaretu. „Chesterfieldky! No teda!“

„Propašoval jsem je,“ řekl. „Ale nedají se srovnat se Sweet Caps. Je to prach smetený na mostě a sekané seno.“

Už měsíce jsem nekouřil. Ale Star mluvila o rakovině; teď jsem na to mohl zapomenout. Tak jsem si dal šluka – a rozkašlal jsem se jako nevijský drak. Zlozvyk vyžaduje stálou praxi.

„Co je nového na Rialtu?“ zeptal se Rufo. Podíval se na můj meč.

„Ale nic.“ Vyrušil jsem Rufa z práce a teď jsem se najednou styděl mluvit o svých trablech.

Rufo seděl, kouřil a čekal. Potřeboval jsem něco říct a americké cigarety mi připomněly příhodu, která dodala mé špatné kondici. Týden předtím jsem na večírku potkal jednoho chlápka, od pohledu mu mohlo být tak třicet pět, byl uhlazený, zdvořilý, ale choval se povýšeně, jako by říkal: „Máš rozepnutej poklopec, starouši, ale já jsem příliš zdvořilý, abych ti o tom řekl.“

Ale i tak jsem byl rád, že jsem ho potkal. Mluvil anglicky!

Myslel jsem si, že Star, Rufo a já jsme jediní, kdo na Centem umí anglicky. Často jsme angličtinu používali, Star kvůli mně. Rufo proto, že se rád procvičil. Mluvil cockney jako pouliční prodavač, mluvil bostonsky jako místní, uměl i australskou angličtinu jako rodilý Australan; Rufo znal všechny druhy angličtiny.

Ten chlápek mluvil dobrou standardní americkou angličtinou. „Jmenuji se Nebbi,“ řekl, potřásl jsme si rukou na místě, kde to nikdo nedělá, „a vy jste Gordon, já vím. Jsem rád, že vás poznávám.“

„Potěšení na mé straně. Jsem příjemně překvapen, že slyším svůj rodný jazyk.“

„To je profesionální znalost, kamaráde. Srovnávací kulturolog, lingvisticko-historicko-politický. Víím, že jste Američan. Počkejte, určím to blíž – hluboko na jihu, ale tam jste se nenarodil. Snad v Nové Anglii. Pak jste se přestěhoval na Střední západ, snad Kalifornie. Základní jazyk, nižší střední vrstva, míšeno.“

Ten uhlazenej trouba byl dobrej. Když táta nebyl doma, žil jsem s matkou v Bostonu, v letech 1942-45. Nikdy nezapomenu na ty zimy. Od listopadu do dubna jsem nosil galoše. Žil jsem na jihu, v Georgii a na Floridě a v Kalifornii v La Jolla v době korejské neválky a později na koleji. „Nižší střední vrstva“? Matka si to nemyslela,

„Dost blízko,“ souhlasil jsem. „Znám jednoho vašeho kolegu.“

„Já víím, koho máte na mysli, ‘Bláznivého vědce’. Krásně praštěný teorie. Ale řekněte mi: Jak to vypadalo, když jste odcházel? Hlavně jak to ve Spojených státech dopadlo s tím Vznešeným experimentem?“

„Vznešený experiment“? Zamyslel jsem se; prohibice byla ještě před tím, než jsem se narodil. „Jo, to bylo zrušeno.“

„Opravdu? Budu se tam muset vydat na exkurzi. Co teď máte? Krále? Já jsem si myslel, že to tak dopadne, ale nečekal jsem, že tak brzo.“

„Ale ne,“ řekl jsem. „Mluvil jsem o prohibici.“

„Aha. Příznačné, ale ne základní. Mluvil jsem o tom zábavném pojmu, o právu tlachat. ‘Demokracie’. Zvláštní sebeklam – jako by bylo možné přidáním nul vyrobit hodnotu. Ale ve vaší zemi to vyzkoušeli v mamutím měřítku. Bezpochyby ještě před tím, než jste se narodil. Myslím, že se o tom mluvilo, dokonce i když jste uklízeli mrtvoly.“ Usmíval se. „Takže tam jsou pořád volby a všechno tohle?“

„Když jsem tam naposled byl, tak ano.“

„No, to je nádhera. Fantastické, prostě fantastické. Tak to se budeme muset sejít, chci vám dát kviz. Studoval jsem vaši planetu hodně dlouho – nejzábavnější patologické jevy v celém objeveném komplexu. Zatím. Neberte žádný dřevěný nikláky, jak říkají vaši kmenoví příslušníci.“

Řekl jsem o tom Rufovi. „Rufo, já vím, že pocházím z barbarské planety. Ale omlouvá to jeho hrubost? Nebo to nebyla hrubost? Já jsem tady nedostal školu slušného chování.“

Rufo se zamračil. „To je neslušné kdekoli – strkat nos do cizího rodiště, jeho kmene, nebo zvyků. Člověk to dělá na vlastní riziko. Když ho zabiješ, tak se ti nic nestane. Možná, že by to trochu vadilo Její Moudrosti. Pokud jí vůbec může něco vadit.“

„Já ho nezabiju, pro mě to není nijak důležité.“

„Tak na to zapomeň. Nebbi je snob. Ví málo a nerozumí ničemu a myslí si, že vesmíry by byly lepší, kdyby je navrhoval on. Nevšímej si ho.“

„Dobře. To bylo jen – hele, Rufo, moje země není perfektní. Ale strašně nerad to slyším od cizince.“

„A kdo by to rád slyšel od cizince? Mně se tvoje země líbí, má svoji příchuť. Ale – já nejsem cizinec a není to čmuchání. Nebbi měl pravdu.“

„Co?“

„Až na to, že se dívá jenom na povrch. Demokracie nemůže fungovat. Matematici, rolníci a zvířata, to tam všechno je – takže demokracie, teorie založená na předpokladu, že matematici a rolníci si jsou rovni, nemůže nikdy fungovat. Moudrost se nepřidává; maximum moudrosti vlastní nejmoudřejší lidé dané skupiny.“

Ale demokratická forma vlády je v pořádku, dokud nefunguje. Jakákoli sociální organizace funguje dobře, pokud není nekompromisní. Rámec nevádí, protože uvolněnost je dostatečná na to, aby umožnila jednomu člověku z mnoha projevit svého génia. Většina takzvaných sociálních vědců asi předpokládá, že organizace je všechno. Není to skoro nic – pokud to není svěrací kazajka. Počítá se výskyt hrdinů, ne vzor nul.“

Dodal: „Tvoje země má dostatečně svobodný systém na to, aby umožňovala seberealizaci hrdinům. Může přetrvat hodně dlouho – dokud se uvolněnost nezničí sama zevnitř.“

„Doufám, že máš pravdu.“

„Mám pravdu. Tenhle předmět znám a nejsem tak hloupý, jak si Nebbi myslí. Má pravdu, co se týče bezúčelnosti ‘přidávání nul’ – ale sám si neuvědomuje, že je taky nula.“

Zasmál jsem se. „Není důvod, aby ze mě taková nula dělala troubu.“

„Žádný. Zvláště, když trouba nejsi. Kamkoli přijdeš, tak se zabydlíš, nebudeš jeden ze stáda. Vážím si tě a není moc lidí, kterých si vážím. Nikdy si nevážím lidstva jako celku. Nikdy bych nemohl být skutečným demokratem. Vyžadovat ‘úctu’ nebo dokonce ‘lásku’ vůči velké mase lidí s jejich hubami na jednom konci a smradlavýma nohama na konci druhém vyžaduje pošetilé, nekritické, přeslazené, slepé a sentimentální cintání, které provozují někteří učitelé materských škol, většina kokršpanělů a všichni misionáři. Není to politický systém, je to choroba. Ale uchovej si optimismus; vaši američtí politici jsou vůči takové chorobě imunní... a vaše zvyky poskytují dostatečný nenulový prostor.“

Rufo se znovu podíval na můj meč. „Kamaráde, ty jsi ale nepřišel proto, abys nadával na Nebbiho.“

„Ne.“ Podíval jsem se na tu lačnou čepel. „Přinesl jsem si tohle, Rufo, abych tě oholil.“

„Co?“

„Slíbil jsem ti, že oholím tvoji mrtvolu. Dlužím ti tuhle brilantní práci, jakou jsi ty odvedl na mně. Takže jsem tu, abych oholil holiče.“

Pomalu řekl: „Ale já ještě nejsem mrtvola.“ Nehýbal se. Ale jeho oči ano, měřil vzdálenost mezi námi. Rufo nepočítal s tím, že budu „ušlechtilý“, na to žil moc dlouho.

„Ale to se dá zařídit,“ řekl jsem vesele, „když mi přímo neodpovíš.“

Uvolnil se. „Zkusím to, Oscare.“

„Víc než zkus, prosím tě. Jsi moje poslední šance. Rufo, je to velmi důvěrné. Nesmí se to dovědět ani Star.“

„Pod pečeti tajemství. Moje slovo na to.“

„Se zkříženými prsty. Ale neriskuj, já mluvím úplně vážně. A chci přímé odpovědi, potřebuji je. Chci se s tebou poradit ohledně mého manželství.“

Vypadal zasmušile. „Chtěl jsem si dneska vyjít. Místo toho jsem pracoval. Oscare, raději bych kritizoval prvorozeného nějaké ženy nebo její vkus, co se týče klobouků. Bezpečnější je naučit žraloka kousat. Co když odmítnu?“

„Tak tě oholím!“

„To bys měl, ty těžkopádný kate!“ Zamračil se. „‘Přímé odpovědi-’ Ty nechceš slyšet přímé odpovědi, ty se jen potřebuješ někomu vyplakat na rameni.“

„To možná taky. Ale já chci taky slyšet přímé odpovědi, ne lži, co umíš říkat i ze spaní.“

„Tak to jsem ztracenej. Říct někomu pravdu o jeho manželství je sebevražda. Myslím, že si sednu vzpřímeně a uvidíme, jestli budeš mít to srdce mě chladnokrevně podřezat.“

„Ale, Rufo, dám meč pod zámek zamčený tvým klíčem, jestli chceš. Ty víš, že proti tobě bych meč nikdy netasil.“

„Nic takového nevím,“ řekl nevrle. „Někdy to musí být poprvé. Ničemové se dají odhadnout, ale ty jsi čestný muž a to mě děsí. Nenecháme toho?“

„Nedělej to, Rufo. Nemám nikoho jiného, na koho bych se obrátil. Chci, abys mluvil upřímně. Já vím, že manželský poradce se musí pokusit všechno urovnat, nepoukazovat na žádné trhliny. Ve jménu krve, kterou jsme společně prolili, tě prosím, porad' mi. A upřímně, samozřejmě!“

„Jak to ‘samozřejmě’? Když jsem to posledně zkusil, tak jsi se už chystal vyříznout mi jazyk.“ Podíval se na mě rozladěně. „Ale vždycky jsem byl blázen, pokud se jednalo o přátelství. Poslouchej, navrhnou ti něco. Ty budeš mluvit, já poslouchat... a když už budeš mluvit tak dlouho, že to moje staré opotřebované ledviny nevydrží, budu muset tvou příjemnou společnost na momentíček opustit... tak

proč, když to špatně pochopíš a odejdeš ve špatné náladě, proč o tom pak nepřestaneme mluvit. Hm?“

„Dobře.“

„Předsednictvo tě uznává. Pokračuj.“

Tak jsem mluvil. Mluvil jsem o tom, jaké mám dilema a jak jsem frustrovaný, nešetřil jsem sebe ani Star (bylo to taky v jejím zájmu a nebylo třeba mluvit o našich nejosobnějších záležitostech; aspoň v tomto ohledu to bylo bez vady). Ale mluvil jsem o našich hádkách a dalších záležitostech, které je lépe mimo rodinný kruh neventilovat, ale já musel.

Rufo poslouchal. Potom se zvedl a začal přecházet sem a tam a vypadal znepokojeně. Jednou taky netrpělivě pomlaskával, když jsem mluvil o těch mužích, co je Star přivedla domů. „Neměla přivolávat své služebné. Ale zapomeň na to, kamaráde. Ona si nikdy neuvědomuje, že muži jsou stydliví v situacích, které jsou pro ženy naprosto obvyklé. To jí odpusť.“

Později řekl: „Není třeba, abys žárlil na Jocka, synu. Má prostě takový druh jednání, při němž se používá železná palice.“

„Já nežárlím.“

„To je to, co říkal Menelaos. Ale vyjdi z pokoje, abys dal a vzal. Potřebuje to každé manželství.“

Nakonec jsem došel až k tomu, jak mi Star řekla, že mám odjet. „Z ničeho ji neobviňuju. A to, že o tom mluvím, je pro mě začátek nového života. Teď bych se mohl vypařit, dát se do kupy a být dobrým manželem. Ona se nesmírně obětuje své práci – a to nejmenší, co pro ni můžu udělat, je to, že se budu snažit jí to ulehčit. Je tak sladká, něžná a dobrá.“

Rufo se zastavil kousek ode mne zády ke svému stolu. „Myslíš?“

„To vím.“

„Je to stará škatule!“

V tu ránu jsem vylít ze židle a byl jsem těsně u něj. Netasil jsem meč. Ani jsem na to nepomyslel, stejné bych to neudělal. Chtěl jsem se na něj dostat rukama a potrestat ho za to, jak mluví o mé milované.

Přeletěl přes stůl jako balón a než jsem se k němu pres pokoj dostal, stál za stolem a jednu ruku měl v zásuvce.

„Zlobíš, zlobíš,“ řekl. „Oscare, já tě nechci holit.“

„Vylez a pojď bojovat jako chlap!“

„Nikdy, kamaráde. Ještě krok a bude z tebe sekaná. Všechny tvoje hezký sliby, tvoje obhajoby. ‘Neupozorňovat na trhliny’ jsi řekl. ‘Dát to do pořádku’ jsi řekl. ‘Mluvit upřímně’ jsi řekl. Sedni si na tu židli.“

„‘Mluvit upřímně’ neznamená někoho napadat!“

„A kdo to může posoudit? Mám si napřed v duchu poopravit to, co chci říct? Nezaměňuj svoje nesplněné sliby s dětskou nelogikou. A přinutíš mě, abych si opatřil nový skalp? Nikdy si ho nenechávám, když zabírám kamaráda; ty fleky mě deprimují. Sedni si na tu židli.“

Posadil jsem se.

„Tak,“ řekl Rufo a stál pořád na stejném místě, „ted’ budeš poslouchat ty a mluvit budu já. Anebo se třeba zvedneš a odejdeš. V tom případě bych byl moc rád, abych tvůj ošklivý obličej takhle viděl naposledy. Ale je možný, že se tak naštvu, když mě přerušíš, že se skácíš mrtvěj mezi dveřma. Protože já jsem děsně nadřzenej a jsem na doraz. Dělej si co chceš.“

Řekl jsem,“ pokračoval, „že moje babička je stará škatule. Řekl jsem to hrubě, aby ses trochu uvolnil. A ted’ už to nevypadá na to, že se budeš vzpěčovat dalším mnoha nepříjemným věcem, které ti ještě musím říct. Je stará, to víš, i když je většinou nepochybně velmi snadné na to zapomenout. Já sám jsem na to taky většinou zapomínal, i když si pamatuju, že ona byla stará už v době, kdy já si jako dítě hrál na podlaze a zajíkal jsem se radostí, když mi věnovala pozornost. Je to škatule a ty to víš. Mohl jsem říct ‘zkušená žena’, ale musel jsem ti takhle dát do zubů; odmítal jsi to pochopit, když jsi mi tíkal, jak dobře to znáš – a jak je ti to jedno. Babička je stará škatule. Od toho začneme.“

A proč by ona měla být něčím jiným? Odpověz si sám. Nejsi blázen, jsi jen mladej. Obvykle má jen dvě libůstky a tu druhou si nemůže dopřát.“

„Jaká je ta druhá?“

„Rozhodovat se sadistickou záští, to je to, co si neopovází dopřát. Takže buďme vděční za to, že její tělo má tenhle neškodný pojistný ventil, jinak bychom všichni strašně trpěli, dokud by se někomu nepovedlo ji zabít. Kamaráde, kamaráde drahej, dovedeš si představit, jak smrtelně musí být ze všech těch věcí unavená? Tvoje vlastní pohodlíčko tě omrzelo za několik měsíců. A ted’ si představ, jak příšerný to musí být, když musí poslouchat ty starý otřepaný chyby rok za rokem jen s tou nadějí, že se někomu podaří ji chytře zabít.“

Takže buď vděčný za to, že ji uspokojuje ta jedna nevinná slabost. Takže je to stará škatule a já to nemyslím nijak neuctivě; vítám blahodárnou rovnováhu mezi dvěma věcmi, které při své práci musí dělat.

Nezměnilo ji ani to, když jsi jí tam na kopci recitoval ty hloupý veršičky. Myslíš si, že od ty doby přilnula jen k tobě. Možná že jo, jestli jsi ji citoval přesně a pokud jsi ta slova četl správně. Ona vždycky říká pravdu.

Ale nikdy celou pravdu – a kdo může? – a je to nejohravnější lhářka při předkládání pravdy, jakou jsi kdy potkal. Možná jsem trochu zmátl tvoji paměť tím, že jsem vynechal některá nevinně znějící slůvka, taková ta úniková, aby tě to tolik nebolelo.

Když je to tak, proč by ona dělala cokoli, aby ochránila tvoje city? Má tě ráda, to je jasný, ale musí být v tomto ohledu fanatická? Celý její trénink, celé její speciální formování směřuje k tomu, aby se vždycky vyhnula fanatismu, směřuje ke hledání praktických odpovědí. I když zatím boty nezamíchala, jestli zůstaneš, za týden, za rok nebo za dvacet let přijde čas, kdy to tak bude chtít, a vždycky najde způsob, jak ti nelhal slovy – a její svědomí to vůbec nezasáhne, protože žádné svědomí nemá. Její Moudrost, naprosto pragmatická.“

Rufo si odkašlal. „Ted’ popření a kontrapunkt a pohled z druhé strany. Moje babička se mi líbí a miluju ji tak, jak mi moje vyprahlá přirozenost umožňuje; a respektuji její právo na nejhlubší duši – a zabiju tebe nebo kohokoli v jiného, kdo jí nějak ublíží nebo ji učiní nešťastnou – a jen částí toho všeho je, že na mě dopadl stín jejího já, takže jí rozumím. Bude-li ušetřena vražedného nože nebo výbuchu nebo jedu na dost dlouhou dobu, vstoupí do historie jako ‘Velká’. Ale ty jsi mluvil o jejích ‘strašných obětech’. Směšné! Jí se líbí být „Její Moudrosti“, středobodem, kolem něhož se celý svět otáčí. Ani já nevěřím, že by to vzdala kvůli tobě nebo padesáti lepším. A zase, nelhala, jak jsem ti říkal – říkala kdyby... a přitom věděla, že za třicet nebo dvacet pět let se může stát spousta věcí, mimo jiné i to, že jistě nezůstaneš tak dlouho. Podvod.

Ale to je nejmenší podvod, jakého se na tobě dopustila. Balamutila tě od té chvíle, cos jí poprvé viděl a už dlouho před tím. Podváděla, donutila tě, aby sis utrhl lusky s hráškem, hnala tě jako každého jiného, kdo chtěl udělat všechno co nejlíp, uklidnila tě, když jsi ji začal podezírat, usměrnila tě zase zpátky do lajny a do tvého

naplánovaného osudu – a dokonce tě přinutila, aby se ti to líbilo. Nikdy nezaváhá při použití metod a podvedla by klidně Panenku Marii a současně by podepsala smlouvu se Starým, pokud by to vyhovovalo jejím záměrům. Jo, ale tobě zaplatili, a dobře; na ní není nic malého. Ale přišel čas, kdy bys měl vědět, že tě obalamutila. Pochop to, já ji nekritizuju, já jí tleskám – a pomohl jsem... záchraně v jednom nejistém momentu, kdy mi bylo líto oběti. Ale tebe tak podvedla, že jsi ani neslyšel, díky jakýmsi svatým, kteří to slyšeli. Na chvíli jsem ztratil nervy a myslel jsem, že zemřeš sentimentální smrtí s tvýma nevinnýma očima dokořán. Ale ona byla chytřejší než já, vždycky byla chytřejší než já.

A dál! Mně se líbí. Vážím si jí. Obdivuji ji. Dokonce ji i trochu miluju. Celou. Ne jenom ty dobré stránky, ale i všechny ty špinavosti, které ji zocelují a dělají ji tak tvrdou, jak to musí být. A co ty, pane? Jaký pocity z ní máš teď... když víš, že tě balamutila, a když víš, kdo je zač?“

Klidně jsem seděl. Před sebou jsem měl pití, za celé to dlouhé kázání jsem se ani nenapil.

Uchopil jsem to a vstal jsem: „Tak, pijeme na největší starou škatuli ve dvaceti vesmírech!“

Rufo se znovu přehoupl přes stůl, popadl svou sklenici. „To říkej nahlas a hodně často! A jí taky, to by se jí moc líbilo. Bože, ať jsi kdo jsi, ochraňuj ji. Už nikdy se nesetkáme a nikým jako je ona, to je strašná škoda! – takovejch bysme potřebovali víc!“

Hodili jsme to na zem a rozbili jsme skleničky. Rufo přinesl nové, nalil nám, usadil se ve své židli a řekl: „Tak, teď abysme pili na něco vážného. Už jsem ti někdy říkal o té době, kdy můj –“

„Jo. Rufo, chtěl bych vědět něco víc o tom podvodu.“

„Jako třeba co?“

„No, už je mí toho dost jasného. Vezmi si třeba jenom to, jak jsme poprvé letěli –“

Otřásl se. „Nechme toho.“

„Tehdy jsem se nedivil. Ale protože to Star umí, tak se nám podařilo zdolat Igliho, Rohaté duchy, močál, čas zabitý s Jockem –“

„Zabitý.“

„To byl její záměr. A krysy a prasata a možná i draci. Pluh přímo z té první brámy ke druhé. Je to tak?“

Potřásl hlavou. „Tak to není.“

„To bych neřekl.“

„Předpokládejme, že by s námi mohla tak daleko letět, otázka, kterou doufám nikdy nepoložím. Mohla s námi přeletět k Bráně, která se jí zdála lepší. Co bys pak dělal? Kdybysme skočili z Nice rovnou do Karth-Hokesh? Zaútočil bys a bojoval jako rosomák, jak jsi to dělal? A nebo bys řekl: ‘Slečno, udělala jste chybu, ukažte mi východ z tohoto panoptika – není mi do smíchu.’“

„No – já bych neodešel.“

„Ale vyhrál bys? Byl bys tak dobře připraven, jak to bylo nezbytné?“

„Aha. V těch prvních kolech to byla střelba na živé terče, něco jako cvičení, které bylo součástí celého mého tréninku. A byly to vůbec živé terče? Nebyla celá ta první část podvod? Třeba s hypnózou, abych to považoval za reálné? Kdo ví, ona je specialistka. Hrozilo nám vůbec nějaké nebezpečí po celou tu cestu k Černé věži?“

Znovu se otřásl. „Ne, ne! Oscare, kdokoli z nich nás mohl zabít. Nikdy v životě jsem tak tvrdě nebojoval, ani jsem se nikdy víc nebál. Nic se nedalo vynechat. Nerozumím všem jejím důvodům, nejsem Její Moudrost. Ale nikdy by nedávala v sázku vlastní život, pokud by to nebylo nezbytné. Obětovala by deset miliónů udatných mužů, kdyby to bylo třeba, jako nejnižší cenu. Ví, že ona sama má vysokou cenu. Ale ona bojovala s námi a jak nejvíc mohla – tos viděl sám! Protože to muselo být.“

„Já tomu všemu stejně pořád nerozumím.“

„Ani tomu rozumět nebudeš. Ani já tomu nerozumím. Poslala by tě tam samotného, kdyby to šlo. A u toho největšího nebezpečí, u té věci, co se jí říká ‘Pojídač duší’, protože to zlikvidovalo hodně udatných mužů před tebou... kdybys to prohrál, tak bysme se pokusili probojovat si cestu ven – já byl připraven, každou vteřinu; nemohl jsem ti to říct – a kdybysme utekli – což je málo pravděpodobné – za tebe by neuronila ani slzu. Nebo ne moc. Pak by pracovala dalších dvacet nebo třicet nebo sto let, aby našla, obalamutila a vycvičila jiného šampióna – a bojovala by stejně srdnatě po jeho boku. Má odvahu, baba jedna. Věděla, jak malé máme šance; tys to nevěděl. Couvla?“

„Ne.“

„Ale klíčem jsi byl ty, nejdřív tě musela najít, pak zpracovat, aby ses hodil. Ty sám jsi jednal, nikdy jsi nebyl loutkou, jinak bys nemohl

vyhrát. Ona byla jediná, kdo mohl postrčit a ukecat takovýho chlapa a postavit ho tam, kde chtěla, aby konal; nikdo menší než ona by nezvládl takovou škálu hrdinů, které potřebovala. Tak hledala, dokud ho nenašla... a vybrousila si ho do vysokého lesku. Řekni mi, proč jsi si vzal meč? To v Americe není běžné.“

„Co?“ Musel jsem se zamyslet. Četl jsem Krále Artuše a Tri mušketýry a Burroughsovy nádherné romány z Marsu – ale to dělá každé dítě. „Když jsme se přestěhovali na Floridu, byl jsem skaut. Náš vedoucí byl Francouz, učil na střední škole. Několik nás trénoval. Líbilo se mi to. Bylo to něco, co mi šlo. Potom na koleji –“

„Nedivil ses nikdy, že jako imigrant vždycky v novém městě seženeš práci? A že jsi se dal ke skautům? Nebo proč vaše kolej měla tým šermířů, když je mnohé školy nemají? To je fuk, ať bys šel kamkoli, všude by byli šermíři, i na YMCE a tak. Nemusel jsi bojovat víc než většina kluků tvé kategorie?“

„No, to teda jo!“

„Taky tě mohli kdykoli zabít – a ona by se musela poohlédnout po jiném kandidátovi, kterého by si vybrousila. Synku, já nevím, jak ty jsi byl vybrán, ani nevím, jak z mladého trouby udělali hrdinu, kterým jsi potencionálně byl. To nebyla moje práce. Moje práce byla jednodušší – ale zase nebezpečnější – být tvým sluhou a nespustit z tebe oči. Dívat se kolem. Pěknej život pro sluhu, co?“

„No, to jo. Skoro jsem zapomněl, že jsi měl být můj sluha.“

„‘Mel být’, sakra, byl jsem! Třikrát jsem šel do Nevie jako její sluha, abych se to naučil. Jock to dodnes neví. Kdybych se vrátil, myslím, že by mě přivítal. Ale jen v kuchyni.“

„Ale proč? To se mi zdá hloupé.“

„Jo? Když jsme chytili do osidel tvoje ego, mělo chabý rozměr; museli jsme ho vystavět – a říkat ti ‘šéfe’ a servírovat ti jídla, když já stál a ty seděl s ní – to všechno s tím souviselo.“ Kousal si kotníky na ruce a vypadal znepokojeně. „Stejně si myslím, že očarovala tvoje první dva šípy. Někdy bych si chtěl dát s tebou odvetný zápas – aby u toho ona nebyla.“

„Tak to tě asi porazím. Trénoval jsem.“

„No, zapomeň na to. Získali jsme Vejce, to je důležitá věc. A tady je láhev a to je taky důležitý.“ Znovu nalil. „To je všechno, ‘šéfe’?“

„Jdi do háje, Rufo. Jo, ty sladkej starej mizero. Už jsem se otrpал. Nebo mě zas někdo obalamutil, nevím, která z těch dvou variant.“

„Žádný balamucení, Oscare, při naší společné prolité krvi. Řekl jsem ti pravdu tak přímo, jak přímo ji znám, i když mě to bolelo. To jsem nechtěl, jsi můj přítel. Pochod po té kamenitý cestě s tebou si uchovám v paměti do konce svého života.“

„Hm... ano. Já taky. Všechno.“

„Tak proč se teda mračíš?“

„Rufo, já ji teď chápu – tak jak ji může pochopit obyčejný člověk – a úplně ji uznávám... a miluju ji víc než kdy jindy. Ale nemůžu nikomu dělat pasáka. Ani jí ne.“

„Jsem rád, že jsem to nemusel říkat já. Ano. Ona má pravdu. Sakra, ona má pravdu vždycky! Musíš odejít. Kvůli vám oběma. Ji to tolik nezasáhne, ale ty by ses postupem času úplně vyřídl, kdybys tu zůstal. To by tě zničilo, jestli jsi tvrdohlavej.“

„Radši jsem se měl vrátit a vyhodit ty svoje boty.“ Cítil jsem se líp. Jako kdybych řekl doktorovi „Tak do toho, amputujte.“

„Nedělej to!“

„Co?“

„Proč bys to měl dělat? Není důvod, abys cokoli končil. Pokud má manželství trvat dlouho – a vaše by mohlo vydržet dokonce hodně dlouho – potom musí i prázdniny být dlouhé. A utrhnout se ze řetězu, synku, bez stanovení data návratu a bez jakýchkoli slibů. Ona ví, že bludní rytíři v noci hřeší, počítá s tím. Vždycky to tak bylo, un droit de la vocation – a je to nutné. Akorát se to nepsalo v povídkách pro děti, tam, odkud pocházíš. Tak běž, rozhlédni se, co se kde pro tebe rýsuje a ničeho se neobávej. Vrať se za čtyři roky nebo za čtyřicet let nebo tak nějak, budeš vítán. Hrdinové si vždycky sedají první ke stolu. To je jejich právo. A odcházejí a vracejí se, jak se jim zlíbí, to je taky jejich právo. V trošku menším měřítku jsi něco jako Ona.“

„To je ale kompliment!“

„Řekl jsem ‘v menším měřítku’– Hm, Oscare, částí tvého problému je potřeba jet domů. Do rodné země. Znovu získat vlastní rozhled a poznat, kdo vlastně jsi. Tohle pociťují všichni cestovatelé, já to taky čas od času – mívám. A když ten pocit přijde, tak se tomu poddám.“

„Neuvědomoval jsem si, že se mi stýská, Asi ano.“

„Třeba si to uvědomila ono. Postrčila tě. Co se mě týče, já mám takové pravidlo, že své ženě uděluji prázdniny, kdykoli se mi zdá, že její obličej je mi příliš známý – protože ten můj musí pro ni být ještě

horší, když se tak na sebe podívám. Odejít na Zemi není totéž jako zemřít. Já tam brzy pojedu. Právě proto se teď věnuju tomuhle úklidu papírů. Možná, že tam budeme ve stejnou dobu... a půjdeme spolu na panáka nebo na deset panáků a pořádně se zasmějeme a pokecáme. A štipneme servírku a uvidíme, co řekne. Proč ne?“

XXI

Tak jo, jsem tady.

Neodejel jsem hned v tom týdnu, ale brzy potom. Se Star jsme strávili smutnou a nádhernou noc, než jsem odejel a ona plakala, když mě líbala a říkala: „Au ‘voir.“ (ne „Nashledanou“). Ale já věděl, že slzy jí oschnou hned, jak budu z ohledu, ona věděla, že já to vím a já zase věděl, že jí to takhle vyhovuje a mně nakonec taky. Dokonce i přesto, že jsem taky brečel.

Pan American není tak skvělá jako obchodní Brány; absolvoval jsem tři velké přestupy a žádný hokus pokus. Jedno děvče řeklo: „Zaujměte svá místa, prosím“ – a potom jedem!

Vystoupil jsem na Zemi, oblečen v londýnském stylu, v kapse jsem měl pas a papíry, Lady Vivamus v zavazadle, které nevypadalo jako pouzdro na meč, a v dalších kapsách směnky na výměnu za spoustu zlata, protože mi došlo, že mi nevádí přijmout výplatu hrdiny. Dojeli jsme na místo nedaleko Curychu, přesnou adresu neznám; o tyhle věci se stará služba Brány. Místo toho jsem mohl poslat vzkazy.

Zanedlouho byly směnky označeny číslem účtu ve třech švýcarských bankách a opatroval je právník, kterého mi doporučili. Měl jsem u sebe několik cestovních šeků na několik míst, některé z nich jsem poslal předem na různá místa a některé jsem si nechal u sebe. Neměl jsem v úmyslu platit Starýmu 91 procent.

Člověk úplně ztratí pojem o čase, když se řídí jiným kalendářem. Z té mé volné cesty domů podle rozkazu mi zbýval jeden nebo dva týdny. Zdálo se mi vhodné jich využít – bylo to méně nápadné. Tak jsem to tak udělal – jel jsem starým čtyřmotorákem trasu z Prestwicku do Ganderu a do New Yorku.

Ulice se mi zdály špinavější, budovy už nebyly tak vysoké – a titulky horší než kdykoli jindy. Vyhýbal jsem se čtení novin, nebyl jsem tu dlouho; jel jsem do Kalifornie, kterou jsem pokládal za „domov“. Zavolal jsem matce, vyčítala mi, že jsem předem nenapsal a já slíbil, že jak nejdřív to půjde, pojedu na Aljašku. Jak se všichni máte? (Myslel jsem. že moji nevlastní bratři a sestry budou potřebovat někdy pomoci na koleji.)

Netrpěli. Můj nevlastní otec byl ve službě, pořád lítal a služebně stoupal. Poprosil jsem matku, aby mi veškerou poštu posílala k tetě.

Kalifornie vypadala líp než New York. Ale Nevie to nebyla. Ani Center. Byla zalidněnější, než jsem si ji pamatoval. Všechno, co můžete o kalifornských městech říct, je to, že nejsou tak špatná jako ostatní místa. Navštívil jsem svou tetu a strýce, protože na mě byli hodní a pomýšlel jsem na to, že část zlata, co mám uložené ve Švýcarsku, použiju k tomu, abych ho vykoupil od jeho první ženy. Ale ta už zemřela a oni mluvili o plovárně.

Tak jsem byl zticha. Skoro mě to velké množství peněz zničilo, trochu jsem povyrostl. Řídil jsem se pravidlem Jejich Moudrostí: Nechej dost velké množství stranou.

Kampus mi připadal menší a studenti vypadali tak mladě, řekl bych, že to bylo oboustranné. Vycházel jsem z obchodu s alkoholem naproti administraci, když vešly dva svetry s označením univerzity a odstrčily mě. Ten druhý řekl: „Dávej pozor na cestu, fotr!“

Nechal jsem ho žít.

Fotbal prožíval renesanci, měli nového trenéra, nové šatny, tribuny byly nalakované, mluvilo se o stadiónu. Trenér věděl kdo jsem; znal dobře záznamy a chystal se připsat si do seznamu moje jméno. „Vracíš se, že jo?“ Řekl jsem mu, že asi ne.

„To je nesmysl!“ řekl mi. „Máš přece ten starý diplom! Nejhloupější věc na světě je, že povolání do armády ti znemožní pracovní postup. Hele –“ Hlas mu přeskočil.

Žádný nesmysly o „vymetání tělocvičny“, konferenci by se to nelíbilo. Ale chlapec může žít v rodině – a jedna by se našla. Pokud chlapeček zaplatí školné v hotovosti, komu by to vadilo? Tichej jako hrobník – „To tě opravňuje na základě vládního usnesení k jistým výhodám stran kapesného.“

„Žádný nemám.“

„Človče, copak nečteš noviny?“ Měl to tam: Zatímco jsem byl pryč, rozhodla vláda nějakým usnesením, že ta neválka nás opravňovala k finančnímu zvýhodnění.

Slíbil jsem, že se nad tím zamyslím.

Ani zdaleka jsem něco takového v úmyslu neměl. Už jsem se rozhodl ukončit svá studia, rád věci dotahuju do konce. Ale ne tam.

Ten večer jsem dostal zprávu od Joan, od holky, s kterou to tak slibně začalo a pak se na mě vykašlala. Rozhodl jsem se, že ji vyhledám a navštívím ji i jejího manžela; jen jsem neznal její nové jméno po svatbě. Ale ona zaběhla k mé tetě, nakoupila a zavolala mi. „Easy!“ řekla a znělo to tak, jako by byla potěšená.

„Kdo – moment. Joan.“

Musím ještě ten večer přijít na večeři. Řekl jsem „Fajn,“ a těšil jsem se na setkání s tím šťastným šupákem, kterýho si vzala.

Joan vypadala bezvadně jako vždycky a srdečně mě objala kolem krku, dala mi pusu na přivítanou, takovou sesterskou, ale příjemnou. Potom jsem se seznámil s jejími dětmi, jedno bylo ještě v kolíbce, to druhé bylo batole.

Její muž byl v LA.

Mohl bych toho využít. Ale bylo lepší nic si o tom nemyslet. Pak jim volal a řekl jí, že musí zůstat ještě na jednu noc a samozřejmě to bylo v pořádku, když jsem ji já pozval na večeři, viděl mě hrát fotbal a třeba by se mi chtělo zítra večer zajít, nesehnala nikoho na hlídání k dětem, ale její sestra se švagrem se zastavili na drink a nechtěli zůstat na večeři, měli povinnosti, nakonec, miláčku, to není jako my, když jsme se dlouho neznali, určitě si pamatuješ na mojí sestru, už jsou tu a ještě nedala děti spát.

Její sestra a švagr zůstali na jeden drink; Joan se sestrou ukládaly děti do postýlky a já zůstal se švagrem. Ptal se mě, jak to vypadá v Evropě, sice chápal, že jsem sotva přijel, a pak mi vysvětlil, jak se věci mají v Evropě a co je třeba s nimi udělat. „Víte, pane Jordane,“ řekl mi a poklepal mě po koleni, „člověk, který dělá do nemovitostí jako třeba já, se brzy stane dobrým odhadcem lidských charakterů a přesto, že jsem v Evropě skutečně nebyl tak jako vy, neměl jsem nato čas, někdo musel zůstat doma a platit daně a dohlížet na všechny záležitosti, zatímco vy mladí šťastlivci se rozhlížíte po světě, ale lidský charakter je všude stejný a kdybysme hodili jednu maličkou bombu na Minsk nebo Pinsk nebo na jedno z těchhle míst, uvidí okamžitě to světlo všude a my přestaneme ztrácet čas, což z obchodníka dělá rošťáka. Nemyslíte?“

Řekl jsem, že má pravdu. Odešli a on mi řekl, že mi zítra zavolá a ukáže mi, z čeho bych si mohl vybrat, je to skoro zadarmo a tutově půjdou ceny nahoru, protože tam zanedlouho bude postavena továrna na výrobu zbraní. „Rád jsem si vypočetl vaše zkušenosti, pane Jordane, opravdu rád. Někdy vám budu muset vyprávět, co se mi přihodilo v Tijuaně, ale aby u toho nebyla moje žena, ha ha!“

Joan mi řekla: „Nechápu, jak si ho mohla vzít. Nalej mi ještě, zlato, nalej mi dvojitou dávku, potřebuju to. Půjdu vypnout troubu, večeře už bude hotová.“

Oba jsme si dali dvojitýho a pak ještě a asi tak v jedenáct jsme večeřeli. Joan byla smutná, když jsem trval na tom, že kolem třetí půjdu domů. Řekla mi, že jsem zajíc a já s ní souhlasil; řekla mi, že všechno mohlo být jinak, kdybych netrval na tom, že vstoupím do armády a zase jsem jí dal za pravdu; řekla mi, abych odešel zadem a nerozsvěcoval a že už mé nikdy nechce vidět a Jim šel na Sausalito sedmnáct.

Druhý den jsem chytil letadlo do Los Angeles.

A teď poslouchejte – neobviňuju Joan. Mám Joan rád. Vážím si jí a vždycky jí budu vděčný. Je to bezva člověk. Má spoustu výhod – třeba v Nevii – tam by byla kanón! Je to klidná holka. Bylo u ní čisto, děti měli čisté a zdravé a dobře se o ně starala. Je šlechetná a uvážlivá a vyrovnaná.

Ani já se necítím vinen. Jsem člověk, který má úctu k dívčím citům, je jedna věc, kterou takový člověk nemůže odmítnout: vrátit se, když si to ona přeje. A ani já nebudu předstírat, že jsem nechtěl.

Ale byl jsem naštvanej celou cestu do Los Angeles. Ne kvůli jejímu muži, tomu jsem neublížil. Ne kvůli Joan, ona ani nezakolísala a ani to nevypadalo, že by měla výčitky svědomí. Joanie je bezva holka a přizpůsobila svou povahu nemožné společnosti.

Stejně jsem byl ale naštvanej.

Muž nesmí kritizovat nejženštější vlastnosti ženy. Musím si uvědomit, že malá Joanie je stejně sladká a šlechetná jako mladší Joanie, která mi vnutila pocit, že je nesmírně důležité vstoupit do armády. Chyba je ve mně; já jsem se změnil.

Stěžuju si na celou kulturu, v níž jednotlivec nese jen kapičku viny. Dovolte, abych citoval zcestovalého kulturologa a prostopášníka Dr.Rufa:

„Oscare, až přijdeš domů, nečekej příliš mnoho od žen. Určitě budeš zklamán a chudinky drahoušky nesmíš obviňovat. Američanky nemají podmíněný reflex, co se sexu týče. To je kompenzováno nutkavým zájmem rozplývat se nad uvadlým květem sexu... a každá je přesvědčená, že ‘intuitivně’ zná ten správný rituál, jak přísahat na mrtvé. Ona to ví a nikdo jí nesmí říkat nic jiného... hlavně ne muž natolik nešťastný, že se s ní dostane do postele. Tak to nezkoušej. Buď ji naštveš nebo jí zkazíš náladu. Zaútočíš na posvátnou krávu: je to mýtus o tom, že ženy vědí o sexu úplně všechno, jen proto, že jsou ženami.“

Rufo se mračil.

„Typická Američanka je přesvědčena o tom, že má nadání jako couturiére, jako malíř pokojů, jako kuchař, co vaří samé speciality a vždycky jako kurtizána. Obvykle se mýlí ve čtyřech bodech. Ale nezkoušej jí to říct.“

Dodal: „Dokud nenajdeš nějakou, který je víc než dvanáct a dokud se ti ji nepodaří odpoutat, hlavně od matky – a i to může už být pozdě. Ale byl bych nerad, abys mě špatně pochopil; všechno se

srovná. Američan je o sobě přesvědčen, že je velký bojovník, velký státník a velký milovník. Vykonané průzkumy dokazují, že se klame stejně jako ona. Nebo je na tom ještě hůř. Pohlížíme-li na celou záležitost z hlediska historicko-kulturního, je zjevné, že ve vaší zemi ubil sex Američan, spíš než Američanka.“

„A co s tím můžu dělat já?“

„Zajeď si občas do Francie. Francouzky jsou skoro stejně ignorantské, ale nejsou tak domýšlivé a často velmi učenlivé.“

Když moje letadlo přistálo, tak jsem to všechno pustil z hlavy a řekl jsem si, že se na chvíli usadím. V armádě jsem se naučil, že sexuální abstinence je zvládnutelnější než hladovění – a měl jsem vážné plány.

Rozhodl jsem se, že budu takový trouba, jaký od přirozenosti jsem, budu tvrdě pracovat a najdu si nějaký cíl v životě. Mohl jsem použít to, co jsem měl ve švýcarských bankách, a mohl jsem si hrát na playboye. Ale playboy jsem nikdy nebyl, nebyl to můj styl.

Byl jsem na největším mejdanu v dějinách – na takovém, že bych tomu ani nevěřil, kdybych nedostal tolik dárků. Ted' přišel čas, abych se usadil a stal se jedním z anonymních hrdinů. Být hrdinou je v pořádku. Ale vysloužilý hrdina – je především nudný, a pak je to příživník.

Nejdřív jsem se zastavil v Caltechu. Ted' jsem si mohl dovolit to nejlepší a jediným nepřátelským rysem v Caltechu byl ten fakt, že se tu pokusili postavit sex mimo zákon. Viděl jsem dost pochmurných hřbitovů v letech 1942-45.

Děkan v přijímací kanceláři se nechoval povzbudivě. „Pane Gordone, víte, že počet přijatých studentů se zredukoval na polovinu? Ani vám neposkytneme celý kredit studia. Nelze přestoupit ani na školu, kam jste před tím chodil – a byli bychom rádi, abychom mohli poskytnout vojenskému vysloužilci dovolenou – ale tahle škola má vyšší úroveň. A navíc, Pasadena není nejlevnější místo.“

Řekl jsem, že budu šťastný, když mi udělí hodnost, kterou jsem si zasloužil, a ukázal jsem mu stav svého účtu (jednoho z nich) a nabídl jsem šek pro zaplacení ročního studia. Nevzal si ho, ale uvolnil se. Odcházel jsem s pocitem, že pro E.C.“Oscara“ Gordona by se tu místo přece jen našlo.

Sel jsem do města a zahájil jsem akci změny jména z „Evelyn Cyril“ na „Oscar“. Pak jsem začal shánět práci.

Jednu jsem si našel ve Valley, jako projektant v oddělení odbočky korporace, která se zabývala výrobou pneumatik, strojů pro zpracování potravin a dalším – v tomto případě se jednalo o zbraně. To byla součást Gordonova rehabilitačního plánu. Po několika měsících jsem dostal povolávací rozkaz, mohl jsem se zase dostat do stejného kolotoče, naplánoval jsem si večerní studium a dal jsem se do latě. Našel jsem si zařízený byt v Sawtelle a koupil jsem si ojetýho Forda, abych mohl dojíždět do práce.

Potom jsem si připadal uvolněný; „Milord hrdina“ byl pohřben. Jediné, co mi zbylo, byla Lady Vivamus, visela nad televizí. Ale napřed jsem ji potěžkal v ruce a pak mě zase uchvátila. Rozhodl jsem se, že najdu salle d'armes a vstoupím do jejího klubu. Viděl jsem ve Valley lukostřílnu, takže tam musí být také nějaké místo, kde po nedělích střílí členové Americké asociace střelců. Nesmím zaostávat nebo ochabovat.

Mezitím jsem zapomněl na ty dárky ve Švýcarsku. Daly se vyměnit za zlato, ne za nějaký směšný peníze, a když je nechám, kde jsou, můžou ještě nabýt na hodnotě – možná několikrát – s ohledem na inflaci spíš, než tím, že je budu někam investovat. Jednou to bude velký kapitál, až si otevřu vlastní firmu.

To je to, co jsem si představoval: Šéf. Výdělečně činný, dokonce i po odečtu víc než půlky, kterou mi Starej sebere, pořád budu výdělečně činný. Ale od Její Moudrosti jsem se naučil, že šéf se musí učit; nemůžu si titul „šéf“ koupit zlatem.

Tak jsem se usadil. Změnil jsem si jméno. Caltech uznal, že bych se mohl odstěhovat do Pasadeny – a že by pošta mohla jít za mnou.

Matka mi to poslala k tetě, ta to poslala na adresu hotelu, kterou jsem jí dal, náhodou se dostala ke mně domů. Byly tam nějaké dopisy starší než rok ze Států, některé z jihovýchodní Asie, potom z Německa, potom z Aljašky.

V jednom dopise mi znovu nabízeli výhodné investice. Tentokrát bych si mohl odpočítat dalších deset procent. Další byl od instruktora v koleji – byl na obyčejném dopisním papíře a byl podepsán škrabopisně. Psal v něm, že určité strany se rozhodly tuto sezónu zahájit třeskem. Změnilo by můj názor 250 dolarů měsíčně? Zatelefonojte, přijďte. Roztrhal jsem ten dopis.

Další byl z Administrace veteránů, datován hned po mém uvolnění. V tomhle dopise mi sdělovali, že výsledkem sporu Barton

versus Spojené státy a spol. je mé oficiální jmenování „válečným sirotkem“, čímž mi vzniká nárok na vyplácení 110 dolarů měsíčně na školné do věku dvaceti tří let.

Smál jsem tak, že mi bylo špatně.

Pak v té hromádce byly nějaké dopisy, co nestály za pozornost, ale jeden z těch dopisů byl od kongresmana. Měl tu čest informovat mě o tom, že ve spolupráci s Veterány ze zahraničních válek předložil několik návrhů zvláštních zákonů, které by napravily křivdy vyplývající z neschopnosti klasifikace osoby jako „válečného sirotka“, že návrhy byly odsouhlaseny a že je šťasten, že jeden z nich se přímo týká mně. Podle tohoto zákona budu do svých dvacátých sedmých narozenin mít možnost ukončit vzdělání, neboť mi bylo dvacet tři let ještě před tím, než byla chyba napravena. V úctě, pane, atd.

Nemohl jsem se smát. Myslel jsem na to, jakou špínou jsem musel projít nebo – jak tomu říkáte vy – tehdy v létě bych šel k odvodu, kdybych měl jistotu, že dostanu 110 dolarů měsíčně. Napsal jsem tomu kongresmanovi děkovný dopis, jak jsem to nejlíp uměl.

Další dopis vypadal jako ten, co se vyhazuje do koše. Byl z Trustu nemocnic, s r.o., takže se nejspíš jednalo o pozvánku na darování krve nebo to mohla být reklama na nemocniční pojištění – ale nebylo mi jasné, proč mě někdo v Dublinu má na seznamu.

Trust nemocnic se mě ptal, zda jsem majitelem tiketu irského nemocničního Sweepstakes číslo to a to a oficiálního potvrzení o jeho nákupu? Tento tiket byl prodán J.L.Weatherbyovi. Číslo tohoto tiketu bylo taženo ve druhém pořadí a byl to tiket vítězného koně. J.L.Weatherby byl informován a sdělil Trustu nemocnic s r.o., že tiket dal k dispozici panu E.C.Gordonovi, jemuž bylo rovněž odesláno potvrzení o koupi tohoto tiketu.

Jsem skutečně ten „E.C.Gordon“, mám ten tiket, mám to potvrzení? Společnost bude vděčná za moji brzkou odpověď.

Poslední v kupě dopisů byl jeden s razítkem vojenské pošty. Uvnitř bylo potvrzení o koupi tiketu irského Sweepstakes – a poznámka: Tohle by mě mělo vyléčit z hraní pokeru. Doufám, že něco vyhraješ – J. L.WEATHERBY. Storno bylo starší než rok.

Zíral jsem na to, pak jsem si vzal k ruce papíry, s nimiž jsem cestoval po Vesmírech. Našel jsem odpovídající tiket. Byl od krve, ale číslo bylo jasně čitelné.

Podíval jsem se na dopis. Druhé pořadí.

Prohlédl jsem si tikety na jasném světle. Ty ostatní byly padělky. Ale tenhle tiket a tohle potvrzení měly tisk tak jasný jako bankovky. Nevím, kde Weatherby koupil tiket, ale rozhodně ho nekoupil od zloděje jako já.

Druhé pořadí – nevěděl jsem, že bylo víc pořadí než jedno. Ale tahy záležely na počtu prodaných tiketů, za 120 tisíc liber. Já jsem viděl výsledky jen prvního.

Weatherby poslal potvrzení matce do Wiesbadenu a muselo být v El-merdorfu, když jsem byl v Nice – pak jsem jel do Nice a zpátky do El-merdorfu, protože Rufo nechal další adresu u American Express; Rufo o mně věděl samozřejmě všechno a podnikl kroky k tomu, abych se tam neobjevil.

To ráno víc než před rokem, kdy jsem seděl v kavárně v Nice, jsem držel vítězný tiket s potvrzením v poště. Kdybych se podíval dál do Herald Tribune než tam, kde byly inzeráty, tak bych objevil tu zprávu o druhém pořadí a nikdy bych na inzerát neodpověděl.

Vyzvedl bych si 140 tisíc dolarů, nikdy bych už Star neviděl...

Nebo by to Její Moudrost překazila?

Odmítl bych následovat svou „Helenu Trójskou“ jen proto, že bych měl kapsy plné peněz?

Sám jsem o tom pochyboval. Stejně bych šel na tu Cestu slávy!

Aspoň doufám.

Druhý den ráno jsem zatelefonoval do továrny, pak jsem šel do banky a ze setrvačnosti jsem dvakrát prošel Nice.

Jo, byl to dobrý tiket. Bylo by možné, aby banka laskavě zařídila, co je třeba? Poděkoval jsem a odešel.

Mužíček z Internal Revenue stál u mých dveří.

Skoro na prahu. Volal bzučákem zezdola, když jsem psal Trustu nemocnic, s r.o.

Po chvíli jsem mu řekl, že bych byl cvok, kdybych to udělal. Nechal bych peníze v Evropě a ty by zpívaly! Jemně mi sdělil, že se mnou nesouhlasí, protože jsem právě sršel oheň kvůli tomu, že IRS nechtěla zaplatit poplatky informátorům, ale zaplatila by, kdyby se ukázalo, že jsem se pokusil o daňový únik.

Dali mi políček. Vyzvedl jsem si 140 tisíc dolarů a zaplatil jsem 103 tisíc Starýmu. Ten jemný mužíček mi sdělil, že to tak bylo lepší; tak často lidi odkládají placení, až se pak dostanou do potíží.

Kdybych byl v Evropě, tak by to bylo 140 tisíc dolarů ve zlatě, ale teď to bylo 37 tisíc v bankovkách – protože svobodní a plnoprávní Američané nesmí vlastnit zlato. Můžou rozpoutat válku nebo zničit komunisty nebo tak něco. Ne, nemohl jsem nechat 37 tisíc dolarů v Evropě ve zlatě; to bylo taky protizákonné. Byli velmi zdvořilí.

Poslal jsem deset procent, 3 700, seržantovi Weatherbyovi a celou historku jsem mu vylíčil. Vzal jsem 33 tisíc dolarů a poslal jsem je na kolej, kde moji sourozenci studovali, tak, aby nevěděli, od koho to je, dokud to nebude nezbytně nutné. Zkřížil jsem prsty a doufal jsem, že na Aljašku se zpráva o těch tiketech nedostane. Noviny v LA to nikdy neuváděly, ale to víte, vždycky se to nějak může proláknout; našel jsem se na nekonečném seznamu, dostal jsem dopisy, v nichž mi nabízejí výborné možnosti, ožebračující půjčky nebo žádané dary.

Už před měsícem jsem si uvědomil, že jsem zapomněl na kalifornskou daň z příjmu. Nikdy jsem si nic takového červeně nepodtrhával.

XXII

Vrátil jsem se k rýsovacímu prknu, po večerech jsem se povaloval nad knížkami, trochu jsem se díval na televizi, o víkendech jsem šermoval.

Ale pořád jsem měl tenhle sen.

Poprvé se mi zdál, hned jak jsem přijal tu práci, a teď se mi zdá každou noc.

Jdu po dlouhé, dlouhé cestě, jdu zátočinou a nahoře přede mnou je zámek, je krásný, na věžičkách vlají klubovní vlajky a k jeho

padacímu mostu vede klikatá cesta. Ale já vím, já prostě vím, že tam v hlavní věži je zajatá princezna.

Tahle část snu je vždycky stejná. Liší se jen v detailech. Později ten klidný mužíček z Internal Revenue vstoupí na cestu a říká mi, že se tady musí platit – o deset procent víc, než jsem kdy dostal.

Jindy je to zase policajt, který se naklání k mému koni (někdy má čtyři nohy, někdy osm) a vypisuje mi blokovou pokutu za narušování plynulosti dopravy, za to, že mám propadlý řidičák, že jsem nerespektoval stopku a za to, že prostě hrubě narušuju pravidla. Ptal se mně, jestli vůbec mám povolení na řidičák – a říká, že pravidla hry vyžadují, abych označil visačkou každého zabitého draka.

Jindy tou zatačkou projdu a proti mně se rozjede v pěti proudech doprava na dálnici. To je nejhorší.

Začal jsem psát po té, kdy jsem začal mít tyhle sny. Nemůžu jít k psychiatrovi a říct mu: „Hele, doktore, já jsem hrdina z povolání a moje žena je vládkyně v jiném vesmíru –“ Dokonce jsem se neodvážil ani lhát tomu instruktorovi o tom, jak mě rodiče jako dítě zkazili (nezkazili mě) a jak jsem se dověděl o holčičkách (to je moje věc).

Rozhodl jsem se, že to všechno řeknu psacímu stroji.

Zlepšilo to sice moje pocity, ale ty sny mám pořád dál. Ale naučil jsem se nové slovo: „asimilovaný v kultuře“. To je to, co se stane, když se příslušník jedné kultury dostane do kultury jiné a nastává smutné období, kdy nikam nezapadá. To jsou ti Indiáni, které vídáte v arizonských městech. Nedělají nic, dívají se do výloh nebo prostě jen stojí. Asimilace v kultuře. Nezapadají.

Jel jsem autobusem, abych navštívil svého ušního, nosního a krčního specialistu. Star mi slíbila, že její terapie a terapie na Centem mě zbaví obyčejné rýmy – a tak to skutečně i bylo; nechytím nic. Ale ani léčitel, který naordinovává Dlouhý život, nemůže ochránit lidské tkáně před jedovatým plynem; smog LA mě dostal. Oči mě pálily, nos se mi zacpal – dvakrát týdně jsem docházel na ty příšerné zákroky s nosem. Obvykle jsem auto odložil a jel jsem do Wilshiru autobusem, protože se nikde blízko nedalo zaparkovat.

V autobuse jsem slyšel, jak si dvě ženy povídaly: „-ať jimi opovrhují jak chci, člověk prostě nemůže pořádat koktejl, aniž by nepozval Sylvesterovy.“

Bylo to pro mě, jako by mluvily cizím jazykem. Pak jsem si to v duchu zopakoval a porozumněl jsem těm slovům.

Ale proč musela ty Sylvesterovy zvát?

Když jimi opovrhovala, proč je buď neignorovala nebo se na ně nevybodla?

Ve jménu božím, proč pořádát „koktejl party“? Lidi, kteří se navzájem zrovna nemilují, postávají (nikdy nestačí židle), povídají si o věcech, které je nezajímají, pijí to, co pít nechťejí (stanovují si čas, kdy pijí?) a opijí se tak, že si neuvědomují, že se vůbec nebaví. Proč?

Uvědomil jsem si, že tu zdomácněla asimilace v kultuře. Nezapařoval jsem.

Od té doby jsem se vyhýbal autobusům, dostal jsem pětkrát pokutu a rozbil jsem blatník. A taky jsem nechal studia. Zdálo se mi, že knížky jsou beze smyslu. Nebyl to ten styl, jakým jsem studoval na Centeru.

Ale zabral jsem se do práce projektanta. Vždycky jsem dobře rýsoval a brzy jsem se dostal k velkým pracem.

Jednou si mě zavolal vedoucí projektant. „Tady, Gordone, ten tvůj projekt –“

Na tuhle práci jsem byl zvlášť pyšný. Pamatoval jsem si něco z toho, co jsem viděl na Centeru a namaloval jsem to, vyloučil jsem pohyblivé části a vylepšil jsem neobratný design, který se mi nelíbil. Bylo to záludné a já k tomu přidal ještě speciální nákras.

„No?“

Podal mi to. „Předělej to. Udělej to správně.“

Vysvětlil jsem mu to vylepšení, a že jsem ten výkres dělal proto, abych zlepšil –

Přerušil mě. „My nechceme, aby to bylo uděláno líp, my chceme, aby to bylo děláno našim způsobem.“

„Jak si přejete,“ souhlasil jsem a odešel jsem.

Můj byt se mi v té době v pracovní dny zdál divný. Začal jsem studovat Sílu materiálů – a odložil jsem knížku. Potom jsem vstal a díval jsem se na Lady Vivamus.

„Dum vivimus, vivamus!“ Pískal jsem si, připnul jsem si ji, sáhl jsem na čepel a pocítil jsem, jak celou mojí paží proběhl záchvěv.

Vrátil jsem meč do pochvy, vzal jsem si pár věcí, cestovní šeky a hlavně hotovost a vyšel jsem ven. Nešel jsem nikam přesně. Prostě jen tak.

Procházel jsem se asi tak dvacet minut, když mě sebral policejní hlídkový vůz a odvezli mě na stanici.

Proč nosím takovou věc? Vysvětlil jsem, že gentlemani nosí meče. Kdybych jim řekl jméno filmové společnosti, se kterou jsem přijel, její telefonní číslo by to všechno vyjasnilo. Nebo to byla společnost televizní? Oddělení spolupracovalo, ale bylo by rádo, aby si ho někdo všiml.

Mám vůbec povolení na nošení tajné zbraně? Řekl jsem, že to není žádná tajná zbraň. Řekli mi, že to tajná zbraň je – podle té pochvy. Zmínil jsem se o Ústavě; vysvětlili mi, že v Ústavě nikde není psáno, že by občané byli oprávněni flákat se po ulicích s takovými žabikuchy. Policajt zašeptal seržantovi: „Něco na něj máme, seržante. Ta čepel je delší než –“ Myslím, že byla asi třípalcová. Nedělal jsem potíže, když mi Lady Vivamus brali. Nakonec mě zamkli, meč a všechno.

Za dvě hodiny přišel právník a ohodnotil to všechno jako „neoprávněné jednání“, byl jsem propuštěn a ještě se mi omluvili.

Zaplatil jsem mu, poděkoval jsem, vzal jsem si taxíka na letiště a letěl jsem do San Franciscu. Na letišti jsem si koupil velikou tašku, takovou, do níž by se dala diagonálně uložit Lady Vivamus.

Tu noc v San Franciscu jsem šel na večírek. Potkal jsem tam tohohle chlápka v baru a koupil jsem mu pití a on koupil mně a já ho zdržel na oběd, pak jsme koupili gallon vína a šli jsme na ten večírek. Vysvětloval jsem mu, proč je nutné učit se ve škole něco, co se ve skutečnosti dělá jinak a líp. Je to tak hloupý, jako kdyby se Indián učil volat na buvola. Buvoli jsou v zoologické zahradě! Asimilace v kultuře – to bylo ono!

Charlie mi říkal, že se mnou naprosto souhlasí a že jeho kamarádi to taky rádi uslyší. Tak jsme šli a já zaplatil řidiče, aby na mě počkal, ale vzal jsem si s sebou zavazadlo.

Charlieho kamarádi nechtěli slyšet moje teorie, ale víno uvítali, sedl jsem si na podlahu a poslouchal jsem lidové písně. Muži měli vousy a nečesali se. Ty vousy mi pomohly rozeznat kluky od holek. Jedny vousy vstaly a začaly recitovat báseň. Starý Jock by udělal líp, kdyby se upil, ale já to neřekl.

Nebyl to večírek jako v Nevii a určitě ne jako na Centem, až na tohle: Dávaly mi nemravné návrhy. Možná bych se i nechal zlákat, kdyby ta holka neměla na nohách sandály. Měla špinavé palce. Vzpomněl jsem si na Zhai-ee-van a na její křehký čist'oučký kožíšek, ty holce jsem pak poděkoval a řekl jsem jí, že jsem pod přísahou.

Vousy, co recitovaly báseň, vstaly a zůstaly stát přede mnou. „Kámo, v jaký rvačce jsi přišel k ty jizvě?“

Řekl jsem mu, že to bylo v jihovýchodní Asii. Podíval se na mě s pohrdáním.

„Námezdní voják!“

„No, ne vždycky,“ řekl jsem mu. „Někdy bojuju i zadarmo. Jako třeba teď.“

Hodil jsem ho ke zdi, vzal jsem si zavazadlo a vydal jsem se na letiště – a pak Seattle a Anchorage, Aljaška a skončil jsem v Elmendorfu AFB, čistý, střízlivý a s Lady Vivamus maskovanou jako rybářské náčiní.

Matka byla ráda, že mě vidí, a i děti vypadaly docela potěšeně – nakoupil jsem dárky na letišti, než jsem odletěl ze Seattlu – můj nevlastní táta taky a popovídali jsme si spolu.

Na Aljašce jsem udělal jednu důležitou věc; letěl jsem do Point Barrow. Tam jsem našel něco z toho, co jsem hledal: žádný tlak, žádný pot, ne příliš mnoho lidí. Rozhlížíte se po ledu a uvědomujete si, že v tu stranu je jenom Severní pól a pár Eskymáků a ještě míň bílejších lidí. Eskymáci jsou vždycky tak hezký, jak je vídáte na obrázcích. Jejich děti nikdy nebrečí, dospělí asi nikdy nejsou našťvaný – špatnou náladu mají jen psi, kteří hlídají mezi chatrčemi.

Ale Eskymáci jsou dneska „civilizovaní“; starý způsob života se vytrácí. V Barrow si můžete dát čokoládový likér a letadla lítají denně po obloze, která už zítra může být plná raket.

Pořád se plaví v ledové tříšti, vesnice je bohatá, když uloví velrybu, napůl hladoví, když se jim nepodaří ji ulovit. Neměří čas a zdá se, že je nic nerozhází – zkuste se zeptat některého muže, kolik mu je let, odpoví vám: „No, už mám svoje roky.“ Tak jako Rufo. Místo na shledanou říkají „Někdy zase!“ Někdy, v nějakém blíže neurčeném čase se zase uvidíme.

Nechali mě s nimi tancovat. Musíte mít rukavice (svým způsobem jsou formální jako Doral) a tak tančíte a zpíváte s bubny – zjistil jsem, že brečím. Nevím proč. Byl to tanec o malém starém muži, který nemá ženu a teď vidí tuleně.

Řekl jsem: „Někdy zase!“ – a jel jsem zpátky do Anchorage a Kodaně. Z výšky 30 000 stop vypadá Severní pól jako prerie pokrytá sněhem, až na ty černé pruhy – to je voda. Nikdy jsem si nemyslel, že uvidím Severní pól.

Z Kodaně jsem jel do Stockholmu, Majatta nebyla u svých rodičů, ale jen o kousek dál. Uvařila mi tu švédskou večeři a její manžel je přímá chlap. Ze Stockholmu jsem zavolaal na „osobní“ inzerát do pařížského vydání Herald Tribune, pak jsem jel do Paříže.

Dal jsem ten inzerát do deníku a sedl jsem si naproti Dvěma červům a naskládaným párkům a snažil jsem se nedělat si starosti. Pozoroval jsem slečny a přemýšlel jsem, co bych mohl dělat.

Když se člověk chce usadit tak na čtyřicet let, nebyla by Nevia ideální místo? Dobře, jsou tam draci. Nejsou tam mouchy, komáři, žádný smog. Žádný problémy s parkováním, žádný dálniční komplexy, co vypadají jako diagramy před operací břicha. Žádný semaforey nikde.

Muri by byla ráda, kdyby mě zase viděla. Možná bych si ji vzal. A možná tu, jak se jmenovala, její sestru taky. Proč ne? Zvyky kolem svatby nejsou všude stejné jako v Paducahu. Star by měla mít radost; ráda by byla s Jockem spřízněna sňatkem.

Ale napřed bych měl navštívit Star (nebo v každém případě brzy) a vyhodit tu hromadu novejš bot pryč. Ale nezůstanu u ní. Bude to „zase někdy“, to Star bude vyhovovat. Je to fráze, jedna z mála, která se do jazyka na Centeru dá přesně přeložit – a znamená naprosto totéž.

„Někdy zase“, protože jsou jiní sluhové nebo pěkné přesné kopie, někde jinde, které je třeba zachránit. Někde. A muž musí ve svém oboru pracovat, to ví každá moudrá manželka.

„Nemůžu toho cestování nechat; vypiju život do dna.“ Dlouhá cesta, cesta lesem, „Tramp Royal“ bez jakékoli jistoty, že se najíš, kde, a jak nebo kde, a jak budeš spát, ani s kým. Ale někde je Helena Trójská a všechny její sestry a pořád je nějaká vznešená práce, kterou je třeba udělat.

Člověk si může za měsíc koupit celou hromadu párků a já místo snění začal soptit. Proč se, do prčic, ten Rufo neukáže? To datum jsem si vypočítal jen tak odhadem. Přijel Rufo? Nebo je mrtvý?

Nebo se „nikdy nenarodil“? Jsem skutečně případ pro psychiatra a když, tak co budu dělat? Vezmu meč. Bojím se pozorovat, co dělám – a teď se bojím se ptát. Jednou jsem potkal starýho seržanta, třicetiletýho chlápka, který byl přesvědčen o tom, že mu patří všechny diamantový doly v Africe; celé večery trávil tak, že o tom schraňoval stohy dokumentů. Jsem taky tak šťastně klamán? Jsou to franky, co mi zbylo po měsíční neschopnosti?

Dostává někdo někdy šanci dvakrát? Zavřou se vždycky ty Dveře ve Stanu, když se na ně přímo nedíváš? Kde se dá chytit loď do Bridgadoonu? Brácho, je to jako pošta v Brooklynu: Nemůžeš se tam tady odtud dostat!

Dám Rufovi ještě dva týdny –

Rufo se ozval! Výstřižek mého inzerátu se k němu dostal, ale měl menší potíže. Víc toho do telefonu neřekl, ale říkám si, že ho asi dostala nějaká masožravá Fraulein a přešla přes hranice skoro sans culottes. Ale dneska večer přijede. Docela souhlasí se změnou planet a vesmírů a říká, že ho napadá něco moc zajímavýho. Možná je to trochu riskantní, ale není to hloupé. Určitě má v obou ohledech pravdu. Rufo vám může ukradnout cigarety a docela určitě holku, ale věci kolem něho nejsou ani trochu hloupé – a je schopen zemřít, když vás zezadu brání.

Takže zítra se vydáme na Cestu slávy, kamení a všeho možného!

Nepotřebujete zabít nějaké draky?

Robert A. Heinlein
CESTA SLÁVY

Obálka Petr Bauer
Grafická úprava obálky Jiří Světlík
Překlad Věroslava Ončáková
Odpovědný redaktor Tomáš Jirkovský
Jazykový redaktor Helena Šebestová

Vydalo Nakladatelství Laser
Jako svou 32. publikaci.
Plzeň 1992, vydání 1.
Náklad 15 000 výtisků.
Prodejní cena 47 Kčs